

Paltamo, Vaala ja Sotkamon koillisosa

Valtion metsätalousalueiden kulttuuriperintöinventointi 2015

KUVAILEHTI

JULKAISJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	2015
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	ASIANUMERO	MH 4848/2015 04.01
SUOJELUALUEYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI			
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Metsätalous, Kestävä kehitys		
TEKIJÄ(T)	Riikka Mustonen		
JULKAISUN NIMI	Paltamo, Vaala, Sotkamon koillisosa. Valtion metsätalousalueiden kulttuuriperintöinventointi 2015		
TIIVISTELMÄ	<p>Paltamon, Vaalan ja Sotkamon koilliosan valtion metsätalousalueet inventoitiin 28.5.–26.8.2015 välisenä aikana. Inventoinnin toteutti arkeologi, FM Riikka Mustonen. Inventointi on osa KMO-kulttuuriperintöinventointi -projektia, jossa Kansallisen metsäohjelman 2015 tavoitteiden mukaisesti pyritään inventoimaan kaikki Suomen valtion metsätalousalueet vuoteen 2015 mennessä. Projekti on Metsähallituksen vuonna 2010 käynnistämä konserniprojekti.</p> <p>Inventoinnissa paikannetaan ja dokumentoidaan kohteita ihmisen toiminnan varhaisimmilta vaiheilta kyseisellä alueella aina 1960-luvulle asti. Kohteiden tulee olla poistuneita alkuperäisestä käytöstään. Vanhimmat, pääosin yli satavuotiaat kohteet ovat muinaisjäännöslain suojelemia ja tiedot niistä toimitetaan Museovirastolle. Nuoremmista kulttuuriperintökohteista kerätään tietoja Metsähallituksen omaan käyttöön. Ne pyritään säilyttämään Metsähallituksen omalla päätöksellä. Nuoremmista kulttuuriperintökohteista kerätään tietoa, koska ne kertovat alueen historiallisesta toiminnasta ja koska ne usein puurakenteisia kohteita, jotka tulevat lahoamaan pois ennen sadan vuoden ikää. Myös nuoremmat kohteet voivat sisältää arvokasta tietoa menneisyydestä ja olla tärkeitä paikallisille asukkaille.</p> <p>Inventoinnissa dokumentoitiin kaikkiaan 106 kohdetta, joista 82 kohdetta on muinaisjäännöksiä tai sellaiseksi ehdotettuja ja 24 kohdetta on kulttuuriperintökohteita. Muinaisjäännöskohteiden suuri määrä suhteessa kulttuuriperintökohteisiin johtuu tervanpolton merkittävästä roolista tutkimusalueella. Suuri osa dokumentoiduista kulttuuriperintökohteista oli merkitty vanhoihin karttoihin tai Metsähallituksen SutiGis-tietokantaan. Kohteita paikannettiin myös LiDAR-aineiston ja vihjetietojen perusteella. Uusia kohteita oli 16 kappaletta.</p> <p>Vaalan ja Paltamon alueella inventoitavaa alaa oli 24000 ha ja Sotkamon koillisosassa 18000 ha. Siten inventoitu alue oli kokonaisuudessaan kooltaan noin 42 000 hehtaaria. Inventoinnissa saatiin hyvä yleiskäsitys sen maankäytöstä ja tyypillisistä kulttuuriperintökohteista.</p>		
AVAINSANAT	Kulttuuriperintö, inventointi, Paltamo, Sotkamo, Vaala, Kansallinen metsäohjelma 2015, kivikausi, arkeologia, muinaisjäännös, rakennusjäännös, tervahauta, tervasauna, asuinpaikka, kämpä, uittopato, pyyntikuoppa		
KANNEN KUVA	Tervahauta Sotkamon Palokankaalla. Kohdeosio: Vaalan Laajanlammen tervahauta		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	20+326	KIELI	I
KUSTANTAJA		PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus	HINTA	

Tiivistelmä

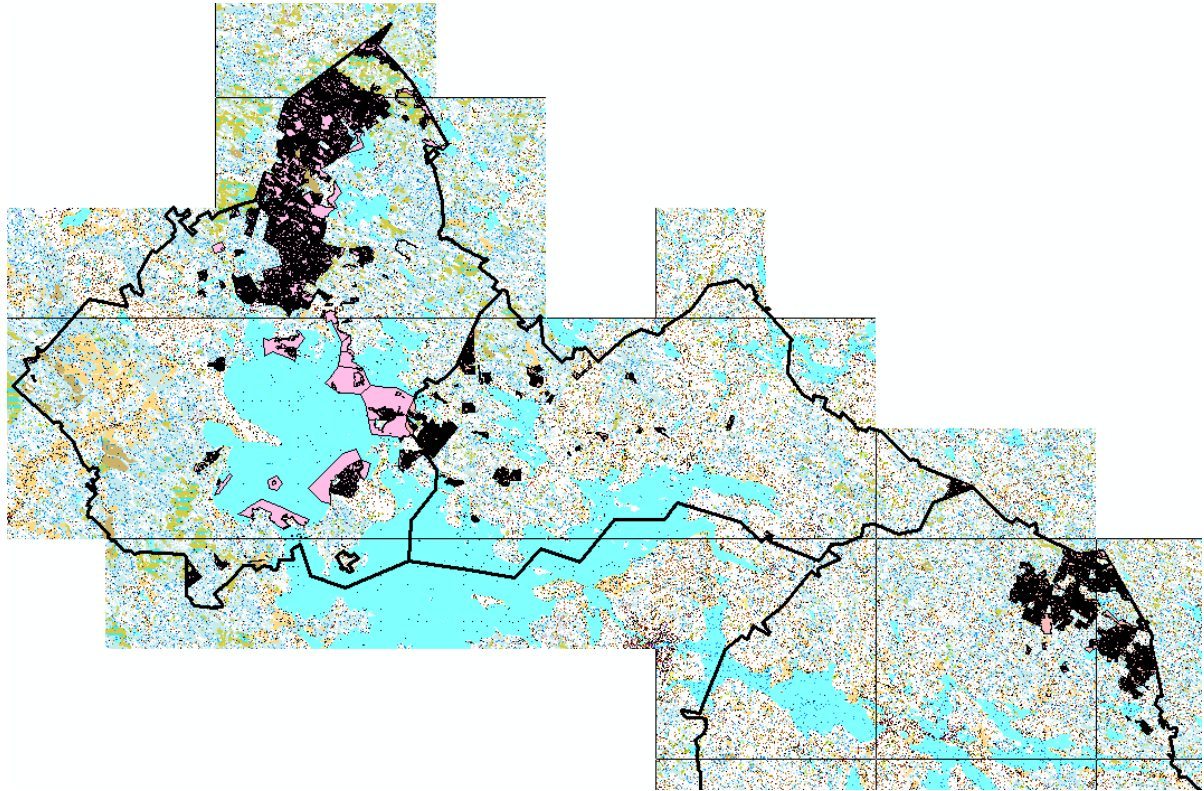
Taulukko 1

Tutkimuskohteen koko nimi	Paltamon, Vaalan ja Sotkamon koillisosan valtion metsätalousalueet
Tutkimusalue	Paltamon, Vaalan ja Sotkamon koillisosan valtion metsätalousalueet
Tutkimuksen laji (inventointi, kartoitus)	kulttuuriperintöinventointi
kohteen ajoitus	Esihistoriallinen aika – uusi aika (1960-luku)
peruskarttalehti/-lehdet	34142, 34232, 34321,34322,34411, 441108, 441109, 441204, 441206, 441207
Kohteen sijainti yhteiskoordinaatistossa	Ks. raportti
Maanomistaja	Valtio
Tutkimuslaitos	Metsähallitus
kenttätyönjohtaja	Riikka Mustonen
Tutkitun alueen laajuus	noin 42000 ha
Tutkimuksen kustantaja ja tutkimuskustannukset	Metsähallitus
löydöt (nrot), diarointi pvm. kokoelma, tallennuspaikka	Museovirasto: KM 40543. Diarionispvm: 12.10.2015
rahakammioon toimitetut rahat	-
rakennusfragmentit (nrot)	-
mustavalkonegatiivit, diapositiivit ja digitaaliset kuvatallenteet (nrot)	Kuvat on tallennettu Metsähallituksen arkistoon. Tekijänoikeus kuviin on Metsähallituksella.
aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit	Ks. raportti
arkistoitu kirjeenvaihto (tutkimusluvan diaarino, lausunnot)	-
mahdolliset tutkimuskohdetta koskevat julkaisut	-
tutkimuskertomuksen sivumäärä	20+326
Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka ja kopioiden säilytyspaikat	Metsähallituksen arkisto.

Sisällys

TIIVISTELMÄ	3
SISÄLLYS	4
1. JOHDANTO	5
2. INVENTOINTIALUEEN MAISEMA, LUONTO SEKÄ MAA- JA KALLIOPERÄ	8
2.1 Paltamo.....	8
2.2 Vaala	8
2.3 Koillis-Sotkamo	9
3. ALUEEN TUTKIMUSHISTORIA	9
3.1 Paltamo.....	9
3.2 Vaala	10
3.3 Koillis-Sotkamo	10
4. TUTKIMUSALUEEN HISTORIA	10
4.1 Paltamo.....	10
4.2. Vaala	11
4.3 Koillis-Sotkamo	12
5. TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET	13
LÄHTEET.....	16
LIITEKARTAT	

1. Johdanto

Kartta 1. Vaalan, Paltamon ja Koillis-Sotkamon tutkimusalueet

© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08

Inventointialueisiin kuuluivat Vaalan ja Paltamon ja Koillis-Sotkamon metsätalousalueet (Kartta 1). Paltamossa metsätalousalueita on vain pieninä erillisinä alueina. Vaalan ja Sotkamon alueilla tutkimusalueet olivat yhtenäisemmät. Vaalan ja Paltamon alueella inventoitavaa alaa oli 24000 ha ja Sotkamon koillisosassa 18000 ha. Siten inventoitu alue oli kokonaisuudessaan kooltaan noin 42 000 hehtaaria.

Inventoinnin esitöissä tutkittiin tutkimusalueen maaperäkarttaa ja selvitettiin aikaisempi vesistöhistoria. Näiden tietojen avulla etsittiin soveliaita alueita esihistoriallisten kohteiden paikantamiselle. Aiemmin tunnettuja kohteita selvitettiin Muinaisjäännösrekisteristä, Metsähallituksen Reiska- ja SutiGis-ohjelmien tiedoista ja vanhoista kartoista, paikallishistorioista sekä toimiston työntekijöiltä.

Tutkimusalueelta tunnettiin ennestään vain joitakin kiinteitä muinaisjäännöksiä Vaalasta. Näitä ovat Lapinsalmen lapinpato, Kiviojankankaan pyyntikuoppajärjestelmä ja Tapani Tuovisen Oulujärven retkeilyalueen inventoinnissa havaitut kuusi kohdetta Kuostonsaarella: kolme tervahautaa, kivirakenne, maarakenne ja kaksi kulttuuriperintökohteina muinaisjäännösrekisteriin liittyvää kohdetta (sotakohde ja rajamerkki/pyyntiin liittyvä jäännös) sekä Manamansalosta tarkastetut karsikkopuu, pyyntikuopat (3 kl) ja tervahaudat (3 kpl). Koska kohteet on inventoitu vuonna 2014, samoja alueita ei tutkittu uudestaan. Kuostonsaarella ei käyty lainkaan ja Manamansalosta tarkastettiin kolme tervahautaa, joita ei ollut Tuovisen raportissa. Myös joitakin harjuja ja järvien rantoja kierreltiin Manamansalossa, mutta uusia kohteita ei havaittu.

Paltamosta tunnetaan suosta, puolen metrin syvyydestä löytynyt puisen jousen katkelma (KM 20253). Paikkaa ei tarkastettu, sillä paikalla on edelleen ojitettu suo ja löytötyyppi on sellainen, ettei siihen voi olettaa liittyvän kiinteitä rakenteita Manamansalon koillispuolella sijaitsee pienen pieni saari nimeltä Rusilanlahti Raatosaaari. Se on merkitty mj-rekisteriin mahdollisena muinaisjäännöksenä, koska siihen liittyy tarinoita isovihan aikaan sinne kuolemaan jätetyistä vihovenäläisistä. Tarina on yleinen ja liittyy useisiin Kainuun alueella esiintyviin saariin. Tarinan todenmukaisuus on siksikin epätodennäköinen, että saari sijaitsee helpon uimamatkan päässä mantereesta. On kuitenkin mahdollista, että saarella on ollut hautauksia. Saarta ei tarkastettu kenttäkauden aikana, sillä järven vedenpinta oli korkealla ja katsottiin viisaammaksi säästää tarkastus sellaiseen ajankohtaan, jolloin havainnointimahdollisuudet ovat paremmat. Ville Laurilan Metsähallitukselle vuonna 2009 kartoittamat sota-aikaan liittyvät lentokenttäkohteet jätettiin myös tarkastamatta.

Inventoinnissa tarkastettiin joitakin topografialtaan esihistorialliselle asutukselle sopivia alueita. Kivesjärven länsiosassa Alanteenlahden pohjoisreunassa oleva maa-alue vaikutti tällaiselta alueelta. Maa-alue oli kuitenkin liian kivikkoisen asuttavaksi. Toinen lupaava paikka oli Otermanjärven länsirannalla hiekkaisessa poukamassa, Taimenlahdessa. Tämä paikka sijaitsee lähellä Lapinsalmen lapinpatoa. Rannalta ei löydetty merkkejä esihistoriallisesta ihmistoiminnasta. On mahdollista, että jos paikka tarkastettaisiin uudelleen matalamman veden aikaan, tällaisia löytyisi.

Metsätöissä muokattuja alueita käveltiin läpi esihistoriallista löytöaineistoa etsien mm. Sotkamon Sumsan Palokankaalla, Sotkamon Hanhikankaalla ja Vaalan Nuojunkankaalla. Viimeisimmästä paikasta aineistoa löydettiinkin. Muokkausurista voitiin havainnoida, että alueella ei ollut juurikaan luontaisia kvartsinpalasia näkyvissä. Pieneltä alalta havaittiin mantelinmuotoinen, toiselta reunaltaan retusoitu kvartsikaavin ja kvartsi-iskoksia. Koska palanutta luuta ei löytynyt, kohdetta ei voitu ajoittaa radiohiiliajoitusmenetelmällä.

Edellämainittu Vaalan Kiviojankankaan kohde on Kainuun museon arkeologin Esa Suomisen tarkastama pyyntikuoppaketju. Ketju oli merkitty muinaisjäännösrekisteriin yhdellä pisteellä. Nyt yksittäiset ketjun kuopat paikannettiin GPS:llä ja merkittiin Reiskaan. Pyyntikuoppa-alueelle muodostettiin aluerajaus.

Kartasta etsittiin myös kapeita, järvienvälisiä kankaita ja harjumuodostelmia, jotka olisivat voineet toimia pyyntikuoppien sijoituspaikkoina. Yksi tällainen paikka havaittiin Sotkamon Hanhikankaalla. Hiekkakankaalla oli suppilomainen kuoppa, jossa oli selkeä huuhtoutumiskerros. Tämä kertoo siitä, että kuoppa on vanha. Pyyntikuoppia on kuitenkin tehty yleensä useita ketjumaiseen muodostelmaan, joten yksittäistä kuoppaa ei määritelty pyyntikuopaksi. Sillä voi olla jokin muukin funktio.

Inventointialueen koko oli noin 42 000 ha. Tämä on pääosin metsätalousmaata, mutta sisältää myös laskennallisesti 10% jouto- ja kitumaata. Tämänkokoisen alueen inventoiminen tiheällä seulalla, annetun ajan puitteissa, ei ole mahdollista, joten kenttätöiden pääasiallinen toimintatapa oli ennalta tiedossa olevien kohteiden etsiminen ja tarkastaminen. Ennalta tunnetut kohteet kerättiin pääosin SutiGis-järjestelmästä. Kenttäkauden aikana SutiGis-ohjelma suljettiin ja sen sijalle avattiin Silvia/Uljas-ohjelmisto. Tähän ohjelmistoon ei saatu koulutusta ja etsittyjä tietoja haettaessa ohjelma antoi virheilmoituksia. Näin ollen tiedonhaku ohjelmasta (puuston kehitysluokista ja huomiokenttään tehdyistä merkinnöistä sekä toimenpiteiden tekovuosista) vaikeutui.

Vanhat kartat osoittautuivat rikkaaksi tietolähteeksi. Niihin oli merkitty vanhoja asuintiloja ja metsätyökämppejä. Kohteista saatiin tietoa myös paikannimistön perusteella (esim. Kämppekangas). Vaalan ja Paltamon eteläosista oli käytettävissä vinovalovarjostemallinnoksia ja niiden avulla löydettiin yksi uusi tervahauta ja paikannettiin useita SutiGis-järjestelmään virheelliseen paikkaan merkittyjä tervahautoja.

Kohteiden koordinaatit ovat vanhassa KKKJ-järjestelmässä, sillä Metsähallituksen paikkatietojärjestelmien uudistusta ei ole saatu vielä päätökseen. Kohteiden sijainti ja dokumentoidut tiedot tallennettiin Panasonic Toughbook C2-U1 –maastotietokoneella. Kenttäkauden alussa käytössä oli maastolaite, jonka GPS ei toiminut peitteisellä alueella. Tämä hankaloitti kohteiden löytämistä ja paikantamista. Toinen maastotietokone saatiin käyttöön juhannuksen jälkeen. Tätä ennen inventoidut kohteet ovat suurelta osin digitoitu kartalle maaston topografian mukaan. Näiden kohteiden sijaintitiedot eivät ole niin tarkkoja kuin juhannuksen jälkeen tarkastetut kohteet. Kohteista dokumentoitiin niiden mitat ja ne kuvailtiin sanallisesti. Mahdolliset metsätöiden aiheuttamat vahingot kohteille dokumentoitiin ja tiedot näistä luovutettiin erikseen Metsähallitukselle. Kohteiden ympäristö kuvailtiin ja kasvatusmetsän kehitysluokka merkittiin muistiin kenttäkauden alkupuolella, jolloin SutiGis-ohjelma oli vielä käytettävissä. Kohteet valokuvattiin pääosin Fuji –digikameralla, mutta myös muita kameroita käytettiin.

Kenttäkauden jo päätyttyä Kuhmossa työskentelevä metsuri Kari Huotari ilmoitti Sotkamon puolelta löytyneestä rakennuksenpohjasta (kohde 99, Lehmisuo). Noin kolmensadan metrin päässä pohjasta sijaitsee aikaisemmin kesällä tarkastettu tervahauta. Onkin hyvin todennäköistä, että Huotarin ilmoittama rakennuksenpohja on hautaan liittymä tervasauna. Koska pohjaa ei ehditty tarkastamaan arkeologin toimesta sille ei kuitenkaan ehdotettu muinaisjäännösstatusta.

2. Inventointialueen maisema, luonto sekä maa- ja kallioperä

Inventointialue sijaitsee Oulujärven pohjoispuolella, Niskanselän ympärillä sekä idässä Sotkamon koillisosassa, Ristijärven ja Kuhmon rajalla. Vaalassa inventointialue sijaitsee etelämpänä Oulujärven ja Oulujoen vaikutuspiirissä sekä pohjoisempana laajojen suoalueiden tuntumassa. Paltamossa maasto nousee Oulujärven rannasta pohjoiseen siirryttäessä jyrkästi muodostaen korkeita vaaroja. Tutkimusalueet sijaitsivat pääosin etelämpänä Oulujärven vaikutusalueella. Sotkamon tutkimusalue on pääosin suoalueiden täplittämiä hiekkakankaita. Kohteet, käytännössä tervahaudat, sijoittuivat näille kankaille.

2.1 Paltamo

Paltamo jakaantuu järviolueeseen ja vaaramaisemiin. Paltamo on vaaraseudun vaihteluväyhykettä. Oulujärvi on alueen suurin järvi. Toiseksi suurin järvi on Kivesjärvi. Tärkein joki on Hyrynsalmen reitiltä Oulujärveen laskeva Kiehimänjoki. Paltamon korkeimmat alueet ovat supra-akvaattisia eli vedenkoskemattomia. Paltamon muinaisrannat ovat 170-180 metrin korkeudella merenpinnasta. Kunnan korkein vaara on Saukkovaara, joka on yli 300 metriä korkea. Kallioperä on Vaalan tavoin graniittigneisiä, mutta siinä on poikkeuksellisesti kalkkipitoisia alueita. Tämä vaikuttaa kasvillisuuteen niin, että Melalahdessa ja Mieslahdessa sijaitsee lehtoja. Paltamon länsiosa on Vaalan tavoin kasvillisuudeltaan mäntyvaltaista, karua aluetta. Paltamossa on myös soita, keskittyen kunnan luoteisosaan. (Pimiä 2001:11-13)

2.2 Vaala

Oulujoki on alkanut kehittyä noin 8300 vuotta sitten. Tällöin myös Oulujärvi oli kuroutunut Ancylyus-järvestä itsenäiseksi altaakseen. Muu Vaalan maisema muodostuu moreeniharjanteista ja niiden välisistä suoalueista. Vaalan kunta on yksi Suomen soisisimmista alueista. Vanhimmat suot ovat noin 8500 vuotta vanhoja. Soistuminen on pysähtynyt tehokkaan metsäojituksen seurauksena. Merkittävä harjujakso kulkee Manamansalon ja Säräisniemen kautta Rokuanvaaroille. Manamansalossa on lukuisia suppia, jotka ovat täyttyneet vedellä ja näin muodostaneet järviä ja lampia. Kuostonsaari muodostuu 30 metriä korkeasta harjusta. (Siipola 2002: 11-12, Häikiö 2002) Kunnan pohjoisosissa sijaitsevat Otermanjärvi ja Paatinjärvi sekä Jaalangassa Kaihlanen. Kunnan länsiosan suurimmat järvet ovat Ahmasjärvi, Rokuanjärvi sekä Nimisjärvi.

Vaalan kasvillisuus on karua. Metsien valtapuuna on mänty. Kuusia löytyy kosteammilta alueilta esim. jokien varresta. Lehtoja esiintyy vähän. Hiekkaharjuilla esiintyy jäkäläkankaita. (Siipola 2002: 12)

Alueen kallioperä on yli 2500 miljoonaa vuotta vanhaa graniittigneisiä. Avokalliota on vain vähän. Moreenin osuus alueen maalajeista on 40 %. (Saarelainen 2002)

2.3 Koillis-Sotkamo

Sotkamon kallioperä on myöskin graniittigneissiiä. Sotkamosta Kajaanin ja Paltamon kautta kulkee Taivalkoskelle karjalainen liuskevyöhyke. Tämän vuoksi kunnassa on korkeita kvartsiittihiippuisia vaaroja, kuten Vuokatti. Kuhmosta Suomussalmelle kulkee vihreäkivivyöhyke, joka ulottuu pieneltä osin tutkimusalueelle. Merkkejä Sotkamon jääjärven rantatasosta löytyy vaarojen rinteiltä korkeudelta 180-200 m mpy. Jääjärven purkaututtua vesi laskeutui Ancyclus-tasolle, jonka rantataso on 145-160 m mpy. Jäätikkövirtojen kasaamaa lajittunutta ainesta on tutkimusalueella Hanhikankaalla. Iso-Petäisen järveen laskee vaaranrinteiltä usita puroja, joista osia on perattu. (Tervo 2008)

Tutkimusalueen kookkaimmat järvet ovat Kusianjärvi, Matikanjärvi, Tervajärvi ja Iso-Petäinen. Kyläkeskuksia ovat Heinämäki, Petäjävaara, Häikiövaara ja Pappilanvaara. Nämä sijaitsevat vaaroilla tai muutoin korkeammilla alueilla. Alavampi maasto on lukuisten järvien ja lampien lisäksi varsin soista. Soiden keskellä olevat korkeammat nyppylät on käytetty tarkkaan tervanvalmistukseen.

Puusto tutkimusalueella on pääosin aika nuorta. Yli satavuotiaita metsiä on selvästi vähemmän.(Tervo 2008)

3. Alueen tutkimushistoria

3.1 Paltamo

Matti Huurre on inventoinut Paltamon kunnan vuonna 1961. Esa Suominen on inventoinut sitä vuonna 2004 ja Timo Jussila sekä Timo Sepänmaa ovat jatkaneet inventointeja seuraavana vuonna. Lisäksi kunnassa on tehty lukuisia yksittäisiä tutkimuksia.

Paltamosta tunnetaan lukuisia kivikautisia asuinpaikkoja, erityisesti Kiehimänjoen varresta. Autioniemen tilalta löydetty Paltamon karhunpääase (KM 13275:1) on valtakunnallisesti tunnettu. Myöhempään esihistoriaan liittyvää esineistöä edustaa esim. Lumisuolta löydetty jousen katkelma (KM 20253). Matti Huurre on tarkastanut rautakautiseen hautaan tai pajatoimintaan liittyvää löytöesineistöä esim. Koitossa. Esa Suominen on tarkastanut useita historiallisen ajan työ- ja valmistuspaikkoja, jotka liittyvät esim. raudanvalmistukseen ja kalkinpoltoon.(Muinaisjäännösrekisteri)

3.2 Vaala

Nimisjoen ja Nimisjärven alueen esihistoria herätti huomiota jo 1800-luvulla. Nimisjärven rannat, koko Nimisjoen varsi ja Oulujärven ranta joen laskukohdassa ovat jatkuvaa asuinpaikka- ja löytövyöhykettä. Julius Ailio ja A.O. Heikel toteuttivat alueella useita kaivauksia 1900-luvun alussa. Myöhempiä koekaivauksia on tehnyt esimerkiksi Esa Suominen. Ailio nimesi paikalta löytynyttä keramiikkaa silloisen kunnan nimen, Säräisniemen, mukaan. (Muinaisjäännösrekisteri)

Lukuisten kivilautisten asuinpaikkojen lisäksi kunnasta löytyy merkkejä varhaismetallikautisesta asutuksesta esim. Ahmasjärven rannoilta. Myös yksittäisiä rautakautisia irtolöytöjä on tehty. Vaalasta löytyy runsaasti pyyntikuoppia, jotka erityisesti Oulujokivarressa muodostavat laajoja ketjuja. Valtakunnallisesti arvokkaita muinaisjäännöksiä Vaalassa ovat Nimisjärven alue, Manamasalon vanha hautausmaa ja Lapinsalmen lapinpato. (Muinaisjäännösrekisteri)

Matti Huurre on tehnyt Oulujokivarren inventoinnin vuonna 1954. Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio ovat inventoineet Vaalan kuntaa vuonna 1969. Esa Suominen on Kainuun museon arkeologina toimiessaan tehnyt kunnassa lukuisia tarkastuksia ja inventointeja. Rokuan kansallispuiston ovat inventoineet Jari Okkonen ja Ville Laurila vuonna 2007. Tapani Tuovinen inventoi Oulujärven retkeilyalueen vuonna 2014. Lukuisia yksittäisiä tarkastuksia ja kaivauksia on tehty eri puolella kuntaa. (Muinaisjäännösrekisteri)

3.3 Koillis-Sotkamo

Sotkamon ensimmäisen inventoinnin teki Martti Linkola vuosina 1957–1958. Aarni Erä-Esko inventoi kuntaa vuonna 1972 ja Matti Huurre sekä Eeva-Liisa Nieminen jatkoivat työtä vuonna 1981. Vesa Laulumaa ja Esa Suominen ovat tehneet inventointeja useaan otteeseen 1990-luvulla. Kunnassa on tehty myös lukuisia erillisiä tarkastuksia ja kaivauksia. (Muinaisjäännöstekisteri, Tervo 2008)

Sotkamon tunnetuimpia löytöjä ovat esim. Kiikarusniemen lintukoristeiset saviastiat, saviastioiden valumuotti, Korvaniemen kourutaltta, Hirviniemen ristinuija, Kiuluniemen pronssikoru ja Ammonsaaaren hevosenkenkäsolkki. Sotkamossa on siis ollut tiivistä asutusta läpi koko esihistoriallisen ajan ja tiiviit yhteydet esimerkiksi itään. (Muinaisjäännösrekisteri, Tervo 2008)

4. Tutkimusalueen historia

4.1 Paltamo

Yleinen historiankulku Paltamossa on hyvin samansuuntaista kuin Vaalassa. Paltamossa oli lukuisia kivilautisia asuinpaikkoja ja myöhempien aikakausien elämästä kertovia irtolöytöjä

kuten tuluskiviä, kirveitä ja puukko. Järvien säännöstely on tuhonnut lukuisia asuinpaikkoja. (Muinaisjäännösrekisteri, Pimiä 2001)

Kiehimänvaaralla sijaitsee Kainuun vanhimman talonpoikaisasutuksen muistomerkki. Pysyvä asutus syntyi siellä olevan infotaulun mukaan 1550-luvulla. Ns. vanha Paltamo oli nykyistä aluettaan huomattavasti laajempi. Perimätiedon mukaan Melalahdessa on louhittu ja poltettu kalkkia jo 1600-luvulta lähtien Kajaanin linnaa varten. Kajaanin linnan antauduttua vuonna 1716 venäläiset hävittivät alueita ja kadot sekä kulkutaudit vähensivät väestöä. Vaara-asutus alkoi vähitellen elpyä. Kaskenpoltto sekä tervanpolto olivat tärkeitä elinkeinoja. Paltamon inventointialueet ovat niin pienialaiset, ettei niiden perusteella saa kovin selkeää kuvaa alueen historiasta. Tutkimusalueelle osui yksi tervahauta ja yksi hiilimiilu. Toinen SutiGis:iin merkitty tervahauta oli mahdollisesti tuhoutunut. Rinteen vanha (mahdollisesti jo 1700-luvulla käytössä ollut), Kainuun puromyllyt-projektin myötä entisöity mylly käytiin tarkastamassa vaikka se sijaitseekin luontopalvelujen alueella. Sen läheisyydestä löydettiin vanhan myllyn rauniot. (Pimiä 2001, Wikipedia: Kainuun puromyllyt)

Paltamosta tarkastettiin kaksi vanhaa kämpppää, jotka molemmat sijaitsevat Kämppekangasnimisellä paikalla. Oulu-Kajaanitien pohjoispuoleisella kämppällä on suullisten tietojen mukaan pidetty sotavankeja. Näiden lisäksi Paltamon tutkimusalueelta löytyi linnun munien keräämiseen tarkoitettu uuttupuu ja puronpenkkaan rakennettu rakennusjäännös.

4.2. Vaala

Vaala asutettiin varhaisella kivikaudella. Asuinpaikkoja tunnetaan laajalti lähes kaikkien vesistöjen rannoilta. Nimisjärveltä löydetyn keramiikan perusteella tiedetään, että asuinpaikalta oli yhteyksiä sekä Pohjois-Suomeen, että Etelä-Suomeen. Säräisniemi 1-keramiikkaa on löydetty niin Ruijasta kuin Itä-Karjalasta. Sen rinnalla käytettiin Etelä-Suomesta tunnettua keramiikkaa. Nimisojalta tunnetaan pronssikirveiden valumuotteja ja lännempää Ahmasjärveltä varhaismetallikautisia asuinpaikkoja, joten asutus jatkui myöhempinäkin aikakausina. Yksittäisiä rautakautisia löytöjä ovat mm. tulusraudat, kirveet ja korut. (Siipola 2002, Muinaisjäännösrekisteri) Inventoinnissa löydettiin kivikautisia irtolöytöjä Nuoujankankaalta, läheltä Oulujärven rantaa

Peuranmetsästys oli tärkeä elinkeino eri aikakausina. Kalastuksesta kertoo Lapinsalmen lapinpato, jonka aukkoihin asetettuihin verkkoihin saatiin saalista arvelujen mukaan jo esihistorialliselta ajalta lähtien. Oulujoki oli tärkeä lohijoki, kunnes 1900-luvulla siihen rakennettiin voimalaitokset (Siipola 2002). Inventoinnin aikana käytiin Lapinsalmella, mutta vedenpinta oli paikalla koko kesän niin korkealla, että padon rakenteita ei näkynyt veden alta. Kiviojankankaan pyyntikuoppien sijainnit merkittiin kartalle. Uusia pyyntikuoppakohteita ei Vaalasta havaittu. Samuli Paulaharjun (1958) keräämien tietojen mukaan tutkimusalueeseen liittyy runsaasti vanhoja tarinoita ”lappalaisista” ja heidän elinkeinoistaan.

Historiallista aikaa leimasivat idän ja lännen valtataistelut. Ensimmäiset savolaiset uudisasukkaat saapuivat Jaalankaan, Vaalanniskaan ja Manamansaloon 1500-luvulla. Manamansaloon rakennettiin ensimmäinen kirkko 1500-luvulla, joka poltettiin lähes saman tien rappasodissa. Vanhan kirkon paikalla olevan infotaulun mukaan kirkon kello oli valettu Pohjois-Saksassa 15.8.1417 ja se sijaitsee nyt Solovetskin luostarissa, jonne se ryöstön jälkeen kuljetettiin. Kirkonkelloa on yritetty saada takaisin Suomeen. Säräisniemelle saatiin

oma kirkko vuonna 1780. 1800-luvulla koettiin pahoja nälkävuosia kuten koko Kainuun alueella. (Siipola 2002)

1500-luvulta lähtien Vaalassa poltettiin kaskia. Vasta 1800-luvulla soita kuivatettiin peltomaiksi suuremmassa mittakaavassa ja kaskiviljely alkoi väistyä. Isojako suoritettiin Säräisniemen pitäjässä vuosina 1843–76. Tervanpoltto oli tärkeä elinkeino 1600-luvulta 1920-luvulle asti. Terva kuljetettiin veneillä Ouluun. (Siipola 2002) Inventoinnissa havaitut tervahaudat ovat pääosin varsin kookkaita. Ne ovat kaikki rännillistä tyyppiä. Muutamiin liittyy tervasaunan jäänteet. Tervahautojen lisäksi tarkastettiin yksi hiilimiilu Iso Laajansuolla. Aivan kunnan pohjoisosassa Piltunginjoen ylitti vanha silta.

Talvi- ja jatkosodan taistelut eivät ulottuneet Vaalaan. Nimisjärven jäällä toimi Ulrik 2, ruotsalaisten talvisodan aikainen lentotukikohta. Sen tehtävänä oli suojata Vaalankurkun rautatiesiltaa ja avustaa Oulun ilmapuolustuksessa. (Siipola 2002, Wikipedia) Lapin sotaa varten Kangaskylän tuntumaan rakennettiin lentokenttä. Kämpäkankaan kämpällä oli pidetty sotavankeja, mutta muutoin inventoinnissa ei havaittu sotahistoriaan liittyviä kohteita.

Inventoinnissa tarkastettiin lisäksi keskellä metsää sijaitseva rakennuksenpohja, Parttuaisen vanha kämpänpaikka, josta rakennukset oli jo purettu pois sekä kapulatien jäännös keskellä suota. Vanhan kartan mukaan Niska-Parttuaisessa, hieman pohjoiseen Parttuaisesta, on sijainnut myös kämpä. Maastossa tästä ei havaittu enää mitään jälkiä. Vaalan keskustan tuntumassa oli kaksi rajakiveä, jotka liittyvät lähihistoriaan.

4.3 Koillis-Sotkamo

Sotkamosta tunnetaan lukuisia kivikautisia ja myöhäisempiä asuinpaikkoja. Merkittäviä esihistoriallisia esinelöytöjä on mainittu jo aikaisemmin raportissa. Koillis-Sotkamosta tunnetaan Matikanjärven eteläpuolelta Paskolampi E –niminen mahdollinen kivikautinen asuinpaikka, josta on löytynyt yksi kvartsi-iskos. Syrjäjärveltä tunnetaan myös kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Lisäksi Tervajärven rannalta on löydetty hyttikumpu ja hiilimiilu. Edellämainitut kohteet eivät kuitenkaan sijaitse valtionmaalla, eivätkä näin ollen kuulu tutkimusalueeseen. (Muinaisjäännösrekisteri) Tutkimusalueella oli lukuisia, maaperältään hiekkaisia alueita, joita tarkastettiin esihistoriallisten asuinpaikkojen löytämiseksi. Mitään merkkejä niistä ei havaittu.

Sotkamosta tunnetaan lukuisia pyyntikuoppia. Tutkimusalueelta Hanhikankaalta löydettiin yksittäinen suppilomainen kuoppa, mutta se ei välttämättä ole pyyntikuoppa, eikä sitä tällaiseksi uskallettu merkitä.

Koillis-Sotkamossa sijaitsee Hiidenlinnaksi nimetty paikka, joka mainitaan vanhassa mytologisessa kirjallisuudessa ja Topeliuksen Välskärin kertomuksissa. Se on kallionseinämien kolmelta sivulta ympäröimä paikka, jossa kerrotaan asuneen Kalevaniminen hiisi. Elias Lönnrot vieraili paikalla ja kirjoitti siitä kertomuksen. (Tervo 2008)

Savolaiset uudisasukkaat asuttivat myös Sotkamon. Sotkamon seurakunta muodostettiin vuonna 1647 Paltamon itäosista. Varhaisin asutus oli järvien ja jokien rannoilla. Peltoviljelyn

yleistyessä asutus siirtyi vaarojen rinteille. Koillis-Sotkamossa sijaitsee useita kruununmetsätorppia, mutta ne ovat edelleen asutettuja. (Tervo 2008) Inventoinnissa ei tavattu vanhoja asutustilojen raunioita.

Tervanvalmistus näkyy leimallisesti joka puolella Koillis-Sotkamaa. Tervahautoja on runsaasti niin yksityismaalla kuin valtionmaallakin. Niistä tarkastettiin otos. Tervahautoja on merkitty myös peruskarttaan. Näistä muutama oli tuhoutunut metsätöissä. Tervasatamina toimivat mm. Tervaniemi ja Lastuukallio. Terva kuljetettiin Ouluun. Elinkeino jatkui alueella pitkään johtuen myöhäisestä isojaosta. (Tervo 2008)

Kusianjoellaon sijainnut vanha mylly, joka on ollut todennäköisesti käytössä jo 1700-luvulla. Joen varresta on kerättyä heinää eläinten ravinnoksi ja vanhoissa kartoissa sen varressa näkyy niitty latoja. Nämä alueet eivät kuuluneet tutkimusalueeseen. Kusianjoella on ollut UPM:n uittoja pitkin 1900-lukua. Koillis-Sotkamon asutus muodostuu vaarojen päälle muodostuneista rypälekylistä, joiden lähtökohtana on ollut yksi tai kaksi kantataloa. Heinämäen ja Sipisen kylien alueita on vanhastaan kutsuttu Sotkamon Sydänmaaksi. (Tervo 2008)

Tervahautojen lisäksi alueella tarkastettiin Sahin ja Mustavaaran kämpät, josta jälkimmäisellä on Veikko Huovinen ollut aikanaan töissä. Lisäksi tarkastettiin Hanhelan kämpän paikka, josta oli jäljellä vain peruskivet.

Konttilammen ympäristöstä etsittiin konttipuita, mutta sellaisia ei havaittu. Sen sijaan löydettiin joesta pieni puinen pato. Konttilammen läheisyydessä oli vanhan kartan mukaan ollut asutusta, mutta rakennuksista ei löydetty enää konkreettisia jälkiä. Talon pellot olivat edelleen erotettavissa ympäristössä

5. Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

Eri kohdetyypit on ryhmitelty seuraavaan taulukkoon (Taulukko 2). Eri kohdetyypejä oli tutkimusalueilla melko vähän. Esim. uittoon liittyvät kohteet ja merkkipuut puuttuivat tutkimusalueelta (poislukien Manamansalossa sijainneen Tuovisen tarkastaman merkkipuun). Uittokohteiden puuttumiseen vaikuttanee se, että jokivarret olivat yleensä rajattu pois valtion metsätalousalueista. Kohteet keskittyivät melko yksipuolisesti tervanvalmistukseen ja metsätöihin. Tähän vaikuttanee alueiden paikallinen kehitys, mikä on ohjannut isojaossa maiden jakoa ja myöhemmissäkin vaiheissa valtion maiksi ostettavien alueiden sijaintia. Laajat suoalueet tutkimusalueella ovat myös rajoittaneet maiden käyttömahdollisuuksia. Myös paikallisen väestön ja Metsähallituksen työntekijöiden aktiivisuus ilmoittaa tai merkitä muistiin havaitsemiaan kohteita vaikuttaa SutiGis-kohteiden jakaumaan eri alueilla.

Alueilta tunnettujen muinaisjäännöskohteiden lukumäärä moninkertaistui johtuen tervahautoista (Taulukko 3). Kaikki havaitut tervahaudat ehdotetaan merkittäväksi muinaisjäännösrekisteriin, sillä niistä ei saatu tietoja, jotka viittaisivat niiden olevan alle sata vuotta vanhoja. Taulukon kohteissa tervasaunat on laskettu erikseen, kun ne kohdeluettelossa

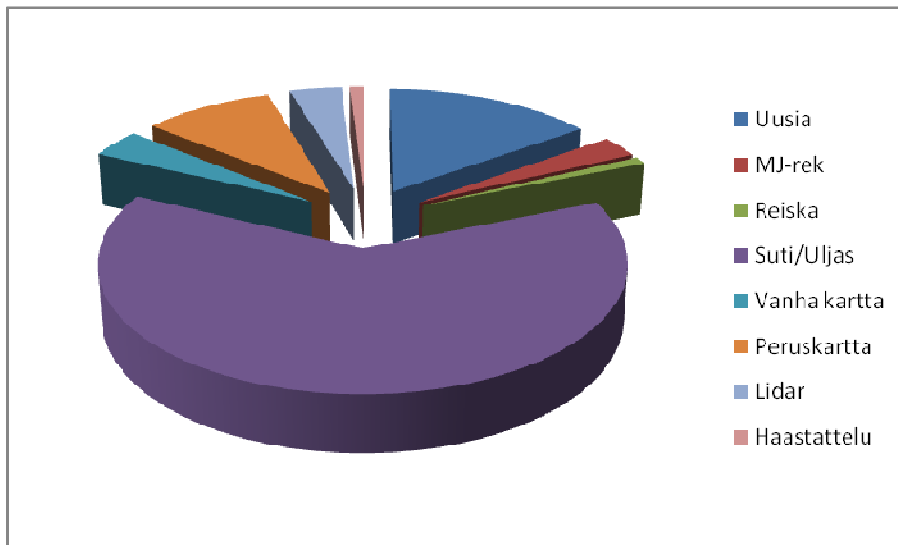
on saatettu sijainnista riippuen yhdistää aluerajauksella tervahautaan. Useiden SutiGis:iin merkittyjen kohteiden sijainti poikkesi todellisuudesta. Kohteiden tarkemmat sijainnit on merkitty Reiskaan.

Metsätyökämpät oli purettu pois tutkimusalueilla melko tunnollisesti. Sotakohteita tutkimusalueelta ei löytynyt, sillä taistelut eivät ulottuneet näille alueille ja tutkimusalueet olivat myös syrjässä seuduilta, joille suomalaiset rakensivat puolustusvarustuksia.

Paltamo	
Tervahauta	1
Hiilimiilu	1
Kämpäjäännös	2
Rakennusjäännös	1
Myllyjäännös	1
Uuttupuu	1
Yhteensä	7
Vaala	
Kivikautinen löytöpaikka	1
Pyyntikuoppa-alue	1
Lapinpato	1
Tervahauta	28
Tervasauna	2
Hiilimiilu	1
Kämpäjäännös	1
Rakennusjäännös	4
Rakennus	2
Siltajäännös	1
Rajapyykki	1
Kapulatiejäännös	1
Yhteensä	44
Sotkamo	
Tervahauta	46
Kämpäjäännös	3
Rakennusjäännös	2
Metsälentokenttä	1
Kuoppajäännös	2
Patojäännös	1
Yhteensä	55

Taulukko 2. Kohteet tyypeittäin.

Seuraavassa diagrammissaa on eritelty ensisijainen tapa, jota kautta kohteet ovat löytyneet. Usein tieto samasta kohteesta saatiin useammasta lähteestä. Vain yksi etsityistä kohteista jäi löytymättä.

Diagrammi 1. Kohteiden löytötavat

Paltamo	
Aikaisemmin	1 löytöpaikka
Nyt lisäksi	2 kohdetta
Vaala	
Aikaisemmin	14 muinaisjäännöstä
	1 mahdollinen mj
	2 muuta kulttuuriperintökohdetta
Nyt lisäksi	1 löytöpaikka
	30 kohdetta
Sotkamo	
Aikaisemmin	ei kohteita
Nyt	46 kohdetta

Taulukko 3. Muinaisjäännösrekisteriin merkityt kohteet ennen inventointia ja inventoinnin jälkeen sinne ehdotetut kohteet.

Inventoidut kohteet on listattu erikseen raportin kohdeosiossa käytettävyyden lisäämiseksi. Kohteiden tunnistena on Reiska-tietojärjestelmän kohdenumerot. Lisäksi kohteet on numeroitu juoksevalla luvulla. Kohdeosion alussa on luettelo kohteista, ja liitteenä osion lopussa on kuvaluettelo sekä löytöluettelo. Kohteet on jaoteltu suojelun mukaan muinaisjäännöksiin ja kulttuuriperintökohteisiin sekä erikseen tyypeittäin. Löytötyyppien mukaisen luokittelun ongelmana on, että tietyn alueen eri kohteiden etsiminen raportista vaatii enemmän työtä. Tämän vuoksi Reiska-ohjelmasta on tulostettu tämän raportin jälkeiseen liitteeseen tarkempia karttoja, joihin kohteet on numeroitu kohdeosion mukaisin numeroin. Näistä kartoista pystyy helpommin hahmottamaan kohteiden sijainnin suhteessa toisiinsa ja ympäristöön laajemmassa mittakaavassa.

Allekirjoitus

Porvoossa, 15.11.2015

A handwritten signature in black ink on a light-colored grid background. The signature reads "Riikka Mustonen" in a cursive script.

Riikka Mustonen

Lähteet

Kirjallisuus:

Paulaharju, Samuli 1958. Kainuun mailta. Kansantietoutta Kajaanin kulmilta. Porvoo.

Pimiä, Maarit. 2001. Paltamon kulttuuriympäristöohjelma. Kainuun ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 200.

Siipola, Pirjo. 2002. Vaalan kulttuuriympäristöohjelma. Kainuun ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 205.

Internet

Museoviraston Rekisteriportaali

(<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>)

Häikiö, Jukka 2002. Eloperäiset kerrostumat. . Raportissa Saarelainen & Häikiö. Vaalan kartta-alueen maaperä. Geologian tutkimuskeskus. Espoo. <http://weppi.gtk.fi/data/mps/342310.pdf>

Luettu 13.11.2015

Saarelainen, Jouko 2002. Kivennäismaat. Raportissa Saarelainen & Häikiö. Vaalan kartta-alueen maaperä. Geologian tutkimuskeskus. Espoo. <http://weppi.gtk.fi/data/mps/342310.pdf>

Luettu 13.11.2015

Tervo, Kari. 2008. Sotkamo – Kainuun etelä. Sotkamon kulttuuriympäristöohjelma.

Kainuun ympäristökeskuksen raportteja. I/2008.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/.../KAIRA_1_2008_osa_1_s.1-166.pdf

Luettu 14.11.2015

Wikipedia, Kainuun puromyllyt, Luettu 15.11.2015

https://fi.wikipedia.org/wiki/Kainuun_puromyllyt

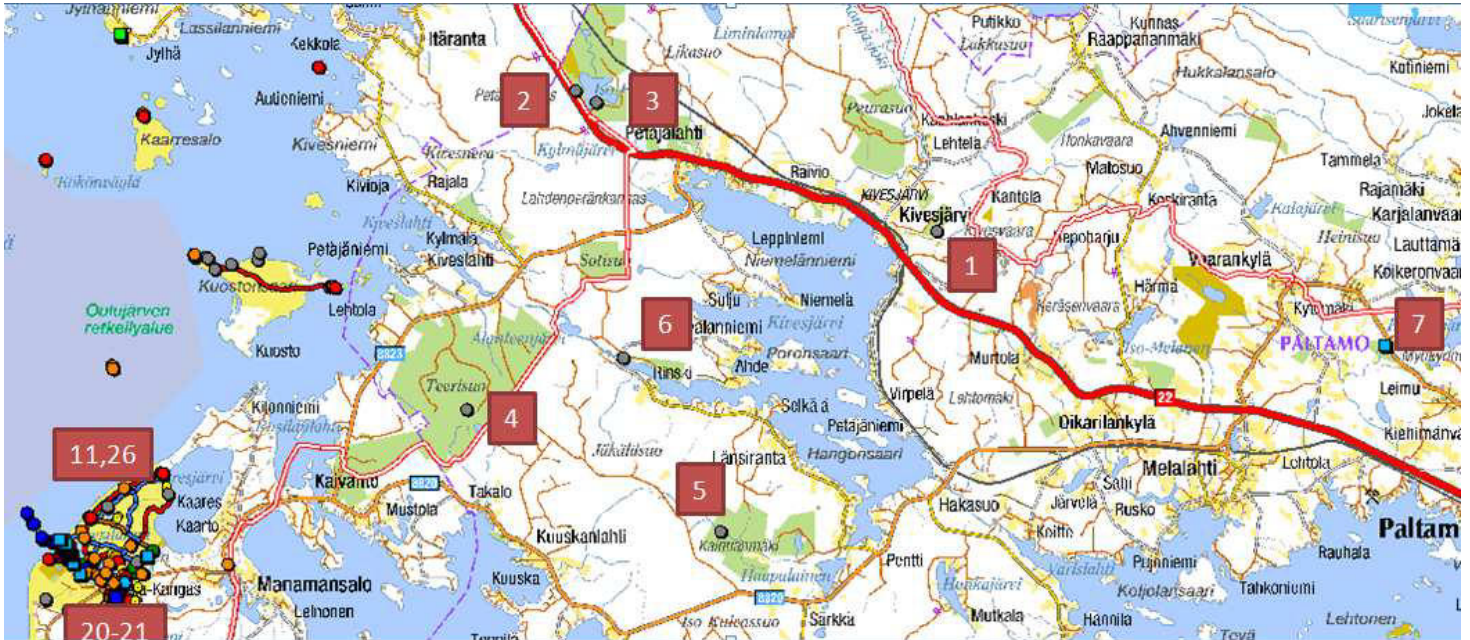
Tiedonannot

Heikkinen, Hannu

Härkönen, Vesa

Impiö, Timo

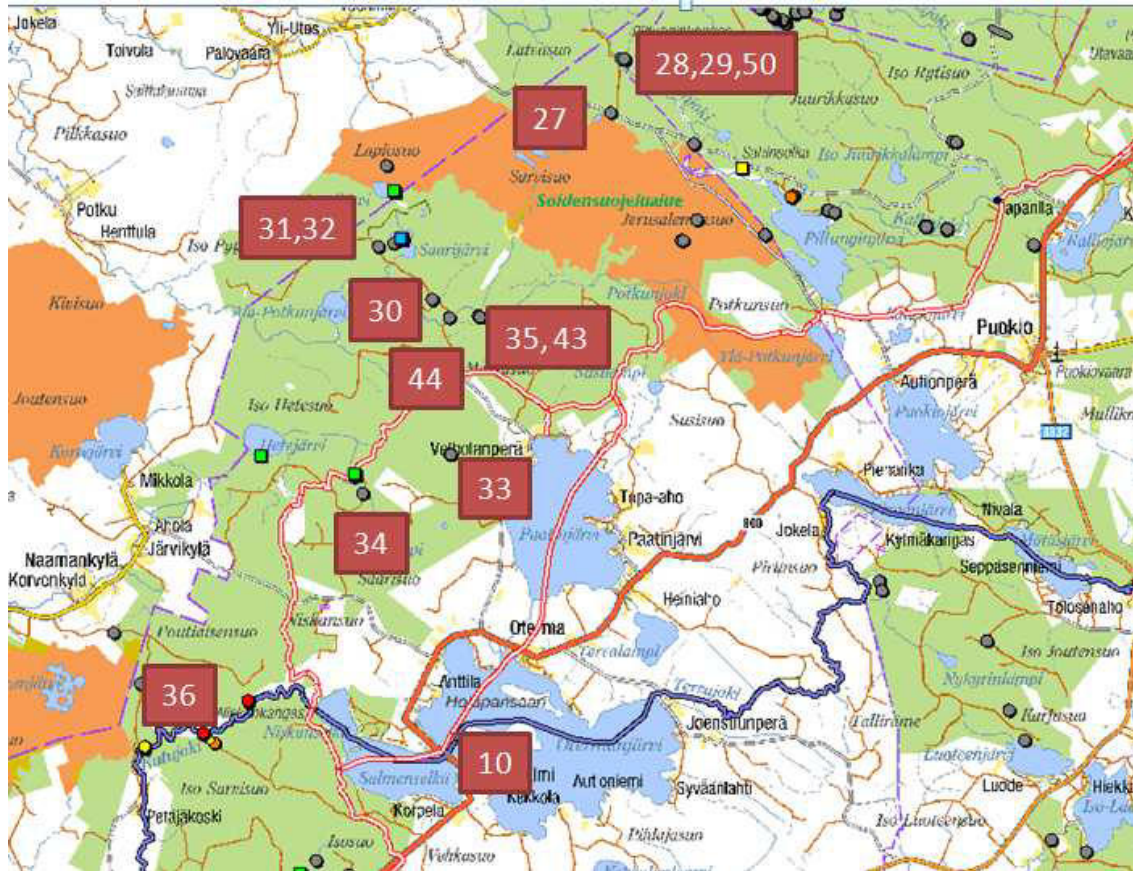
LIITTEET

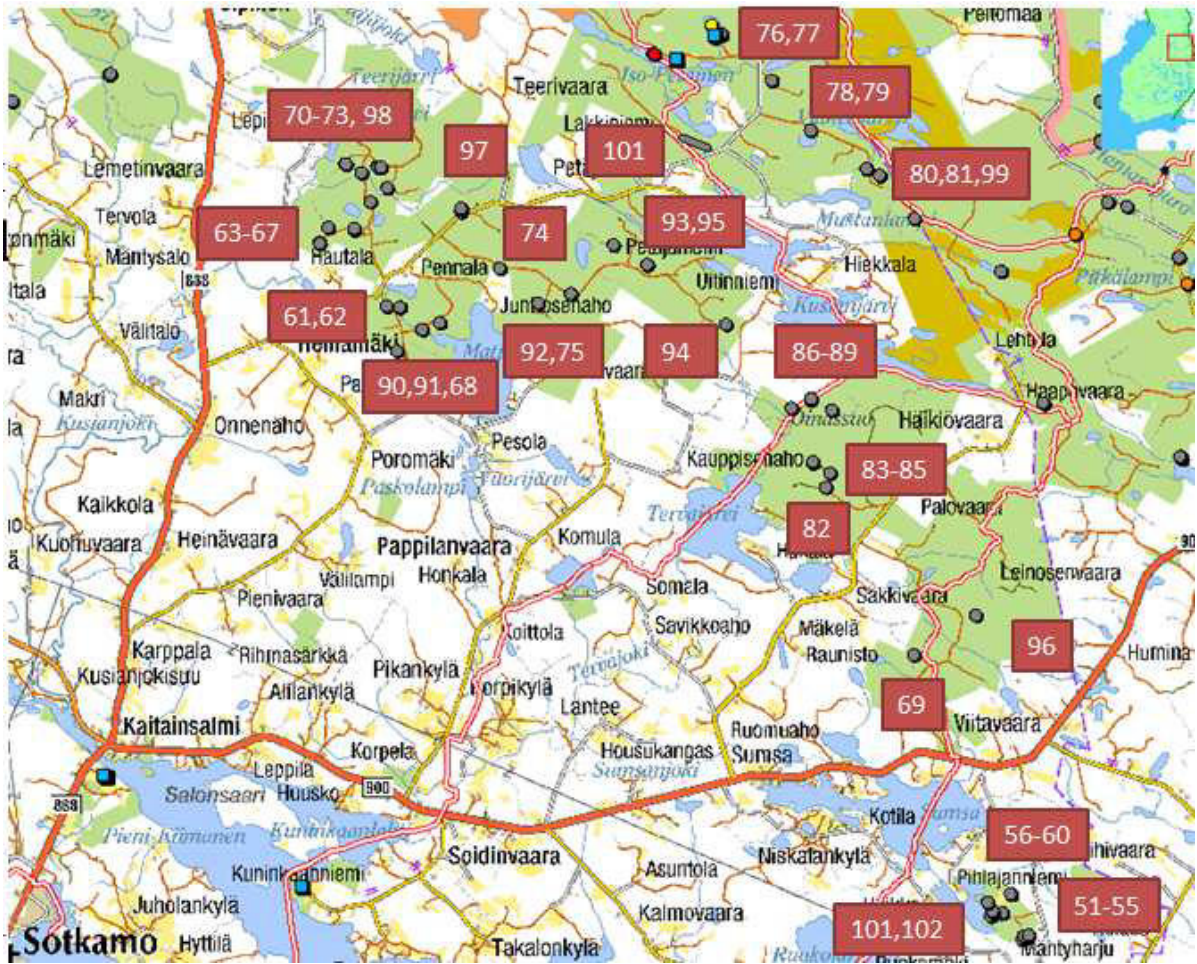
Liitekartta 1. Paltamon ja Vaalan kaakkoisosan kohteet.

Liitekartta 2. Vaalan keskustan kohteet.

Liitekarta 3. Vaalan pohjoisosan kohteet

Liitekarta 4. Koillis-Sotkamon kohteet

Paltamo, Vaala ja Sotkamon koillisosa. Metsätalousalueiden kulttuuriperintöinventointi 2015

Osa 2 Kohteet

Kohdeluettelo

PALTAMO	Numero	Reiskanro	Kohde		Pvm	Sivunumero
Muinaisjäännöskohteet	1	179068	Lumisuo	hiilimiilu	1.6.2015	7
	2	179475	Petäiskangas	tervahauta	24.6.2015	10
Kulttuuriperintökohteet	3	179069	Kämppekangas	kämppejä jäännös	1.6.2015	14
	4	179479	Kämppekangas Teerisuo	kämppejä jäännös	17.6.2015	17
	5	179773	Kainuanmäki	rakennus jäännös	7.7.2015	20
	6	179483	Alanne	uuttupuu	10.6.2015	23
	7	179101	Rinne	mylly jäännös	1.6.2015	26
VAALA						
Muinaisjäännöskohteet	8	179783	Nuojuankangas	kivikautinen löytöpaikka	24.6.2015	30
	9	179052	Kiviojankangas	pyyntikuoppajärjestelmä	28.5.2015	33
	10	182637	Lapinsalmi	lapinpato	20.8.2015	36
	11	177710	Rapsunkangas 1	tervahauta	7.7.2015	39
	12	179048	Kurikkavaara	tervahauta	28.5.2015	41
	13	179049	Äljynkangas	tervahauta	28.5.2015	44
	14	179053	Laajanlampi	tervahauta	28.5.2015	47
	15	179230	Kuoppamäki	tervahauta	8.6.2015	50
	16	179231	Laajankangas	tervahauta	8.6.2015	53
	17	179250	Pitkäkangas	tervahauta	8.6.2015	56
	18	179252	Karjainneva	tervahauta	8.6.2015	59
	19	179582	Latva-Parttuaisen kangas	tervahauta	9.6.2015	62
	20	179486	Autionkangas	tervahauta	17.6.2015	65
	21	179487	Autionkangas 2	tervahauta	17.6.2015	68
	22	179574	Iso Laajansuo	hiilimiilu	26.6.2015	71
	23	179575	Ala-Parttuainen	tervahauta	26.6.2015	74
	24	179576	Niska-Parttuaisen kangas	tervahauta	26.6.2015	77
	25	179581	Hyrnaho	tervahauta	26.6.2015	80
	26	179775	Rapsunkangas 2	tervahauta	7.7.2015	83
	27	182295	Sarvikangas	tervahauta	14.8.2015	86

	28	182305	Piltunginjoki	tervahauta	14.8.2015	89
	29	182306	Piltunginjoki 2	tervahauta	14.8.2015	92
	30	182298	Kylmäkorpi	tervahauta	14.8.2015	95
	31	182297	Saarijärvenkangas	tervahauta	14.8.2015	98
	32	182296	Saarijärvi	tervasauna jäännös	14.8.2015	101
	33	182683	Sonnisaaret	tervahauta ja tervasauna jäännös	17.8.2015	104
	34	182301	Pieni Tallikangas	tervahauta	18.8.2015	107
	35	182302	Matkakoski	tervahauta	17.8.2015	110
	36	182307	Hautakangas	tervahauta	20.8.2015	113
	37	182308	Nuojuankangas 2	tervahauta	20.8.2015	116
	38	182309	Tavisuo	tervahauta	20.8.2015	119
	39	182310	Tavisuo 2	tervahauta	20.8.2015	122
	40	182311	Tavisuo 3	tervahauta	20.8.2015	125
Kulttuuriperintökohteet	41	179055	Parttuainen	metsätyökämppä paikka	28.5.2015	129
	42	179577	Yläniitty	rakennus jäännös	26.6.2015	132
	43	182303	Matkakoski 2	rakennusjäännös?	17.8.2015	135
	44	182304	Pahakala	rakennus jäännös	17.8.2015	138
	45	179248	Pääkkö	asuintila jäännös	8.6.2015	141
	46	179050	Äljynkangas	kellari	28.5.2015	144
	47	179229	Kolehmainen	lato	28.5.2015	147
	48	179253	Karjainneva 2	rajapyykki	8.6.2015	150
	49	179251	Istumakivenkangas	kapulatie jäännös	9.6.2015	153
	50	173513	Piltunginkangas	silta jäännös	14.8.2015	156
SOTKAMO						
Muinaisjäännöskohteet	51	179089	Palokangas 1	tervahauta	2.6.2015	160
	52	179090	Palokangas 2	tervahauta	2.6.2015	163
	53	179091	Palokangas 3	tervahauta	2.6.2015	166
	54	179092	Palokangas 4	tervahauta	2.6.2015	169
	55	179093	Palokangas 5	tervahauta	2.6.2015	172
	56	179491	Palokangas 6	tervahauta	22.6.2015	175
	57	179493	Palokangas 7	tervahauta	22.6.2015	178
	58	179094	Konttilampi 1	tervahauta	2.6.2015	181

	59	179095	Konttilampi 2	tervahauta	2.6.2015	184
	60	179097	Hoikanjärvi	tervahauta	2.6.2015	187
	61	179098	Kivirinne	tervahauta	2.6.2015	190
	62	179099	Mätäslehto	tervahauta	2.6.2015	193
	63	179240	Teerisuo	tervahauta	5.6.2015	196
	64	179241	Teerisuo 2	tervahauta	5.6.2015	199
	65	179242	Teerisuo 3	tervahauta	5.6.2015	202
	66	179243	Teerisuo 4	tervahauta	5.6.2015	205
	67	179244	Teerisuo 5	tervahauta	5.6.2015	208
	68	179247	Miinoanlahti	tervahauta	5.6.2015	211
	69	179494	Juurikkavaara	tervahauta	22.6.2015	214
	70	183083	Lanteenkangas	tervanvalmistuspaikka	6.7.2015	217
	71	179762	Syrjäsuo	tervahauta	6.7.2015	221
	72	179764	Syrjäsuo 2	tervahauta	6.7.2015	224
	73	179766	Kirkkokangas	tervahauta	6.7.2015	227
	74	179770	Isonmännynaho	tervahauta	6.7.2015	230
	75	179771	Rasilaisenaho	tervahauta	6.7.2015	233
	76	180908	Laurinlampi	tervahauta	9.7.2015	236
	77	180909	Laurinlampi 2	tervahauta	9.7.2015	239
	78	180912	Mykymäki	tervahauta	9.7.2015	242
	79	180913	Lummelampi	tervahauta	9.7.2015	245
	80	180914	Lehmisuo	tervahauta	9.7.2015	248
	81	180915	Lehmisuo 2	tervahauta	9.7.2015	251
	82	180921	Pitkämännikkö	tervahauta	10.8.2015	254
	83	180923	Ryysänmännikkö	tervahauta	10.8.2015	257
	84	180925	Ryysänmännikkö 2	tervahauta	10.8.2015	260
	85	180927	Ryysänmännikkö 3	tervahauta	10.8.2015	263
	86	180929	Huuhkajakangas	tervahauta	10.8.2015	266
	87	180931	Arokangas	tervahauta	10.8.2015	269
	88	180933	Arokangas 2	tervahauta	10.8.2015	272
	89	180934	Arokangas 3	tervahauta	10.8.2015	275
	90	182294	Pienosensuo	tervahauta	21.8.2015	278

	91	182293	Vesakkoaho	tervahauta	21.8.2015	281
	92	182292	Kuikkasuo	tervahauta	21.8.2015	284
	93	182291	Palovaara	tervahauta	21.8.2015	287
	94	182289	Tuulivaara	tervahauta	21.8.2015	290
	95	182290	Leililampi	tervahauta	21.8.2015	293
Kulttuuriperintökohteet	96	179369	Mustavaara	kämpä jäännös	22.6.2015	297
	97	183084	Sahi	kämpä jäännös	6.7.2015	301
	98	179246	Hanhela	kämpänpaikka	5.6.2015	304
	99	183208	Lehmisuo	rakennus jäännös	26.10.2015	307
	100	179490	Konttilampi 4	pato jäännös	22.6.2015	310
	101	180918	Kangas-Petäinen	lannoituskoneen kiitorata	9.7.2015	313
	102	179096	Konttilampi 3	kaivanto	2.6.2015	316
	103	179245	Hanhikangas	kuoppa jäännös	5.6.2015	319

Liitteet: Kuvaluettelo, Löytöluettelo

Paltamo

Muinaisjäännöskohteet

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	578 PALTAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7151957, Y 3524599, Z 143	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Paltamon Kivesjärvellä, Lumisuon eteläpuolella, kuivemmalla kankaalla. Kuviolla on taimikkoa.

Kohteen kuvaus

Taimikon keskellä on pyöreä, halkaisijaltaan noin 8 metrin koholla oleva maa-ala. Alan keskellä ei ole kuoppaa. Alan ympärillä on pienet kuopat. Alan päällä kasvaa kuusen ja koivun taimia.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on hiilimiilun pohja. Läheisessä ojanpenkassa on runsaasti hiiltä, joten on mahdollista, että alueella on ollut laajempaakin hiilen tuotantoa.

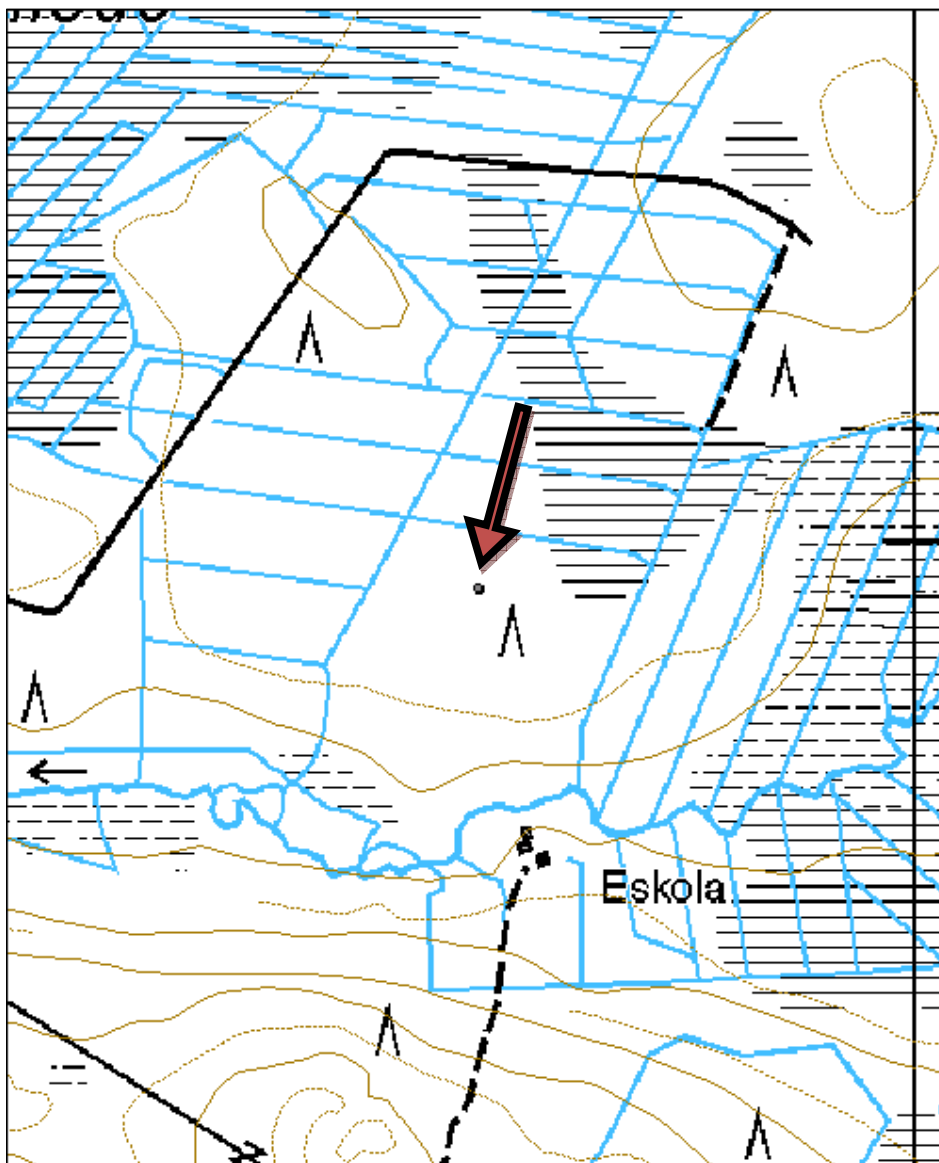
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 1.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Paltamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7151957, Y 3524599, Z 143	Mittakaava:	1:5000

Kuva 1. Hiilimiilu taimikossa, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	578 PALTAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7155685, Y 3514993, Z 153	Löydöt:	

Taustatiedot

Kuviolle on merkitty tervahauta. Sen tarkka sijainti tarkastettiin Lidar-aineistosta.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Paltamon läntisen kunnanrajan lähellä, Iso-Petäinen -järven länsipuolella, Oulu-Kajaanin varressa. Puusto on varttunutta kasvatusmetsää. Kohteen ympärillä kasvaa mäntyjen, kuusten ja koivujen lisäksi katajaa ja saniaista. Pohjakasvillisuutta dominoi mustikka.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä. Valleja on kaksi sisäkkäin, joten tervahautoja on mahdollisesti poltettu useampia. Syvyys on yhden metrin. Halssi on leveä ja se laskee koilliseen. Kohteen päällä on puustoa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

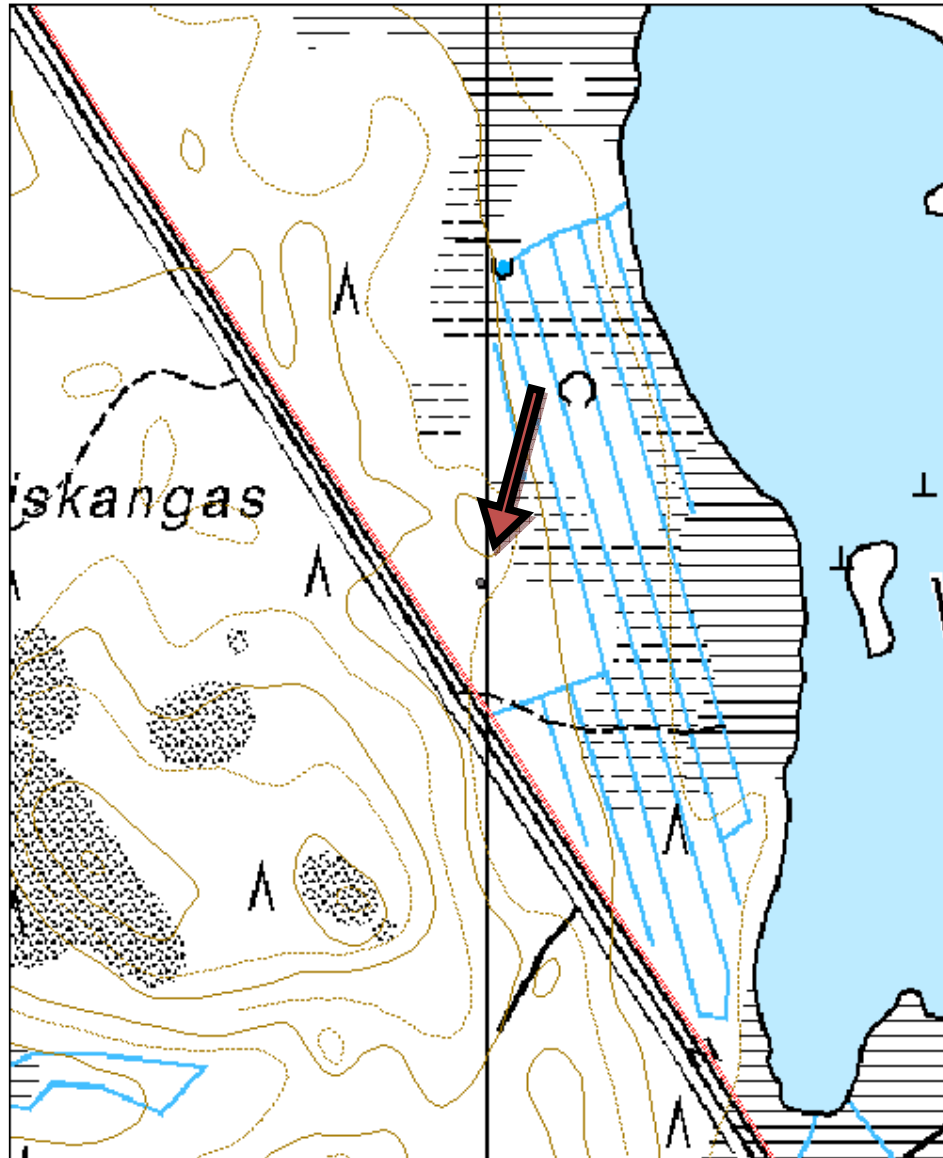
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 24.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Paltamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7155685, Y 3514993, Z 153	Mittakaava:	1:5000

Kuva 2. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kulttuuriperintökohteet

3. Kämppekangas kämpä jäännös

MH-tunnus: 179069

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	578 PALTAMO
Lukumäärä:	11		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7155372, Y 3515556, Z 150	Löydöt:	

Taustatiedot

Paikan nimi Kämppekangas viittaa paikalla olleen kämpän. Paikalle oli merkitty SutiGis:iin sotahistoriallinen kohde. Kämpällä on ilmeisesti pidetty joskus sotavankeja. 70-luvun karttaan paikalle oli merkitty rakennus ja sellainen on myös nykyisessä peruskartassa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Iso-Petäinen -nimisen järven etelärannalla, noin 400:n metrin päässä Ouluun vievästä Kajaanintiestä, Kämppekankaan länsireunassa. Kuviolla on varttunutta metsikköä. Alueella kasvaa mäntyjen ja kuusen lisäksi runsaasti koivuja ja katajaa. Maasto on kivistä.

Kohteen kuvaus

Rakennusjäännös 1: Rannan tuntumassa on 4 x 3,5 metrin kokoinen rakennuksen pohja, jonka seinälinjat on ladottu luonnonkivistä. Keskellä on kookas kivistä ladottu kiuas (1,5 x 1,5 metriä). Lattia on kaivettu ympäristöä syvemmälle.

Edellisen vieressä, rinteessä on maakellari (2), joka on pyöreähkö, osin kiviseinämainen, halkaisijaltaan 4,5 metrin kuoppa, jonka syvyys ylärinteen puolella on jopa kaksi metriä.

Edellisen läheisyydessä on maakellari (3), jonka halkaisija on 7,5 metriä, syvyys 2 metriä ja jonka oviaukko avautuu länteen.

Tästä edelleen pohjoiseen, rinteiden päällä on päärakennuksen jäänteet (4). Luonnonkiviperustaisen talon pohjan koko on 22 x 9 metriä ja sen keskiosassa on kaksi kohoumaa, jotka ovat todennäköisesti aluskasvillisuuden peittämiä tulisijoja. Pohjan itäpuolella, pitkällä sivulla on kaksi suorakaiteen muotoista kuoppaa 3 x 7 ja 3 x 4 metriä. Kuopat vaikuttaisivat toisen rakennuksen (5) lattia-aloilta. Pohjan päällä kasvaa katajaa.

Edellisestä hieman luoteeseen, rannan läheisyydessä on rakennuksen pohja (6) (9 x 11 metriä). Jäljellä on kivijäänteitä ja kasvillisuuden peittämä tulisija.

Edellisestä koilliseen on L:n muotoinen kuoppa (7), jonka koko on 3 x 2,5 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Tämän rannan puolella on 2,5 x 2,5 metrin kokoinen kivilatomus (8).

Latomuksesta pohjoiseen on suorakaide ala (9), jota kiertää kolmelta sivulta kiviperustus (koko 8,5 x 5,5 metriä). Aivan pohjoisimpana on purettu lautarakennus (10), joka on ollut merkittynä peruskarttaan. Mäen päällä on 8 metriä pitkä, kapea, suorakaiteen muotoinen kaivanto (11).

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Kämpperakennuksen pohja on merkitty erikseen pisteellä.

Tulkinta

Vanhan kämpän rakennusten jäänteitä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu

Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus

Tarkastusvuosi: 2015

Tarkastuspvm: 1.6.2015

Tarkastaja: R. Mustonen

Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Paltamo 2015

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

**Ympäristön
suojelu:**

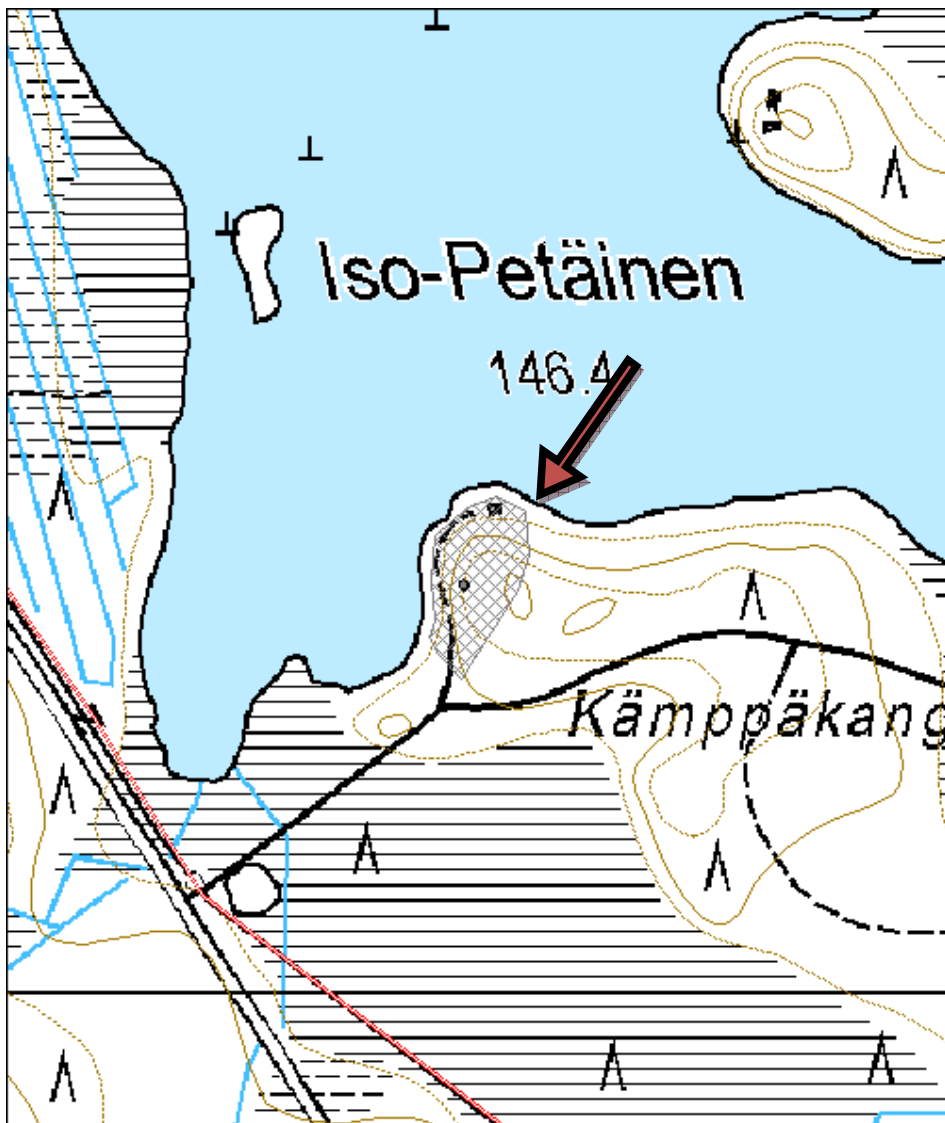
0 Ei määritelty

Kohdetyyppi: 9 Valmistuspaikat/työpaikat

Copyright: © Metsähallitus 2008
© Maanmittauslaitos 1/MML/08

Koordinaatit: X 7155372, Y 3515556,
Z 150

Mittakaava: 1:5000

Kuva 3. Kämpärakennuksen jäänteet, kuvattu lounaasta.

Kuva 4. Rakennusjäännös, kuvattu kaakosta.

4. Kämppäkangas Teerisuo kämppä jäännös

MH-tunnus: 179479

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	578 PALTAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7147230, Y 3512089, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Paltamon länsiosassa, Petäjälahdentieltä lähtevän metsäautotien päässä, Pirunmyllynkankaan lounaispuolella. Kuviolla on varttunutta kasvatusmetsää kasvava kangas, jota ympäröivät suoalueet.

Kohteen kuvaus

Maastosta erottuu kookkaan rakennuksen kivijalka. Sen koko on arviolta 23 x 7 metriä ja siihen kuuluu useita väliseiniä. Pohjaan liittyy korkeampia pohjakasvillisuuden peittämiä kasoja, jotka saattavat olla tulisijan jäänteitä. Kulmassa näkyy hieman luonnonkiviperustaa ja alimpia hirsiiä. Metsässä on metallinen sammio, ämpäri ja epämääräisiä kuoppia. Hevosvetoinen rekihöylä on maatumassa paikalleen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Kämppän pohja on merkitty lisäksi pisteellä.

Tulkinta

Paikalla on vanhan kämppän jäänteitä.

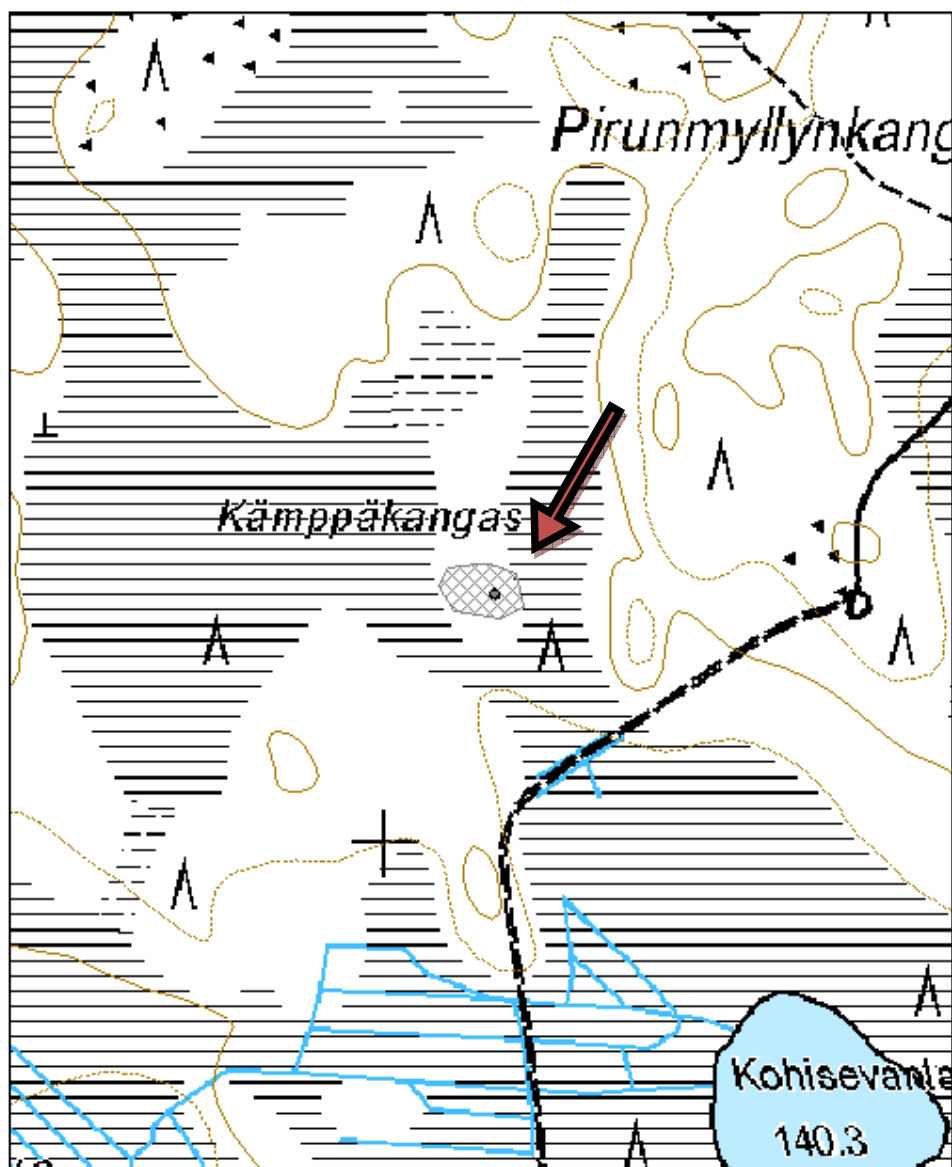
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 17.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7147230, Y 3512089, Z 145	Mittakaava:	1:5000

Kuva 5. Rakennuksen pohjan kulmaa, kuvattu kaakosta.

5. Kainuanmäki rakennus jäännös

MH-tunnus: 179773

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	578 PALTAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7143989, Y 3518841, Z 170	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kivesjärven lounaispuolella, soiden ympäröimän, korkean Kainuanmäen (195 m) koillisreunassa, jo melko alavalla alueella. Kainuanmäen talolle on matkaa yli kilometri. Kohteen koillispuolitse mutkittellee oja. Puusto on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Kohde on osittain maan sisään, ojapengermään rakennetun rakennuksen jäännös. Kohde ei ole kovin vanha. Sen ovena on käytetty vanhaa ikkunaa. Näkyvissä on myös peltiä, lautaa, puunrunkoja ja muoviva. Suorakaiteen muotoisen kuopan koko on 2,7 x 2,7 - 3 metriä. Syvyys on 0,6 - 1 metriä. Oviaukko aukeaa koilliseen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on rakennuksen jäännös.

Tarkastukset

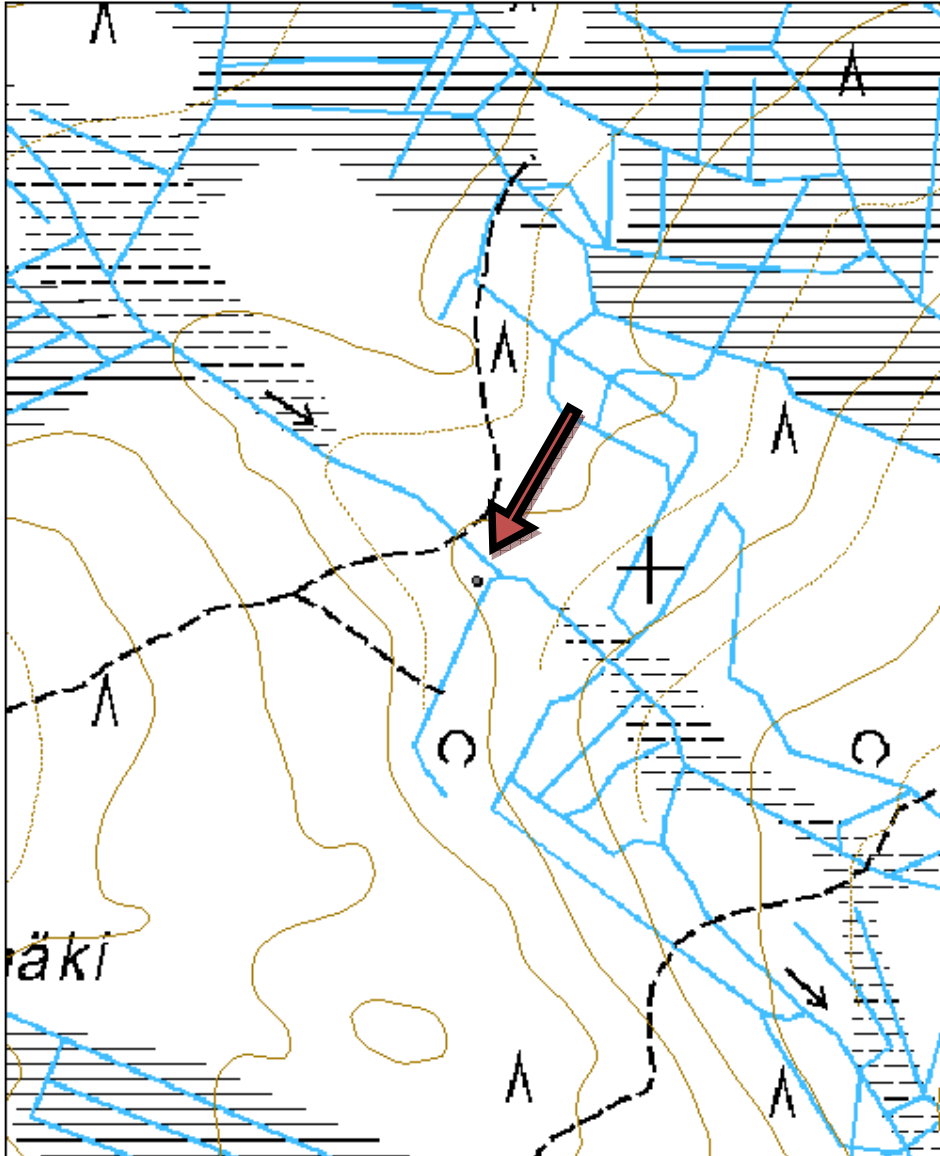
Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 7.7.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Paltamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7143989, Y 3518841, Z 170	Mittakaava:	1:5000

Kuva 6. Rakennuksen jäänteet, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	578 PALTAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7148598, Y 3516266, Z 137	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin paikalla.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kivesjärven länsipäässä, Niskakosken läheisyydessä, joeksi muuttuvan vesistön pohjoisrannalla. Kasvillisuus on tiheää ja maasto on kivistä ja vetistä.

Kohteen kuvaus

Keloon on hakattu kirveellä neliönmuotoinen kuoppa. Kuopan reunassa on vinottainen kiveenisku. Aikaansaatu kuoppa ei ole kovin syvä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on puu, johon on hakattu kirveellä kolo. On mahdollista että kyseessä on uuttupuu tai yritelmä tehdä sellainen. Uuttupuiden tarkoitus on tehdä vesilinnulle pesimäkolo, josta munat on helppo kerätä syötäväksi.

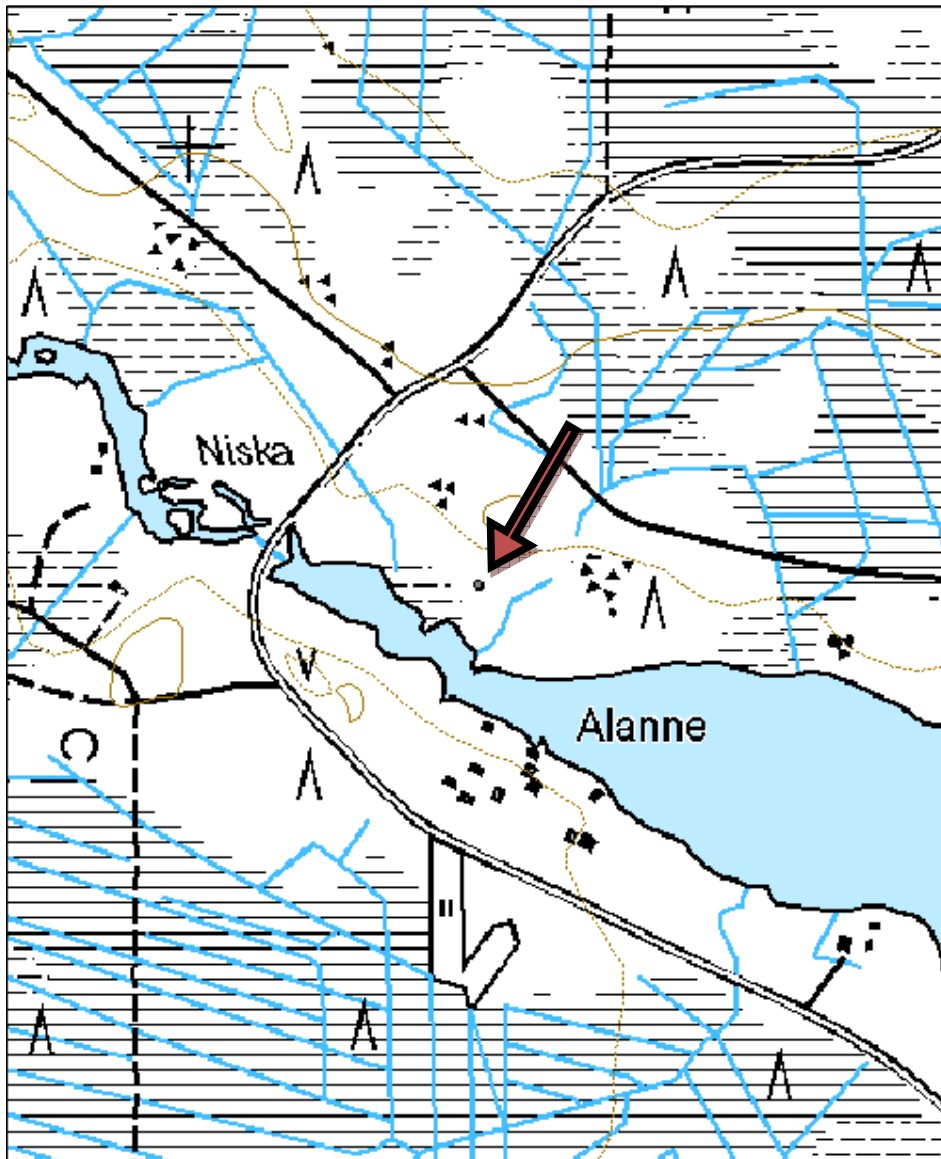
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspm: 10.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Paltamo 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7148598, Y 3516266, Z 137	Mittakaava:	1:5000

Kuva 7. Uuttupuu, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	660 Pohjanmaan luontopalvelut
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7148901, Y 3536548, Z 162	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin entisöityä myllyä katsomaan tullessa.

Ympäristön kuvaus

Paltamon keskustasta luoteeseen, Vaarankylällä sijaitsee Myllypuro, ja siinä Rinteen 1990-luvulla entisöity mylly.

Kohteen kuvaus

Rinteen myllystä hieman yläjuoksulle päin sijaitsee rakennuksen jäänteet, joista on jäljellä 3,5 metriä pitkä seinä ja siitä lähtevät seinät, jotka ovat hajonneet.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on mahdollisesti vanhan myllyn rakennuksen tai siihen liittyvän rakenteen jäänteet.

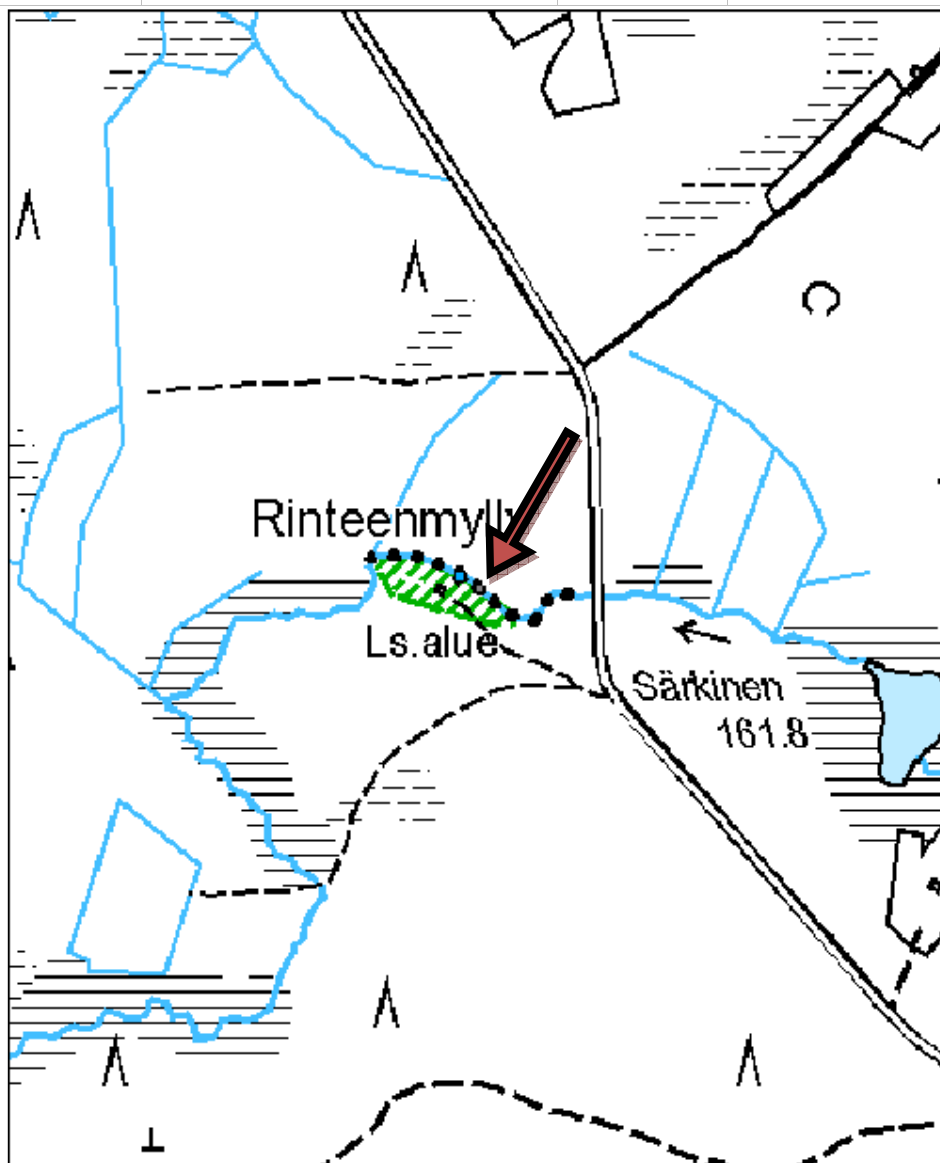
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 1.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Paltamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
----------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7148901, Y 3536548, Z 162	Mittakaava:	1:5000

Kuva 8. Rakennusjäänös, kuvattu kaakosta.

Vaala

Muinaisjännökset

8. Nuujuankangas kivikautinen löytöpaikka

MH-tunnus: 179783

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7163981, Y 3486754, Z 113	Löydöt:	40543

Taustatiedot

Kohde havaittiin inventoidessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Nuujuankankaan itäosassa, Oulujokeen yhteydessä olevan ojan länsirannalla. Nuujuankangas on hiekkaista, kuivahkoa kangasta.

Kohteen kuvaus

Äestetyt alueen avoimista maanpinnan kohdista löytyi kvartsikaavin (koko: 27 x 19 x 10 mm) ja kvartsi-iskoksia. Maaperä on valtalajitteeltaan hiekkaa. Merkkejä kulttuurimaasta ei havaittu. Löydöt on luettelointi Kansallismuseon kokoelmiin numerolla KM 40543: 1-2. Diar. 12.10.2015.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohdetta ei voida ajoittaa radiohiiliajoituksella, koska palanutta luuta tms. ei löytynyt. Löytöpaikan korkeus viittaisi kivikautiseen ajoitukseen.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 24.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	4 Esitys mj-luokka III	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7163981, Y 3486754, Z 113	Mittakaava:	1:5000

Kuva 9. Kvartsiesineen ja -iskosten löytöpaikka, kuvattu lounaasta.

Kuva 10. Kvartsiesine oikealla ja iskokset vasemmalla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	33		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7165571, Y 3490000, Z 114	Löydöt:	

Taustatiedot

Paikka on muinaisjäännösrekisterissä. Sen on tarkastanut Kainuun museon arkeologi Esa Suominen vuonna 1990. Kohde on rekisterissä pistemäinen.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuopat sijaitsevat Kutujokeen laskevan kaakko-luode -suuntaisen Kiviojan lounaispuolella, ojasta nousevan korkean rinteen päällä olevalla tasanteella. Eteläosassa aluetta rajoittaa tasanteella kulkeva Jylhämän ja Järvikylän välinen tie. Kohteen keskivaiheilla tie katkaisee kohteen kahtia ja jatkuu Kiviojan yli pohjoiseen. Kohteen pohjoisosan yli kulkee sähkölinja. (MJ-rek)

Kohteen kuvaus**Kohteen rajaus**

Kohteen rajaus on aluemainen. Yksittäisiä pyyntikuoppia on merkitty pisteinä.

Tulkinta

Pyyntikuoppajärjestelmä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 24.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:	785010053	Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7165571, Y 3490000, Z 114	Mittakaava:	1:5000

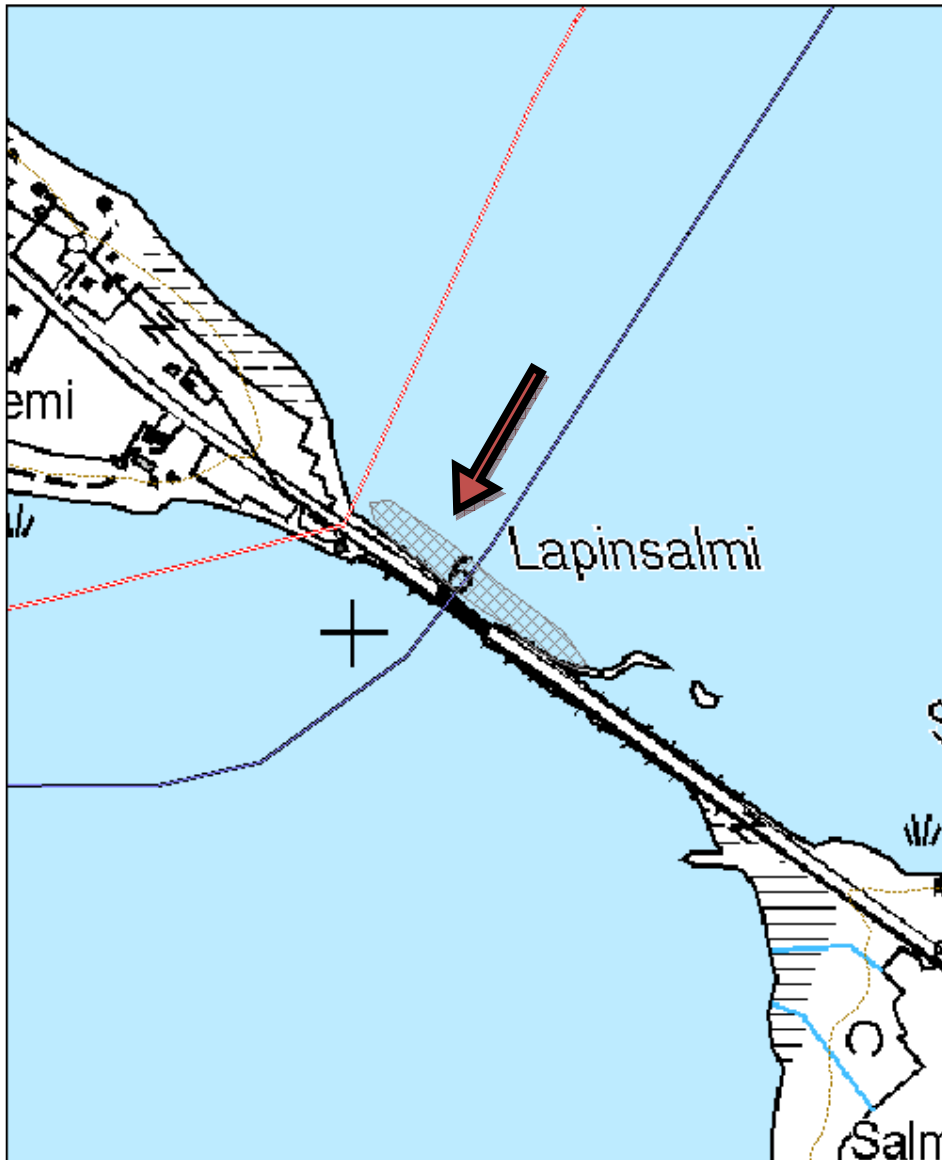

Kuva 11. Pyyntikuoppa mäntykankaalla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	9 Muu tuottamistapa
Koordinaatit:	X 7173046, Y 3501115, Z 140	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on muinaisjäännösrekisterissä.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Vaalan Otermankylältä lounaaseen, Otermanjärven Lapinsalmessa, sillan koillispuolella.			
Kohteen kuvaus			
Salmen kapeimmalla kohdalla on kaksi kivistä tehtyä kivirakennelmaa kahden metrin etäisyydellä toisistaan. Rakennelman korkeus on noin 0,5 m ja leveys 1,5-2,5 m. (MJ-rek.) Infotaulun mukaan kivimuodostelma näkyy matalan veden aikaan. Tarkastushetkellä se ei ollut näkyvässä. Pato kulkee koko salmen poikki. Kiviperustuksen varassa on ollut puinen rakennelma. Padossa on ollut noin kymmenen virtausaukkoa, joissa on pidetty mertoja, rysiä ja muita pyydyksiä. (Tiedot infotaulusta).			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on aluemainen.			
Tulkinta			
Lapinpadon jäänteet. Nykyisin näkyvillä olevat rakenteet ovat historialliselta ajalta, mutta on mahdollista, että paikalla on ollut lapinpato jo esihistorialliselta ajalta lähtien.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015 Tarkastuspvm: 18.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015			
Viranomaisrekisterinro:	785010050	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7173046, Y 3501115, Z 140	Mittakaava:	1:5000

Kuva 12. Lapinpadon paikka, kuvattu luoteesta.

11. Rapsunkangas tervahauta

MH-tunnus: 177710

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7144659, Y 3502548, Z 132	Löydöt:	

Taustatiedot

Merkintä maastokartassa. (TT)

Ympäristön kuvaus

Kangasmetsää, iäkästä männikköä. (TT)

Kohteen kuvaus

Kattilamainen kuoppa, jota ympäröi valli. Vallin läpimitta harjalta 16 m. Syvyys 3 m. NW-reunassa erottuu halssi suuntaan NW 2.2 m leveänä, 1.5 m syvänä ja 7 m pitkänä kaivantona. Halssin edestä on kaivettu niin paljon maata pois, että on muodostunut laaja parin metrin syvyinen notko. (TT)
Kohde ennallaan. (RM)

Kohteen rajaus

Näkyvät rakenteet.

Tulkinta

Tervahauta.

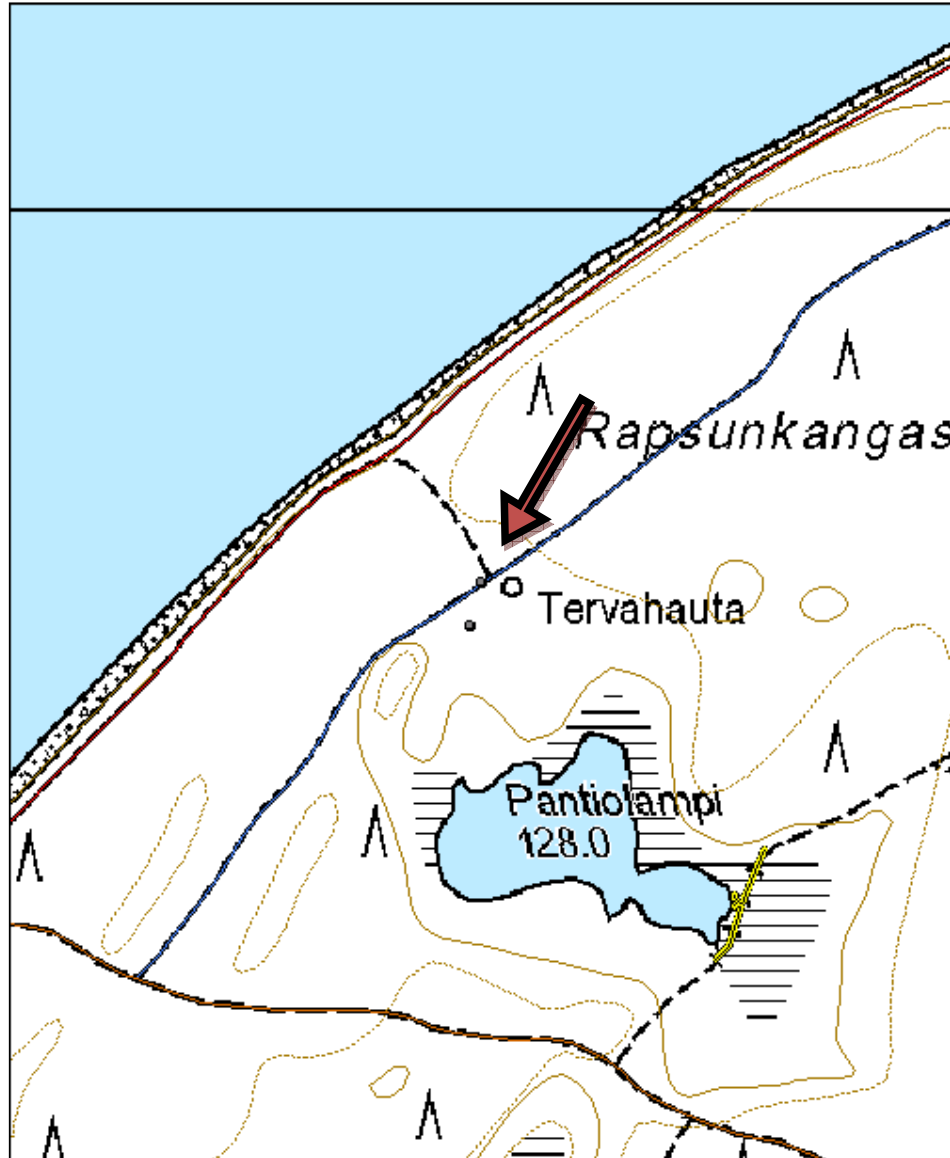
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 7.7.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:	1000025738	Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	99 Muu suojeluarvoa sisältävä alue
----------------------------	------------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7144659, Y 3502548, Z 132	Mittakaava:	1:5000

12. Kurikkavaara tervahauta

MH-tunnus: 179048

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7162653, Y 3494121, Z 143	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan keskustan itäpuolella, Kurikkavaaralla. Paikalla on kumpuilevilla hiekkaharjuilla kulkeva kunnan frisbee-rata. Metsän pohjakasvillisuus on pääosin puolukkaa ja palleroporonjäkälää. Puusto on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Hiekkaharjun etelärinteeseen rakennettu tervahauta on halkaisijaltaan 13 metriä ja syvyydeltään noin 1,5 metriä. Halssi laskee etelään ja on noin viiden metrin pituinen. Tervahaudan vallien päällä kasvaa täysikokoisia mäntyjä ja taimivaiheen kuusia. Vallien päällä näkyy paikoin muutamia hiilikokkareita. Tervahaudan pohjalla on suunnistusrasti.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

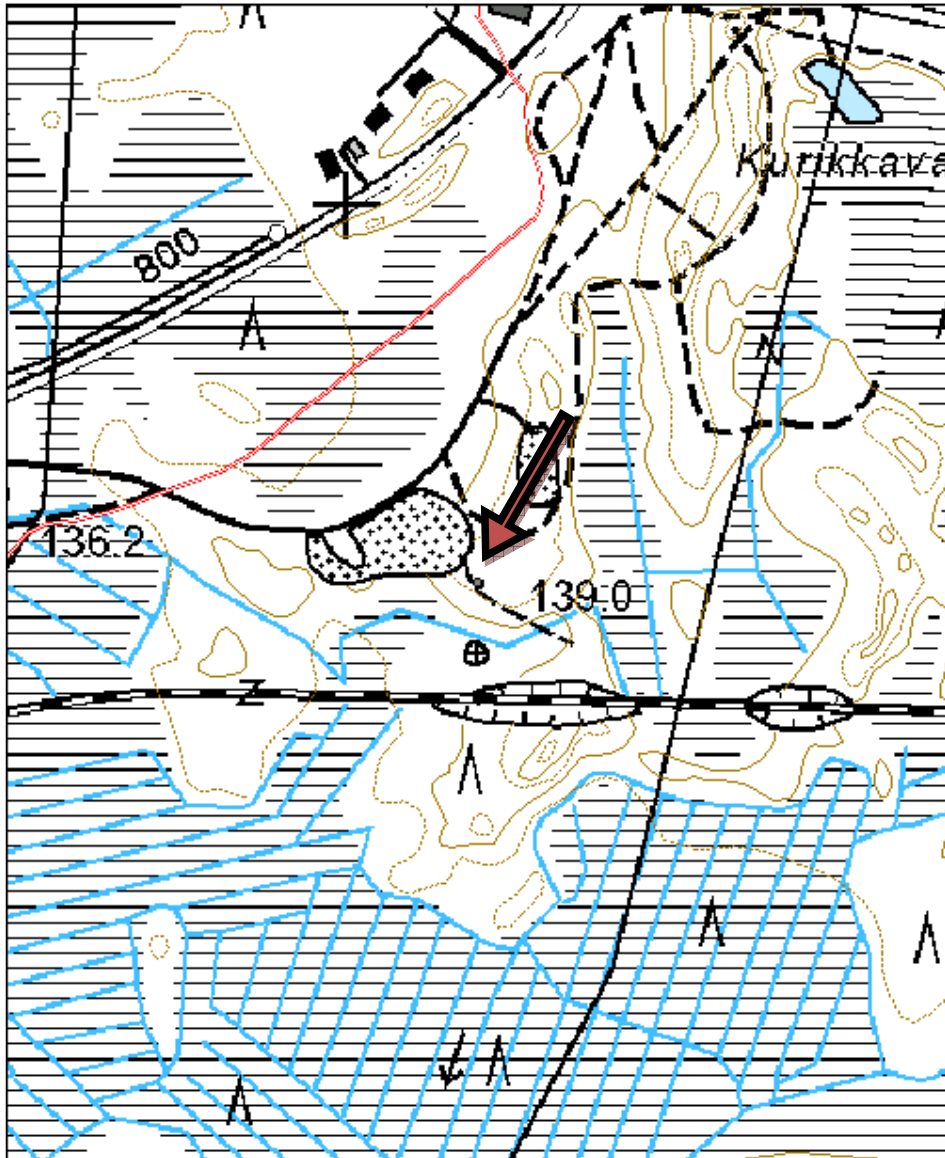
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 28.5.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7162653, Y 3494121, Z 143	Mittakaava:	1:5000

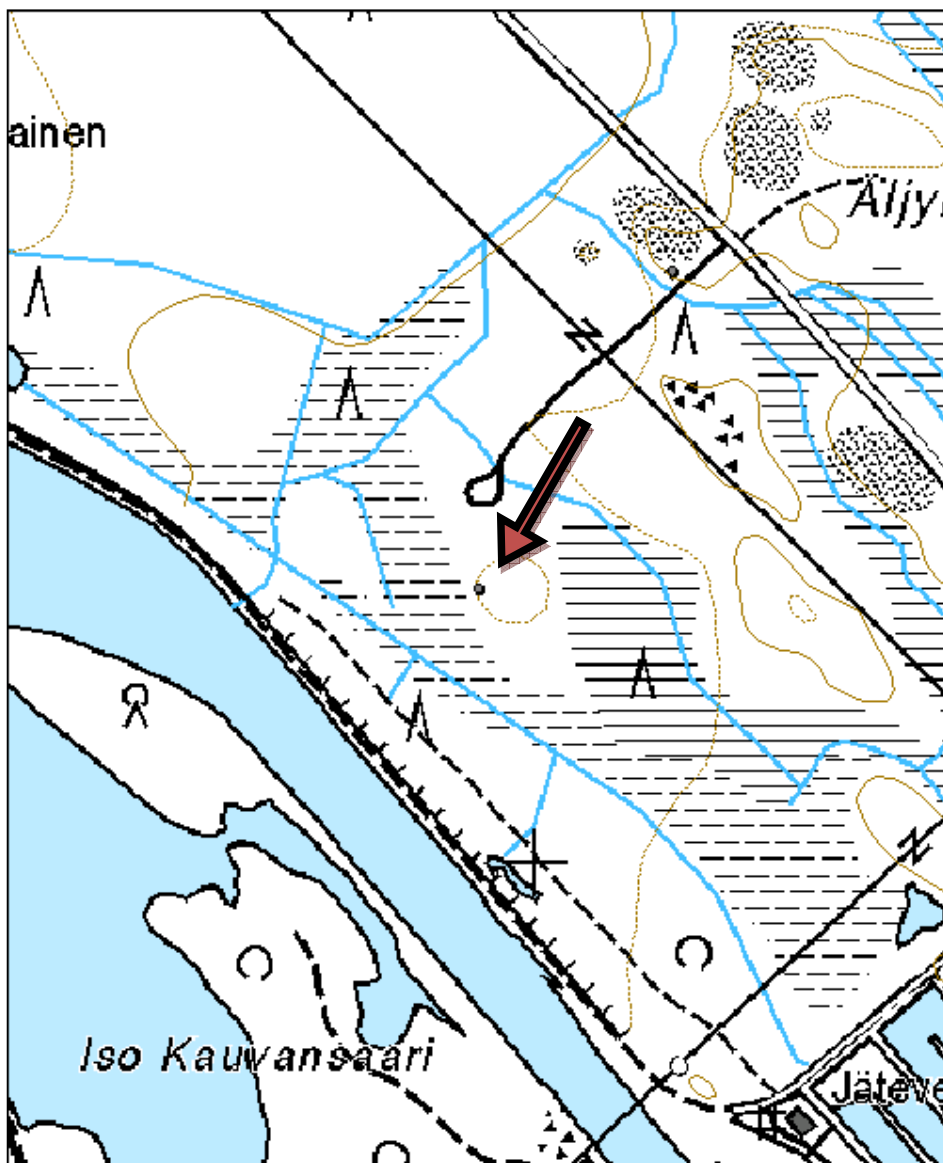

Kuva 13. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7163250, Y 3490948, Z 123	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty SutiGis:iin.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Vaalan keskustan luoteispuolella, Oulujoen itärannan puoleisessa metsikössä. Kuviolla on tiheä kuusitaimikko, jonka seassa on koivunvesoja.			
Kohteen kuvaus			
Tervahaudan pohja on halkaisijaltaan 13 metriä. Se on muodoltaan laakea ja tervahaudan keskusosa on vain hieman reunoja matalammalla. Rakenteiden päällä kasvaa kuusia, koivuja, katajaa ja pajua. Hiiltä on näkyvissä siellä täällä. Vallin reunassa on suorakaiteen muotoinen kaivanto, jonka lyhyellä reunalla on onkalo. Kaivannosta lähtee mutkittileva kapea halssi. Jos kaivanto on tervahaudan aikainen, se on hieman poikkeuksellinen rakenne tervan talteen ottamisessa.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohde on tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 28.5.2015		Tarkastaja: R. Mustonen	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7163250, Y 3490948, Z 123	Mittakaava:	1:5000

Kuva 14. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7164220, Y 3495741, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

SutiGis:iin on merkitty tervahauta hieman oikeaa sijaintia pohjoisemmaksi. Oikea sijainti on merkitty peruskarttaan. Maastossa on myös kaatunut opaskyltti.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee 3,7 kilometriä Vaalan kirkosta koilliseen, Laajanlammen lounaispuolella. Alueella on hiekkakangasta ja polkuja retkeilyä varten. Aluskasvillisuus on pääosin puolukkaa ja kanervaa, paikoin myös jäkälää. Puusto on nuorta kasvatusmetsikköä.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on 18 metriä, sen vallit ovat massiiviset. Pohjan syvyys on noin 1,8 metriä. Halssi laskee pohjoiseen. Halssi kaartuu epäyhtenäisenä kohti rantaa ja päättyy suorakaiteen muotoiseen kaivantoon, jonka koko on 5 x 3,5 metriä. Kaivanto liittyy tervatynnyreiden säilytykseen tai kuljetukseen. Haudan päällä kasvaa mäntyjä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

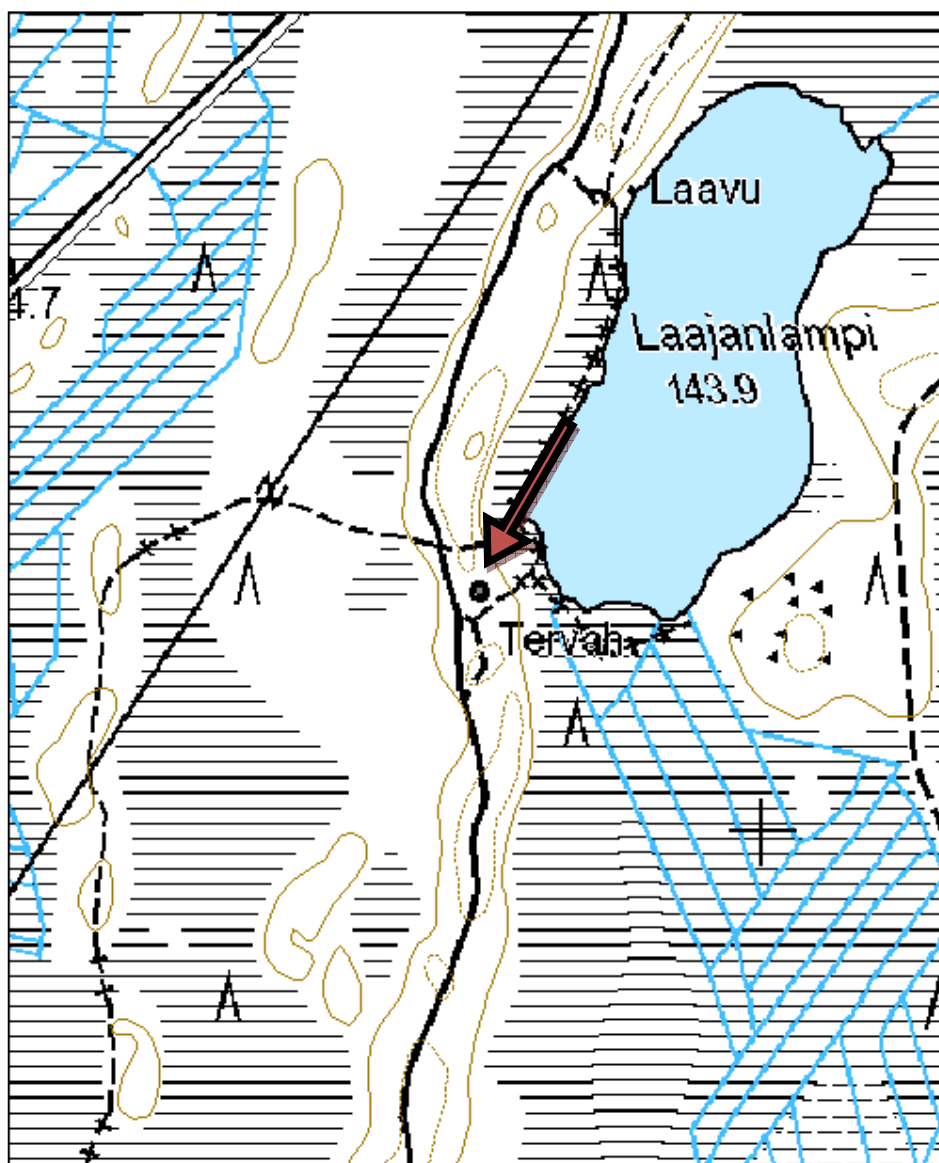
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 28.5.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määriteltä
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7164220, Y 3495741, Z 145	Mittakaava:	1:5000

Kuva 15. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

15. Kuoppamäki tervahauta

MH-tunnus: 179230

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7165541, Y 3495927, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Tien varteen on merkitty SutiGis:iin tervahauta. Sitä ei tarkastettaessa löydetty. Lidar-aineistosta löytyi tervahaudan oikea paikka, joka on merkitystä kohteesta noin 200 metriä kaakkoon.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan kirkosta 4,6 kilometriä koilliseen, soiden ympäröimällä Kuokkamäellä, metsäautotien itäpuolella. Kuviolla on nuorta kasvatusmetsää. Maanpohjan varpukasvillisuus on pääosin mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan pohjan halkaisija on 15 metriä. Pohja on muodoltaan laakea ja sen syvyys on 1,2 metriä. Leveä halssi laskee pohjoiskoilliseen, kohti suota. Pohjan itäpuolella on kaksi kuoppaa, jotka liittyvät todennäköisesti tervahaudan käyttöön. Pohjan päällä kasvaa kuusia, mäntyjä ja koivuja.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

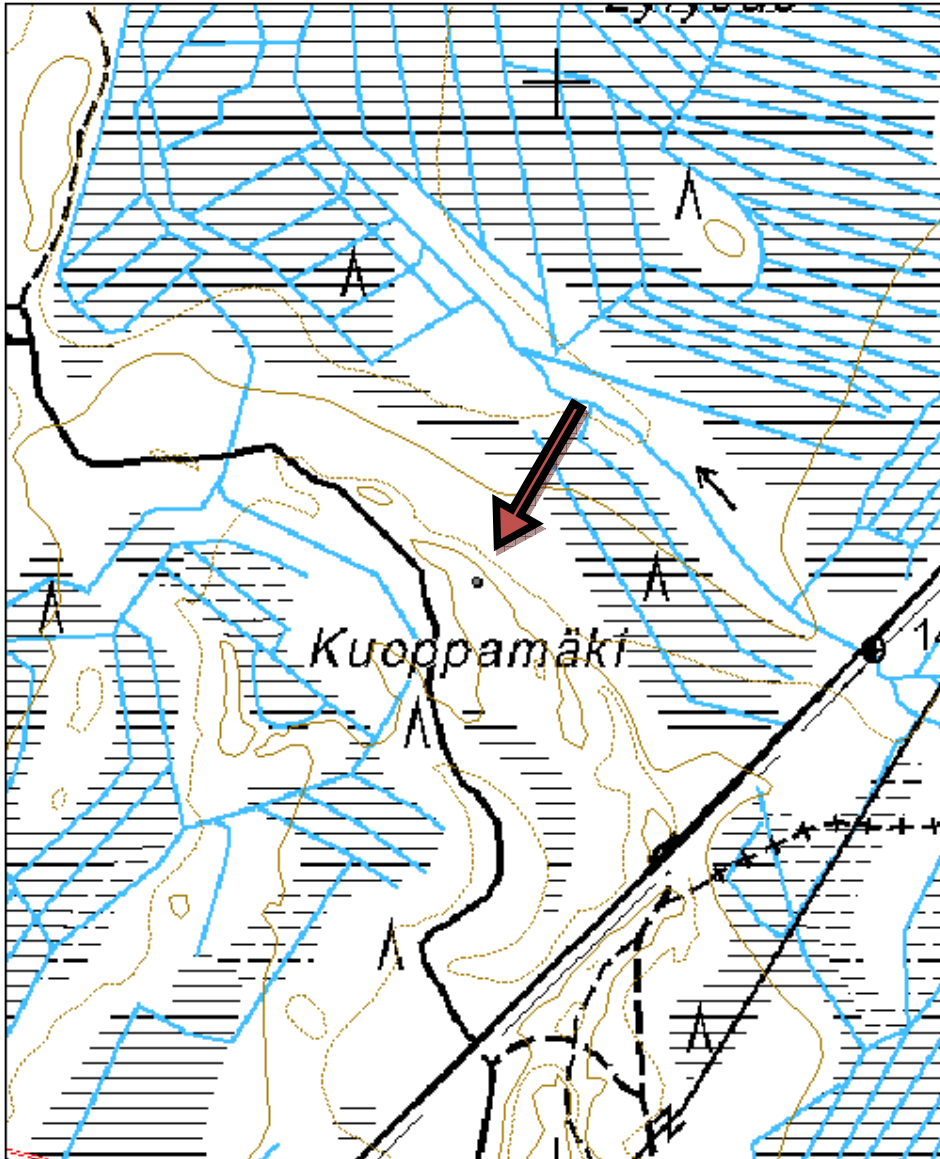
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 24.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7165541, Y 3495927, Z 145	Mittakaava:	1:5000

Kuva 16. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7163298, Y 3495037, Z 143	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan keskustasta koilliseen, Kajaanintien varressa olevan hautausmaan luoteispuolella, hiekkakankaalla. Kohteen kaakkoispuolella on hiekanottoalue. Kohteen vierestä kulkee polku Laajanlammelle. Puusto on uudistuskypsää metsikköä. Kohde sijaitsee vaihtumisvyöhykkeessä. Sen eteläpuolella hiekkakangas muuttuu reheväksi koivumetsäksi.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan pohjan halkaisija on kymmenen metriä ja sen syvyys on 1,5 metriä. Pohja on muodoltaan ensin laakea, mutta laskee jyrkemmin lähellä pohjan keskiosaa. Halssi laskee pohjoiseen. Vallin päällä olevat puut on poistettu. Haudan päällä kasvaa nuoria koivuja, suopursua ja puolukkaa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

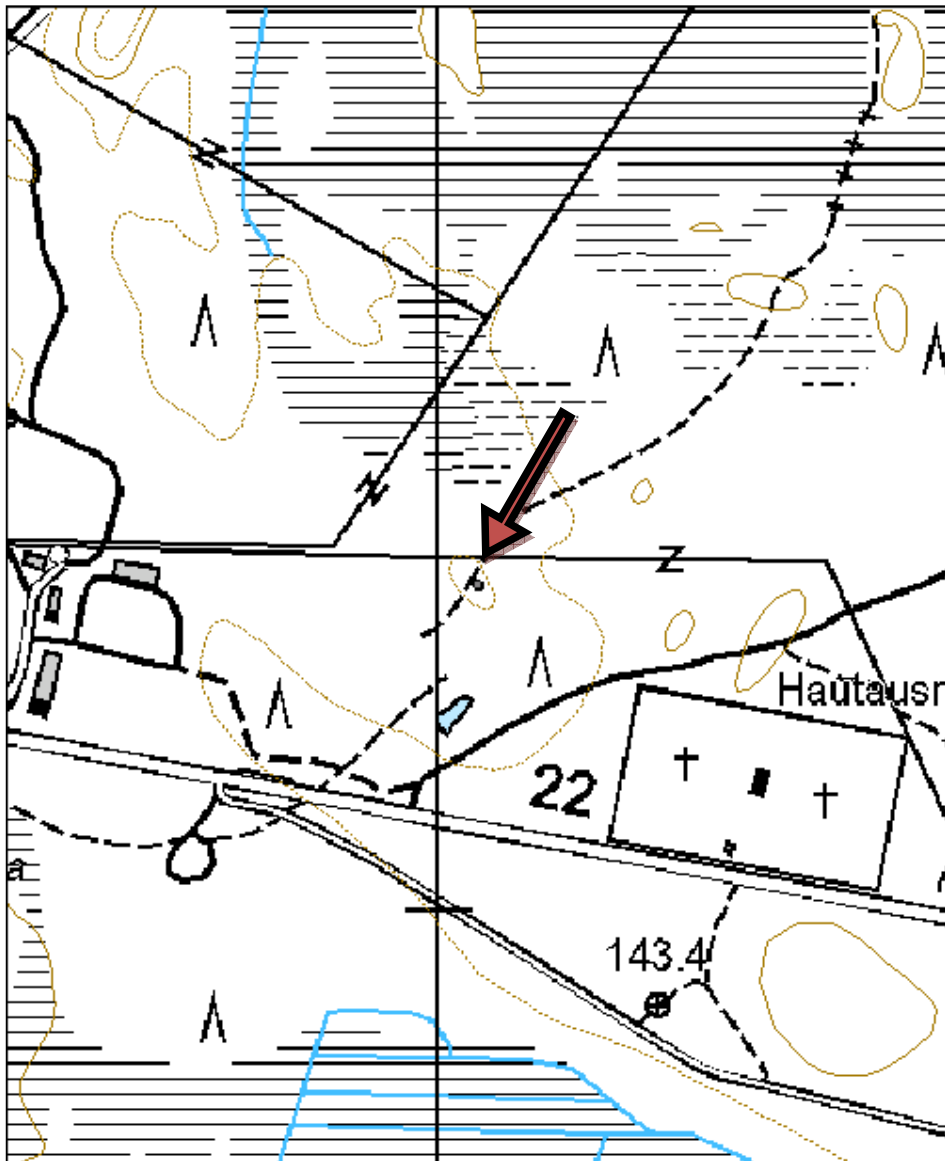
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 24.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7163298, Y 3495037, Z 143	Mittakaava:	1:5000

Kuva 17. Tervahauta, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7167978, Y 3503878, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Jaalangan kylällä, Haukijärvestä koilliseen, soiden ympäröimällä kankaalla. Puusto on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 13 metriä ja syvyys 1,5 - 2 metriä. Pohja on suppilomainen. Kookas halssi laskee koilliseen. Valleissa on vanhoja kuoppia ja haudan pohjalla tuntuu olevan orgaanisia maatuuvia rakenteita. Haudan päällä on pari pitkää kuusenkantoa, elävä kuusi ja katajaa.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

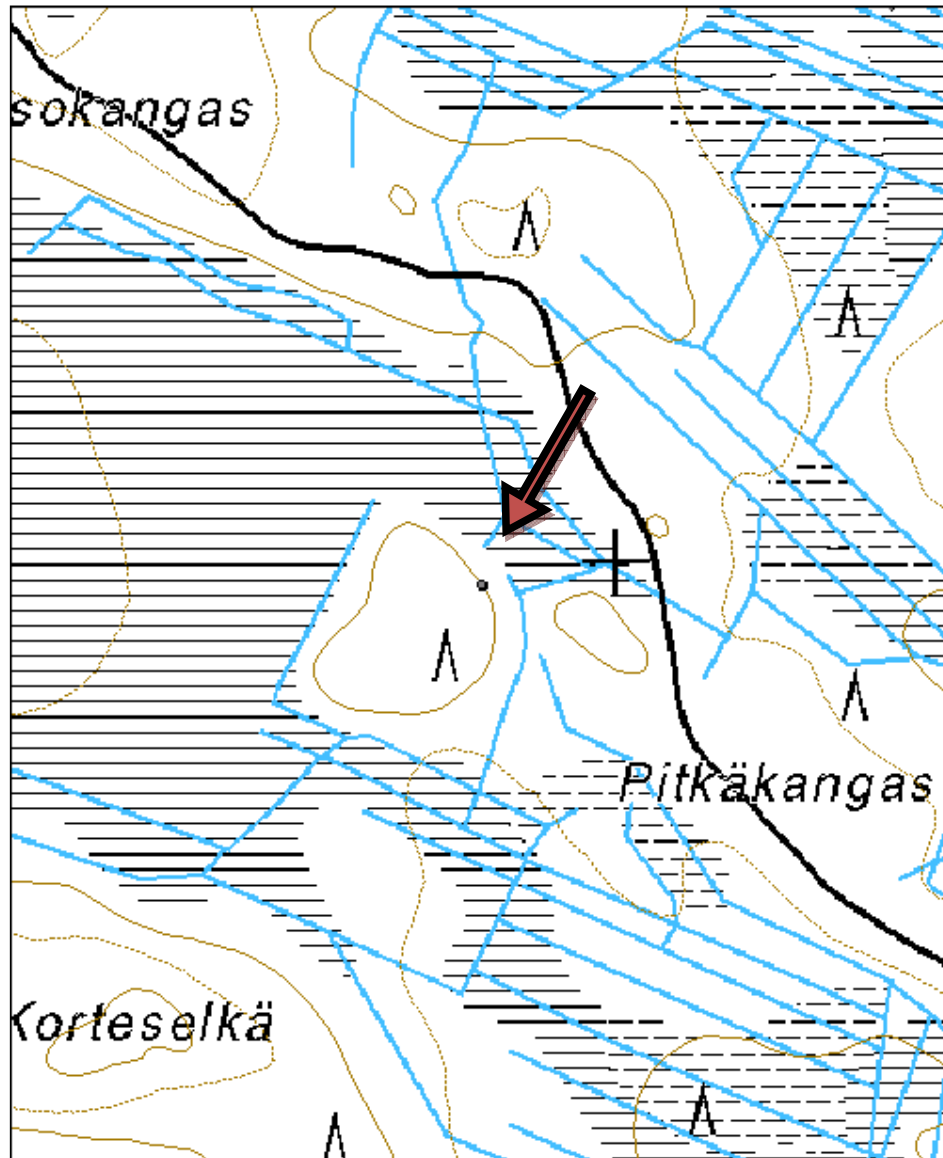
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 8.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7167978, Y 3503878, Z 145	Mittakaava:	1:5000

Kuva 18. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7162223, Y 3497571, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan keskustasta 5,5 kilometriä itään, Kajaanintien ja rautatien eteläpuolella, metsäautotien reunassa, mäenrinteessä. Tervahaudan päältä on poistettu isot puut ja jätetty pitkään kantoon. Muutamia koivuntaimia on jäljellä. Ympäristössä kasvaa nuorta mäntymetsää.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 16 metriä ja syvyys 2 metriä. Pohjan muoto on suppilomainen. Halssi laskee etelään.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

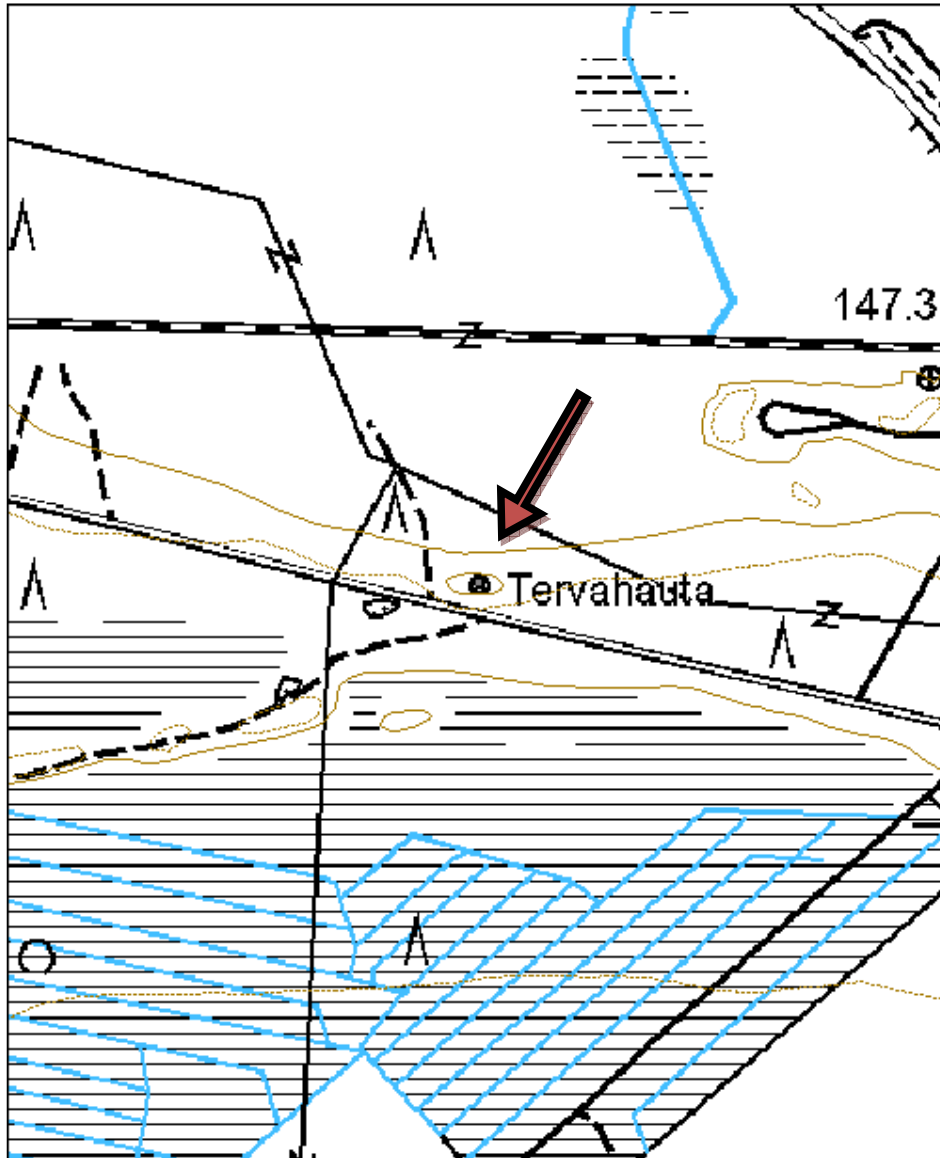
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 8.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritetty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7162223, Y 3497571, Z 145	Mittakaava:	1:5000

Kuva 19. Tervahauta, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7166796, Y 3499807, Z 141	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan kirkolta 8,5 km koilliseen, Otermantieltä lähtevän Tunturikankaan tien eteläisen haaran itäosassa. Paikalla on kuivahkoa kangasta, jonka länsipuolella on suota. Kuviolla on taimikko.

Kohteen kuvaus

Pohjan halkaisija on 13 metriä ja syvyys kaksi metriä. Pohja on kuusen, koivun ja katajan peittämä. Valli on leveä ja haudan keskiosa laskee jyrkästi alas. Halssi laskee etelään. Haudan ympärillä on tuuletuskuopat.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

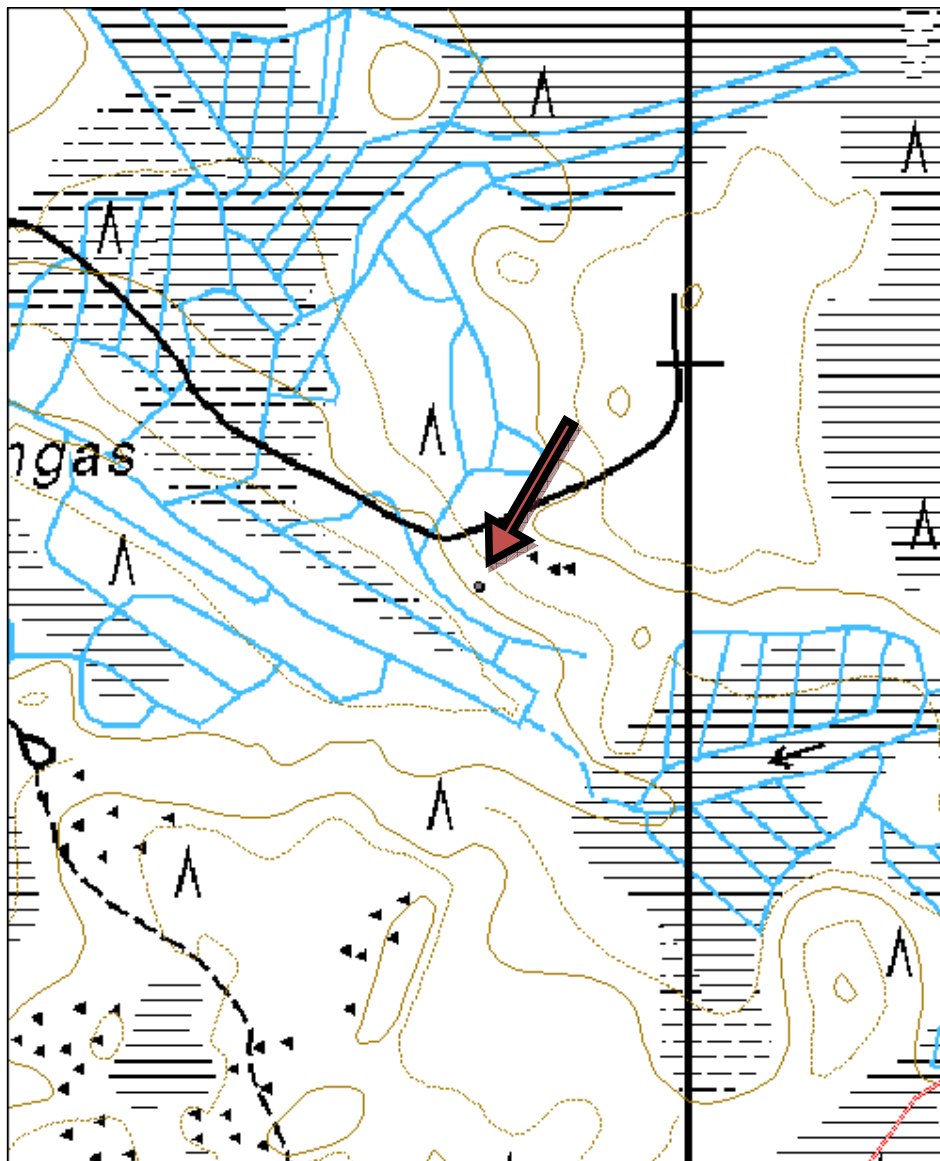
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7166796, Y 3499807, Z 141	Mittakaava:	1:5000

Kuva 20. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7142196, Y 3500899, Z 128	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Manamansalossa, sen luoteisosassa, lähellä Oulujärven rantaa. Kohde on paikalla, jossa kuiva kangasmetsä on vaihtumassa hieman tuoreemmaksi maastoksi. Pohjakasvillisuutena on mustikkaa, metsätähtiä ja mesimarjaa. Paikalla on kookkaita maanottokuoppia (tervahautojen rakentamista varten). Puusto on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä ja syvyys 1,7 - 2 metriä. Pohjan muoto on maljamainen. Halssi laskee luoteeseen. Haudan päälle on jätetty pitkiä kantoja, kookas kuusi on jätetty kaatamatta. Haudan päällä kasvaa myös katajaa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

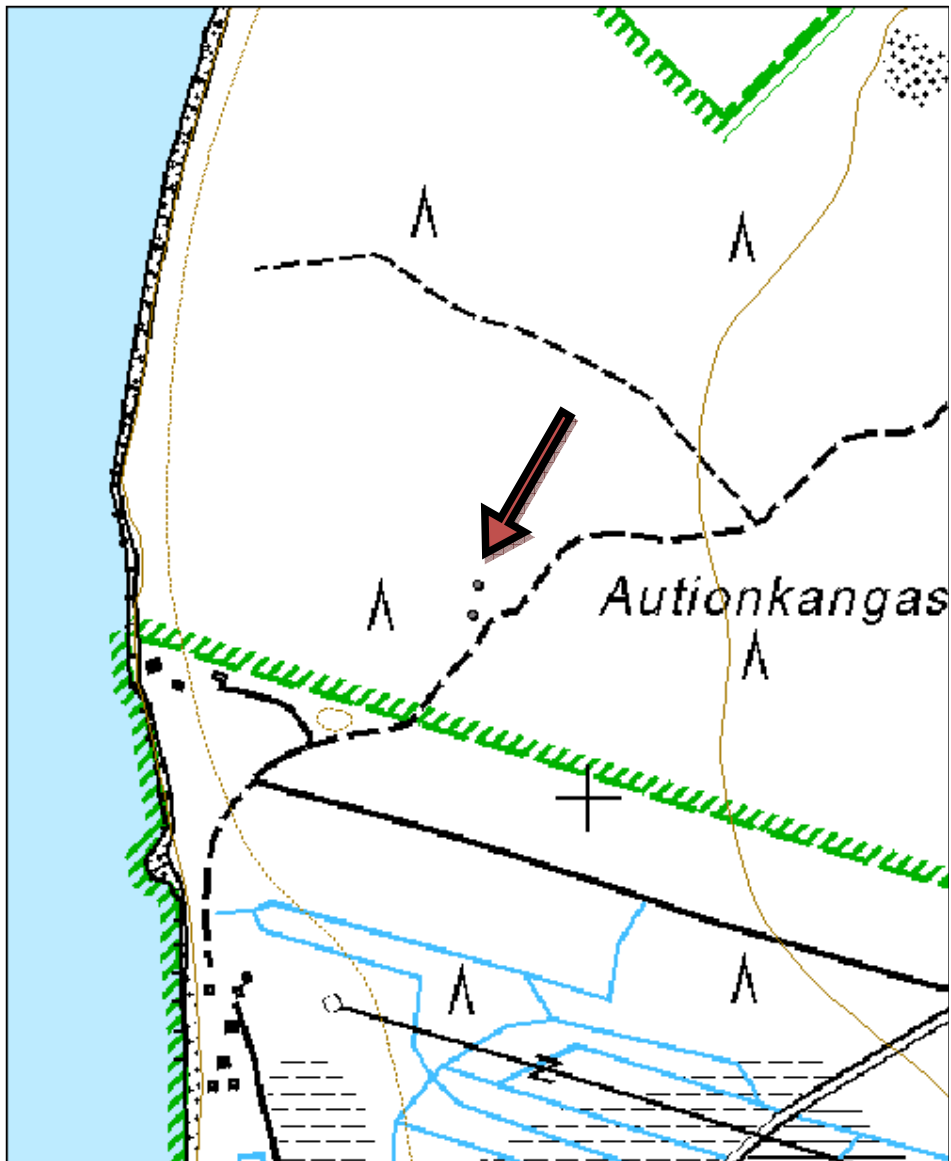
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 17.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7142196, Y 3500899, Z 128	Mittakaava:	1:5000

Kuva 21. Tervahauta, kuvattu idästä.

21. Autionkangas 2 tervahauta

MH-tunnus: 179487

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7142168, Y 3500895, Z 128	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Manamansalossa, sen luoteisosassa, lähellä Oulujärven rantaa. Kohde on paikalla, jossa kuiva kangasmetsä on vaihtumassa hieman tuoreemmaksi maastoksi. Paikalla on kookkaita maanottokuoppia (tervahautojen rakentamista varten). Puusto on nuorta kasvatusmetsää. Pohjakasvillisuus on mm. mustikkaa, mesimarjaa ja metsätähteä.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä. Haudassa on kaksi sisäkkäistä vallia, joten siinä on poltettu mahdollisesti useampiakin hautoja. Pohjan muoto on suppilomainen. Halssi laskee länteen. Haudan päälle on jätetty pitkät kannot.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Tarkastukset

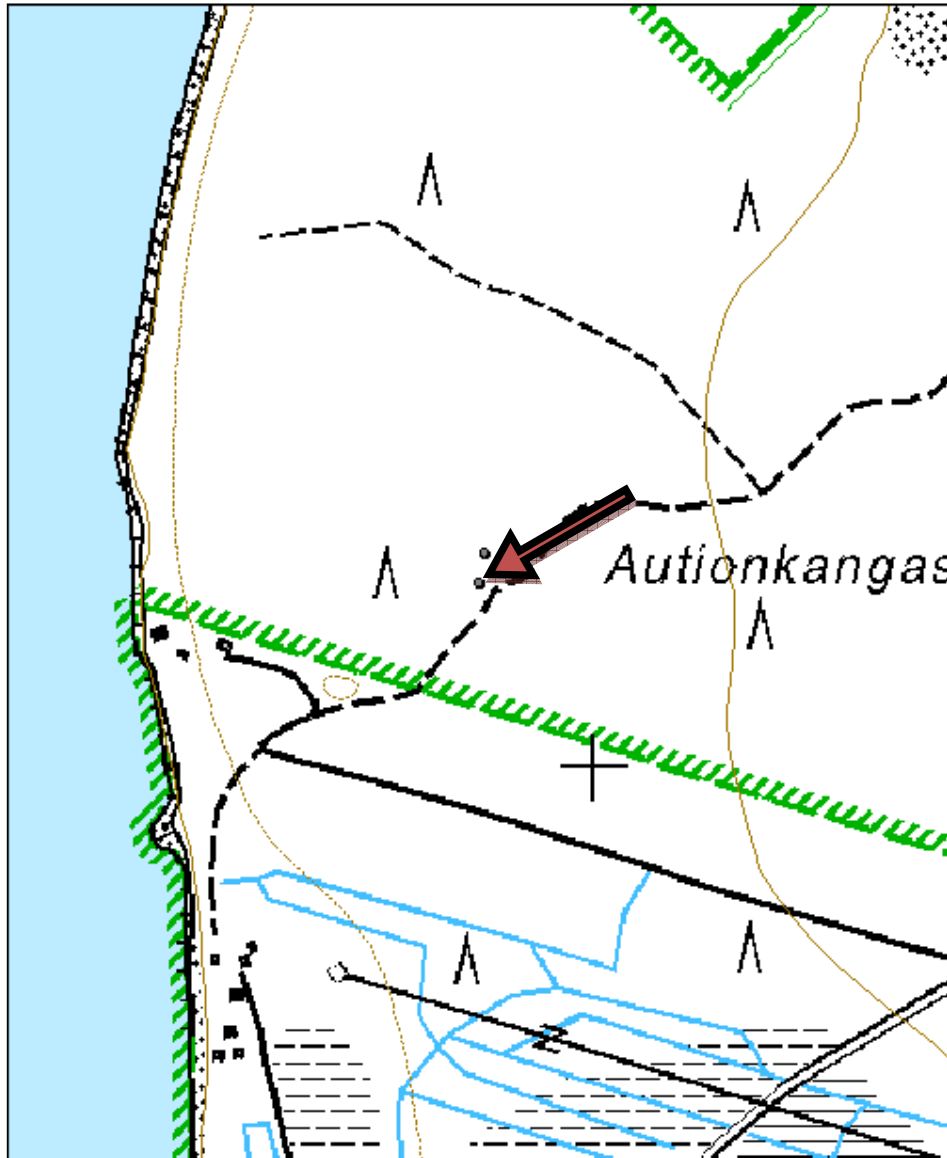
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 17.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7142168, Y 3500895, Z 128	Mittakaava:	1:5000

Kuva 22. Tervahauta, kuvattu pohjoiskoillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7164992, Y 3494348, Z 130	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan kirkolta hieman yli kolme kilometriä koilliseen, laajan suoalueen keskellä olevalla nyppylällä, Varpuvaarasta itäkaakkoon. Paikalla on kuivahko puolukkavaltainen kangas ja puusto on päätehakattu.

Kohteen kuvaus

Hiilimiilu on halkaisijaltaan kymmenen metriä oleva, pyöreä, koholla oleva maarakennelma. Sen päälle on jätetty kymmenkunta puuta pystyyn, jotka ovat kaatuneet ja juurillaan rikkoneet miilua. Hiiliä on runsaasti esillä. Miilun ympärillä on kookkaat tuuletuskuopat.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Hiilimiilun pohja.

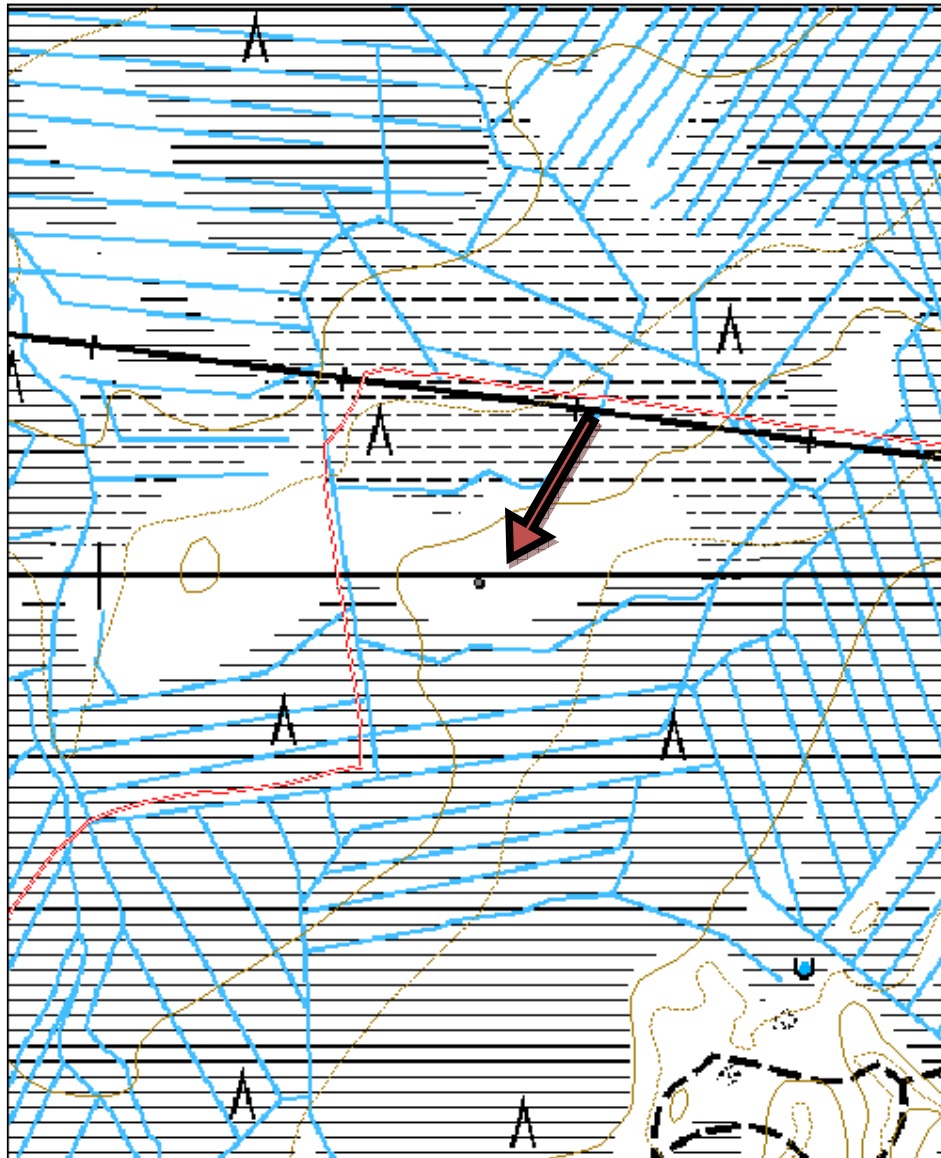
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 26.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7164992, Y 3494348, Z 130	Mittakaava:	1:5000

Kuva 23. Tuulenkaadon paljastamaa hiilimaata.

Kuva 24. Tuulenkaatoja hiilimiilun päällä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7167426, Y 3495802, Z 120	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan. SutiGis:n piste on hieman liikaa (noin 70 metriä) kaakossa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan kirkosta kuusi kilometriä koilliseen, Latvakankaantien länsipuolella, Ala-Parttuaisen puron pohjoisrannalla. Puronvarsi on kasvillisuudeltaan rehevää. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. mesimarjaa, oravanmarjaa, metsätähtiä ja horsmia. Puron vartta pitkin kulkee polku. Kuviolla on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Tervahauta on tiheän kasvillisuuden (koivua, haapaa, pajua keskellä hautaa, isoja kuusia valleilla) keskellä. Halkaisija on arviolta (ei pystytty kasvillisuuden runsauden takia mittaamaan) 16 metriä. Haudan pohja on kuppimainen ja sen keskellä on kolo. Pohjan syvyys on noin yhden metrin. Halssi laskee itäkoilliseen, kohti puroa. Haudan kaakkoispuolella on tasainen, puuton alue, jossa on muutamia kuoppia.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Tarkastukset

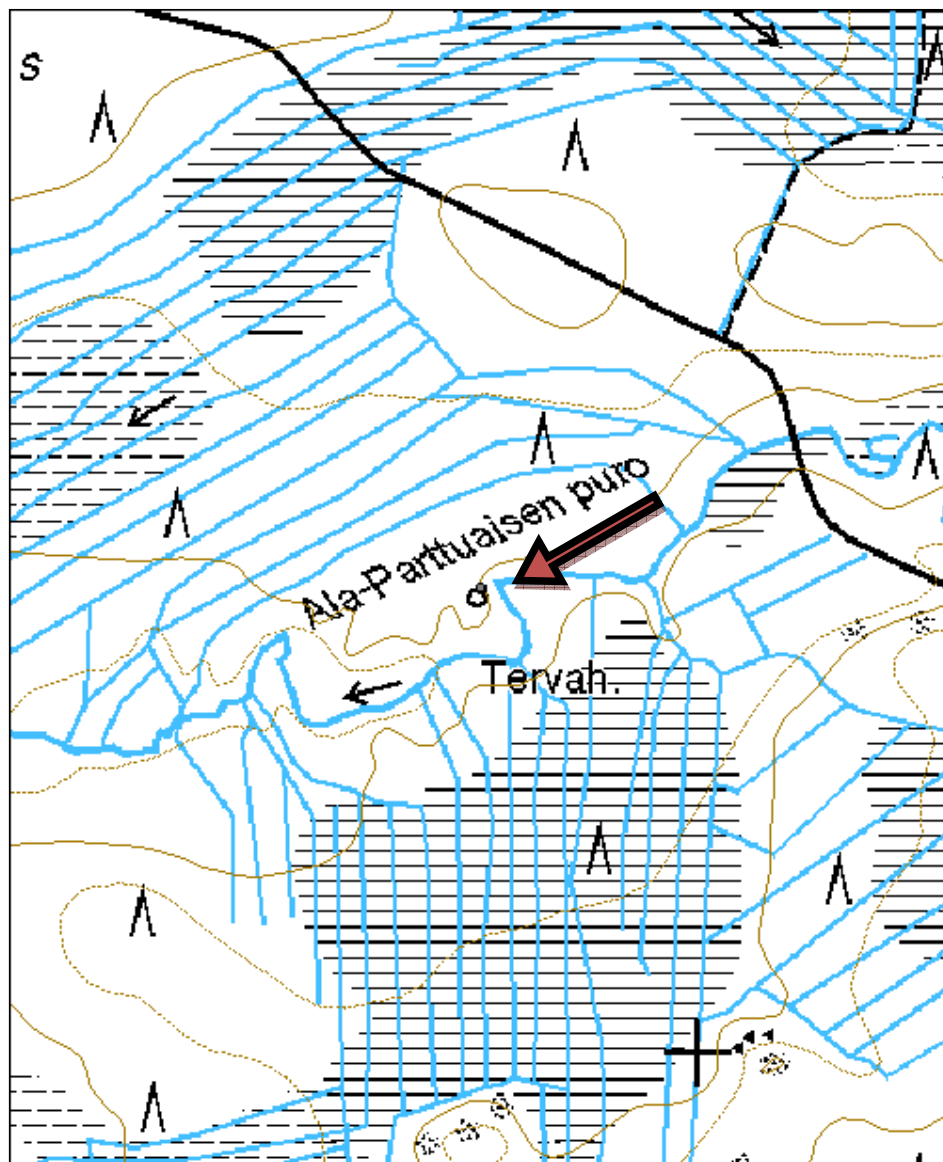
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 26.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008
---------------------	-----------------------------	-------------------	----------------------

			© Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7167426, Y 3495802, Z 120	Mittakaava:	1:5000

Kuva 25. Tervahauta, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7167943, Y 3498035, Z 127	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan kirkosta noin viisi kilometriä koilliseen, Otermantien itäpuolella, Tunturikankaantiestä etelään. Kohde on rinteiden reunalla, jonka alapuolella kulkee oja. Kasvillisuus on rehevää, puusto on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on 12 metriä. Valleilla kasvaa kuusentaimia ja katajaa. Syvyys on noin 1,2 metriä. Halssi laskee rinteitä alas, kohti ojaa, luoteeseen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

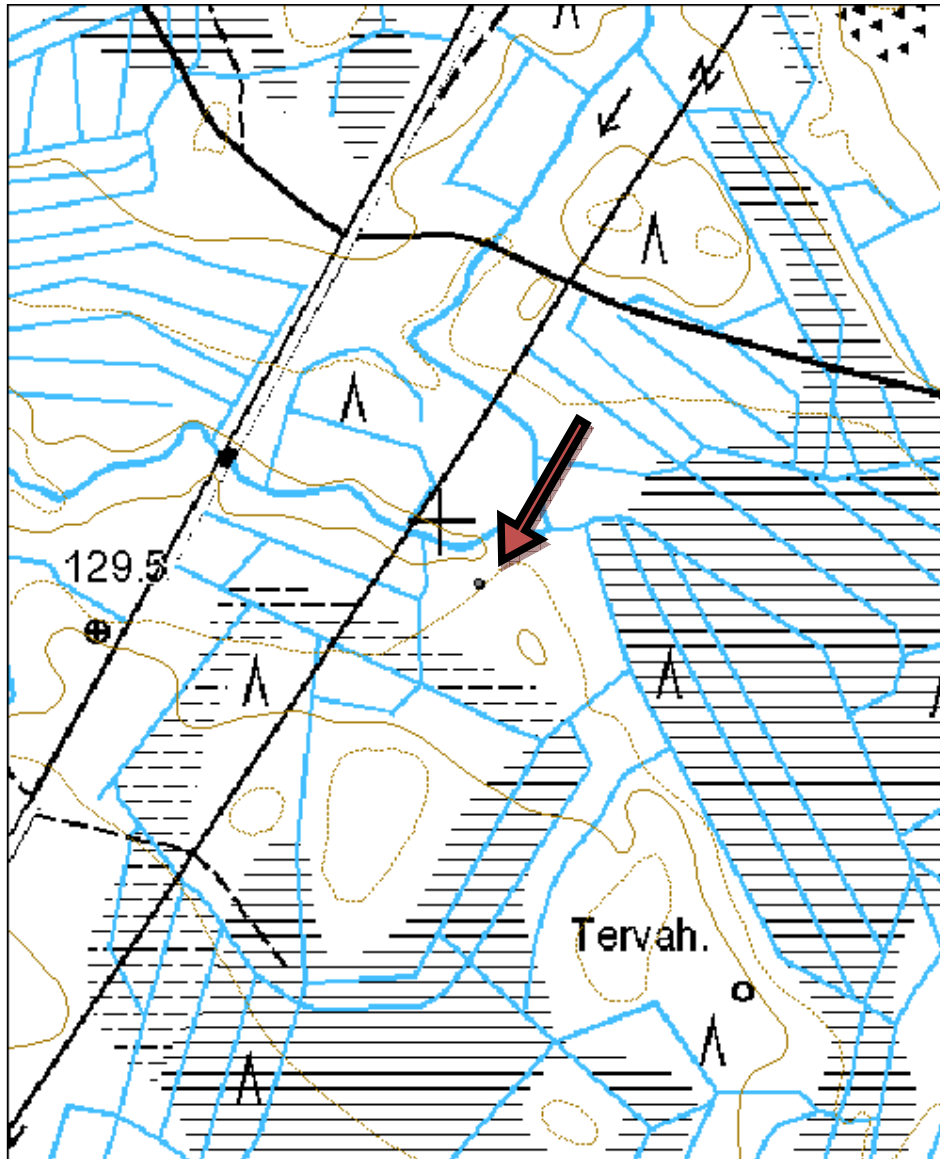
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 26.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7167943, Y 3498035, Z 127	Mittakaava:	1:5000

Kuva 26. Tervahauta, kuvattu alarinteestä, pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7169873, Y 3498564, Z 137	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin ja peruskarttaan. Eri karttaversioissa tervahaudan sijainti poikkeaa hieman toisistaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Otermantien länsipuolella, turvetuotantoalueelle vievän tien eteläpuolella. Kohteesta pohjoiseen on kartassa teksti Hyrynahho ja on mahdollista, että tällä paikalla on aikanaan ollut tila. Maasto on kuivahkoa, jäkälää esiintyy siellä täällä.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan ympärillä olevia tuuletuskuoppia on osittain yhdistetty pitkänmalliseksi ojaksi. Haudan päällä kasvaa koivuntaimia, kuusentaimia ja katajaa sekä kookkaampia täysikasvuisia puita. Halssi laskee luoteeseen. Haudan pohja oli laakea, eikä sillä ollut paljonkaan syvyyttä. Haudan halkaisija oli arviolta 10 metriä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

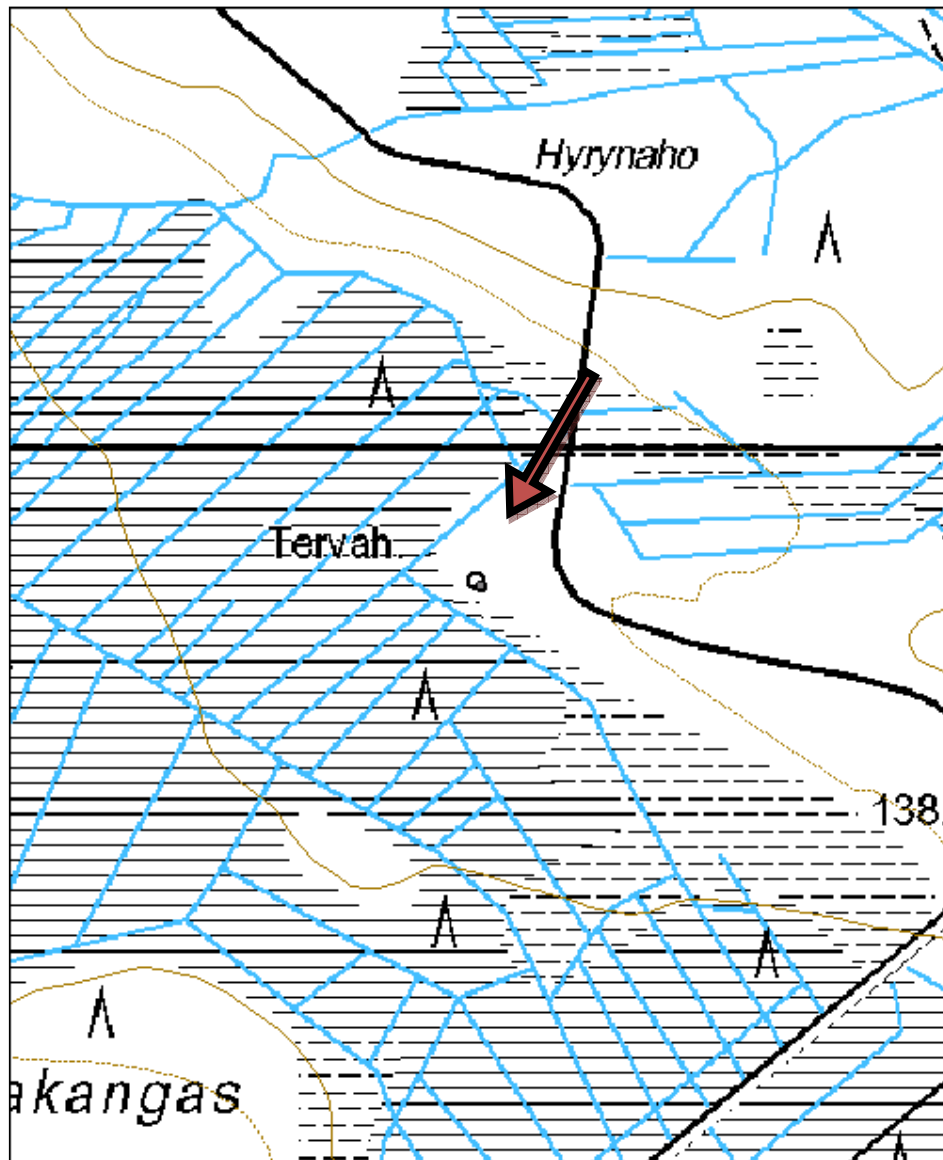
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 26.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7169873, Y 3498564, Z 137	Mittakaava:	1:5000

Kuva 27. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7144619, Y 3502537, Z 131	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin Lidar-aineiston avulla.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Manamansalossa, sen luoteisosassa, lähellä Oulujoen rantaa. Kohteen vieressä on toinenkin tervahauta. Maasto on laskeutumassa etelään kohti Pantiolammen rantaa ja pohjoisempi kuivahko kangas muuttuu tiheämpikasvuiseksi maastoksi.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 12 metriä ja syvyys 1 metri. Vallit ovat leveät ja niiden keskelle jää pieni maljamainen kuoppa. Halssi laskee kaakkoon.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 7.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7144619, Y 3502537, Z 131	Mittakaava:	1:5000

Kuva 28. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7189743, Y 3505406, Z 155	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan ja peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan luoteisnurkassa, Sarvisuon soidensuojelualueen pohjoispuolella, Yli-Utoksentien varrella, Sarvikankaalla. Kohde on välittömästi metsäautotien lounaispuolella, loivassa mäessä, suon reunassa. Maaperä on hiekkaista. Kohteen ympärillä kasvaa mäntypuustoa. Pohjakaasvillisuus on pääosin puolukkaa ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä ja syvyys yhden metrin. Hautakuoppa laskee ensin loivasti, keskelle muodostuu jyrkkäseinäinen pienempi kuoppa. Halssi laskee lounaaseen. Haudan päällä kasvaa pari kookkaampaa mäntyä ja nuorta puustoa. Haudan ulkovallissa on kuoppa, josta näkyy hiiltä. Tervahaudan eteläpuolella on pieni hiekkaharju, jonka kuopista on todennäköisesti haettu maata tervahautaa varten.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

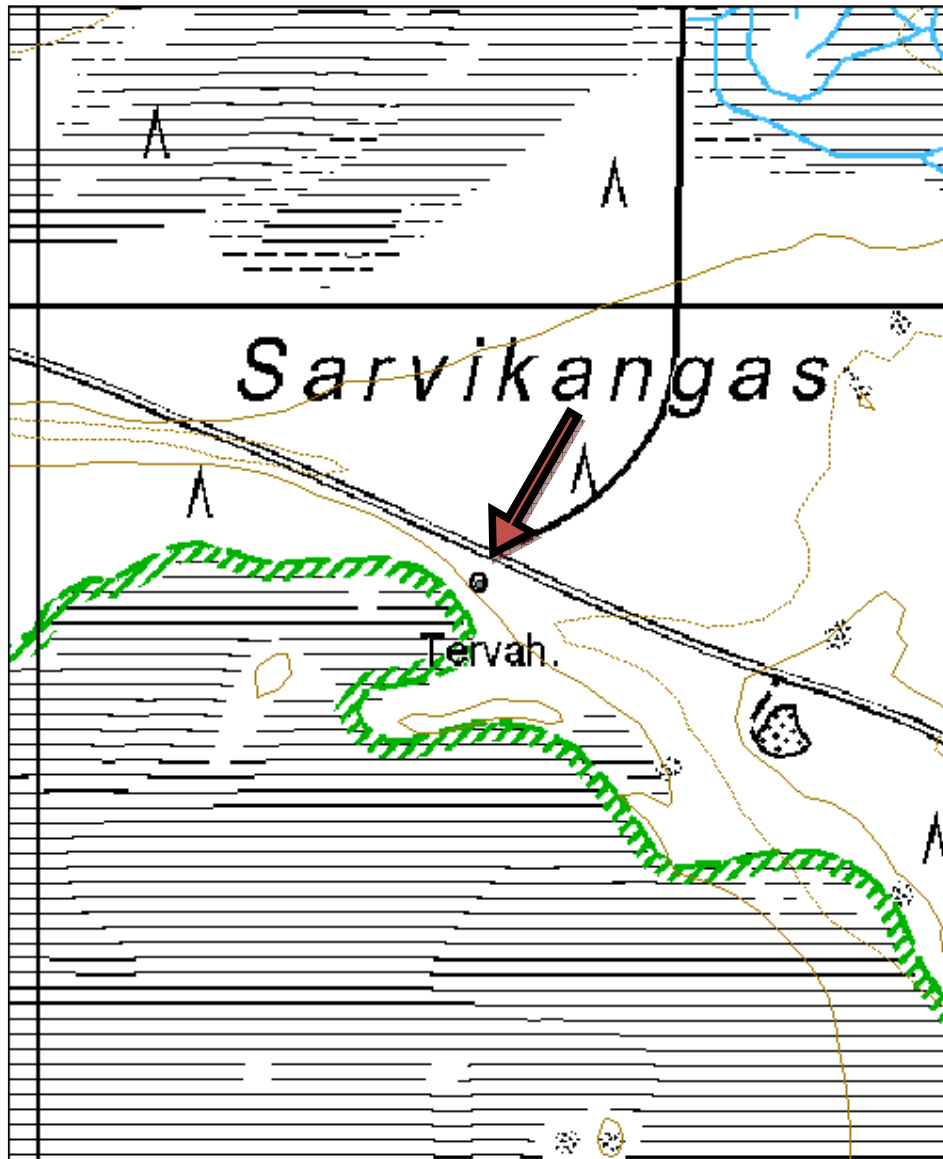
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 14.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7189743, Y 3505406, Z 155	Mittakaava:	1:5000

Kuva 29. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7191153, Y 3505750, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee aivan Vaalan kunnan luoteisnurkassa, Sarvisuon soidensuojelualueen pohjoispuolella, Piltunginjoen pohjoisrannalla. Jokitörmä on korkeampaa kangasta, josta maasto laskee taas kohti pohjoista ojitetulle suolle. Metsämaa tervahaudan ympärillä on täynnä kuoppia, joista maa haudan valleihiin lienee kaivettu.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 12 metriä ja syvyys 1,5 metriä. Haudan peittää paksu sammalkerros. Halssi laskee lounaaseen. Haudan päällä kasvaa kookkaita kuusia ja katajaa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Lisätietoja

Vieressä on toinen tervahauta. Kohteen länsipuolella on vanha puinen silta, joka vie joen yli.

Tarkastukset

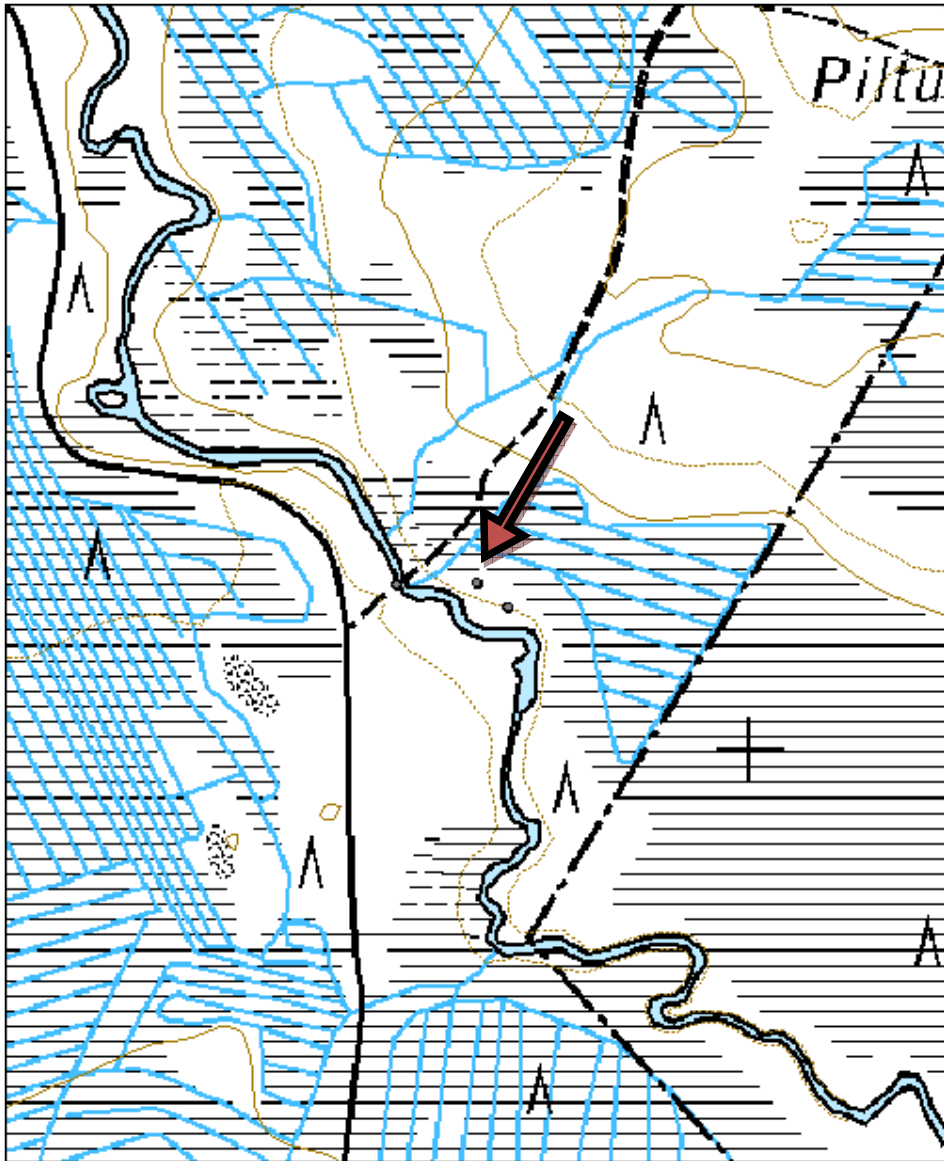
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 14.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008
---------------------	-----------------------------	-------------------	----------------------

			© Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7191153, Y 3505750, Z 148	Mittakaava:	1:5000

Kuva 30. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7191130, Y 3505778, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee aivan Vaalan kunnan luoteisnurkassa, Sarvisuon soidensuojelualueen pohjoispuolella, Piltunginjoen pohjoisrannalla. Jokitörmä on korkeampaa kangasta, josta maasto laskee taas kohti pohjoista ojitetulle suolle. Metsämaa tervahaudan ympärillä on täynnä kuoppia, joista maa haudan valleihin lienee kaivettu.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä ja syvyys hieman yli metrin. Hautakuoppa laskee loivasti ja sen pohjalla on maakasa. Vallit ovat noin neljä metriä leveät. Halssi laskee etelään. Haudan päällä kasvaa kookkaita kuusia.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Tarkastukset

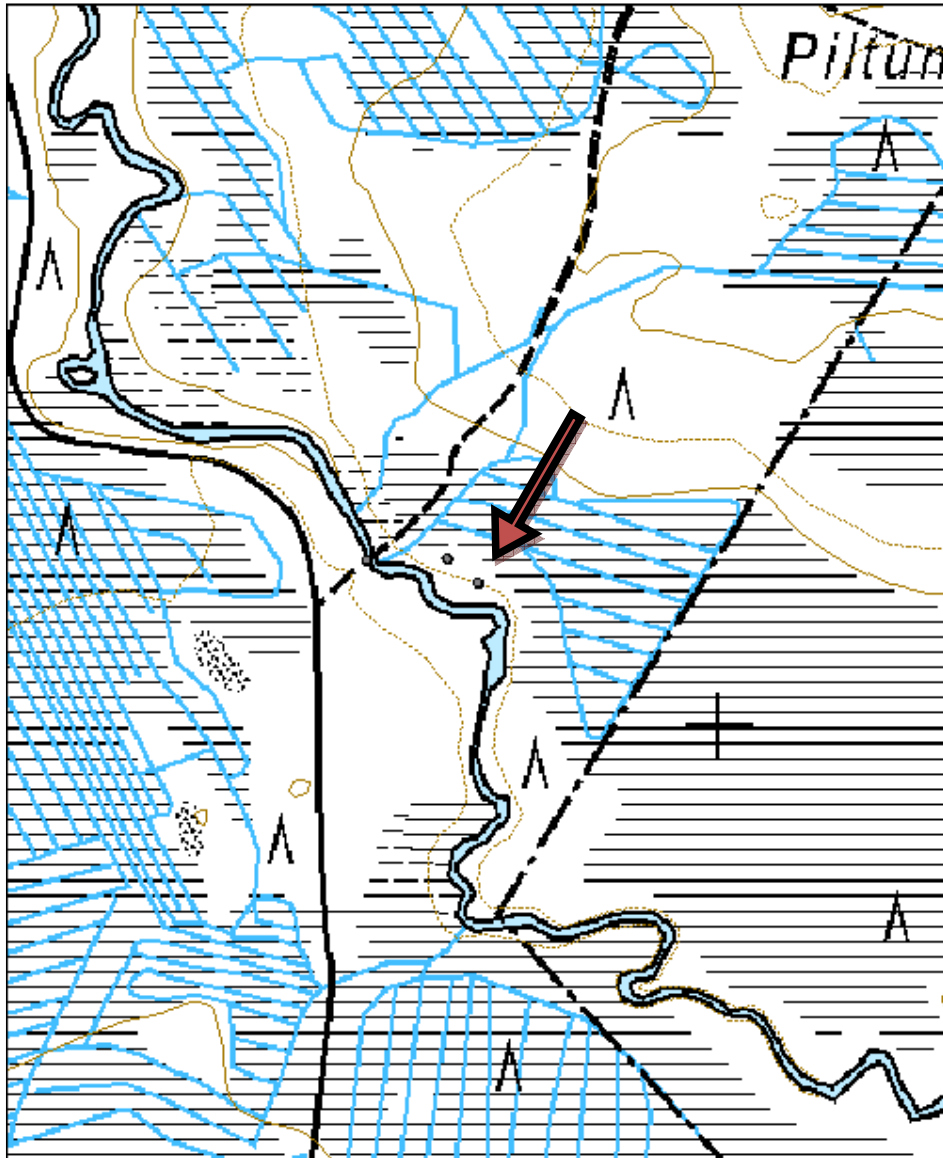
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 14.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7191130, Y 3505778, Z 148	Mittakaava:	1:5000

Kuva 31. Tervahauta, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7184874, Y 3500744, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Luoteis-Vaalassa, Velholantien varrella, Kylmäpuron varrella. Maasto on mäntykangasta. Paikalla on loiva lounaaseen laskeva rinne.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 10 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Haudan pohja on muodoltaan kuppimainen; sen pohjalla on maakasa. Halssi laskee jyrkästi lounaaseen. Haudan päällä on pitkiä kantoja. Päällä kasvaa nuoria koivuja ja katajaa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

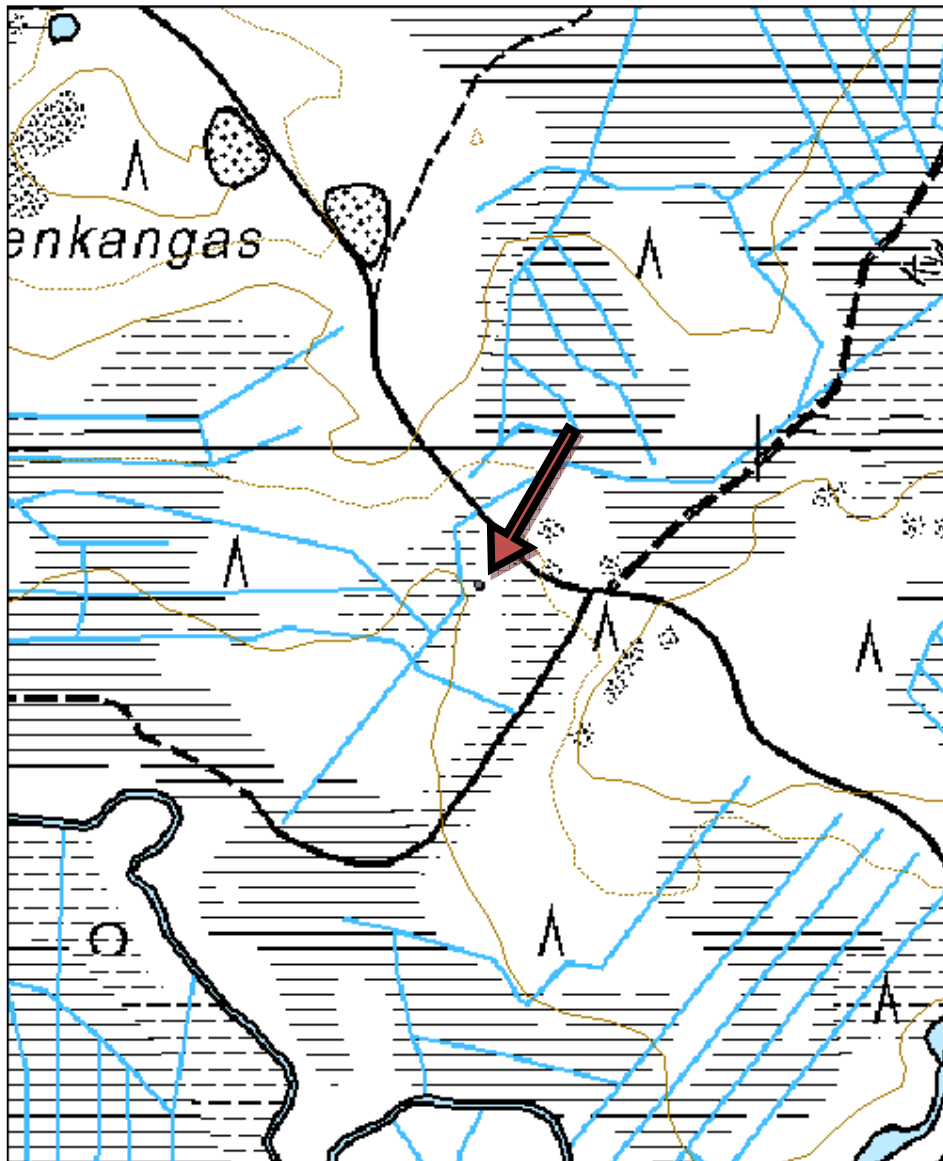
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 14.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7184874, Y 3500744, Z 135	Mittakaava:	1:5000

Kuva 32. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

31. Saarijärvenkangas tervahauta

MH-tunnus: 182297

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7186257, Y 3499337, Z 145	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Luoteis-Vaalassa, Saarijärven lounaispuolella Saarijärvenkankaalla, Velholantien varressa. Noin 400:n metrin päässä Saarijärven rannalla sijaitsee todennäköinen tervasaunan raunio. Tulkinta perustuu siihen, että tervahaudalta rauniolle kulkee polku. Maasto on kuivahkoa kangasta.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 17 metriä ja syvyys 1,5 - 1,7 metriä. Vallit ovat viisi metriä leveät. Pohjan muoto on kuppimainen. Halssi laskee koilliseen. Haudan vallilla kasvaa kookkaita mäntyjä. Vallin päällä on kanto, jonka halkaisija on 50 cm. Hauta on täten melko vanha. Haudan keskellä kasvaa muutamia pieniä koivuja.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

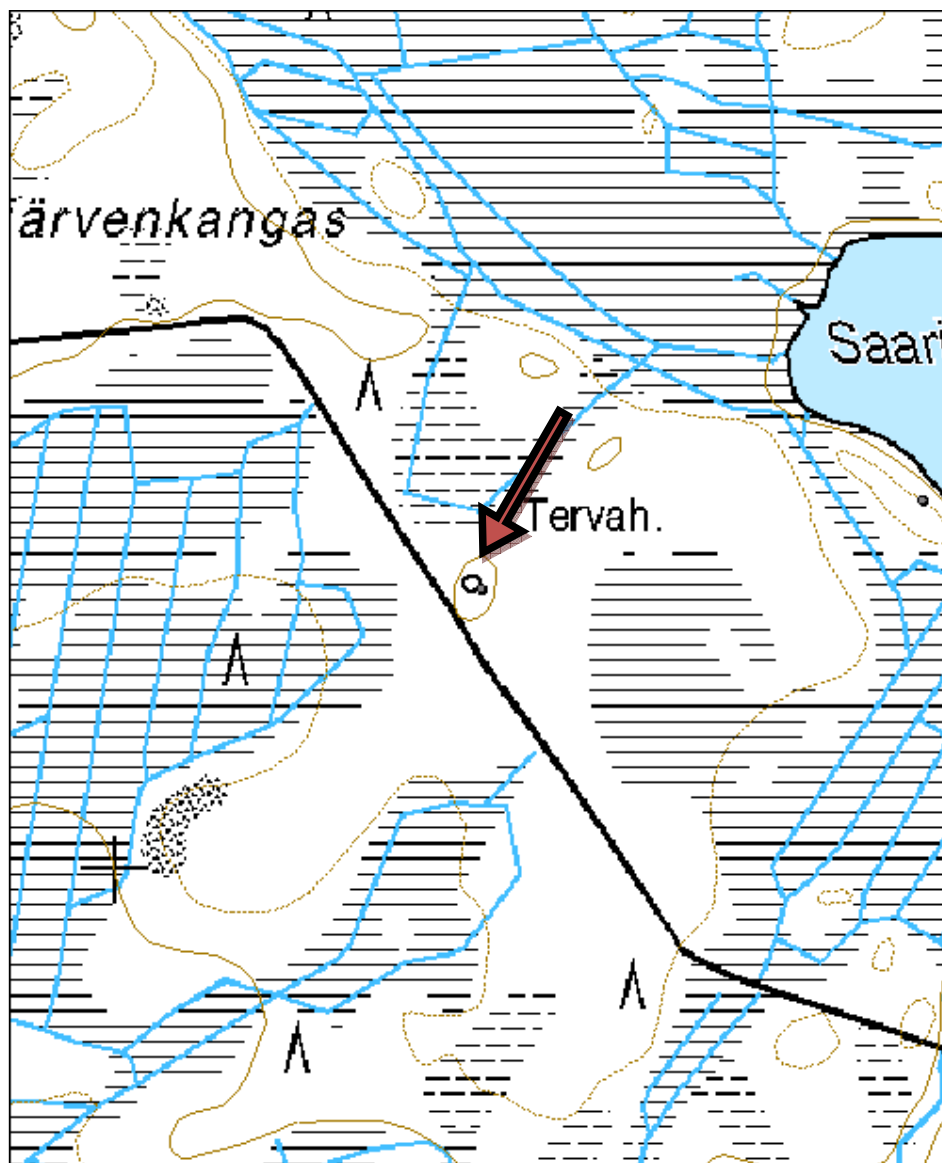
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 14.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7186257, Y 3499337, Z 145	Mittakaava:	1:5000

Kuva 33. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7186338, Y 3499742, Z 142	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan (oikea sijainti on Silviaan merkitystä pisteestä n. 80 metriä kaakkoon).

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Luoteis-Vaalassa, Saarijärven lounaisrannalla, soistuneemman maaston ympäröimällä korkeammalla kankaalla.

Kohteen kuvaus

Kohde on hirsirakennuksen raunio (2,7 x 2,7 metriä), jonka tuohesta ja jäkälästä rakennettu katto on romahtanut alas. Hirsiset seinät ovat vielä suurimmalta osin pystyssä. Oviaukko aukeaa koilliseen, järvelle päin, ja rakennuksen itänurkassa on ollut kivistä rakennettu kiuas. Nyt suurin osa kiukaan kivistä on koottu nuotiopaikaksi rakennuksen eteen. Hirret on katkaisu kirveellä. Niihin on kaiverrettu nimikirjaimia ja tekstejä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde tulkitaan tervasaunaksi, koska sieltä kulkee suora polku 400 metrin päässä, länsilounaassa, sijaitsevalle tervahaudalle ja se sopii iältään samanaikaiseksi haudan kanssa. Yleensä tervasaunat ovat olleet tervahaudan välittömässä läheisyydessä, mutta on mahdollista, että tässä tapauksessa sauna on haluttu rakentaa järven rantaan, jossa on paremmat peseytymismahdollisuudet.

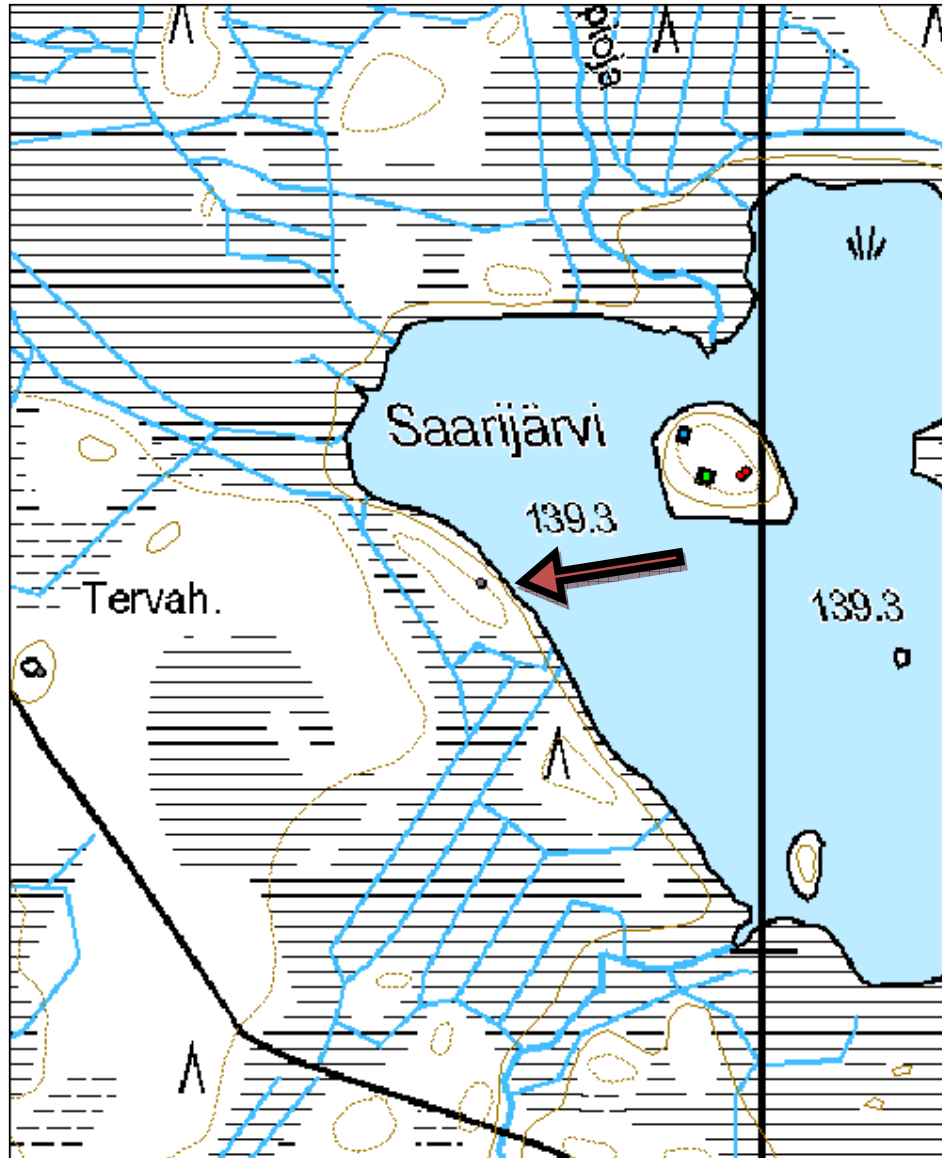
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 14.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7186338, Y 3499742, Z 142	Mittakaava:	1:5000

Kuva 34. Tervasaunan jäänteet, kuvattu pohjoisesta.

Kuva 35. Tervasaunan jäänteet, kuvattu lounaasta.

33. Sonnisaaret tervahauta ja tervasauna

MH-tunnus: 182683

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7180834, Y 3501211, Z 150	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteet on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Paatinjärven rannalla sijaitsevasta Velholanperän asutuskeskittymästä länteen, laajan Korvensuon keskellä, Sonnisaariksi nimetyistä korkeammista maasaarekkeista itäisimmällä.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan halkaisija on 12 metriä. Vallit ovat melko matalat, niiden leveys on 3,5 metriä. Haudan keskelle jää pieni kuppi. Halssi laskee koilliseen. Haudan päällä kasvaa mäntyjä, kuusia, katajaa, koivunvesoja ja suopursua.

Saunan pohjan koko on 3,3 x 3,3 metriä. Alimmat puut ovat erittäin lahonneet. Kivistä rakennetun kiukaan jäänteet ovat rakennusjäännöksen itänurkassa. Hirsirakentamisessa on käytetty koirankaulasalvosta.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Rakenteet on merkitty erikseen pistemäisinä. Valokuvat on liitetty pistekohteisiin.

Tulkinta

Tervahaudan pohja ja tervasaunan jäänteet.

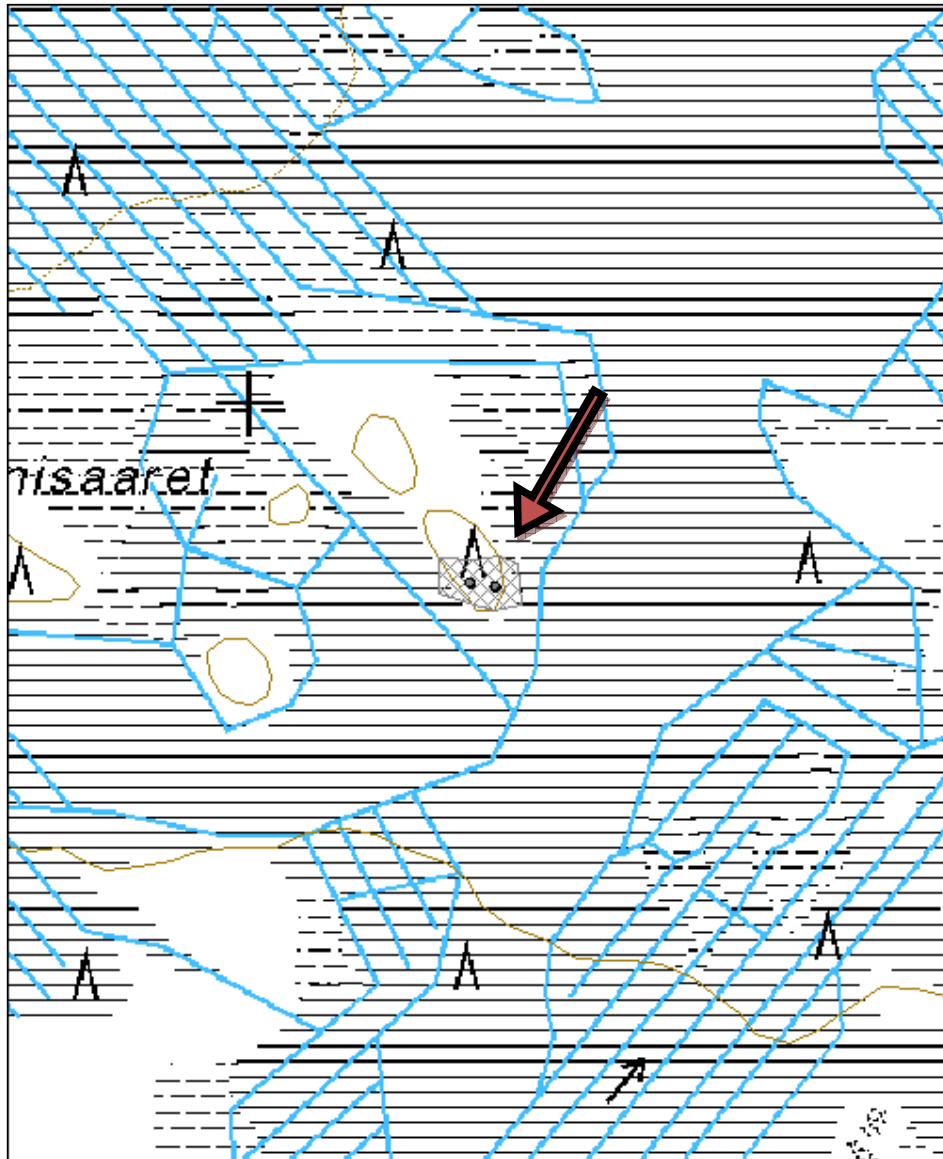
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 17.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonn
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7180834, Y 3501211, Z 150	Mittakaava:	1:5000

Kuva 36. Matala tervahauta, kuvattu etelästä.

Kuva 37. Tervasaunan jäännös, kuvattu pohjoisesta.

34. Pieni Tallikangas tervahauta

MH-tunnus: 182301

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7179817, Y 3498928, Z 146	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan. Todellinen sijainti on Silviaan merkitystä paikasta 100 metriä etelään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Oterman kylältä luoteeseen, Matokurun autiotuvalle vievän tien länsipuolella, kookkaiden suoalueiden ympäröimällä kankaalla. Kuviolla on täysikasvuisia mäntyjä, kuusia ja koivuja. Tervahaudan läheisyydessä on kookas kelo. Pohjakasvillisuutena on mustikkaa ja esim. keltaliekkoa.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan vallit ovat massiiviset. Niiden leveys on paikoin viisi metriä ja niissä on syviä kuoppia. Haudan halkaisija on 14 metriä ja syvyys 1,5 - 2 metriä. Halssi laskee pohjoiseen. Tervahaudan päällä kasvaa kookkaita puita; mäntyjä, kuusia ja koivuja. Pienempi puusto on pihlajaa ja pensasmaista katajaa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

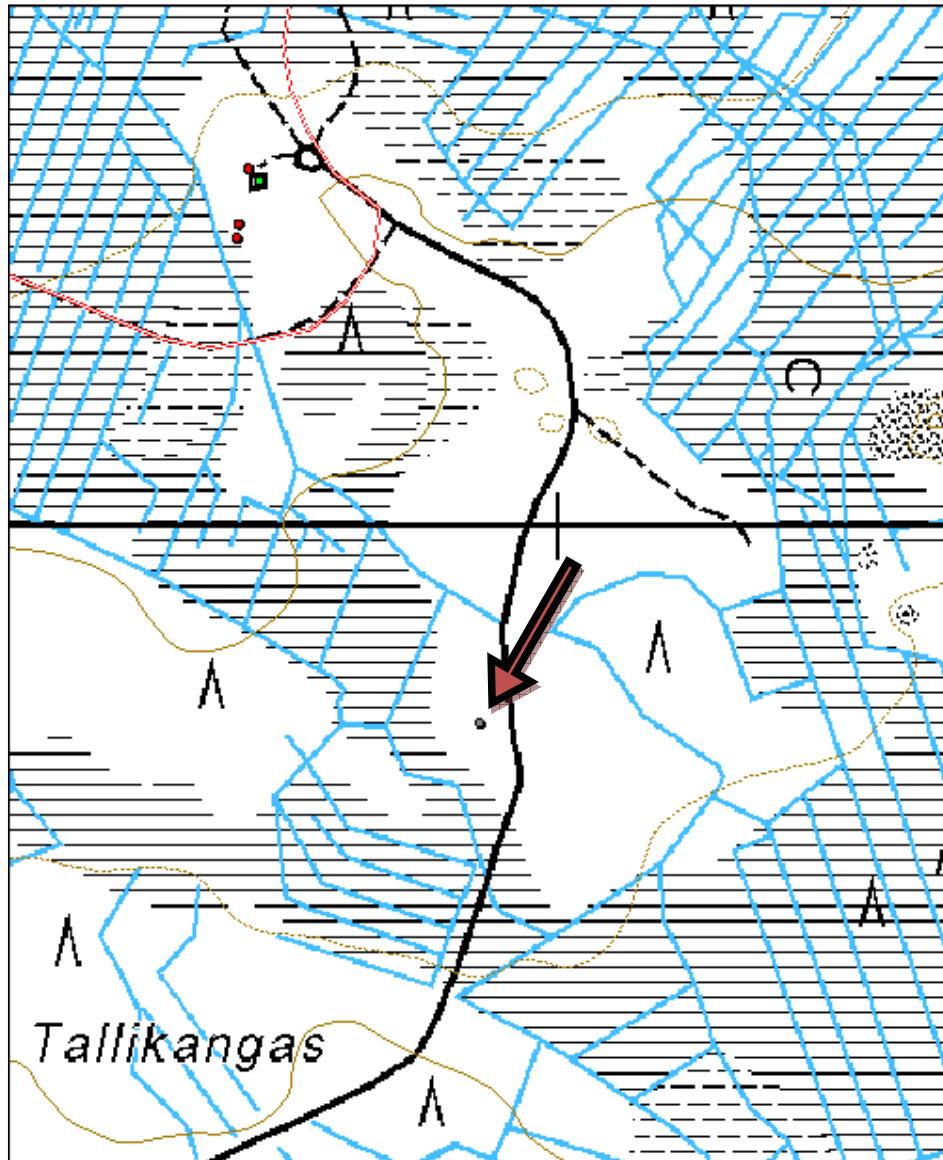
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 18.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7179817, Y 3498928, Z 146	Mittakaava:	1:5000

Kuva 38. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7184417, Y 3501982, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Luoteis-Vaalassa, Potkunjoen eteläpuolen mäennyppylällä, Matkakosken kohdalla. Veden solina kuuluu tervahaudalle asti. Maaperä on hiekkainen. Kasvupaikka on kuivahko kangas, jäkälää kasvaa paikoitellen.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on seitsemän metriä. Sen pohjan muoto on maljamainen. Pienikokoinen halssi laskee pohjoiseen. Kohteen päälle on jätetty pitkät kannot.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

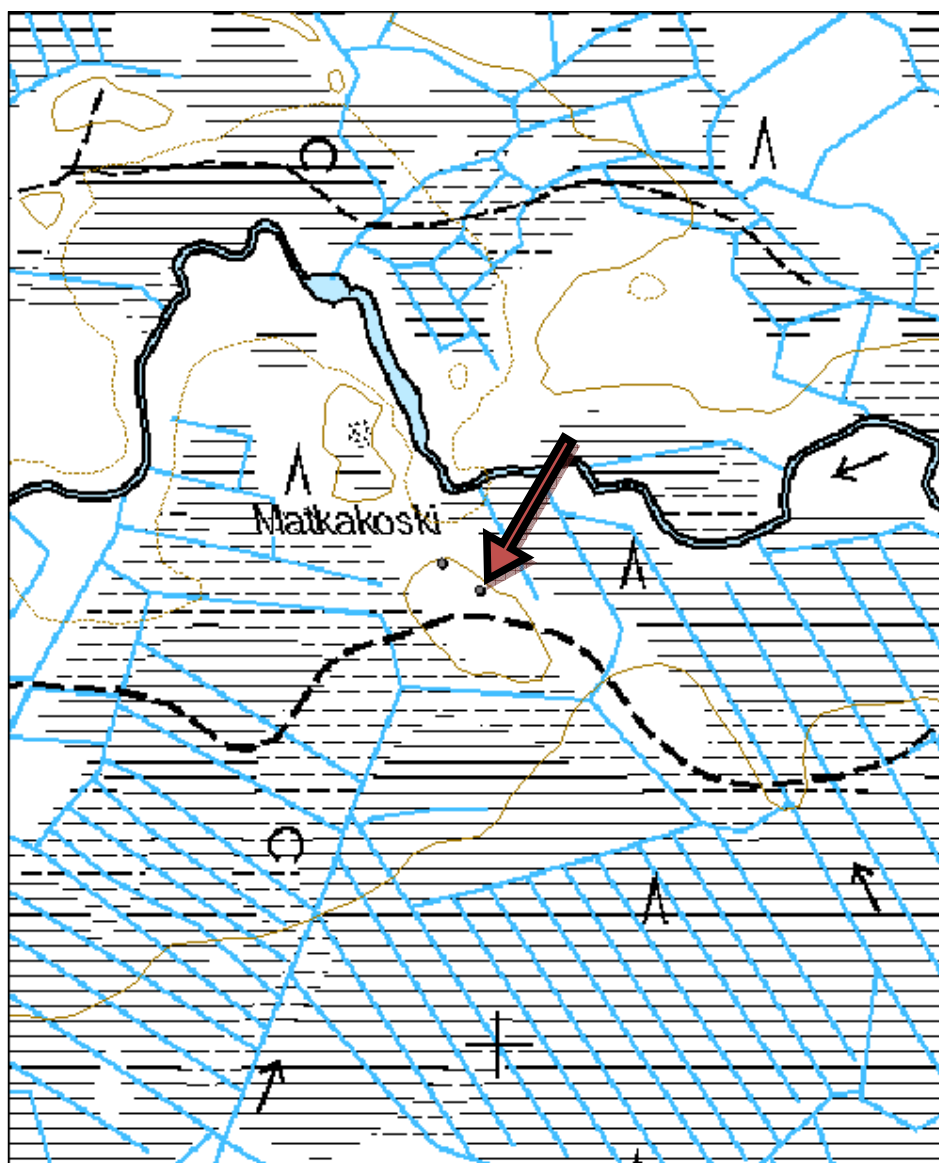
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 17.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7184417, Y 3501982, Z 140	Mittakaava:	1:5000

Kuva 39. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7174863, Y 3493120, Z 138	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan. GPS:n näyttämä sijainti on hieman karttamerkin pohjoispuolella.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan läntisen kunnanrajan tuntumassa, Naamankylän kaakkoispuolella, Kutujoen laavulle vievän metsäautotien itäreunassa. Paikka on laajan suoalueen keskelle sijoittuvalla kallioisella kohoumalla, jossa pohjamaa on hiekkaa. Kohteella kasvaa mäntyjä sekä muutamia koivuja. Vallitsevana aluskasvillisuutena ovat jäkälä ja kanerva.

Kohteen kuvaus

Haudan muoto on epämääräinen, hieman kulmikas. Sen halkaisija on 10 metriä. Sen rakenteissa on eläinten kaivamia aukkoja. Matalahko halssiura laskee itään. Maanpinta on rikkoutunut useasta kohtaa ja näillä kohdin on näkyvissä hiiltä ja vain osin palanutta puuta. Haudan päällä kasvaa pieniä mäntyjä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

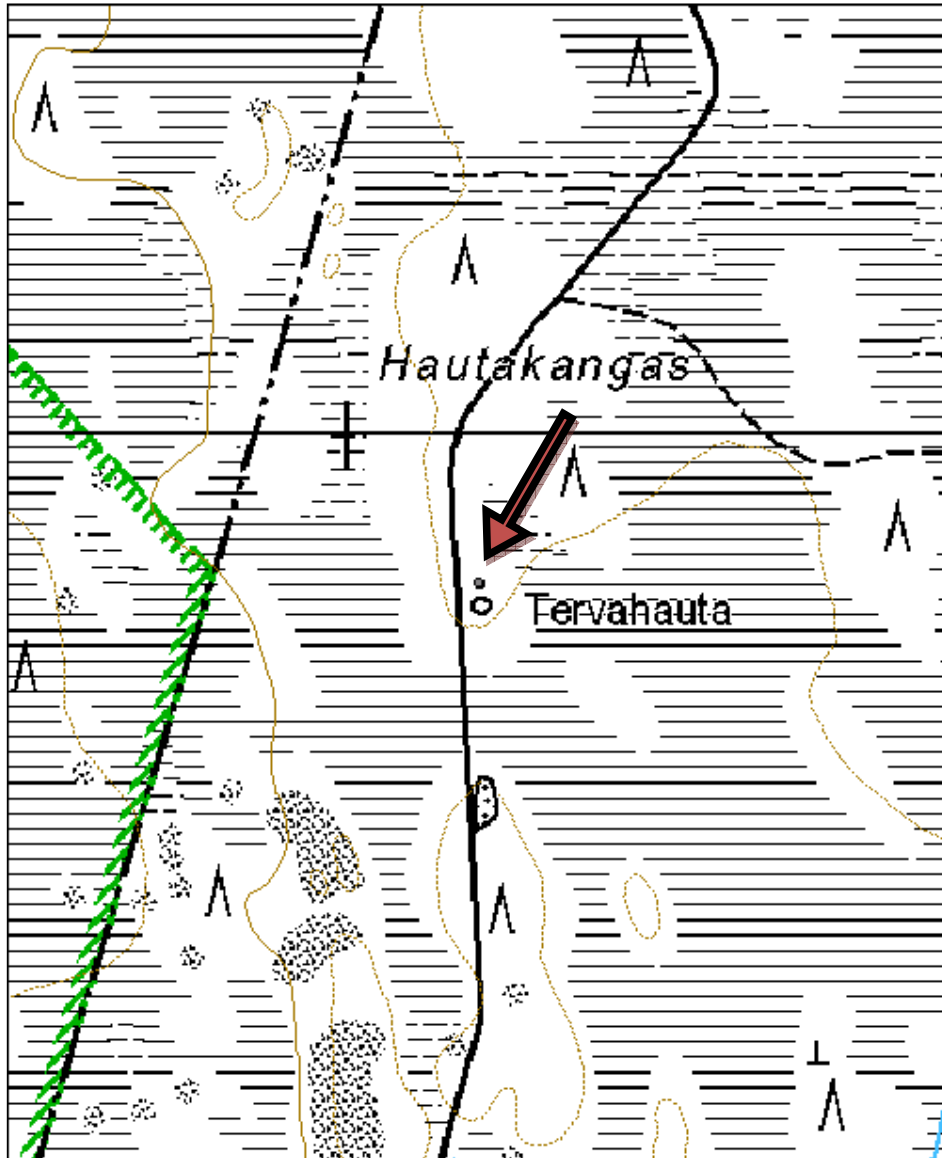
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 20.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7174863, Y 3493120, Z 138	Mittakaava:	1:5000

Kuva 40. Tervahaudan halssi ja pesäaukko sen oikealla puolella, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7163941, Y 3486330, Z 112	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan keskustasta kuusi kilometriä luoteeseen, Nuojuankankaan pohjoisosassa, jyrkänten reunalla, josta on toistakymmentä metriä matkaa alas puroille. Puro johtaa edelleen noin 300 metrin päähän Oulujokeen. Nuojuankangas on hiekkaista, kuivahkoa kangasmaastoa.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan halkaisija on kymmenen metriä. Haudan kuoppa on loiva ja 0,5 metriä syvä. Haudan päällä on puustoa ja pensaikkoa kuten kuusta ja katajaa. Haudan vieressä, sen eteläpuolella, on pyöreähkö kuoppa, jonka reunalla vaikuttaisi olevan maavallia.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeleuarvo

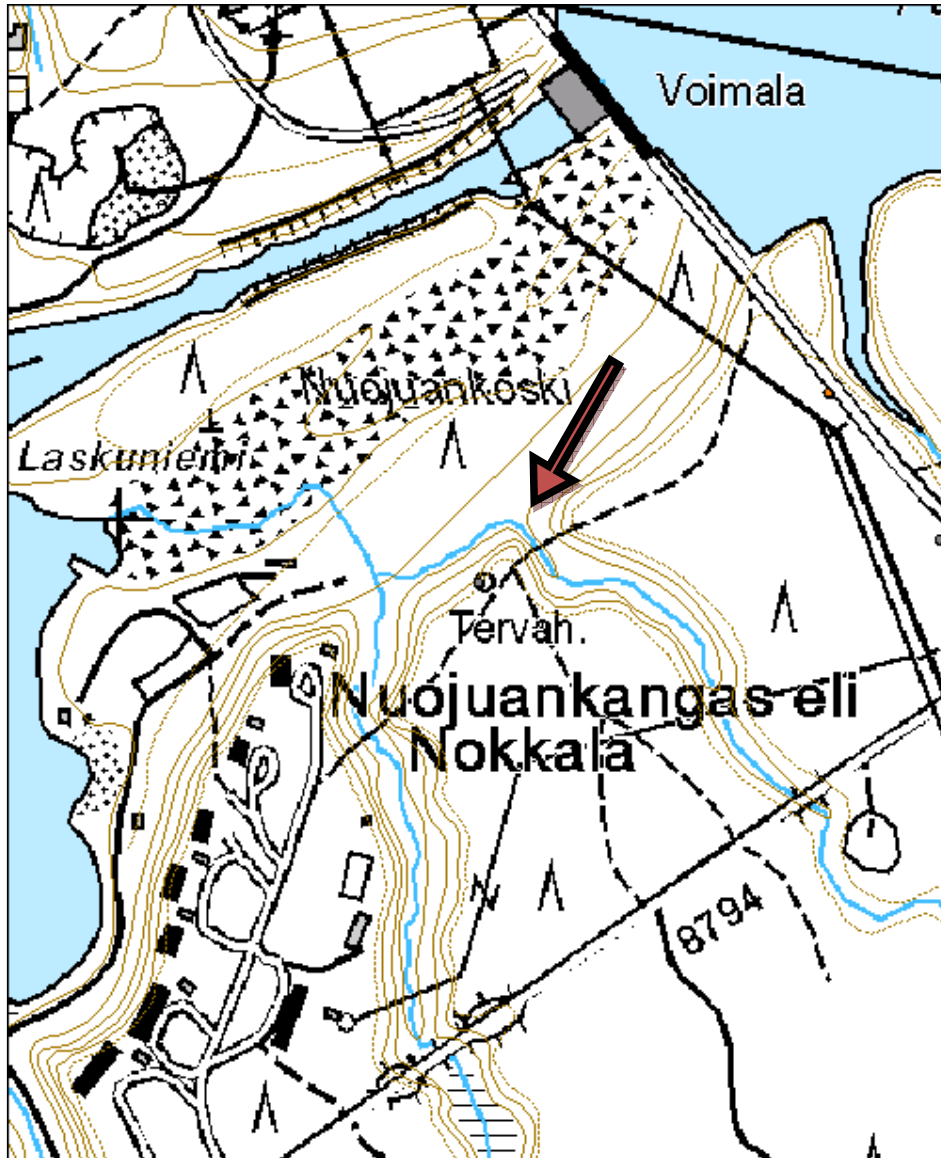
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeleuarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 20.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7163941, Y 3486330, Z 112	Mittakaava:	1:5000

Kuva 41. Tervahauta, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7156179, Y 3489118, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan ja joihinkin peruskarttoihin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Neittävän kylältä itään, vanhan lentokentän ja Oulujärven välissä, Vuolijoentien länsireunassa. Alueelta on poistettu puusto ja tervahautojen (3 kpl) päälle on jätetty pitkät kannot. Maasto on hiekkaista, kuivahkoa mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä (kuten viereisten tervahautojen). Hautakuopan syvyys on 1,6 metriä. Halssi laskee itään. Haudassa vaikuttaisi olevan kaksi sisäkkäistä vallia, joten sitä on mahdollisesti poltettu useamman kerran.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

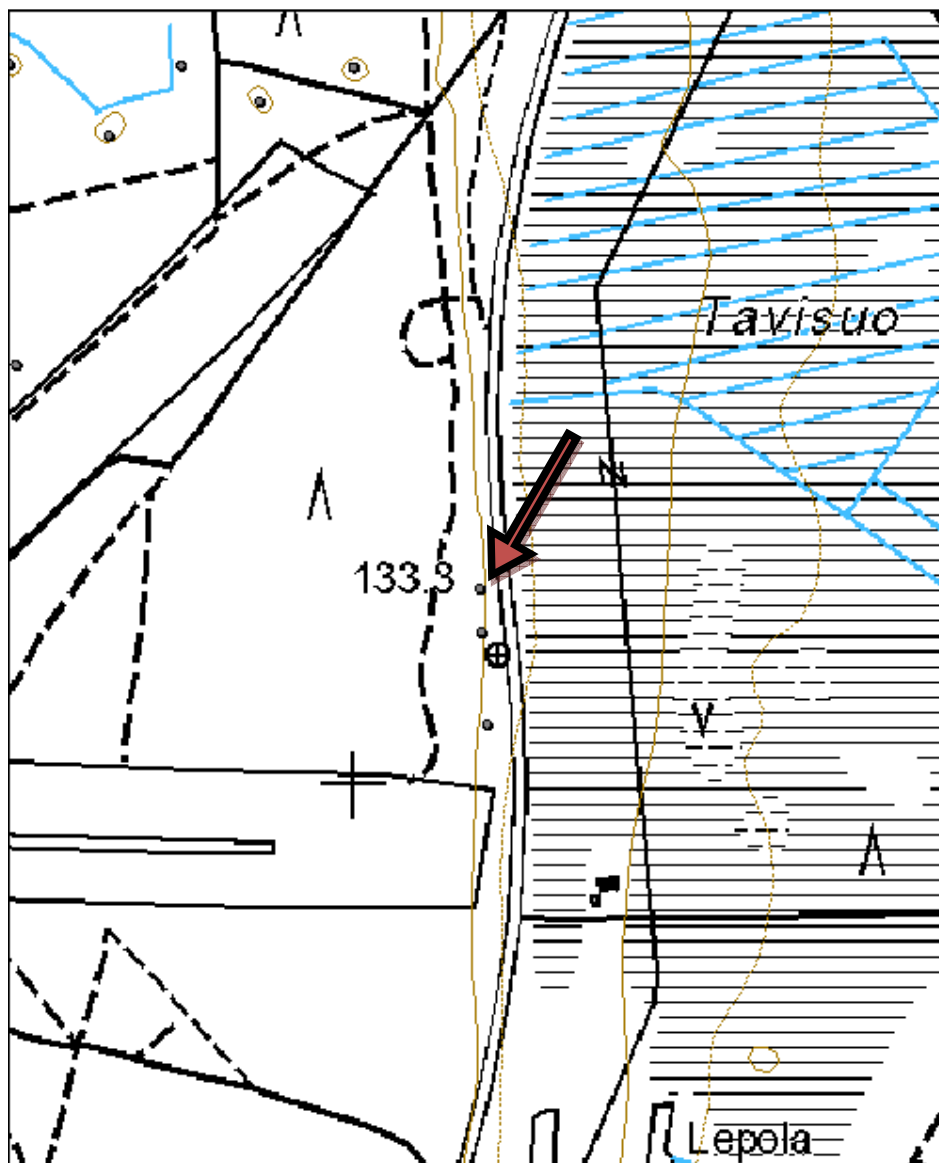
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 20.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritely
----------------------------	----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7156179, Y 3489118, Z 135	Mittakaava:	1:5000

Kuva 42. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7156140, Y 3489119, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty joihinkin peruskarttoihin ja Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Neittävän kylältä itään, vanhan lentokentän ja Oulujärven välissä, Vuolijoentien länsireunassa. Alueelta on poistettu puusto ja tervahautojen (3 kpl) päälle on jätetty pitkät kannot. Maasto on kuivahkoa mäntykangasta, jonka maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan halkaisija on 15 metriä. Sen pohja on suppilomainen ja 1,6 metriä syvä. Halssi laskee itään.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

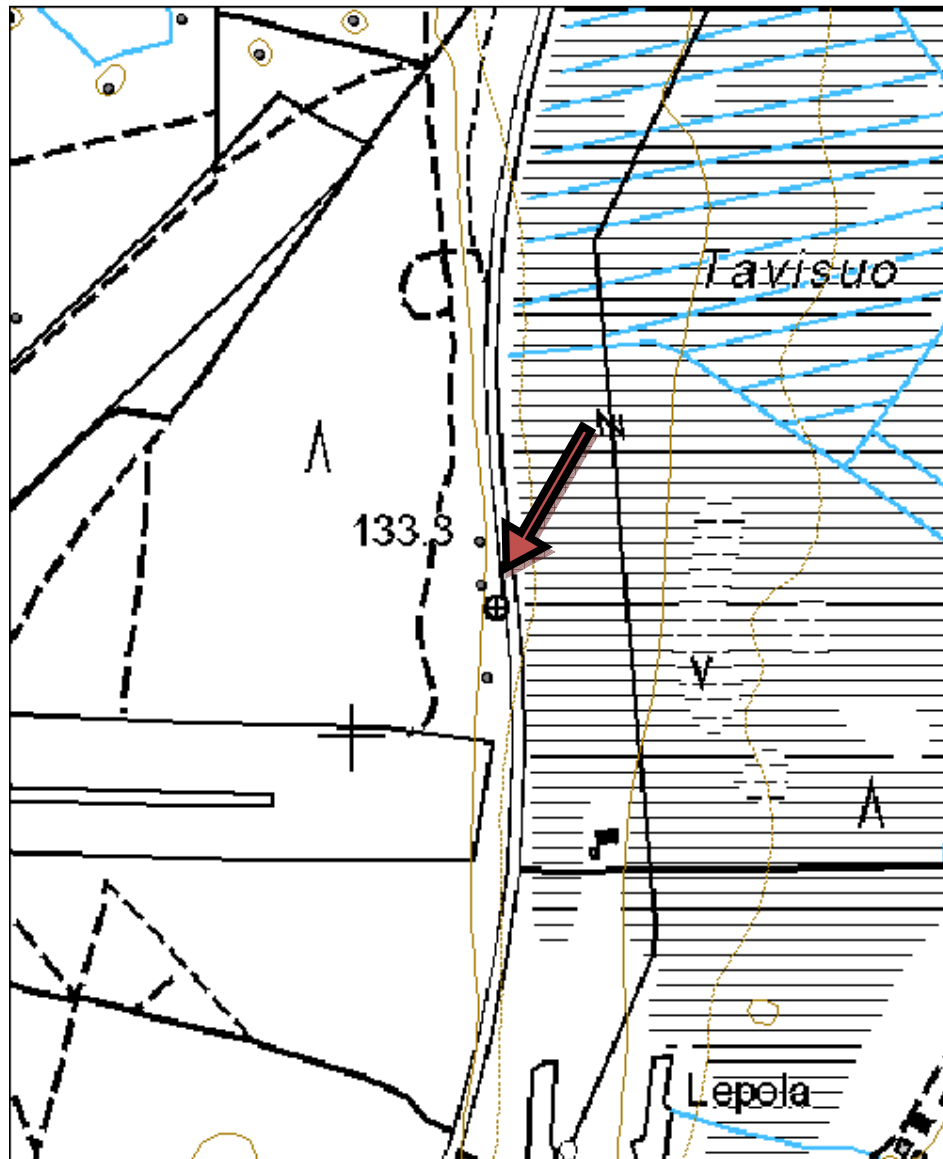
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 20.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7156140, Y 3489119, Z 135	Mittakaava:	1:5000

Kuva 43. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7156054, Y 3489124, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan. Se on myös merkitty joihinkin peruskarttoihin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan Neittävän kylältä itään, vanhan lentokentän ja Oulujärven välissä, Vuolijoen tien länsireunassa. Alueelta on poistettu puusto ja tervahautojen (3 kpl) päälle on jätetty pitkät kannot. Maasto on hiekkapohjaista, kuivahkoa mäntykangasta

Kohteen kuvaus

Tervahaudassa vaikuttaisi olevan kaksi vallia, joten sitä on poltettu mahdollisesti useampaankin kertaan. Ulomman kehän halkaisija on 15 metriä ja sisemmän 10 metriä. Hautakuopan syvyys on 1,6 metriä ja se on muodoltaan maljamainen. Halssi laskee itään.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

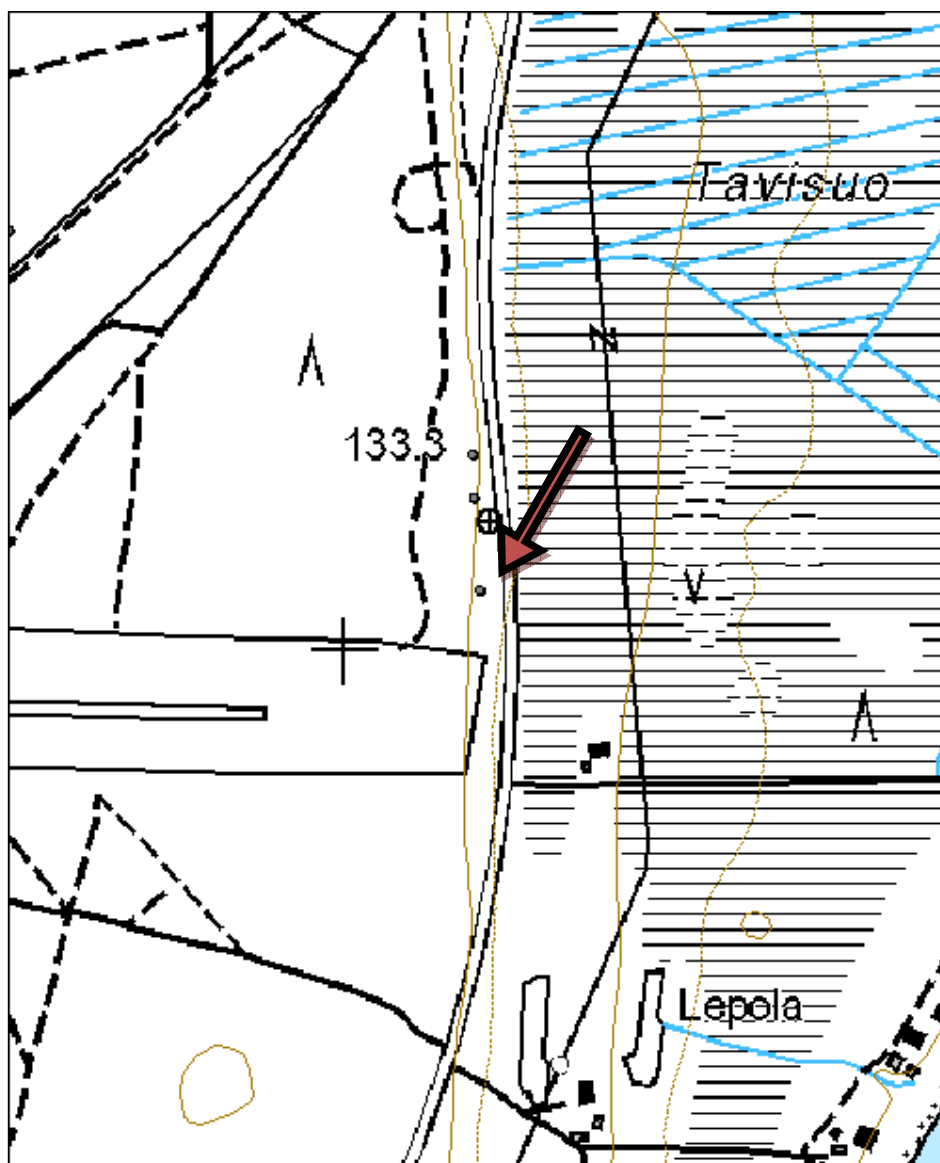
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 20.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7156054, Y 3489124, Z 135	Mittakaava:	1:5000

Kuva 44. Tervahauta, kuvattu idästä.

Vaala

Kulttuuriperintökohteet

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7167046, Y 3497288, Z 134	Löydöt:	

Taustatiedot

Vanhaan karttaan on merkitty paikalle metsätyökämpä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Otermantien varressa, sen itäpuolella, Keski-Parttuaisen kankaan luoteispuolella. Pihan itäpuolella kulkee puro. Kohteelta lähtee polku Kitronpuron yli kohti eteläkaakkoa, mikä näkyy nykyisessä peruskartassa. Kyseessä saattaa olla jäänteet vanhasta pyörätiestä. Parttuaisen kämpän paikka on erotettu omaksi kuviokseen, jolla ei kasvateta metsää.

Kohteen kuvaus

Paikalla on avoin pihapiiri. Pihapiirin ympäristössä näkyy tynnyreitä, pönttöuunin jäänteet, vesiratas, betonista kivijalkaa, puron ylittävä silta sekä maakellari. Maakellari on merkitty erillisellä pisteellä, se on tien vieressä. Kellarissa on kolme seinämää, oviaukko on auki lounaaseen päin. Kellarin koko on noin 3 x 3 metriä ja sen syvyys on noin 0,5 metriä. Pihapiirissä kasvaa koivuja, metsäkuusia, lehtikuusia, pajua ja vadelmaa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen.

Tulkinta

Metsätyökämpän pihapiiri.

Lisätietoja

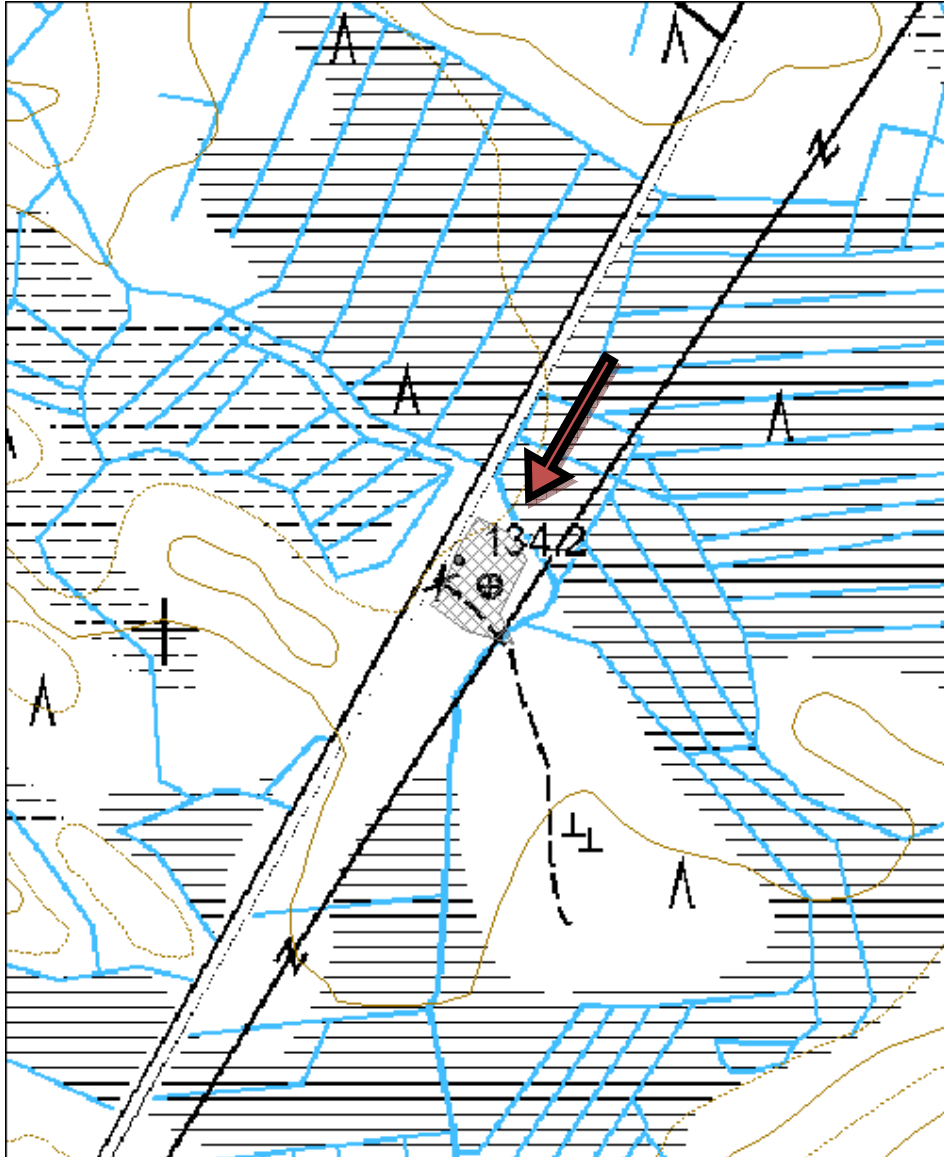
1950-luvun kartassa paikalla näkyy 8 rakennusta. Kämpältä lähtee polkuja tai pyöräteitä kolmeen eri suuntaan pitkin metsiä ja soita.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 28.5.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7167046, Y 3497288, Z 134	Mittakaava:	1:5000

Kuva 45. Maakellari, kuvattu koillisesta

Kuva 46. Vesimyllyn ratas, kuvattu luoteesta.

42. Yläniitty rakennus jäännös

MH-tunnus: 179577

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7170244, Y 3497705, Z 133	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin, tosin kohteen oikea sijainti on SutiGis:in pisteestä noin 50 metriä lounaaseen.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Otermantiestä länteen, Hillasuon ja Yläniityn välisellä kankaalla. Kangas on lounas-koillisuuntainen ja sitä myöten kulkee polku, jonka varrella puissa on pilkkoja ja muutama ihmisen aikaansaama kuoppa.

Kohteen kuvaus

Polun kaakkoispuolella on rakennuksen pohja. Sen koko on 4 x 4 metriä. Kiviperustan päällä on vielä muutama hirsikerta ja pohja erottuu selkeästi ympäröivästä maastosta. Rakennuksen etelänurkassa on kohouma, jossa saattaa olla tulisijan jäänteet. Pohjan lounaispuolella on kuoppa. Pohjan läheisyydessä on vanhoja puita. Niissä on kirveen iskujälkiä, palon jälkiä ja joistakin on koverrettu puuainesta irti.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on rakennuksen pohja. Ei ole tiedossa, onko rakennuksessa asuttu, vai onko se toiminut esim. niittysaunana.

Tarkastukset

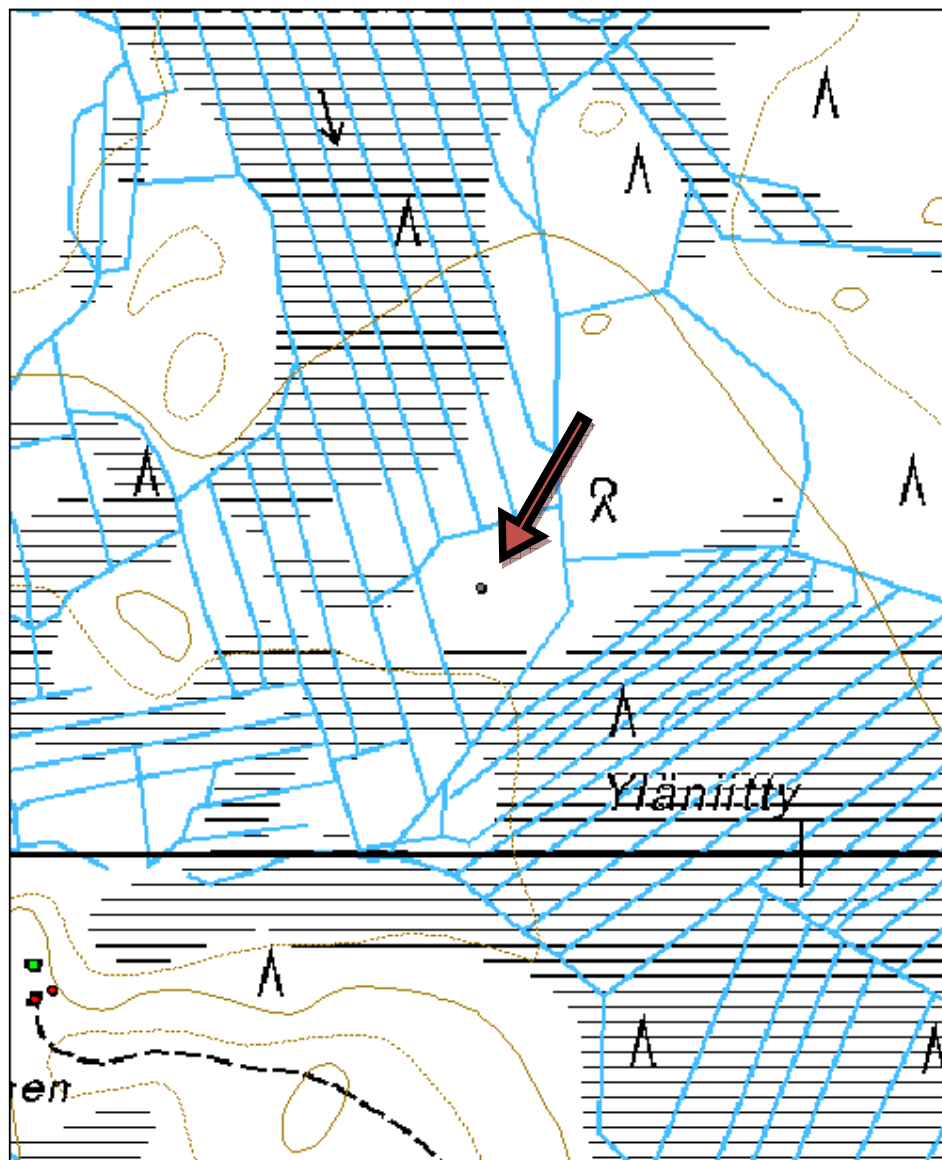
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 26.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	2 Asuinpaikat?	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7170244, Y 3497705, Z 133	Mittakaava:	1:5000

Kuva 47. Rakennuksen pohja, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7184442, Y 3501947, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin viereistä tervahautaa tarkastettaessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Luoteis-Vaalassa, Potkunjoen eteläpuolen kankaalla, Matkakosken kohdalla. Kangas on soiden ympäröimä ja sinne johtaa Velholantieltä umpeenkasvanut ajoura.

Kohteen kuvaus

Kohde on erittäin epämääräinen. Kivet vaikuttavat joelta katsottuna muodostavan seinälinjan ja syvennyksen rakennuksen lattian kohdalle. Toisesta suunnasta katsottuna paikalla vaikuttaa olevan vain epämääräinen kasa laakeita kiviä. Mahdollisen rakennuksen lattian keskellä on kuitenkin punainen tiili. Päälle on jätetty pitkiä kantoja, joten konekuski on mahdollisesti myöskin nähnyt jotain paikalla.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Jos rakennelma on todellakin rakennuksen jäännös, se saattaa liittyä viereiseen tervahautaan tai toimintaan sen pohjoispuolella sijaitsevalla koskella. Koskella ei ole havaittavissa rakenteita.

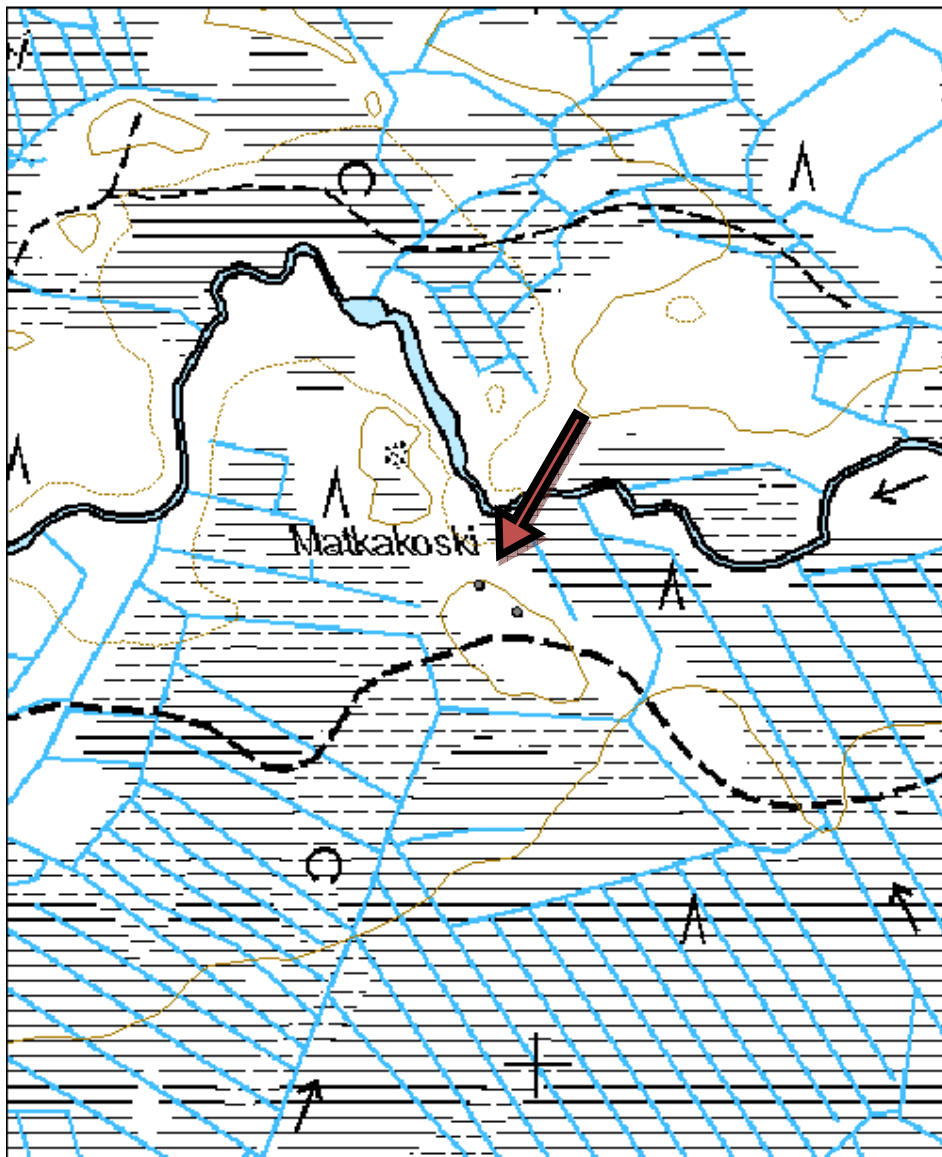
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspm: 17.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7184442, Y 3501947, Z 140	Mittakaava:	1:5000

Kuva 48. Rakennuksen pohja, kuvattu etelästä.

44. Pahakala rakennus jäännös

MH-tunnus: 182304

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7184402, Y 3501187, Z 134	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Luoteis-Vaalassa, Velholantien ja Potkunjoen Pahakala-nimisen koskiosuuden välissä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kääntöpaikka, vanha käymälä, moderni laavu ja piha-alue, jossa on betoniset portaat ja rakennusjätettä. Paikalla on mahdollisesti ollut jonkinlainen kämppäarakennus.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Jäänteet mahdollisesta kämppäarakennuksesta.

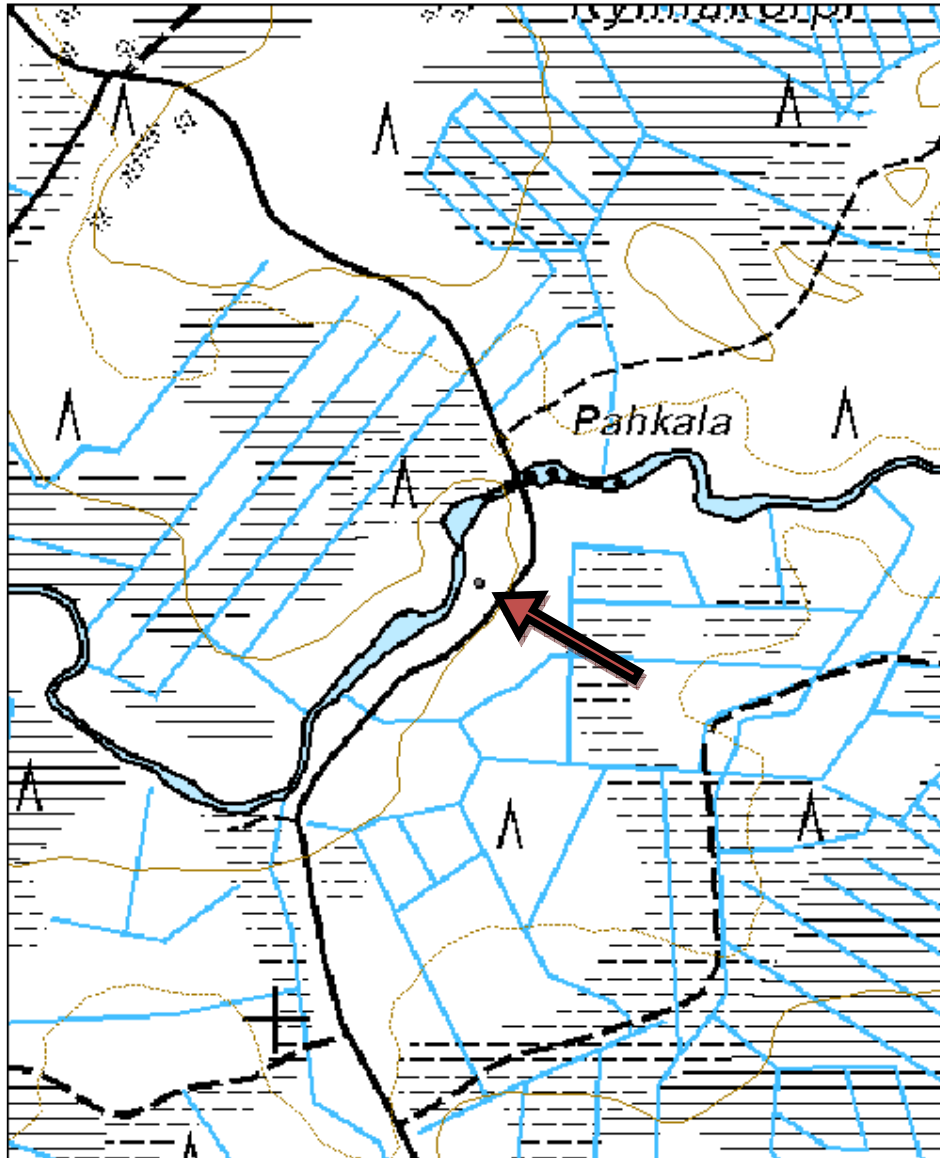
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 17.8.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	10 Valmistuspaikat/työpaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7184402, Y 3501187, Z 134	Mittakaava:	1:5000

Kuva 49. Betoniset portaat, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7167552, Y 3505117, Z 138	Löydöt:	

Taustatiedot

Päärakennus on merkitty peruskartalle.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Jaalangassa, Perälän ja Ruskolan tilojen välissä, Ahveroistentien varrella.

Kohteen kuvaus

Navetan koko on noin 15 x 7 metriä. Sen puuosat ja katto pohjoispäädyssä ovat hajalla. Päärakennuksen koko on 9 x 7 metriä. Sen väri on kulahtaneen kellertävä. Ikkunat ovat rikki ja talo on asuinkelvoton. Pihamaata on muokattu ja sinne on istutettu taimia.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Navetta on merkitty erillisellä pisteellä.

Tulkinta

Hylätyn asuintilan jäänteet.

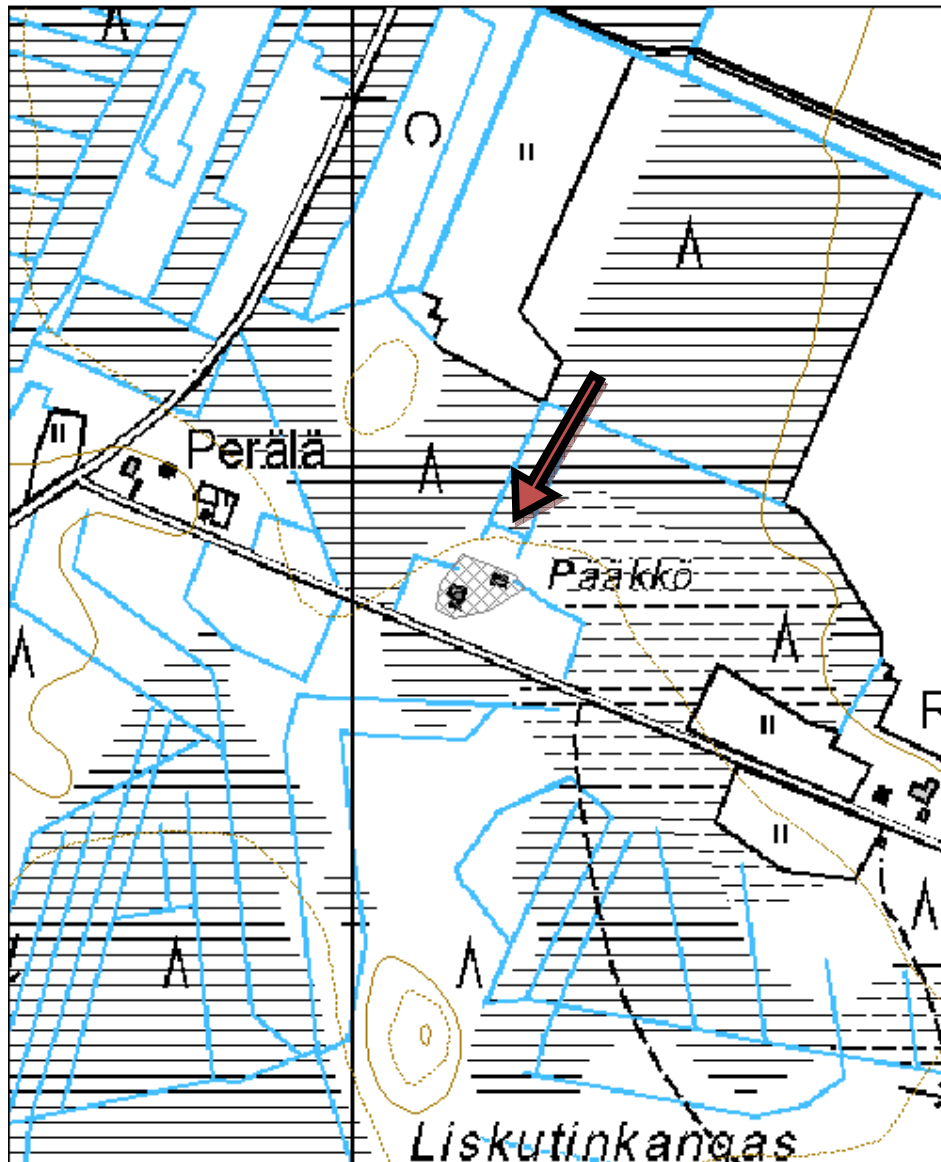
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 8.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Kainuu

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	99 Ei suojeluarvoa

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7167552, Y 3505117, Z 138	Mittakaava:	1:5000

Kuva 50. Asuinrakennus, kuvattu lounaasta.

Kuva 51. Navetan jäänteet, kuvattu koillisesta.

46. Äljynkangas kellari

MH-tunnus: 179050

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7163542, Y 3491126, Z 125	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan. Se näkyi myös vanhassa kartassa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan keskustasta luoteeseen, Äljynkankaalla, metsäautotien vieressä. Kohteen ympärillä on sekapuustoa ja kalliainen maasto, jossa kasvaa puolukkaa ja katajia. Puusto on varttunutta kasvatusemetsää.

Kohteen kuvaus

Betoniseinäinen rakennus on kooltaan 8 x 5,5 metriä. Peltikatto on periaatteessa ehjä, mutta sen keskellä oleva puinen tuuletusputki on lahonnut. Puuovi on myös poistettu ja rakennuksen sisällä on lahoa puujätettä. Sisällä on pienempiä huoneita, joissa on ollut hyllyjä. Rakennus on tehty maan sisään ja sen reunoilla on kivipengerrykset.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on entinen kellari, mahdollisesti taimien varastointia varten.

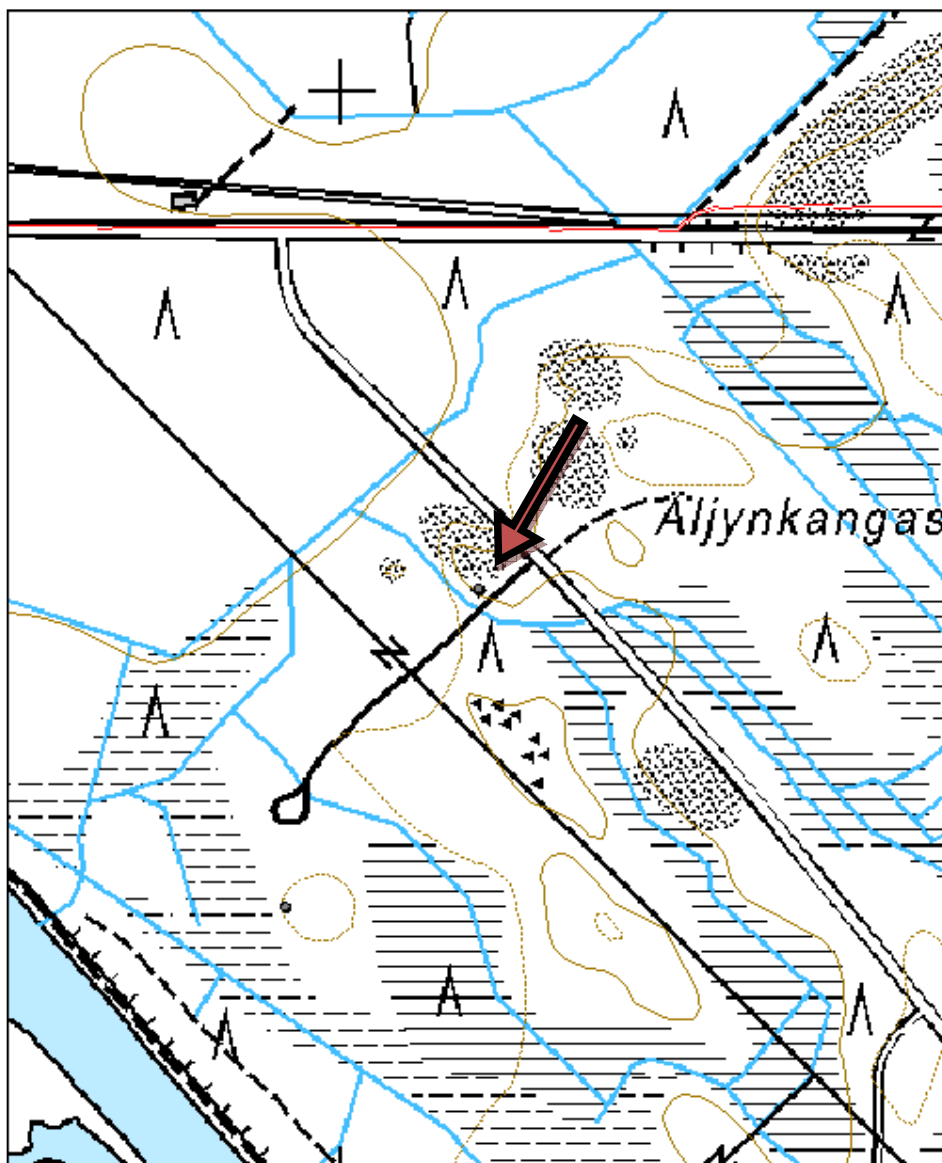
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 28.5.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7163542, Y 3491126, Z 125	Mittakaava:	1:5000

Kuva 52. Kellari, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	1899 Muu maa, metsä- ja kalatalouden rakennus	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7163799, Y 3490564, Z 118	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty nykyiseen peruskarttaan. Se on myös vuoden 1951 kartassa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Vaalan keskustasta luoteeseen, ns. Vanhantien eteläpuolella, itään Kolehmaisen tilasta. Kohteen eteläpuolella on vanha pelto. Alue on erotettu omaksi kuviokseen, eikä sillä kasvateta puustoa. Vanhalla pellolla on raivausröykkiöitä ja lautarakenteiden jäänteitä.			
Kohteen kuvaus			
Lato on ehjä. Sen koko on 6 x 20 metriä. Lattia on kivetty luonnonkivillä. Sisällä on tyhjiä hyllyjä. Oviaukkoja on neljä. Seinät ovat pystylautaa ja katto on peltinen.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Vanha latorakennus.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 28.5.2015		Tarkastaja: R. Mustonen	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa
		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7163799, Y 3490564, Z 118	Mittakaava:	1:5000

Kuva 53. Lato, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7162314, Y 3497128, Z 143	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteet havaittiin ohiajaessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vaalan keskustasta itään, Kajaanintien ja junaradan eteläpuolella, Karjainnevan talosta luoteeseen, metsäautotien pohjoisreunassa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksi luonnonkivistä kasattua rajapyykkiä. Läntisempi on paremmin kasattu neliömäiseksi latomukseksi. Sen keskellä on pystyssä oleva laakakivi, johon on kaiverrettu rajapyykin numero (josta ei saanut selvää). Itäisempi pyykki on vastaavanlainen, mutta keskuskivi puuttuu ja latomus on löyhempi.

Kohteen rajausta

Kohteen rajausta on pistemäinen. Vain toinen rajapyykeistä on merkitty pisteellä.

Tulkinta

Kaksi rajapyykkiä, jotka näyttävät Valtionmaan ulkopuolisen tielinjauksen, joka on johtanut radanvartijan talolle.

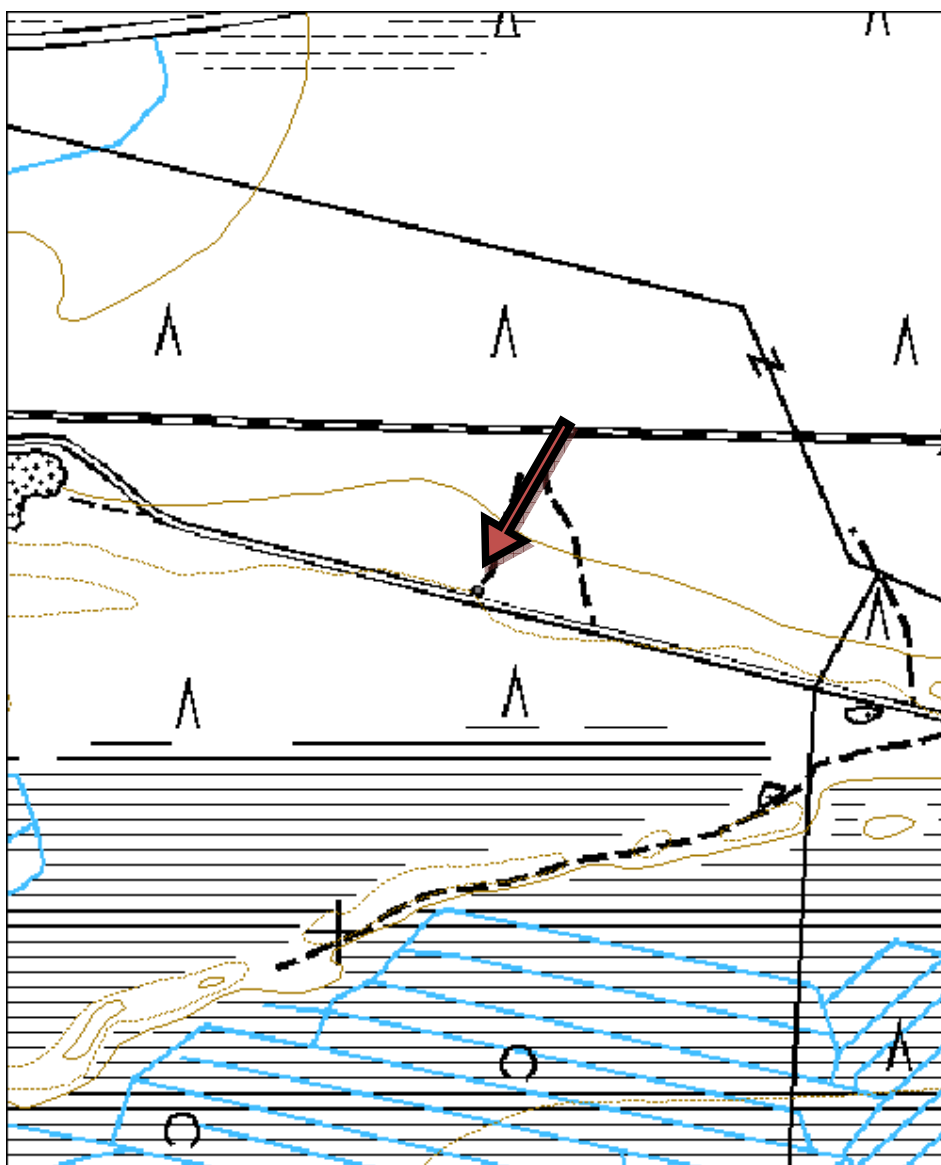
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 8.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	1 Käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© <i>Metsähallitus</i> 2008 © <i>Maanmittauslaitos 1/MML/08</i>
Koordinaatit:	X 7162314, Y 3497128, Z 143	Mittakaava:	1:5000

Kuva 54. Läntisempi rajamerkki, kuvattu etelästä.

Kuva 55. Itäisempi rajamerkki, kuvattu etelästä.

49. Istumakivenkangas pitkospuutie jäännös

MH-tunnus: 179251

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7168552, Y 3504262, Z 142	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteesta ilmoitettiin Kajaanin toimistolta.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Jaalangassa, Pienellä Vaivaissuolla, Istumakivenkankaan eteläpuolella. Paikalla on ojitettu suo, jossa kasvaa nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Annetuista koordinaateista löytyi pintakasvillisuuden alla kulkevat pitkospuut. Niiden kulkua pystyttiin seuraamaan jonkin matkaa. Paikoin lahoa puuta oli näkyvissä. Pitkien pitkosten alla oli poikittaisia tukipuita. Vanhan papintien kerrotaan kulkeneen Istumakivenkankaan kautta ja siellä kerrotaan olleen kivi, jonka päällä pappi on levännyt.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen

Tulkinta

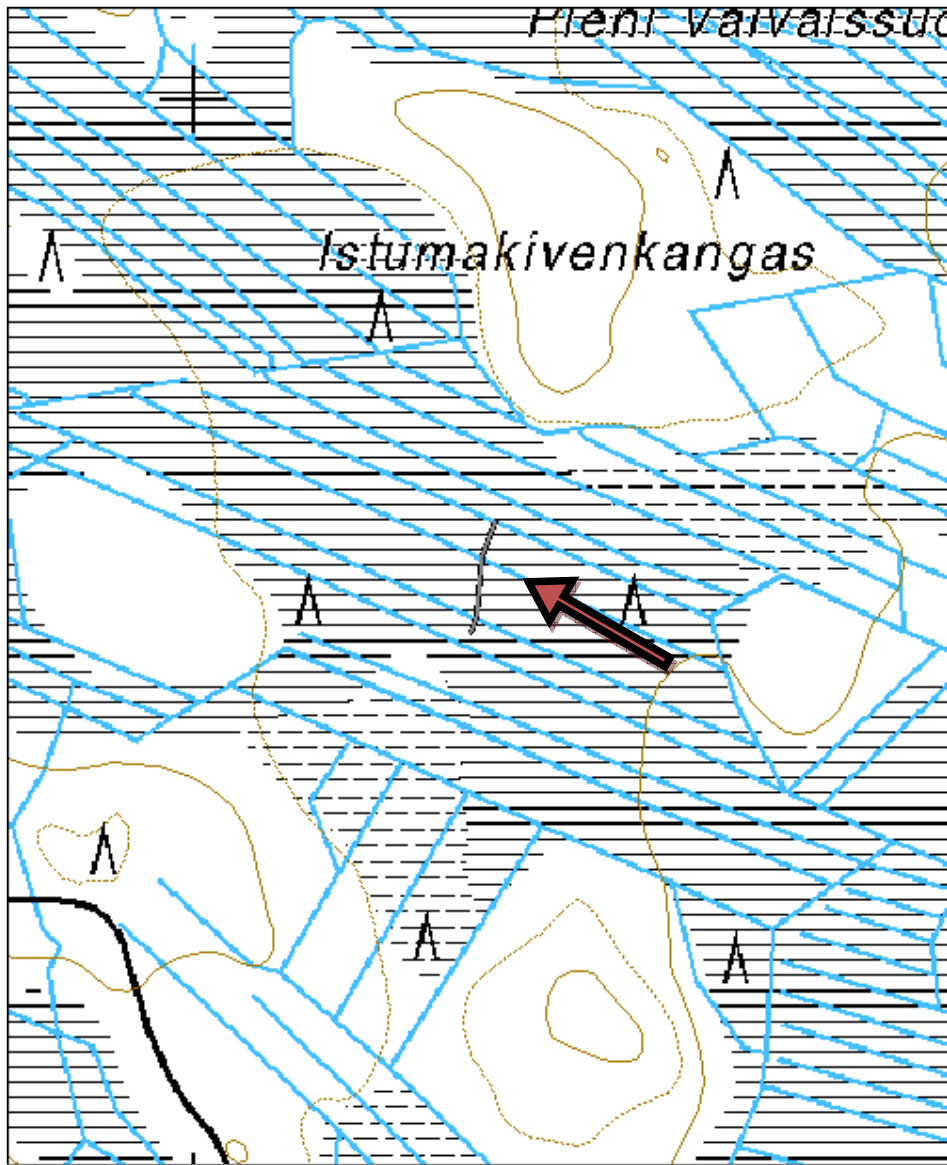
Vanhojen pitkospuiden jäännöksiä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
 Tarkastuspvm: 9.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
 Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7168552, Y 3504262,	Mittakaava:	1:5000

Kuva 56. Puurakenteita, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	785 VAALA
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7191151, Y 3505676, Z 146	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tarkastettiin inventoinnissa 29.8.2014 ja se havaittiin peruskartasta. Kohde tarkastettiin uudelleen vuonna 2015 viereisten tervahautojen tarkistuksen yhteydessä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee tiellä, joen molemmilla rannoilla ja sen päällä. Maaperä on moreenia.(VL)
Silta sijaitsee aivan Vaalan kunnan luoteisnurkassa. Se ylittää Piltunginjoen mahdollistaen kulun Sarvikankaalta Piltunginkankaalle. Joen pohjoispuolella on kaksi kookasta tervahautaa ja on mahdollista, että se on rakennettu yhteydessä niihin. (RM)

Kohteen kuvaus

Paikalla on lahonnu hirsisilta. Molemmilla rannoilla on salvotut arkut. Silta on lahonnut mutta vielä jyrävä. Kaiteiden rakenteissa on käytetty rautapultteja. Mahdollisesti paikalla on sijainnut aikaisemmin myös tammi.(VL)
Sillan pituus on 12 metriä ja leveys 4 metriä. Arkuissa on lohenpyrstösalkokset. Vanhan sillan viereen on rakennettu uusi silta.(RM)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti rakenteiden yhteyteen.(VL)

Tulkinta

Kyseessä on vanha silta noin 1970-luvulta.(VL)

Tarkastukset

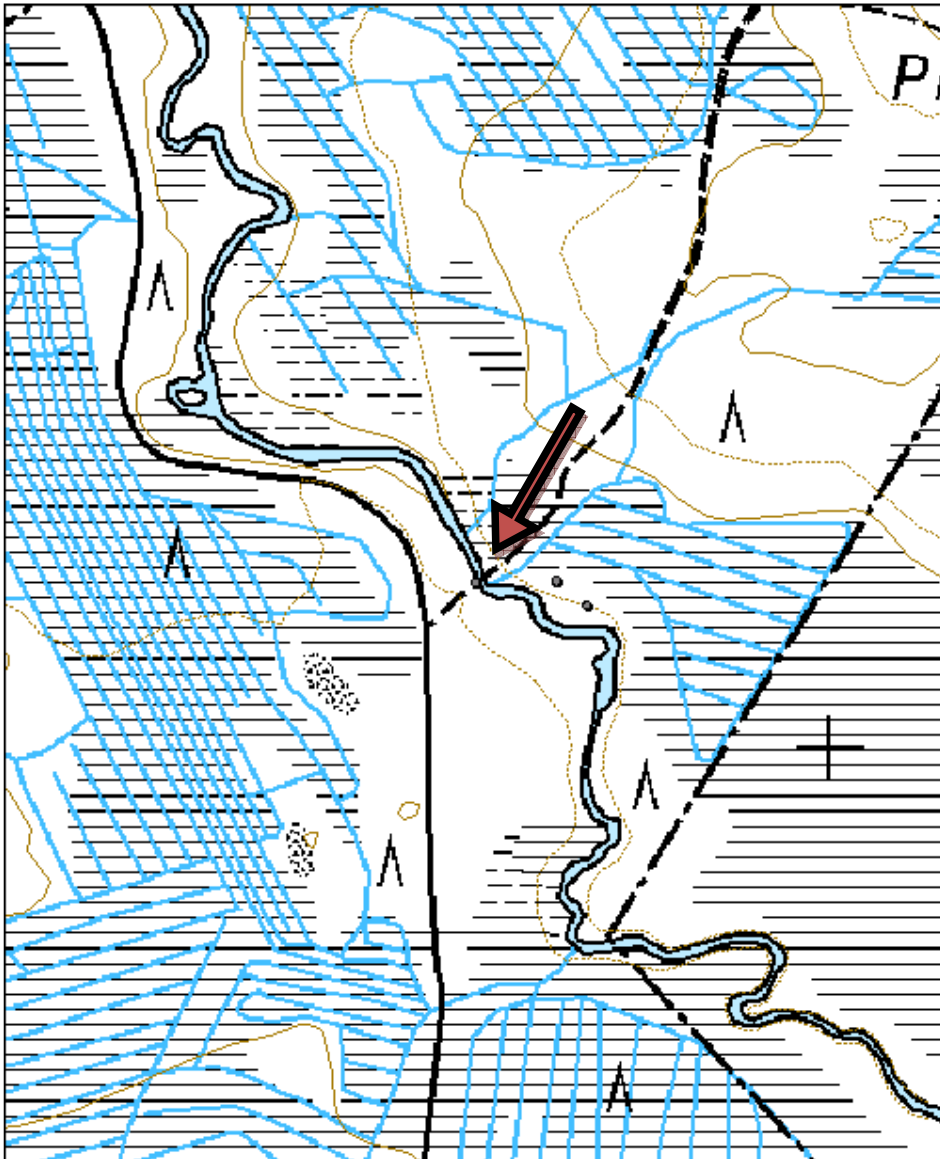
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 14.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Vaala 2015

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2014
Tarkastuspvm: 29.8.2014 Tarkastaja: V. Laurila
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi 2014

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7191151, Y 3505676, Z 146	Mittakaava:	1:5000

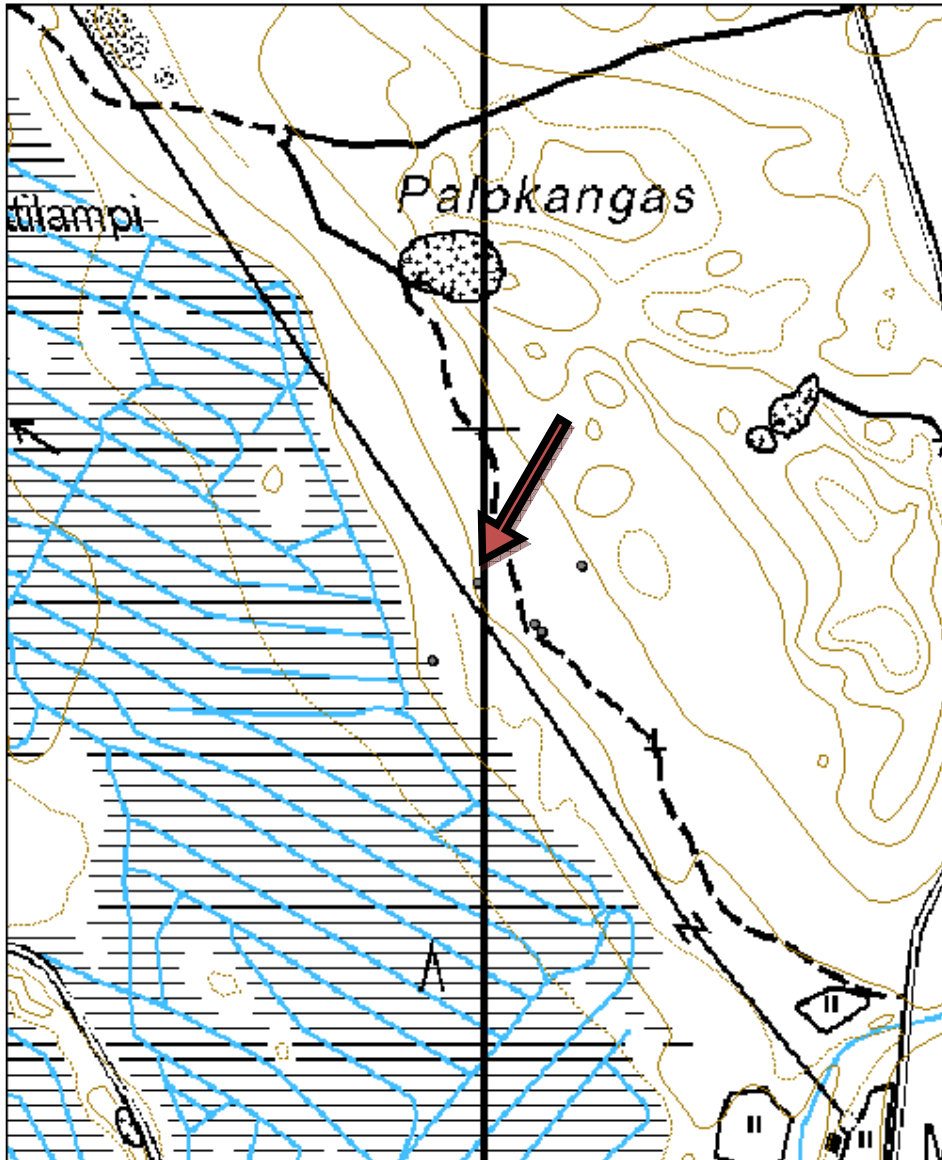
Kuva 57. Silta, kuvattu pohjoisesta.

SOTKAMO

Muinaisjännökset

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7115859, Y 3589993, Z 175	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty SutiGis-järjestelmään.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosissa, Palokankaan keskiosissa. Maasto laskee koillisesta kohti lounaassa olevaa suota. Maaperä on vaaleaa hienoa hiekkaa. Kuviolla on tehty hakkuut ja puusto on jätetty siemenpuuasentoon. Maanpohja on äestetty. Tervahauta on huomioitu hakkuissa. Sen päällä olleet männyt on katkaistu pitkään kanton, eikä tervahautaa ole vahingoitettu maanmuokkauksessa.			
Kohteen kuvaus			
Tervahaudan paltevallit ovat noin pari metriä leveät ja puoli metriä korkeat. Pohjan keskiosa on muodoltaan maljamainen ja sen syvyys on puoli metriä. Pohjan halkaisija on 11 metriä. Halssi lähtee urana jo tervahaudan keskiosasta, vallien poikki ja jatkuu kapeana kohti länsilounasta. Haudan päällä kasvaa pieniä männyntaimia.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015		Tarkastaja: R. Mustonen	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7115859, Y 3589993, Z 175	Mittakaava:	1:5000

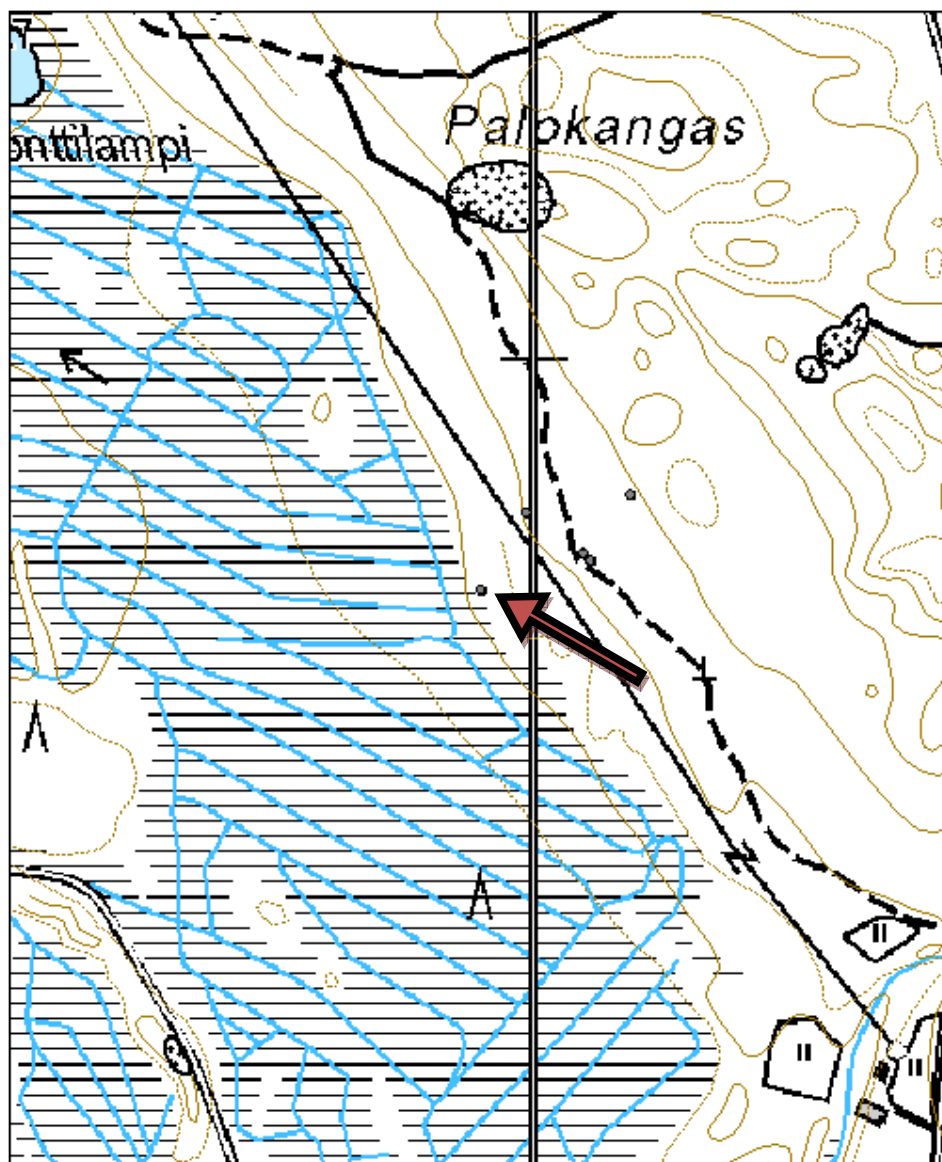

Kuva 58. Tervahauta, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7115788, Y 3589951, Z 171	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde havaittiin paikalle tultaessa. Sitä ei ole merkitty SutiGis:iin, mutta se on huomioitu metsänhoidossa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Palokankaan keskiosissa. Maasto on puolukkaa kasvavaa hiekkakangasta, joka laskee kohti lounaassa olevaa suota. Kankaalla on neljä muutakin tervahaudan pohjaa. Kuvion puusto on hakattu ja jätetty siemenpuuasentoon. Maaperä on äestetty. Haudan vallien päällä olevat puut on katkaistu pitkään kantoon.			
Kohteen kuvaus			
Haudan halkaisija on 8 metriä ja syvyys noin 0,7 metriä. Haudan vallit ovat ylärinteessä matalat ja alarinteessä halssin ympärillä kookkaat. Haudan keskiosa on maljamainen. Halssi laskee etelään.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015		Tarkastaja: R. Mustonen	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7115788, Y 3589951, Z 171	Mittakaava:	1:5000

Kuva 59. Tervahauta, kuvattu etelästä.

53. Palokangas 3 tervahauta

MH-tunnus: 179091

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7115875, Y 3590089, Z 179	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin läheistä tervahautaa tarkistettaessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Palokankaan keskiosissa. Kankaalla on neljä muutakin tervahaudan pohjaa. Maasto on hiekkakangasta, joka laskee koillisesta lounaaseen, kohti suota. Pintakasvillisuus on jäkälää, kanervaa ja puolukkaa. Kuvion puusto on hakattu ja jätetty siemenpuuasentoon. Maanpohja on muokattu äestämällä.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee rinteessä. Sen halkaisija on viisi metriä ja syvyys parikymmentä senttimetriä. Halssi laskee lounaaseen. Haudan päällä on pieniä männyntaimia ja kuusentaimi.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

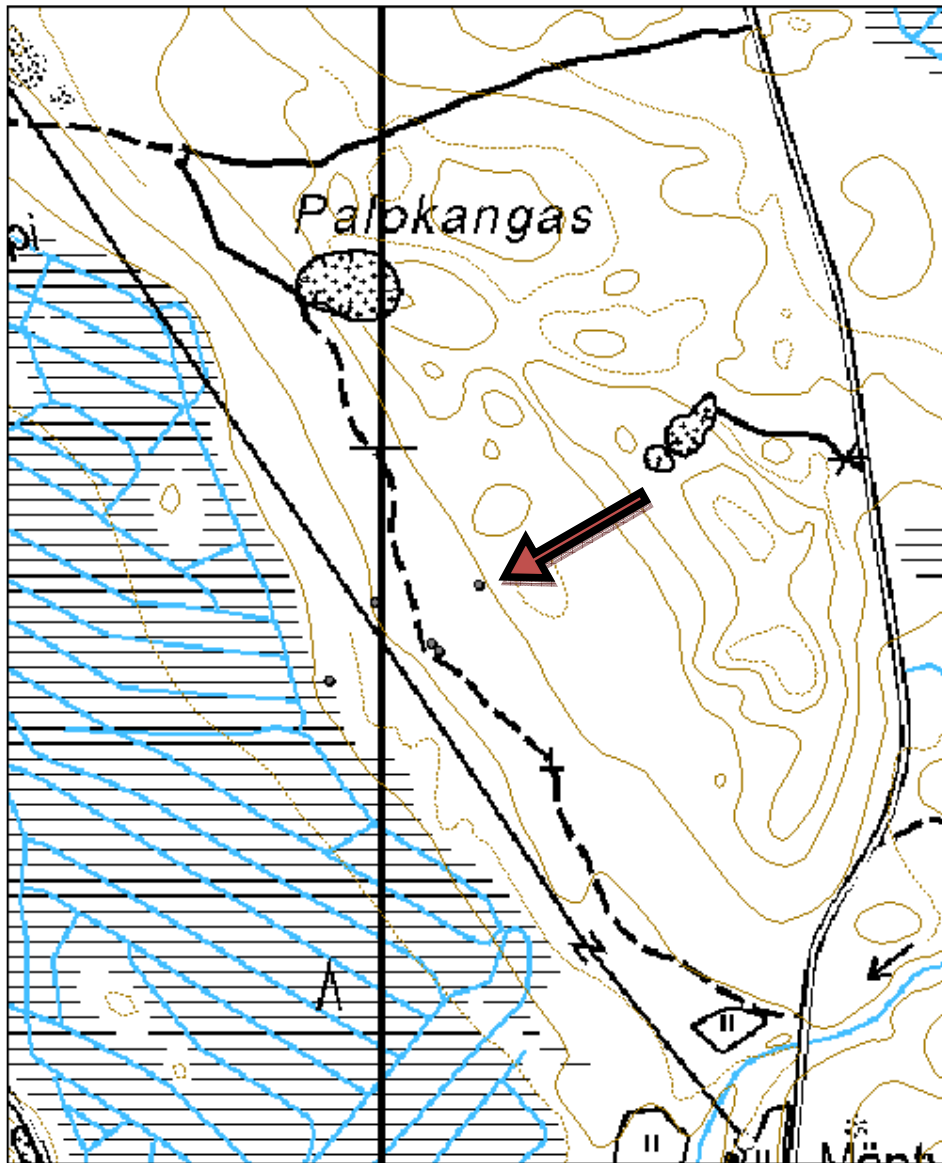
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7115875, Y 3590089, Z 179	Mittakaava:	1:5000

Kuva 60. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

54. Palokangas 4 tervahauta

MH-tunnus: 179092

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	0 Ei määritelty
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	0 Ei määritelty
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7115822, Y 3590045, Z 175	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta ei ole merkitty aikaisemmin Metsähallituksen järjestelmiin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Palokankaan keskiosissa kuivalla hiekkakankaalla. Tervahaudan pohja vaikuttaisi olevan juuri valtionmaan ulkopuolella tai mahdollisesti aivan rajalla. GPS-piste ei ole tosin aivan tarkka. Pohjan vierestä kulkee metsäautotie.

Kohteen kuvaus

Viereisen kuvion hakkuissa on jätetty muutama haudan paltteen päällä oleva puu pitkään kanton. Pohjan halkaisija on 10 metriä ja pohja on korkeintaan 0,5 metriä syvä. Pohja on muodoltaan laakean tasainen. Halssi laskee etelään. Pohjan päällä kasvaa kookkaita mäntyjä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

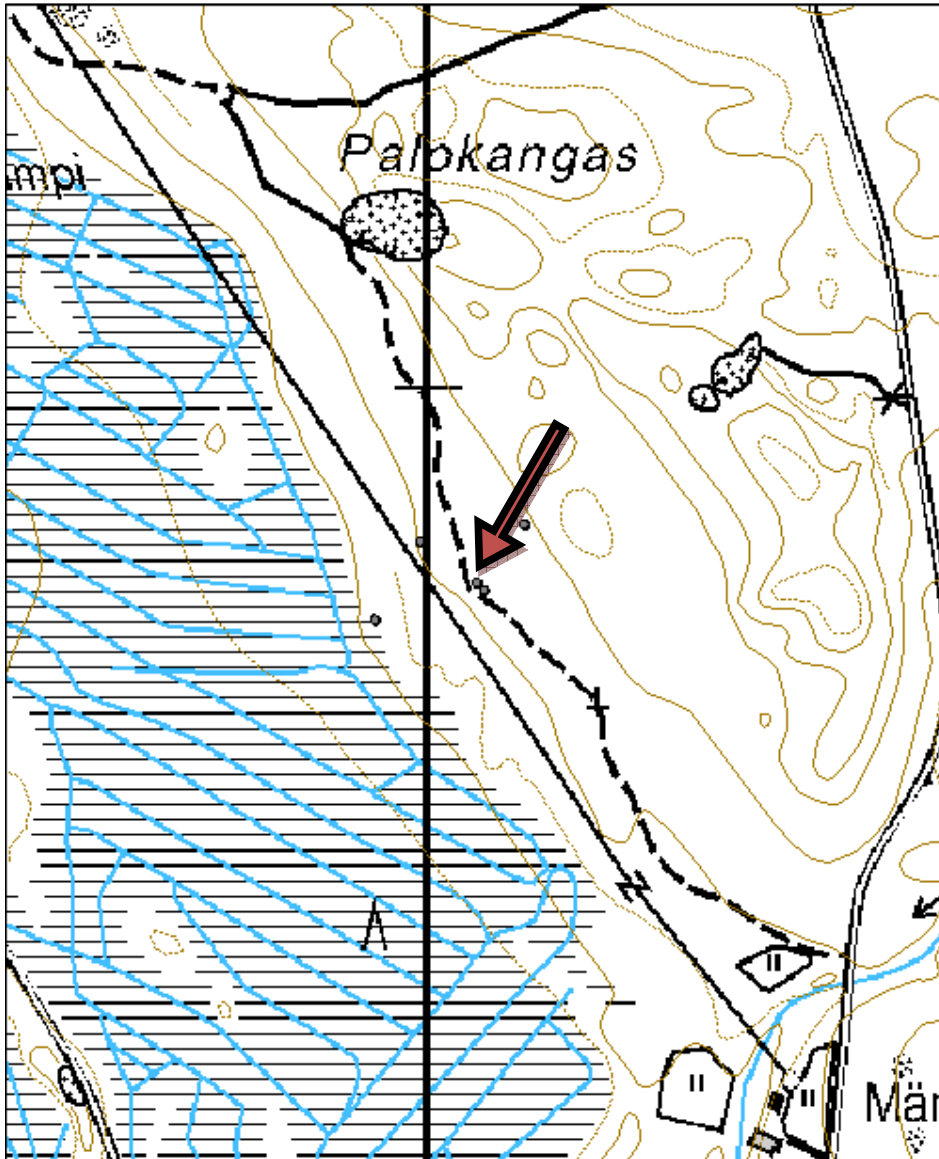
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7115822, Y 3590045, Z 175	Mittakaava:	1:5000

Kuva 61. Tervahauta, kuvattu idästä.

55. Palokangas 5 tervahauta

MH-tunnus: 179093

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	0 Ei määritelty
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	0 Ei määritelty
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7115815, Y 3590052, Z 175	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta ei ole merkitty järjestelmiin, eikä se ole valtion maalla. Kohde merkittiin ylös, jotta Palokankaalla tapahtuneesta tervanpoltosta saataisiin oikeanlainen kokonaiskuva.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Palokankaan keskiosissa, kuivalla kankaalla, jossa sijaitsee neljä muutakin tervahautaa. Maaperä on hienoa hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan pohja on halkaisijaltaan noin 4 metriä. Sen päällä kasvaa kuusentaimia. Tervahaudan halssi laskee etelään. Halssi ei ole kovinkaan syvä, sen molemmin puolin on maavallit.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

Tarkastukset

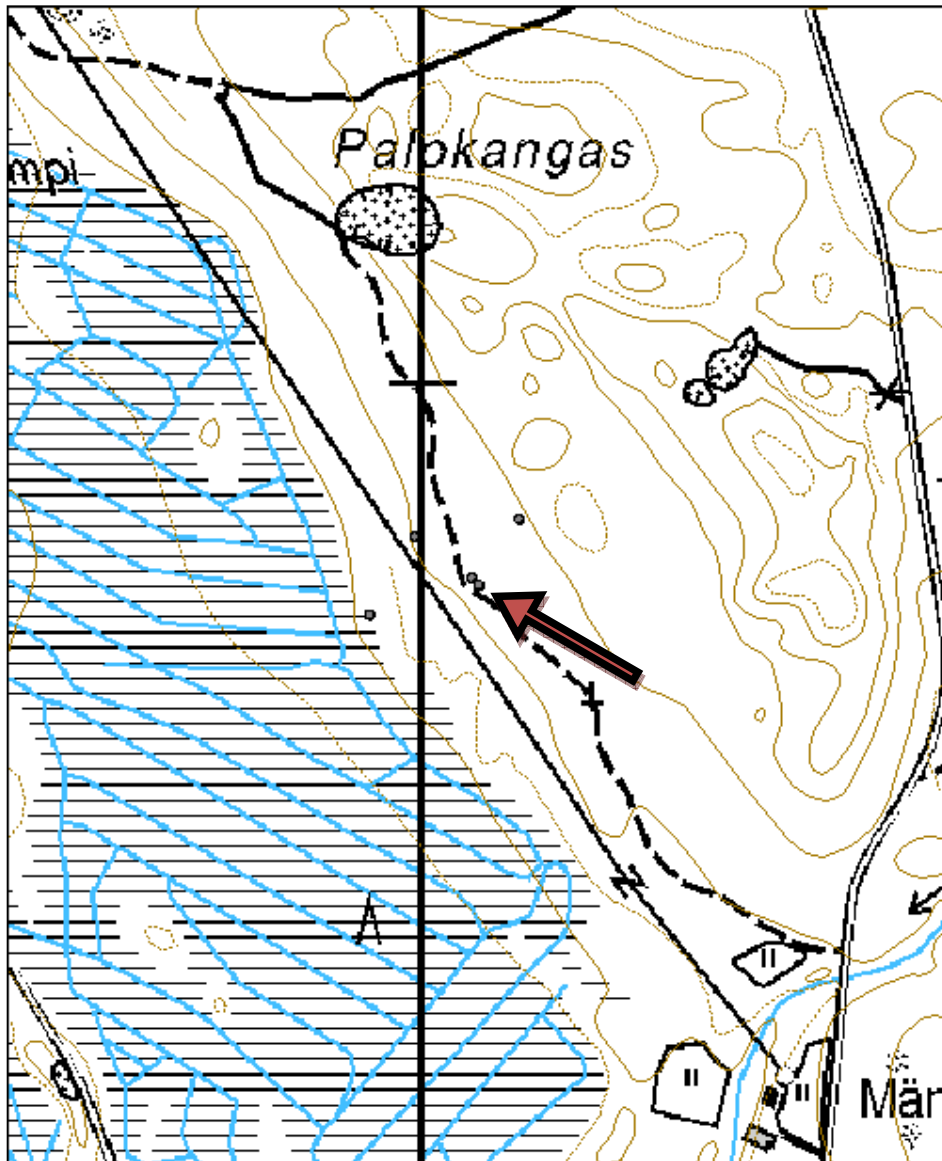
Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7115815, Y 3590052, Z 175	Mittakaava:	1:5000

Kuva 62. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7116734, Y 3589707, Z 168	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Hoikkajärven itäpuolella sijaitsevan Palokankaan pohjoisosassa. Palokankaalla on lukuisia tervahautoja. Kohteen ympäristöstä puut on poistettu ja maa on muokattu. Tervahaudan päältä puut on jätetty pitkään kantaan.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan halkaisija on 9 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Halssi laskee lounaaseen. Sen ura alkaa jo haudan keskeltä pienestä kuopasta.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Lisätietoja

Kohteen lounaispuolella on vanha pelto ja kartan mukaan paikalla on ollut myös rakennuksia. Niistä ei löytynyt enää kiinteitä rakenteita.

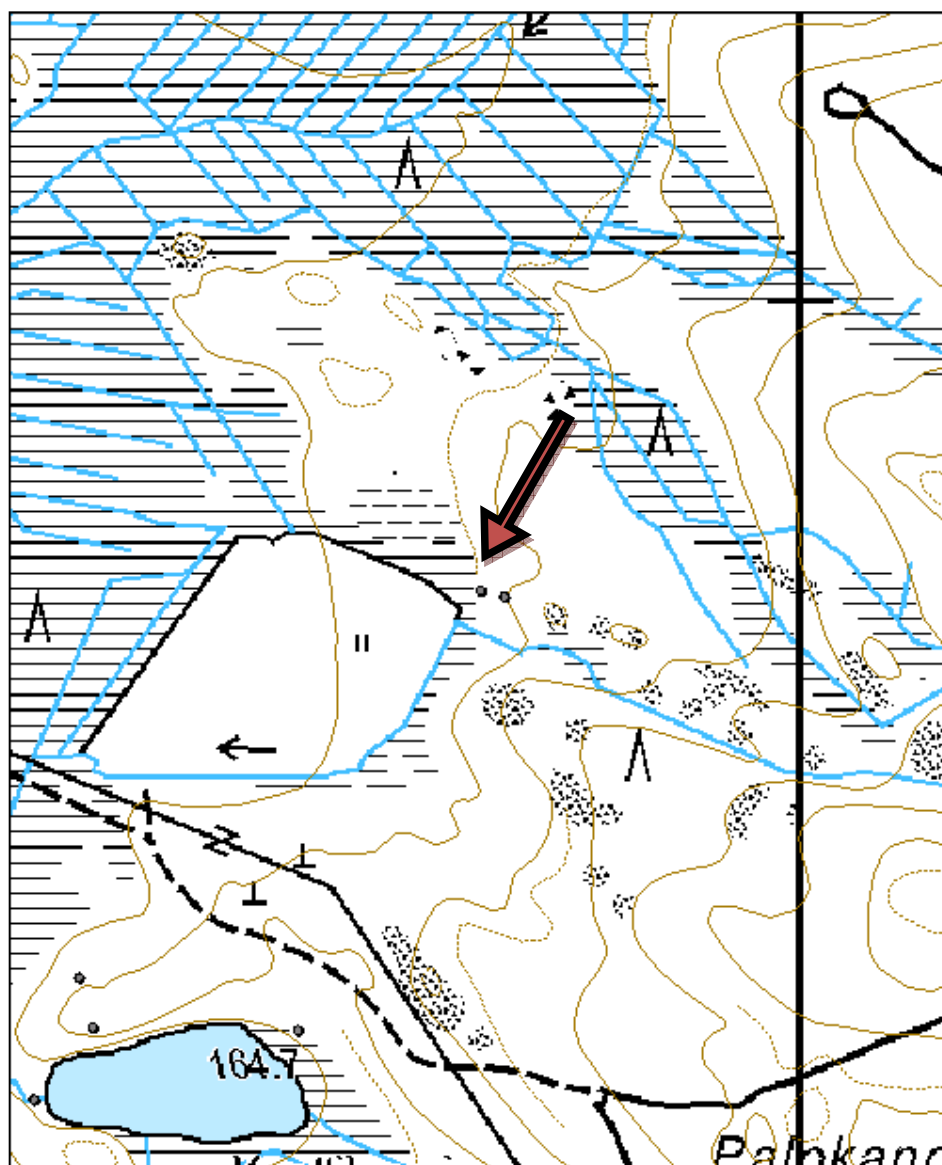
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7116734, Y 3589707, Z 168	Mittakaava:	1:5000

Kuva 63. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7116729, Y 3589728, Z 168	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Hoikkajärven itäpuolen Palokankaalla, sen pohjoisosissa. Palokankaalla on lukuisia tervahautoja. Maaperä on hiekkainen. Kohteen ympäriltä puut on poistettu ja maa on muokattu. Kohteen päältä puut on jätetty pitkään kantoon.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 4 metriä ja syvyys yhden metrin. Halssi laskee etelään. Päällä on hieman hakuusta jääneitä oksia.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

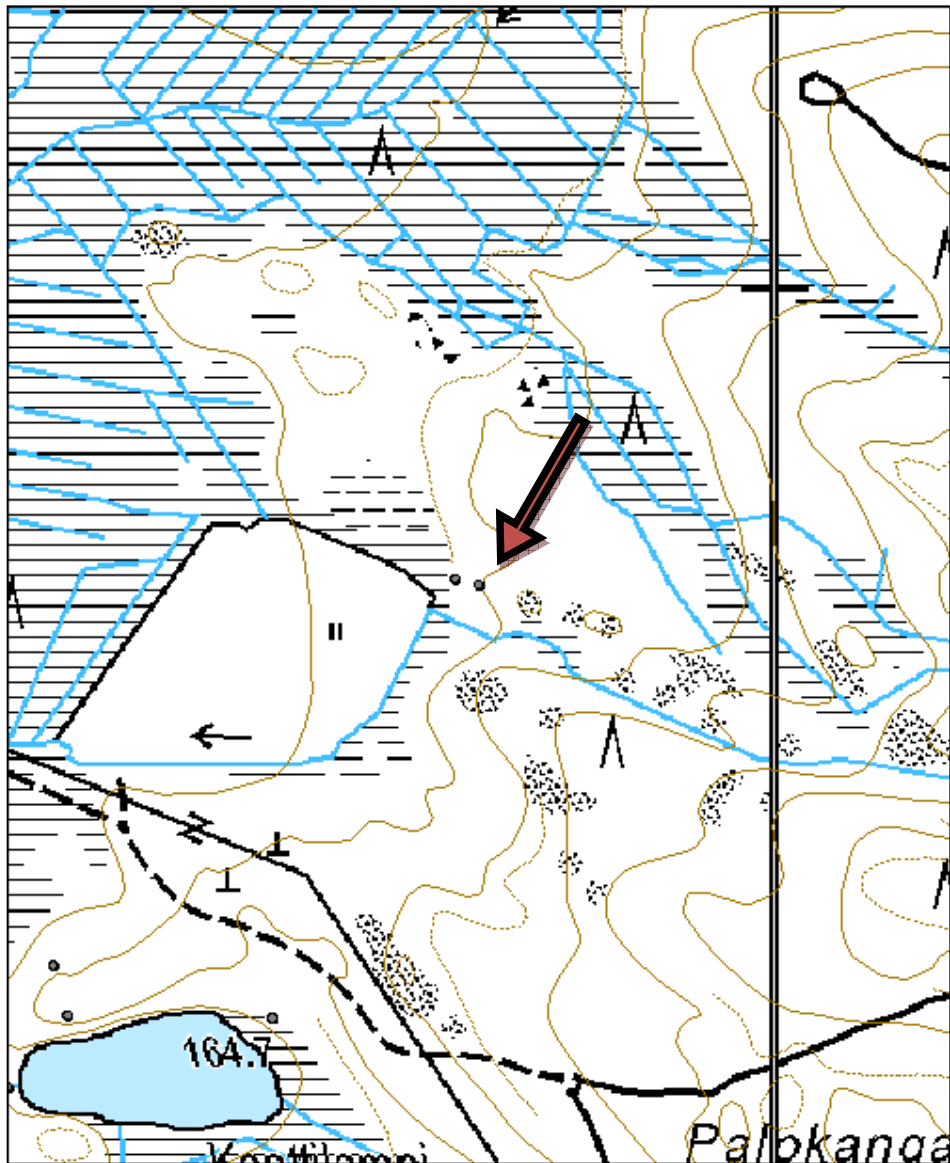
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7116729, Y 3589728, Z 168	Mittakaava:	1:5000

Kuva 64. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7116331, Y 3589539, Z 166	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin läheiselle kohteelle mentäessä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Palokankaan länsipuolella sijaitsevan Konttilammen koillisrannalla. Maasto on hiekkakangasta. Kuviolla on varttunutta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan halkaisija on neljä metriä ja syvyys noin 30 senttimetriä. Halssi laskee etelään ja on noin metrin syvyydeltään. Haudan päällä kasvaa mäntyjä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

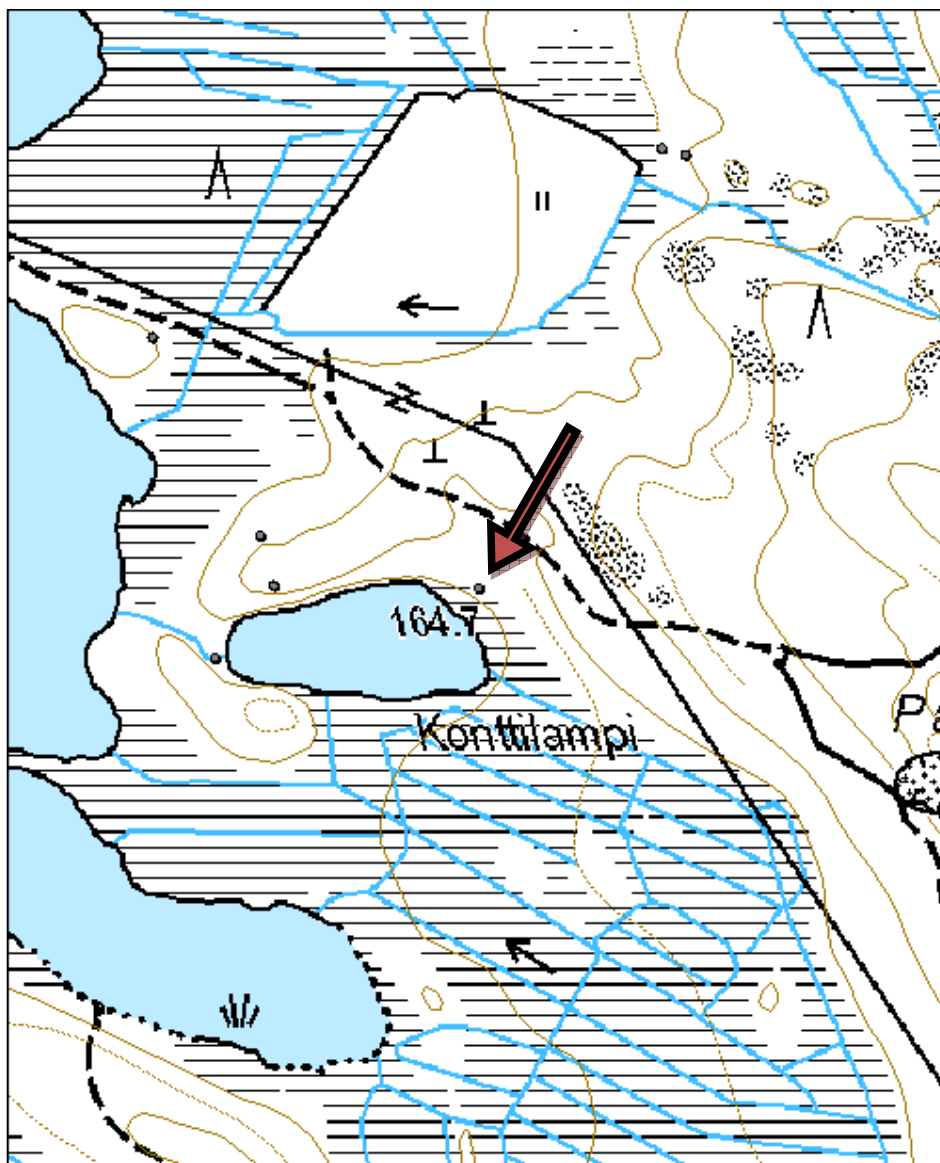
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7116331, Y 3589539, Z 166	Mittakaava:	1:5000

Kuva 65. Tervahauta ja kuoppa etualalla, kuvattu luoteesta.

59. Konttilampi 2 tervahauta

MH-tunnus: 179095

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7116333, Y 3589350, Z 171	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Palokankaan länsipuolella sijaitsevan Konttilammen pohjoisrannalla. Maasto on hiekkakangasta. Puusto on varttunutta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee rinteessä. Pohjan halkaisija on 13 metriä ja syvyys 1,5 metriä. Vallien leveys on noin kolme metriä. Haudan keskusosa on muodoltaan maljamainen. Halssi laskee jyrkästi alas rinteä etelään. Haudan päällä kasvaa täysikasvuisia mäntyjä, kuusia ja koivuja sekä puolukkaa ja suopursua.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

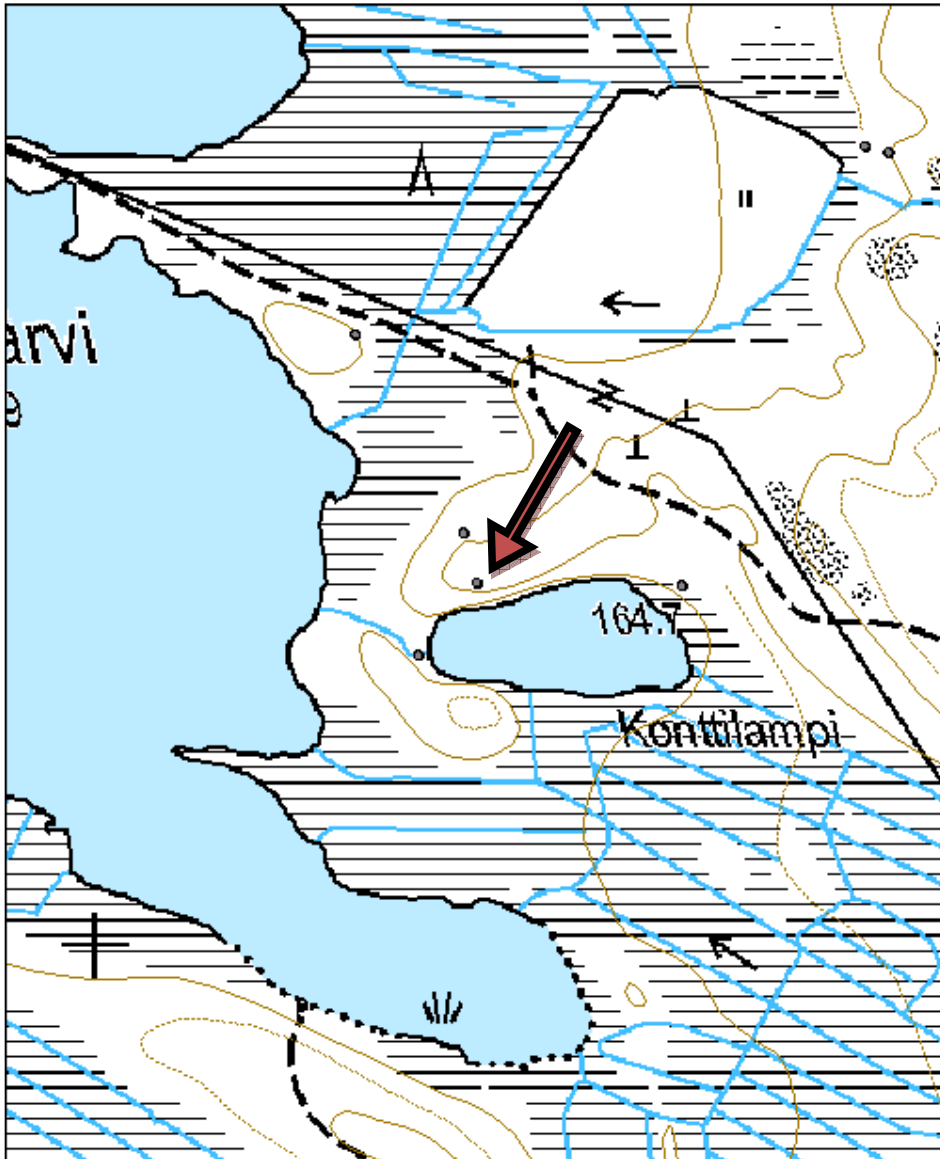
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspm: 2.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7116333, Y 3589350, Z 171	Mittakaava:	1:5000

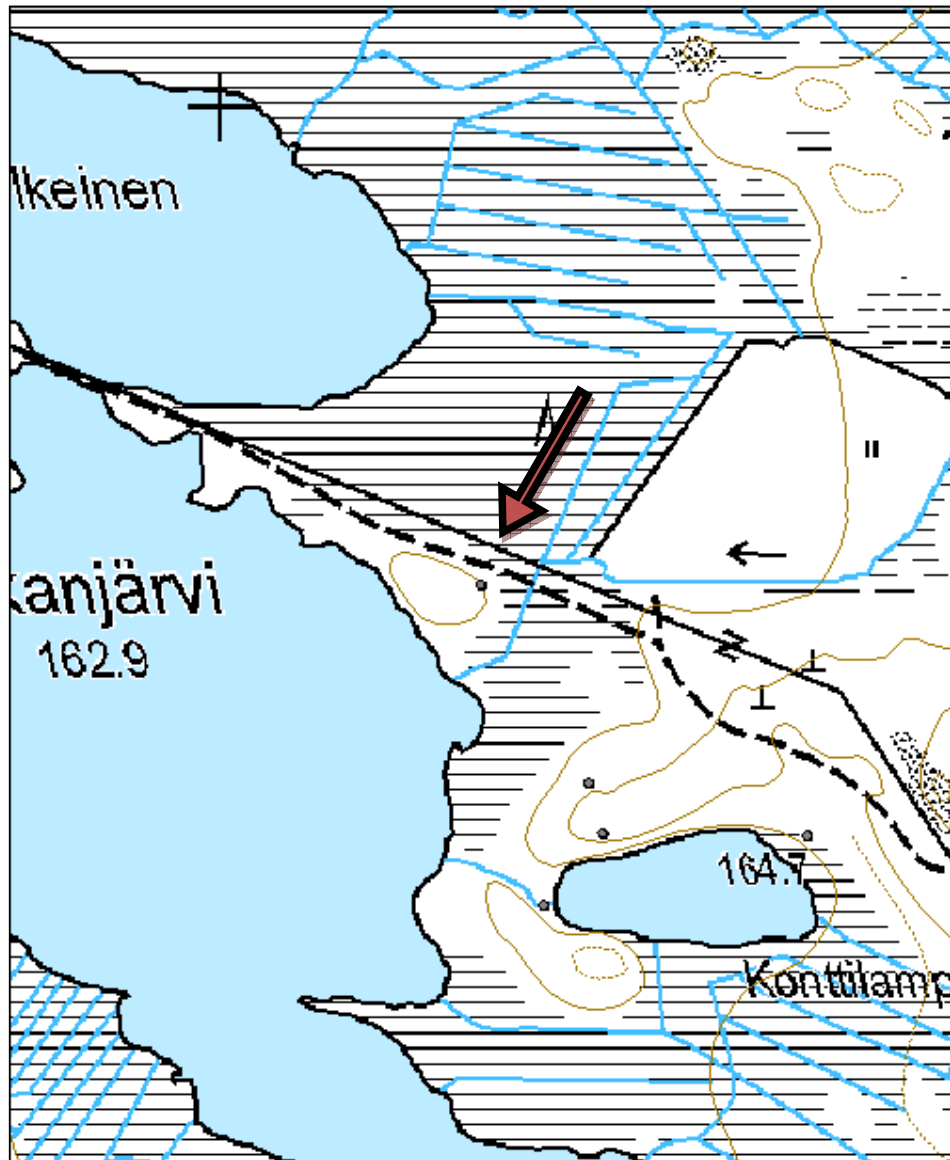

Kuva 66. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7116561, Y 3589239, Z 165	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty SutiGis:iin.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Hoikanjärven koillispuolella sijaitsevan kumpareen koillisreunassa. Kuviolla on varttunutta kasvatusmetsää. Kumpareen itäpuolella kulkee purouoma ja kumpareen ympärillä oleva maasto on hieman kosteahkoa.			
Kohteen kuvaus			
Tervahaudan pohjan halkaisija on 13 metriä ja sen syvyys on kaksi metriä. Halssi laskee kohti koillista. Pohjan päällä on tiheä puusto: mäntyjä, kuusia ja koivuja.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohde on tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015			
Tarkastuspvm: 2.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7116561, Y 3589239, Z 165	Mittakaava:	1:5000

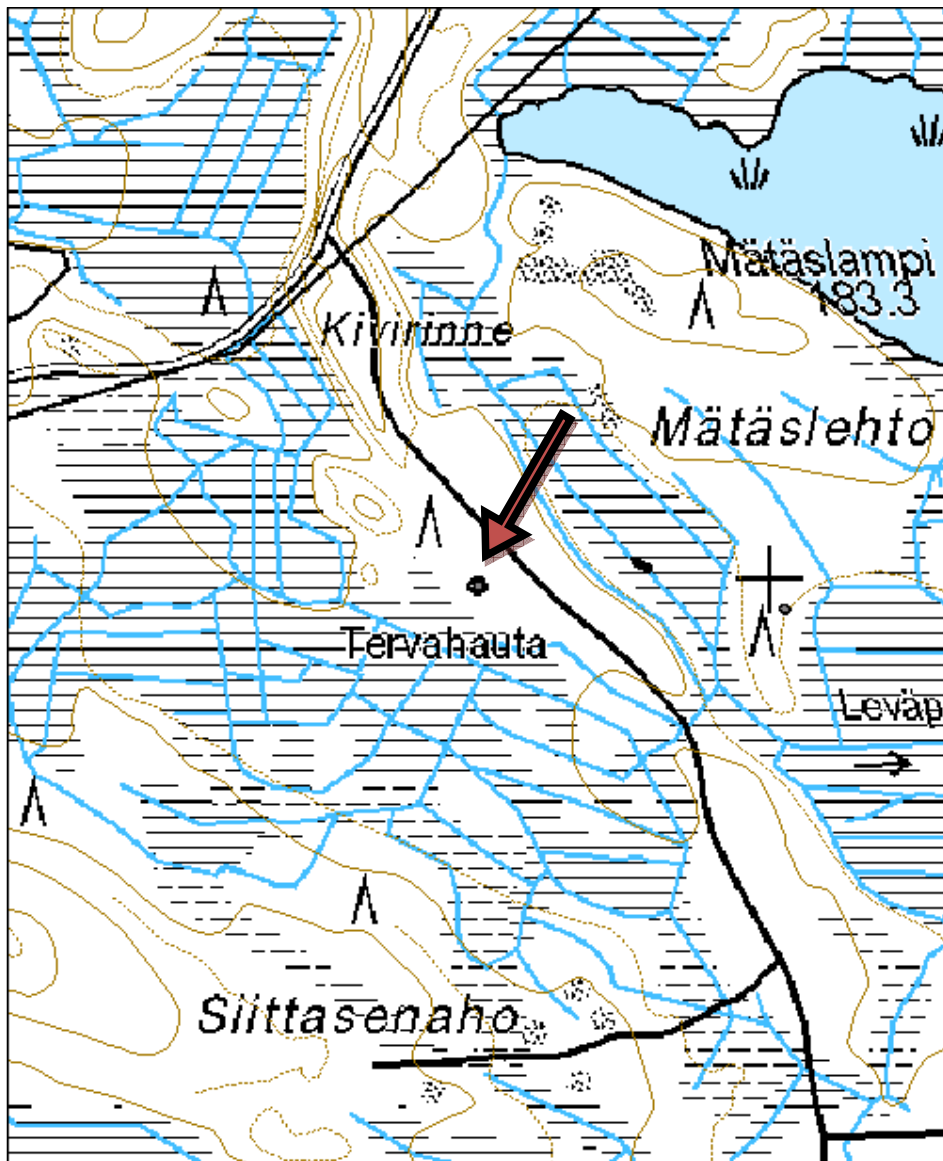

Kuva 67. Tervahauta, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7128992, Y 3576734, Z 187	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty peruskarttaan.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Heinämäen ja Matikanjärven välimaastossa. Paikalla on soiden ympäröimä kumpare, jolla on kuivahkoa kangasta. Kuviolla on varttunutta kasvatusmetsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Haudan halkaisija on 8 metriä ja syvyys noin metrin. Vallit ovat leveät, noin kolme metriä ja haudan keskusosa on kuppimainen. Haudan itäpuolen vallien päällä kasvaa isoja mäntyjä. Haudan länsivallilla männyt on katkaistu pitkään kantaan. Haudan keskellä kasvaa nuoria koivuja.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohde on tervahaudan pohja.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015		Tarkastaja: R. Mustonen	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7128992, Y 3576734, Z 187	Mittakaava:	1:5000

Kuva 68. Tervahauta, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7128972, Y 3577015, Z 183	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Matikanjärven luoteispuolella, Leväpuron itäpuolelle jäävällä kumpareella. Kuviolla on varttunutta kasvatusmetsää. Kohteen vierestä kulkee ajoura.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on kahdeksan metriä ja syvyys yhden metrin. Pohjan muoto on maljamainen. Sen päällä kasvaa mäntyä, pientä kuusta, koivua ja pajua. Halssi laskee suolle kaakkoon.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

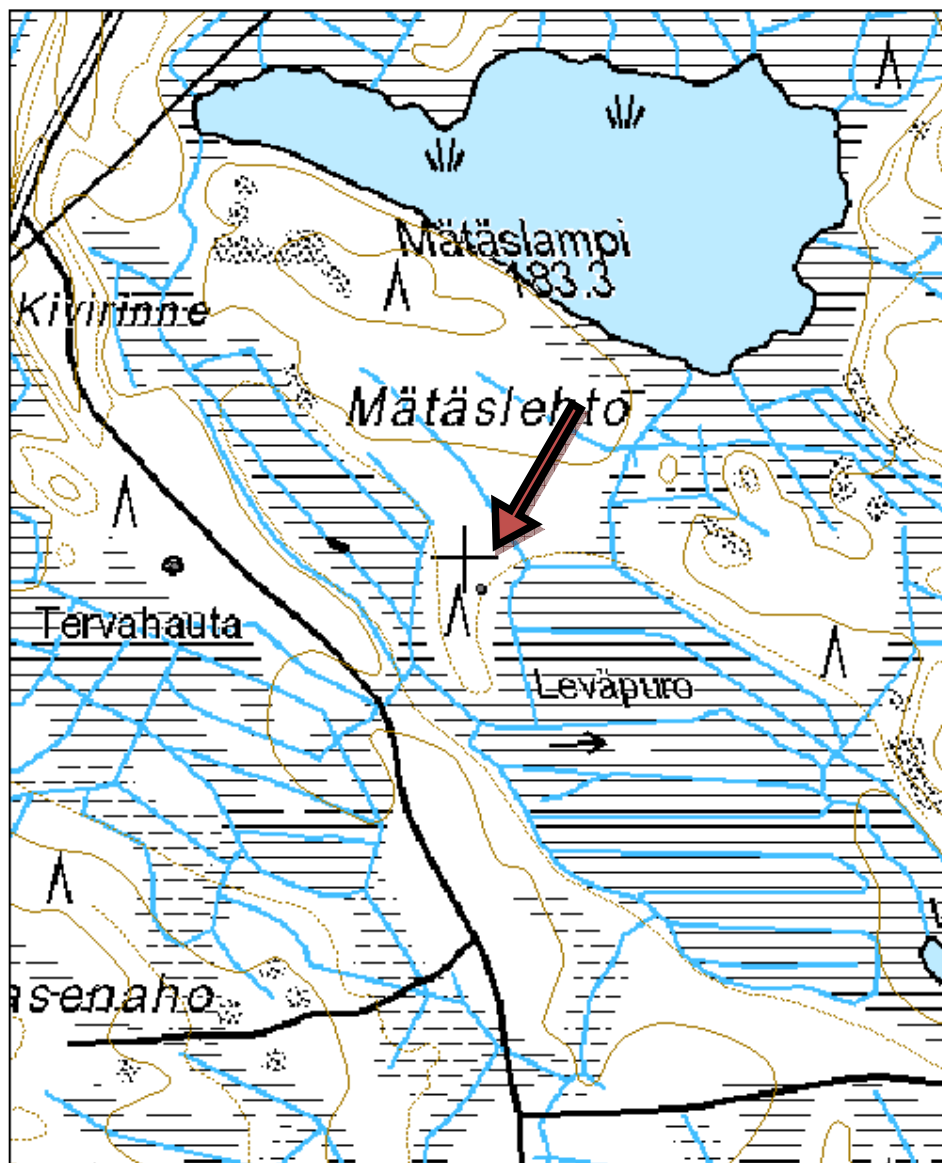
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7128972, Y 3577015, Z 183	Mittakaava:	1:5000

Kuva 69. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7130300, Y 3575339, Z 176	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Hautalan talosta ja Pienestä Heinälammesta noin 500 metriä pohjoiseen. Kohteen pohjoispuolella on metsäautotien pisto. Kohde on rinteessä, jonka eteläpuolella on suota. Puusto on vartunutta kasvatusmetsikköä.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on 7 metriä ja sen syvyys on suurimmillaan yhden metrin. Haudan pohja on muodoltaan suppilomainen. Sen keskellä on pieni alue vielä syvemmällä, josta lähtee vallin poikki kulkeva ura halssille. Halssi laskee kaakkoon. Haudan päältä on kaadettu mäntyjä, mutta muutamia mäntyjä kasvaa vallin päällä kuusentaimien lisäksi. Haudan päällä on tuulen kaatama mänty ja vallin päältä on ajettu metsäkoneella.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

Tarkastukset

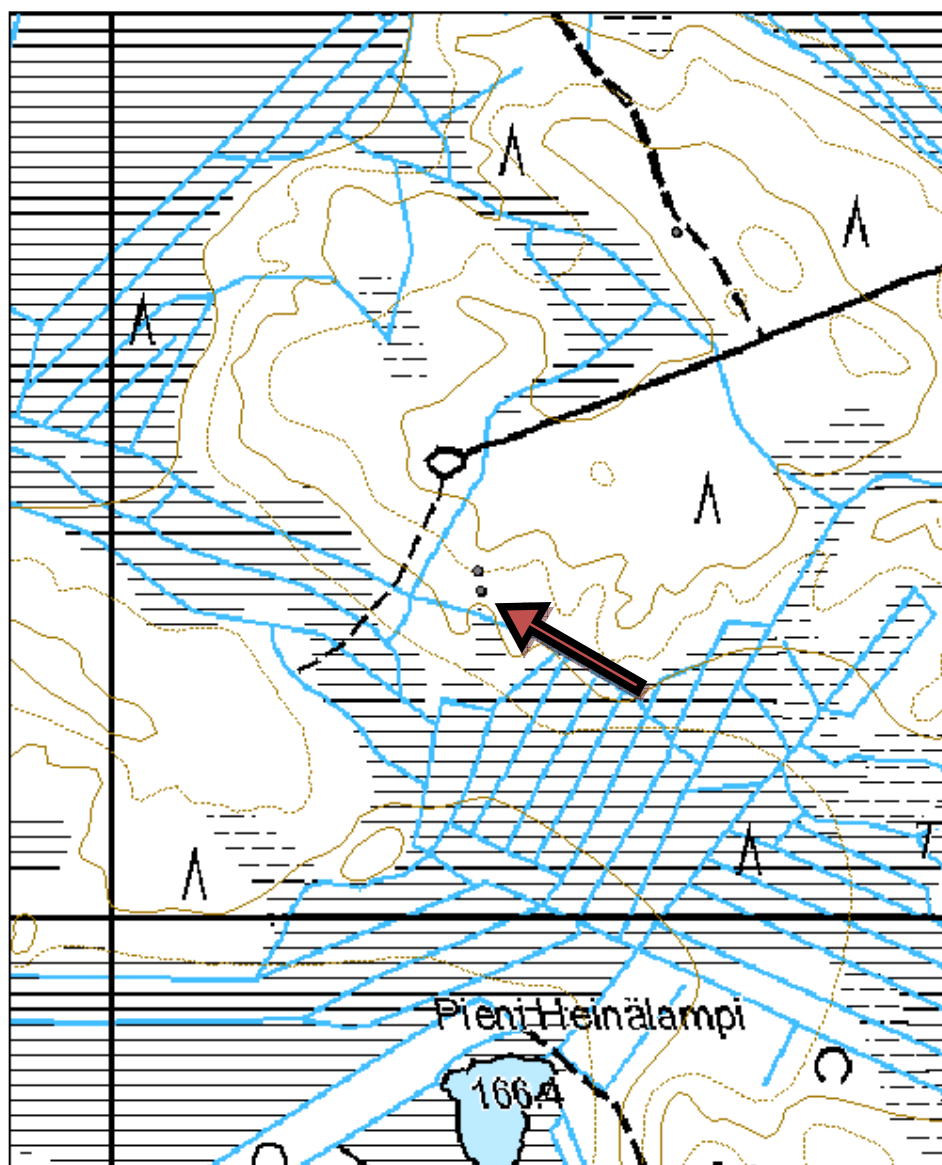
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130300, Y 3575339, Z 176	Mittakaava:	1:5000

Kuva 70. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7130318, Y 3575337, Z 178	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Hautalan talosta ja Pienestä Heinälammesta noin 500 metriä pohjoiseen. Kohteen pohjoispuolella on metsäautotien pisto. Kohde on rinteessä, jonka eteläpuolella on suota. Puusto on varttunutta kasvatusmetsikköä.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 10 metriä ja syvyys noin yhden metrin. Pohja on laakea ja loiva. Haudan päältä on kaadettu puita pitkään kantaan. Päällä kasvaa edelleen katajaa ja kuusentaimia. Halssi laskee kaakkoon ja sen on kapea. Haudan ympärillä on selkeät tuuletusputkien kuopat. Vallin päällä on hieman hakkuujätettä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

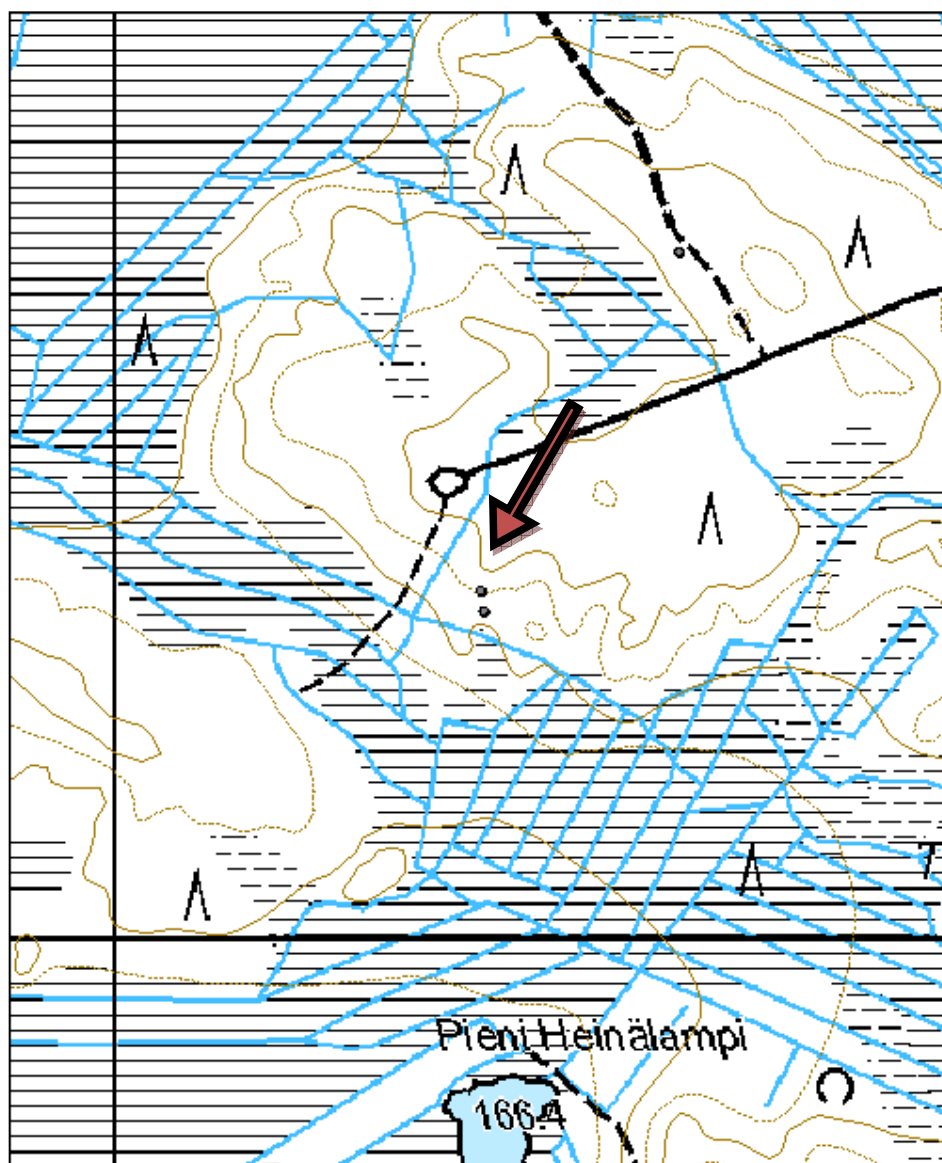
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130318, Y 3575337, Z 178	Mittakaava:	1:5000

Kuva 71. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

65. Teerisuo 3 tervahauta

MH-tunnus: 179242

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7130629, Y 3575519, Z 180	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkity SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Hautalan ja Multipuron talojen pohjoispuoleisen Teerisuon kumpareilla. Kohteen eteläpuolelta kulkee metsäautotien pisto. Puusto on nuorta kasvatusmetsää

Kohteen kuvaus

Hauta peittyy mäntyjen, koivujen ja katajien alle. Sen halkaisija on 14 metriä ja syvyys 1,4 metriä. Haudan pohja on muodoltaan laakea. Kapeahko halssi laskee haudan keskiosasta vallin poikki etelään. Haudan pohjalla tuntuu jalkojen alla lahoja puujäänteitä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja

Lisätietoja

Noin kymmenen metrin päässä haudasta länteen on kuoppa (halkaisija 1,5 metriä, syvyys 0,5 metriä), jonka toisella sivulla on puoliympyrän muodossa valli.

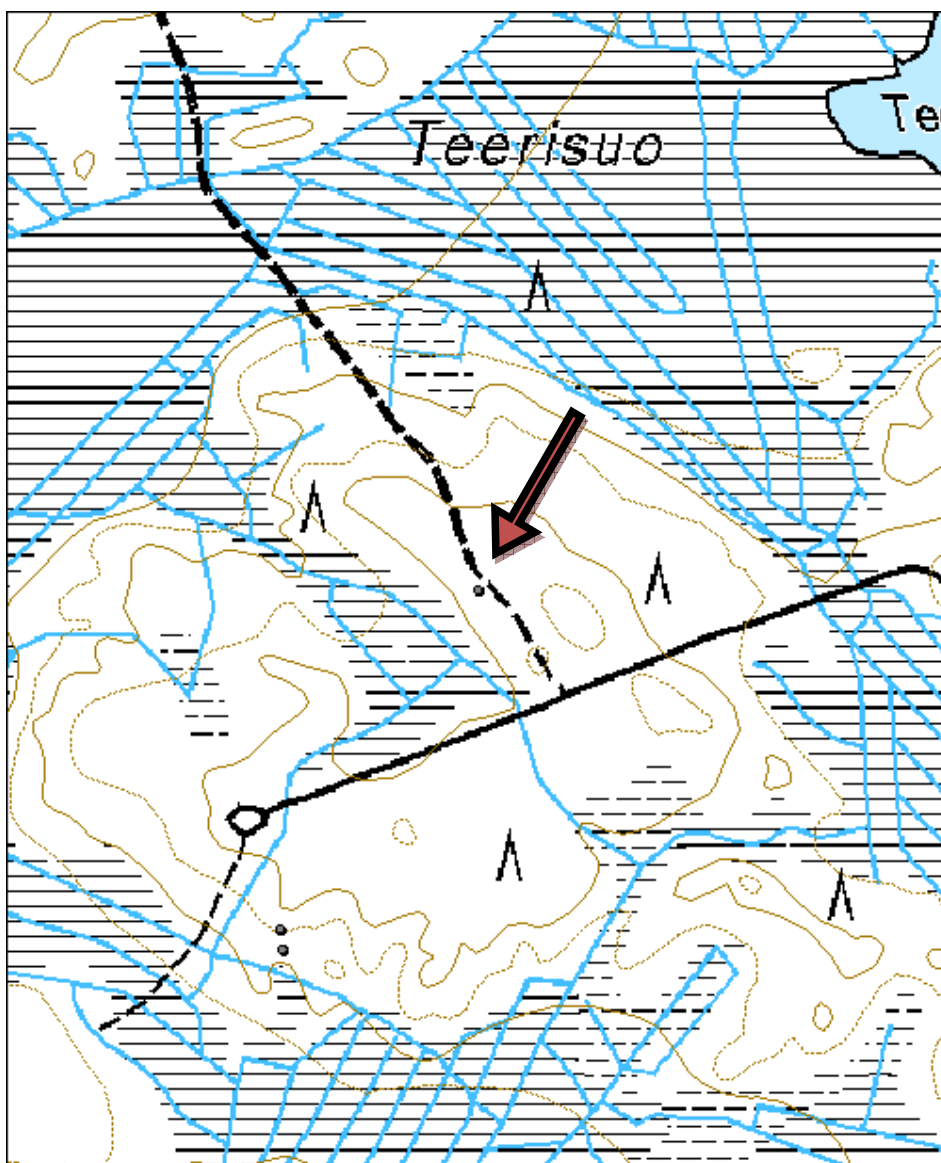
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130629, Y 3575519, Z 180	Mittakaava:	1:5000

Kuva 72. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7130611, Y 3576061, Z 181	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Hautalan ja Multipuron taloista koilliseen, Teerisuon ympäröimällä korkealla kummulla. Kohde sijaitsee jyrkässä rinteessä, välittömästi metsäautotien piston pohjoispuolella. Rinteen nuoren kasvatusmetsän puustoa on harvennettu. Aluskasvillisuus on pääosin puolukkaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 13 metriä. Vallit ovat leveät, jopa viisimetriset. Ne laskevat ensin loivasti kohti keskustaa, johon muodostuu sitten jyrkkä, pieni kuppimainen pohja. Pohjan keskellä on pieni maakasa. Kupin syvyys vallien yläreunasta mitattuna vaihtelee 1,5 metristä kahteen metriin. Massiivinen 2 - 3 metriä leveä halssi laskee pohjoiseen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

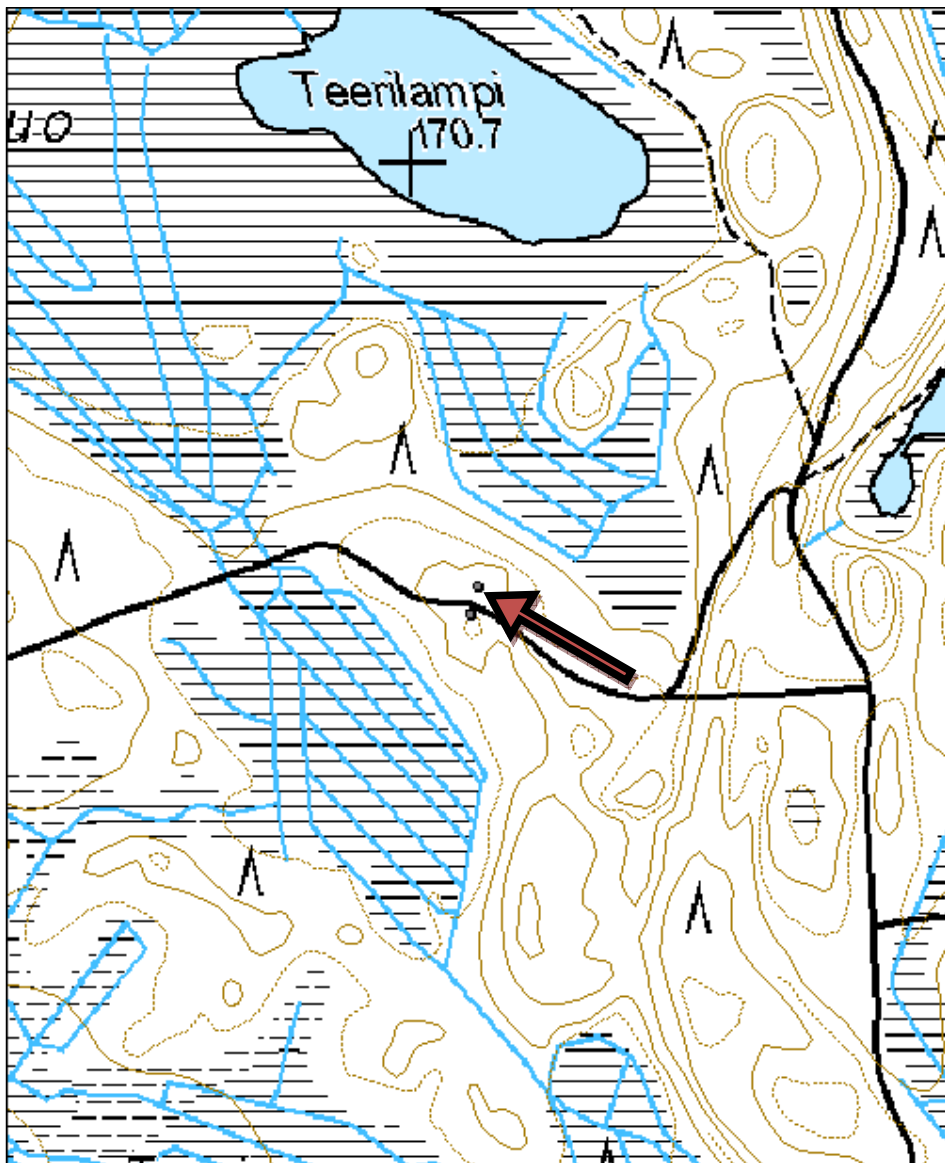
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130611, Y 3576061, Z 181	Mittakaava:	1:5000

Kuva 73. Tervahauta, kuvattu etelälounaasta.

67. Teerisuo 5 tervahauta

MH-tunnus: 179244

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7130586, Y 3576053, Z 183	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Hautalan ja Multipuron taloista koilliseen, Teerisuon ympäröimällä korkealla kummulla. Kohde sijaitsee korkeammalla kummulla, välittömästi metsäautotien piston eteläpuolella. Kummun nuoren kasvatusmetsän puustoa on harvennettu. Aluskasvillisuus on pääosin puolukkaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 11 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Vallit ovat paksut, ne laskevat ensin loivasti kohti keskustaa ja sitten jyrkästi muodostaen pienen kuppimaisen pohjan. Halssi laskee länteen. Hautaa ympäröivät tuuletusputkien aukkojen kuopat. Vallin päällä on hieman hakkuujätettä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Tervahaudan pohja.

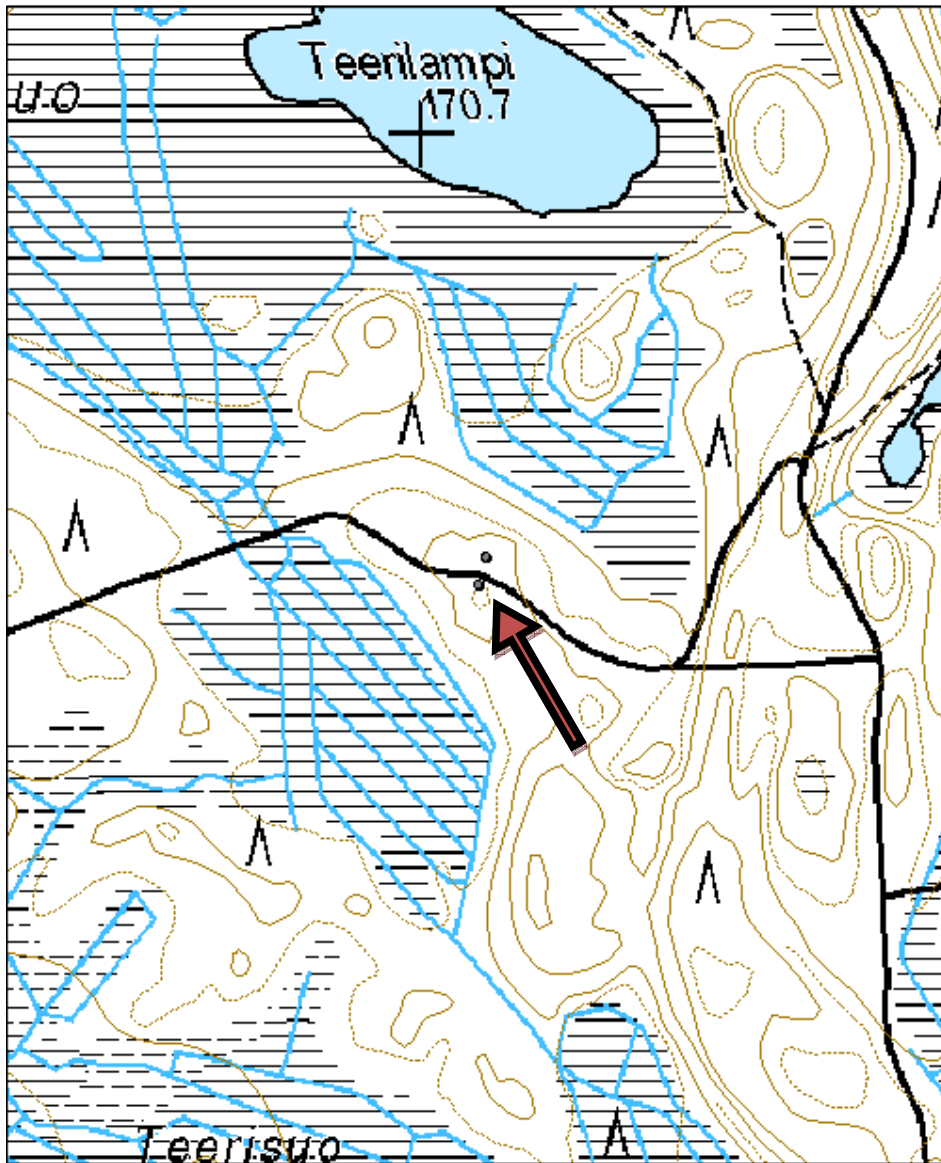
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 5.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130586, Y 3576053, Z 183	Mittakaava:	1:5000

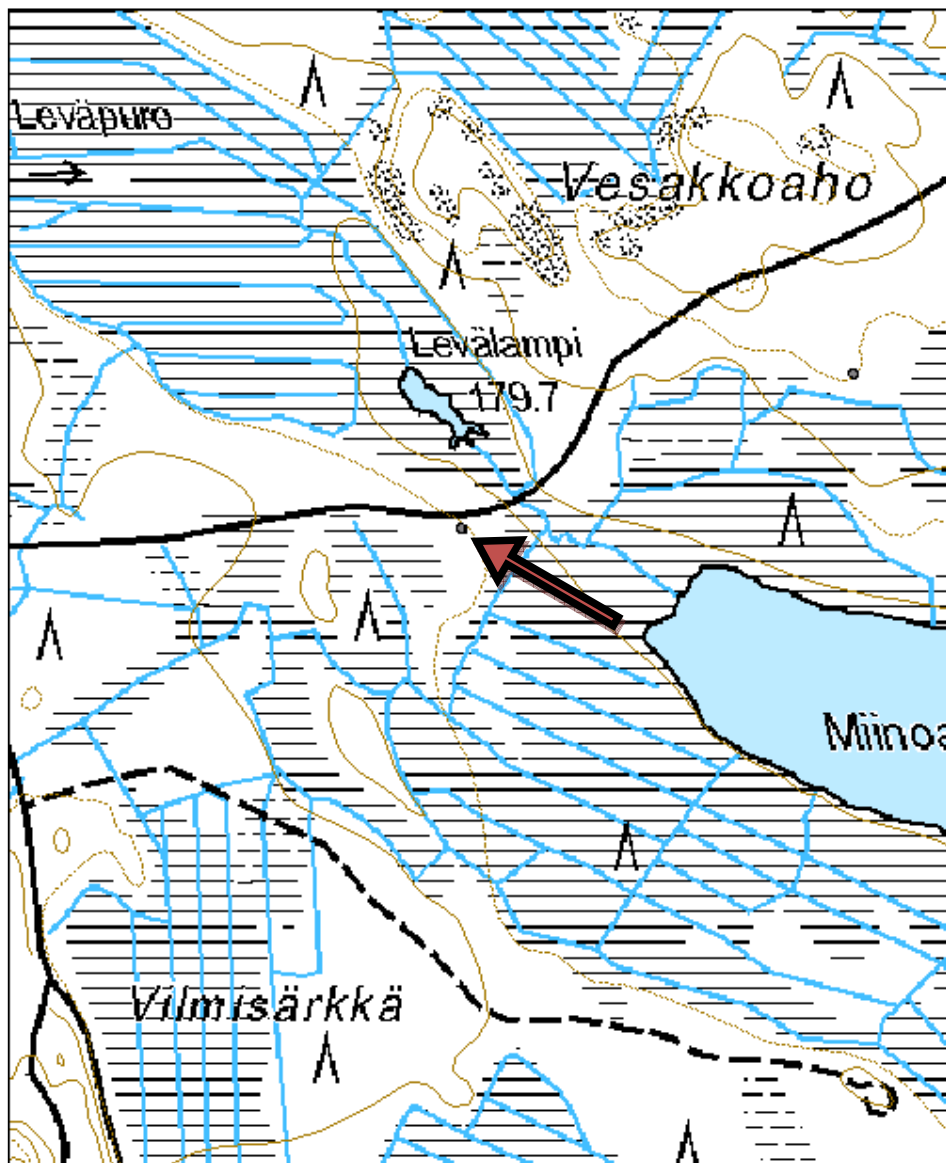

Kuva 74. Tervahauta, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7128503, Y 3577476, Z 183	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty Silviaan.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Matikanjärven länsipuolella, Miinoanlahden kärjestä luoteeseen. Kohteen pohjoispuolella kulkee metsäautotie. Ympäristö on mustikkatyyppin pohjakasvillisuudella kasvavaa varttunutta kasvatusmetsää			
Kohteen kuvaus			
Kohteen halkaisija on 6 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Halssi laskee tielle, pohjoiseen. Kohteen päällä kasvaa mäntyä, kuusta, koivua ja katajaa. Päällä on jonkin verran oksia.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohde on tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015		Tarkastaja: R. Mustonen	
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7128503, Y 3577476, Z 183	Mittakaava:	1:5000

Kuva 75. Tervahauta, kuvattu pohjoiskoillisesta.

69. Juurikkavaara tervahauta	MH-tunnus: 179494
-------------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:	Geometria tuotettu: 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 7121717, Y 3587699, Z 195	Löydöt:

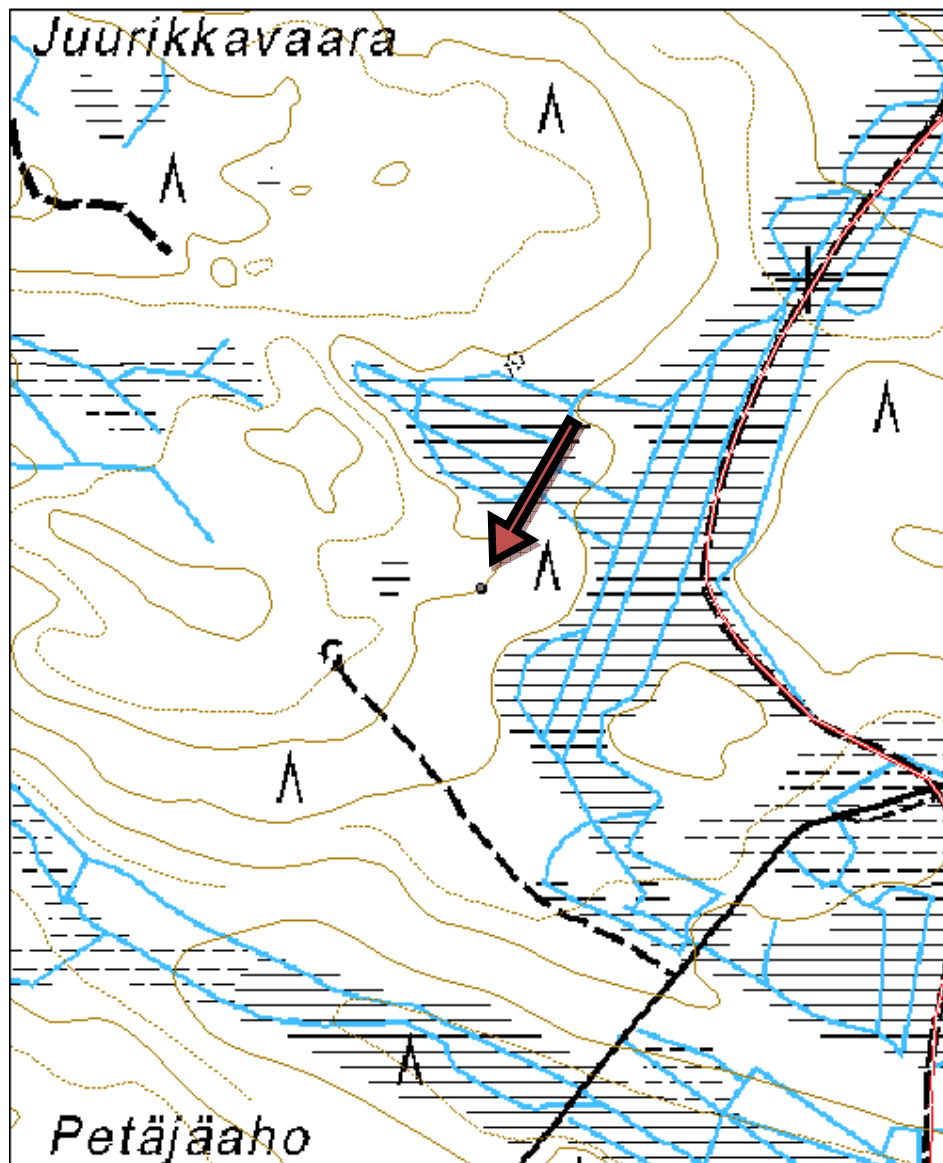
<i>Taustatiedot</i>
Kohde on merkitty Silviaan.
<i>Ympäristön kuvaus</i>
Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Juurikkavaarasta kaakkoon ja Petäjäahosta koilliseen, metsäautotien piston silmukan koillispuolella. Kohteen päällä kasvaa mäntyjä, kuusia ja koivuja. Puusto on varttunutta kasvatusmetsää.
<i>Kohteen kuvaus</i>
Kohteen halkaisija on 7 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Halssi laskee etelään.
<i>Kohteen rajaus</i>
Kohteen rajaus on pistemäinen.
<i>Tulkinta</i>
Kohde on tervahaudan pohja.

<i>Tarkastukset</i>
Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II	Olotila: 2 Ei käytössä
	Kohteen suojele: 9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7121717, Y 3587699, Z 195	Mittakaava:	1:5000

Kuva 76. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7131959, Y 3575879, Z 175	Löydöt:	

Taustatiedot

Tervahaudat on merkitty Silviaan, mutta rakennuksen pohjaa ei.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa Syrjäjärven ja Hanhikosken välisellä kankaalla. Ympäri on ojitettua suota. Kohteen luoteispuolelta kulkee paikoin veden täyttämä ajoura. Puusto on varttunutta mäntymetsää. Tervahaudassa kasvaa mm. haavan taimia ja keltaliekoa.

Kohteen kuvaus

Tervahauta 1: Kohteen halkaisija on kymmenen metriä. Sen vallit ovat leveät ja ne laskevat keskellä olevaan pieneen, tasapohjaiseen kuoppaan. Kuopan syvyys on 0,8 metriä. Halssi laskee länsiluoteeseen. Rakenteiden päällä kasvaa nuorta puustoa.

Tervahauta 2: Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa Syrjäjärven ja Hanhikosken välisellä kankaalla. Puusto on varttunutta kasvatusmetsää.

Rakennusjäännös: Suorakaiteen muotoisen maakuopan koko on 2,5 x 2 metriä. Kuopan sisäseinissä on jäljellä lahoa puuvuorausta. Kuopasta johtaa oviaukko etelään.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Kohteet on merkitty erikseen pisteillä ja valokuvat on liitetty pistekohteisiin.

Tulkinta

Kaksi tervahaudan pohjaa ja maakellarin jäännös.

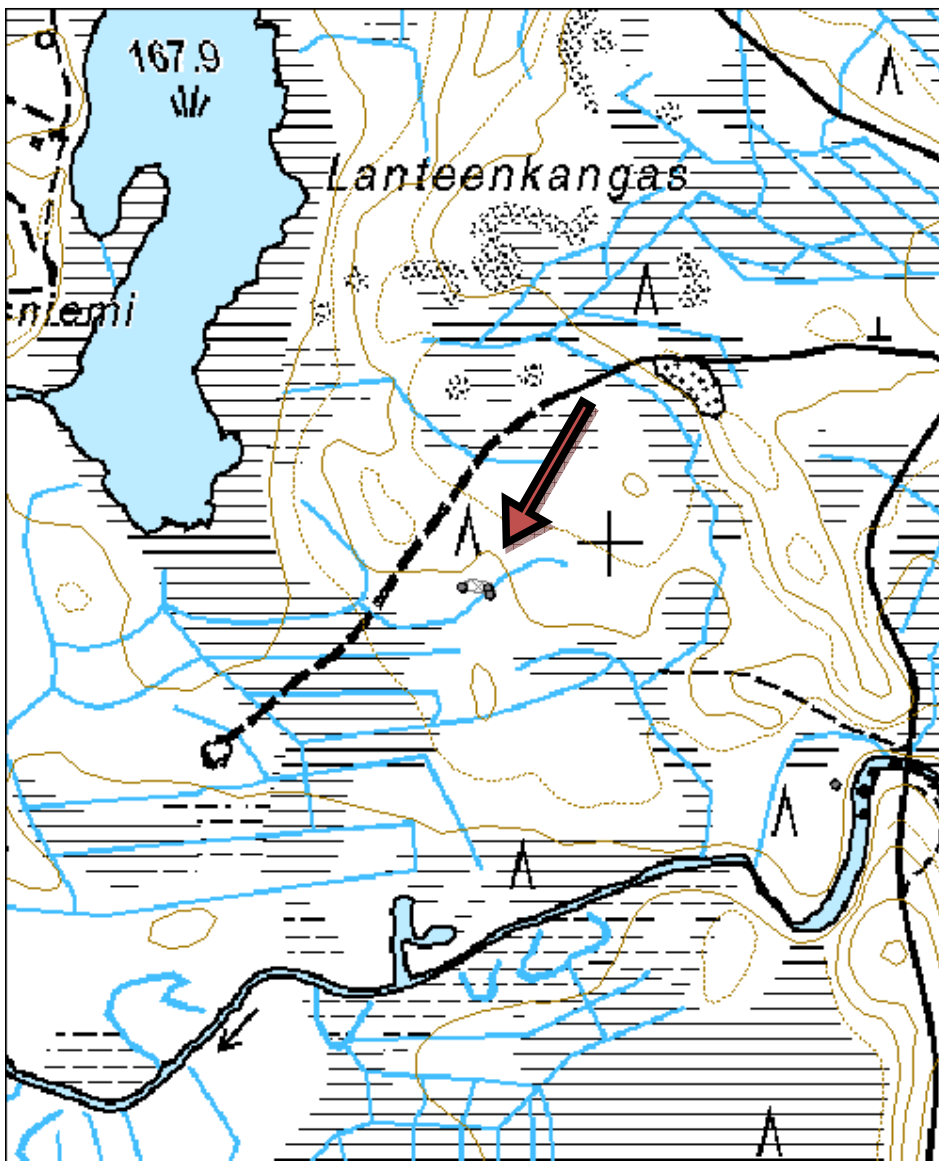
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspm: 6.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131959, Y 3575879, Z 175	Mittakaava:	1:5000

Kuva 77. Tervahauta, kuvattu länsiluoteesta.

Kuva 78. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kuva 79. Puuvuorausta maakuopan nurkassa, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7131900, Y 3576538, Z 179	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Hanhikosken koillispuolen kankaalla. Kohde on rakennettu rinteeseen. Puusto on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on 7 metriä, ja sen syvyys on 1,5 metriä. Kuoppa on suppilomainen ja palteet pyöreän donitsimaiset. Haudan päälle on jätetty pitkät kannot. Halssi laskee lounaaseen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

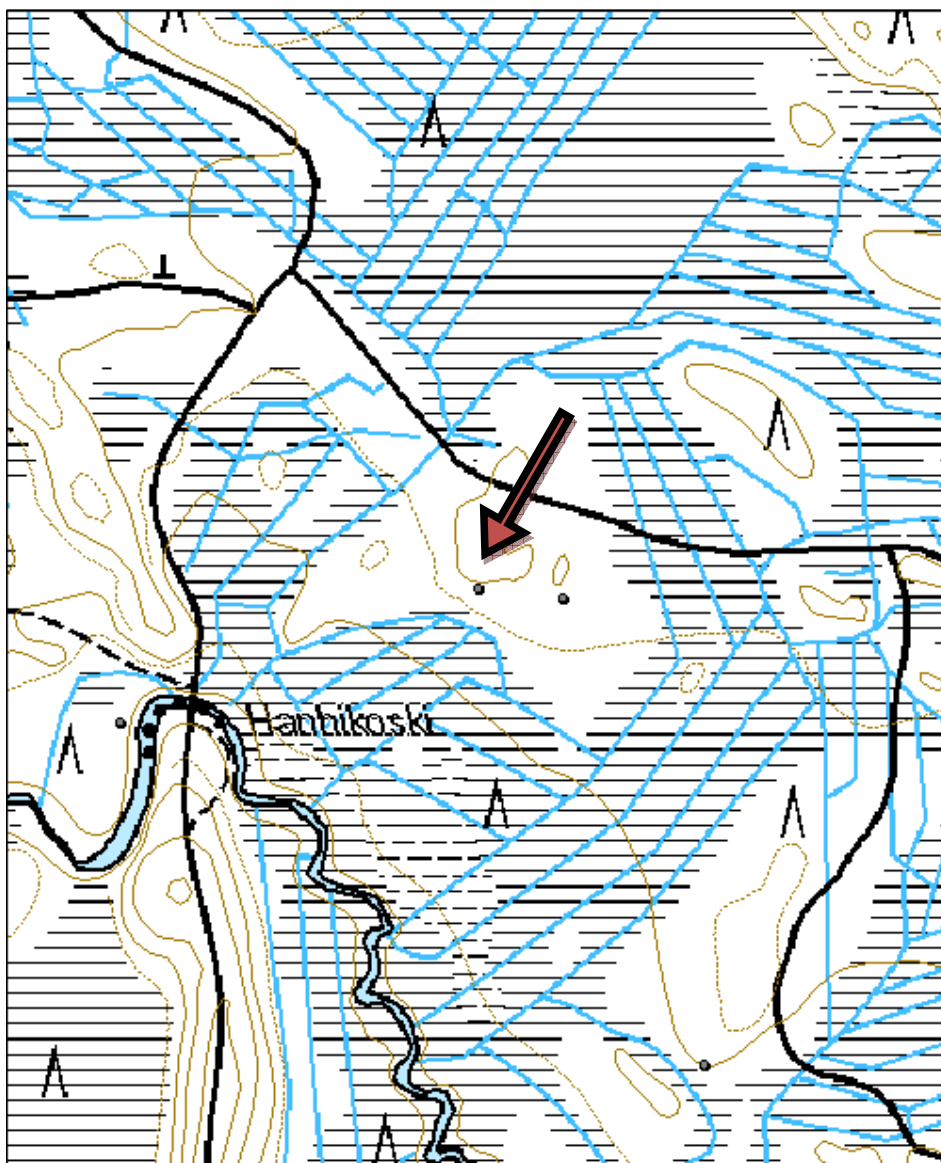
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 6.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131900, Y 3576538, Z 179	Mittakaava:	1:5000

Kuva 80. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

72. Syrjäsuo 2 tervahauta

MH-tunnus: 179764

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7131892, Y 3576615, Z 179	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Hanhikosken koillispuolen kankaalla. Kuviolla on nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Laakean haudan halkaisija on 15 metriä. Sen syvyys on 0,8 metriä. Kuoppa on muodoltaan maljamainen. Halssi laskee etelään. Haudan päälle on jätetty pitkät kannot.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

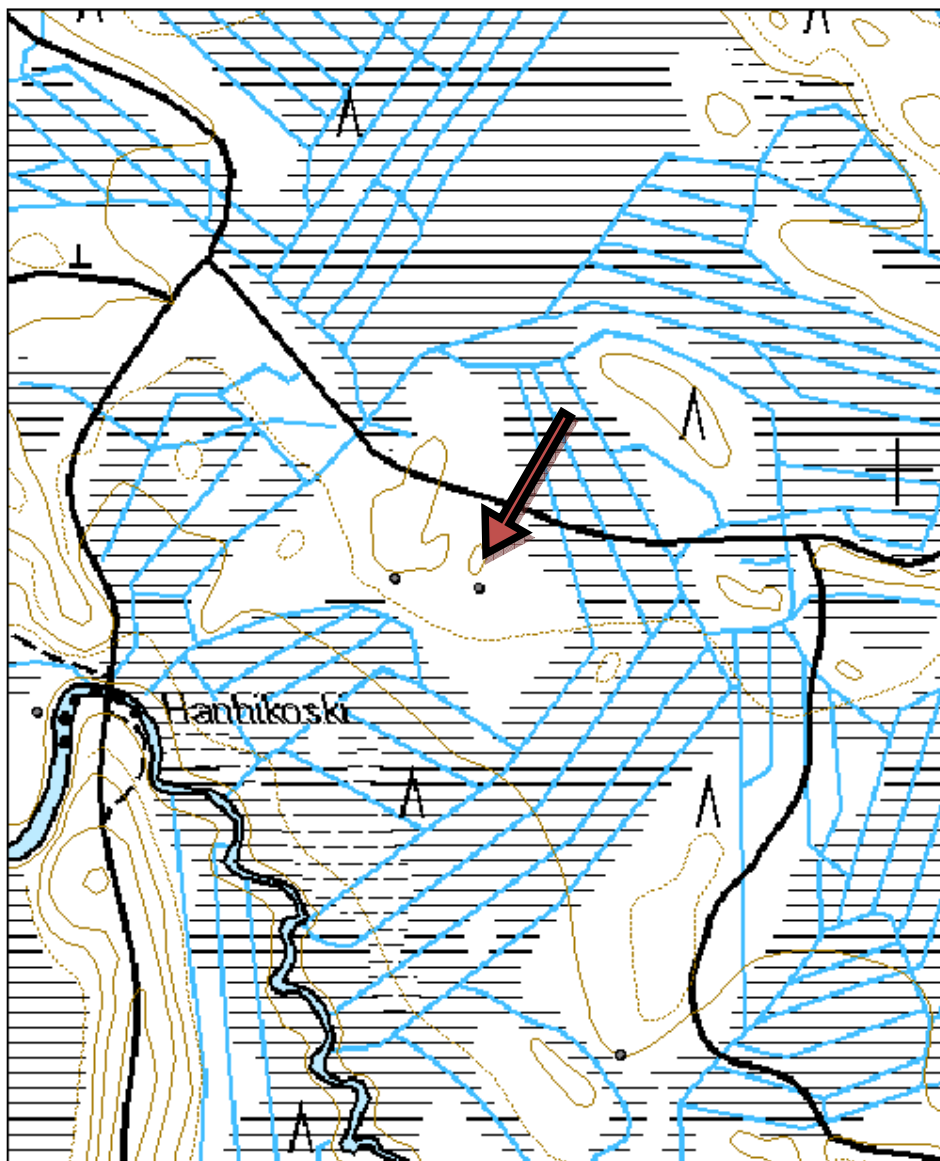
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 6.7.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131892, Y 3576615, Z 179	Mittakaava:	1:5000

Kuva 81. Tervahauta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7131463, Y 3576745, Z 175	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Kirkkokankaan länsiosassa, soiden ympäröimän kankaan rinteessä. Kuvion puusto on taimikkoa.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on seitsemän metriä ja syvyys puoli metriä. Halssi laskee etelään. Maaperä on hiekkaista ja haudan rakenteisiin on kaiveltu pesäaukkoja. Rikkonaisissa maanpinnan kohdissa näkyvät hiiltä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Lisätietoja

Kirkkokangas on saanut nimensä siitä, että sieltä on viety puuta kirkon rakentamiseen.

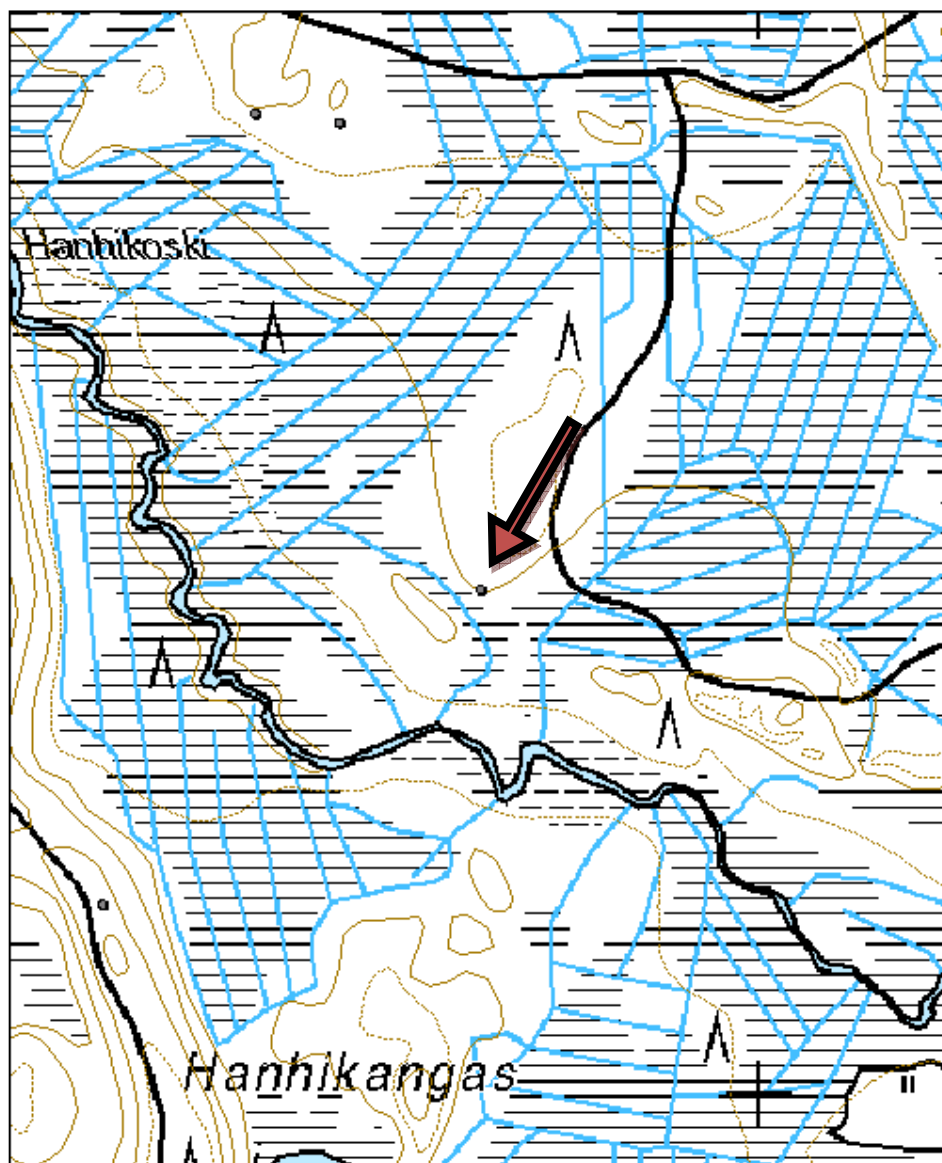
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 6.7.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131463, Y 3576745, Z 175	Mittakaava:	1:5000

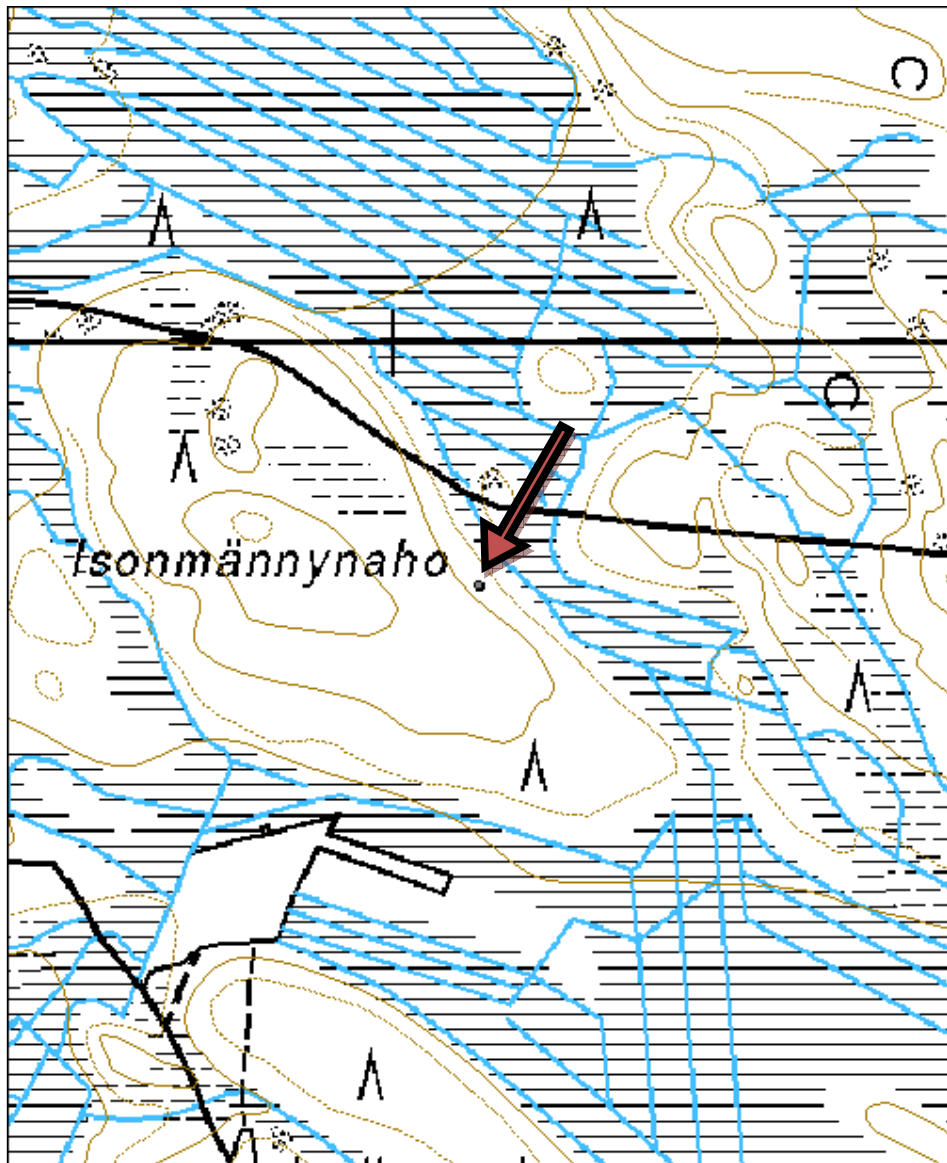

Kuva 82. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

74. Isonmännynaho tervahauta

MH-tunnus: 179770

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7129777, Y 3579080, Z 195	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty Silviaan.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Junttosenahon talon pohjoispuolella sijaitsevan soiden ympäröivän kankaan itärinteessä. Rinteessä kasvaa paljon koivikko. Rinteen alla on vedellä täyttyneet ajourat.			
Kohteen kuvaus			
Tervahaudan halkaisija on 9 metriä ja syvyys yhden metrin. Haudan päällä kasvaa runsaasti koivuja ja katajia. Vallien päälle on jätetty pitkät kannot. Halssi laskee koilliseen.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohde on tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015			
Tarkastuspvm: 6.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7129777, Y 3579080, Z 195	Mittakaava:	1:5000

Kuva 83. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

75. Rasilaisenaho tervahauta

MH-tunnus: 179771

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7129250, Y 3580563, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Lampovaaran ja Vällilamminsuon välille sijoittuvan Rasilaisenahon rinteessä. Kohteen läheltä kulkee metsäautotie.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 11 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Vallit ovat kapeat ja laskevat maljamaiseen kuoppaan. Halssi on pienehkö ja laskee etelään. Haudan päällä kasvaa iäkkäitä puita.

Kohteen rajausta

Kohteen rajausta on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

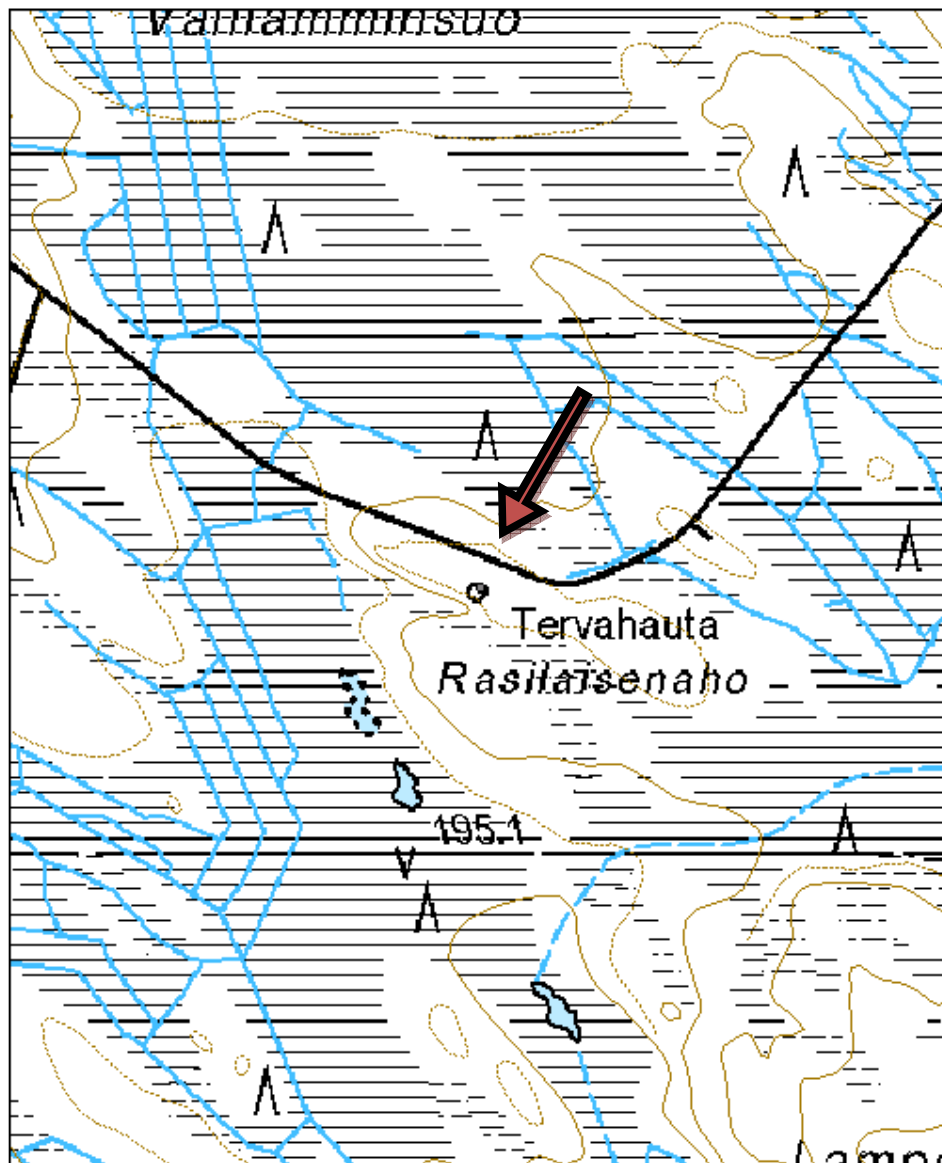
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 6.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7129250, Y 3580563, Z 203	Mittakaava:	1:5000

Kuva 84. Tervahauta, kuvattu lännestä.

76. Laurinlampi tervahauta

MH-tunnus: 180908

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7134656, Y 3583709, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Laurinlammen kaakkoispuolen kankaalla. Kankaalla kasvaa kuusia, koivuja ja katajaa. Kankaalla on kelopuita, joissa on kirveeniskun merkkejä.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 13 metriä ja syvyys yhden metrin. Hauta on muodoltaan laakea. Vallia ympäröi yhtenäinen oja. Halssi laskee etelään. Haudan päällä on kuusia ja puiden kantoja.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Tarkastukset

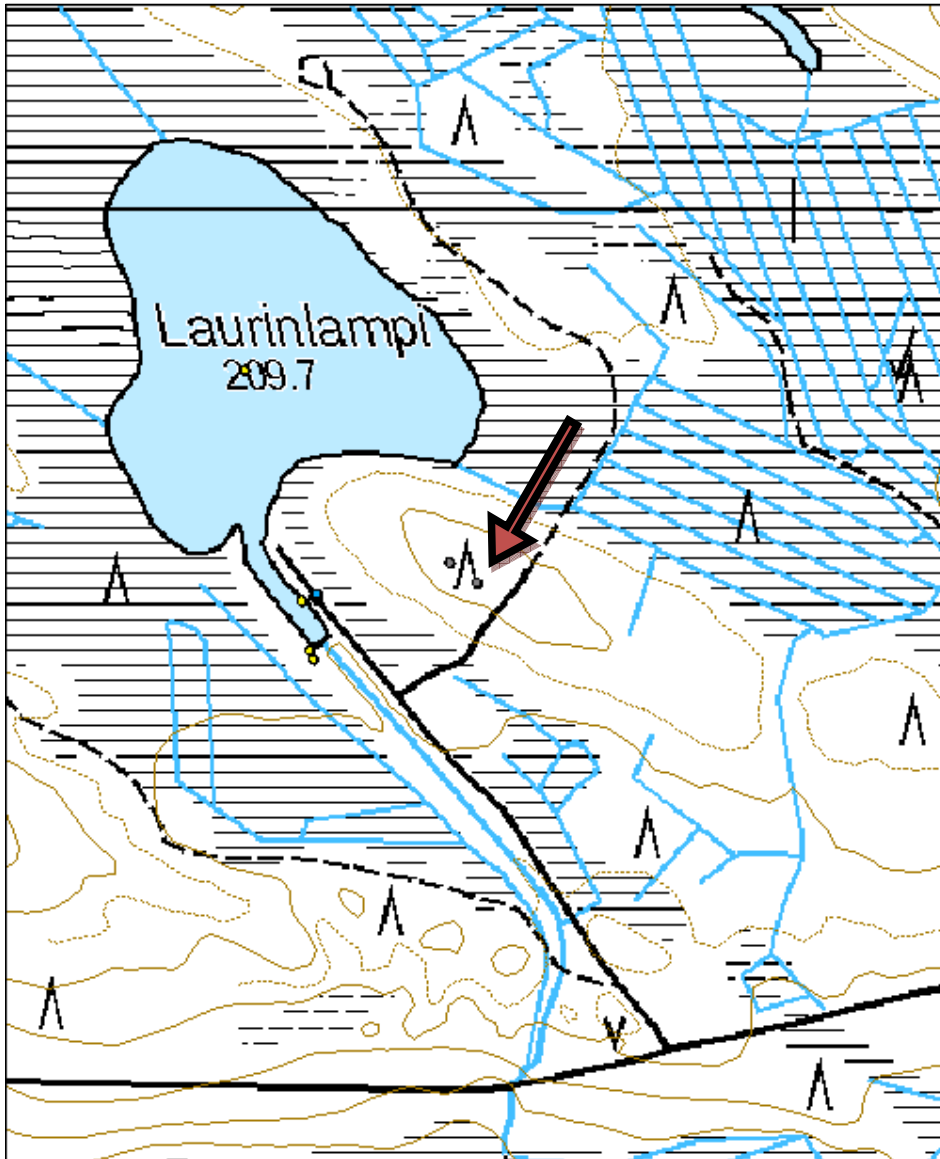
Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.7.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7134656, Y 3583709, Z 215	Mittakaava:	1:5000

Kuva 85. Tervahauta katajien ja kuusien keskellä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7134675, Y 3583684, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Laurinlammen kaakkoispuolen kankaalla. Kankaalla kasvaa kuusia, koivuja ja katajaa. Kankaalla on kelpopuita, joissa on kirveeniskun merkkejä.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä. Hauta on muodoltaan laakea eikä kovinkaan syvä. Valleja on kaksi, joten paikalla on ehkä poltettu useampi hauta. Halssi laskee etelään.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

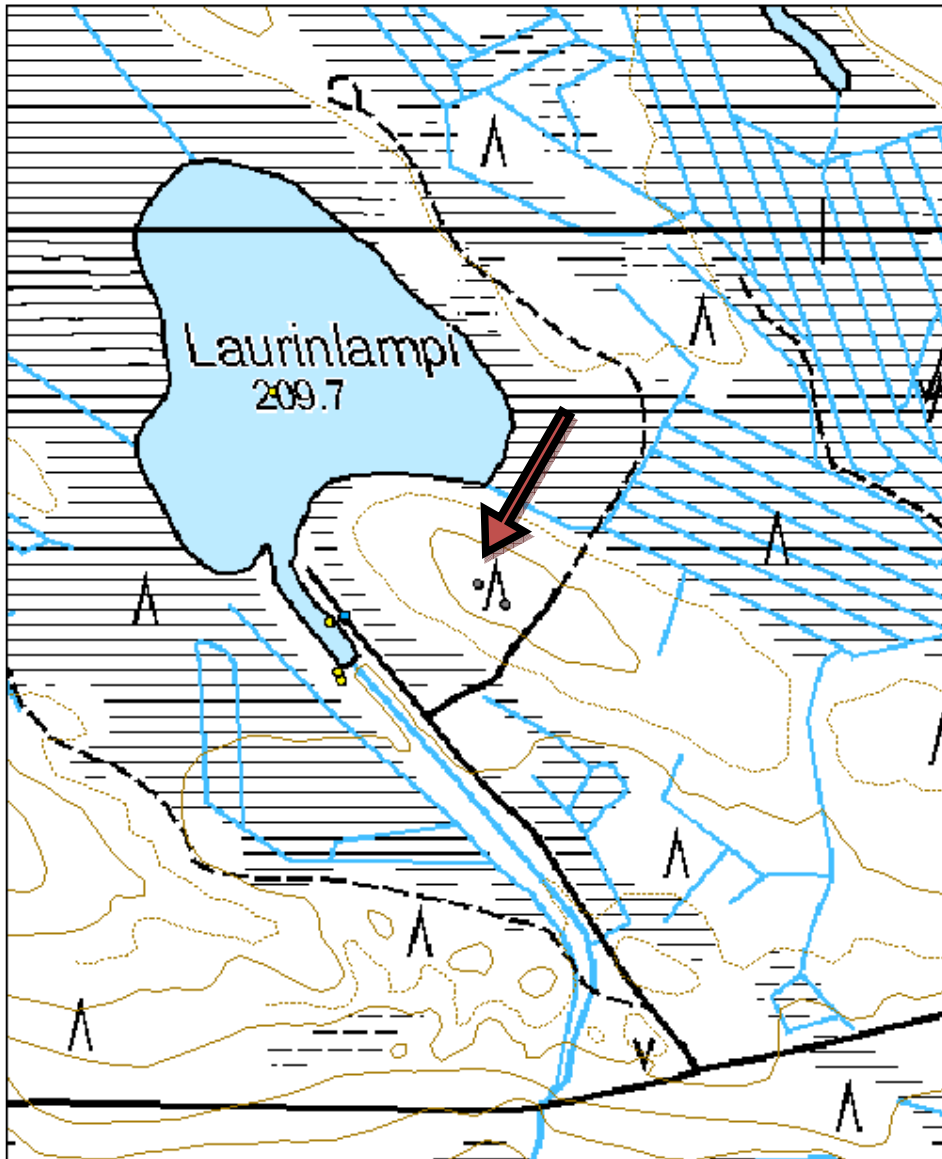
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritely
----------------------------	----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7134675, Y 3583684, Z 215	Mittakaava:	1:5000

Kuva 86. Puut on poistettu tervahaudan päältä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7133704, Y 3584743, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Poski-Petäinen -nimisen järven lounaispuolella, Mykymäen länsireunalla, metsäautotien piston varrella.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 8 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Vallit ovat leveät suhteessa kuoppaan. Haudan päällä kasvaa kuusikko. Halssi laskee lounaaseen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

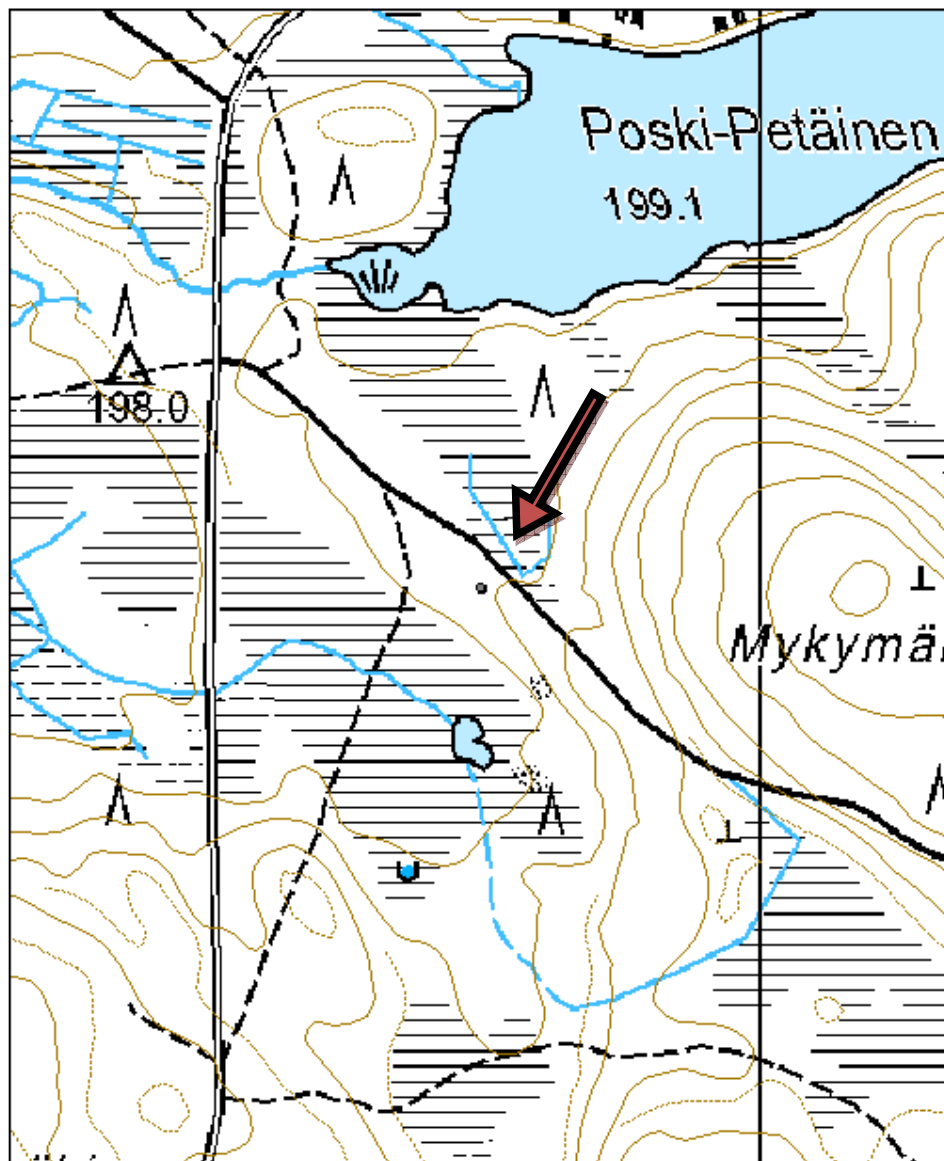
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7133704, Y 3584743, Z 203	Mittakaava:	1:5000

Kuva 87. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

79. Lummelampi tervahauta

MH-tunnus: 180913

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7132656, Y 3585548, Z 209	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Lummelammen pohjoispuolella sijaitsevassa rinteessä.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 7 metriä ja syvyys yhden metrin. Halssi laskee etelälounaaseen. Tervahaudan päälle on jätetty pitkät kannot.

Kohteen rajausta

Kohteen rajausta on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

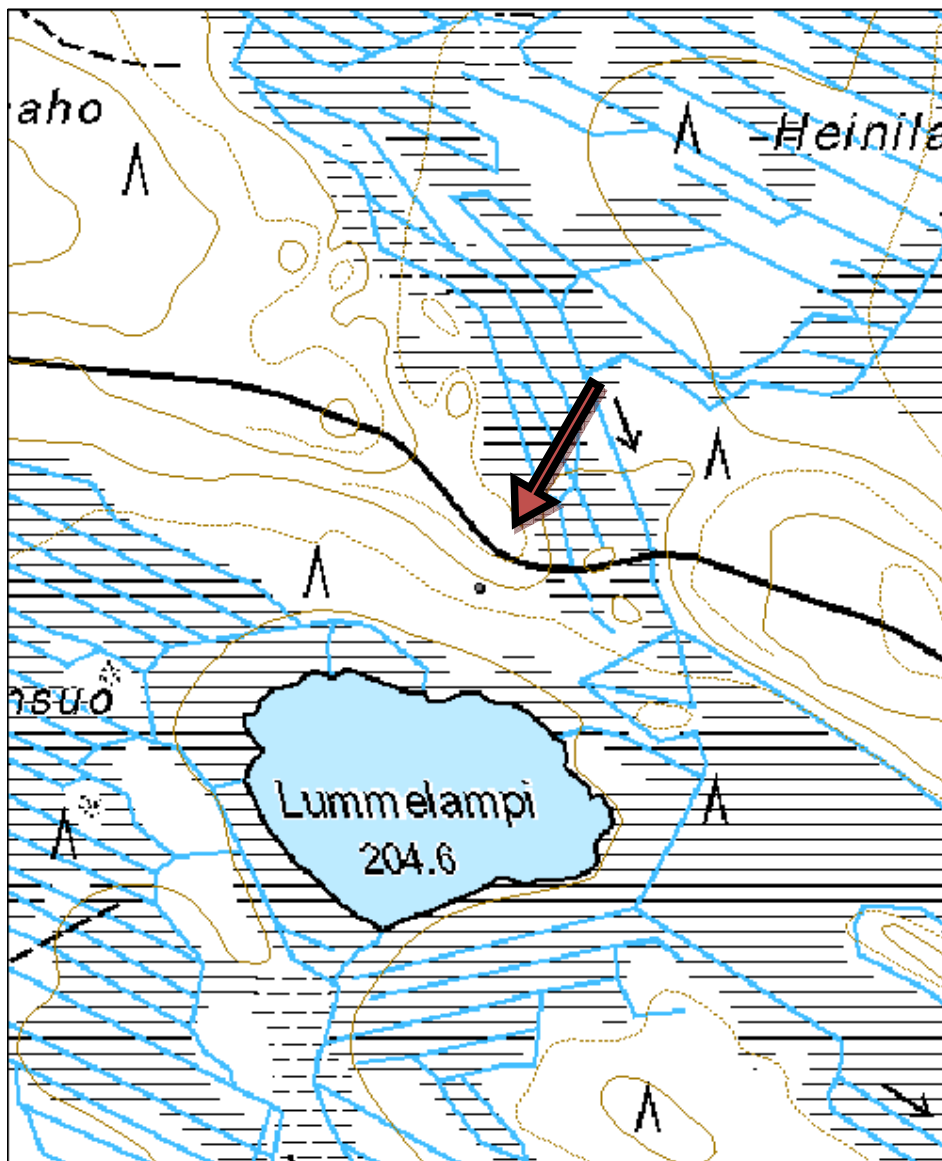
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7132656, Y 3585548, Z 209	Mittakaava:	1:5000

Kuva 88. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7131720, Y 3586987, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee lähellä Sotkamon itäistä kunnanrajaa, soiden ympäröimällä pienellä kuivemmalla nypylällä. Kohteen länsipuolella kulkee metsäautotien pisto. Paikalla on aukeaa ja muutamia kelopuita.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 8 metriä ja syvyys 0,4 metriä. Hautakuopan keskeltä lähtee ura, joka jatkuu vallin ulkopuolella halssina. Tämä laskee länteen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

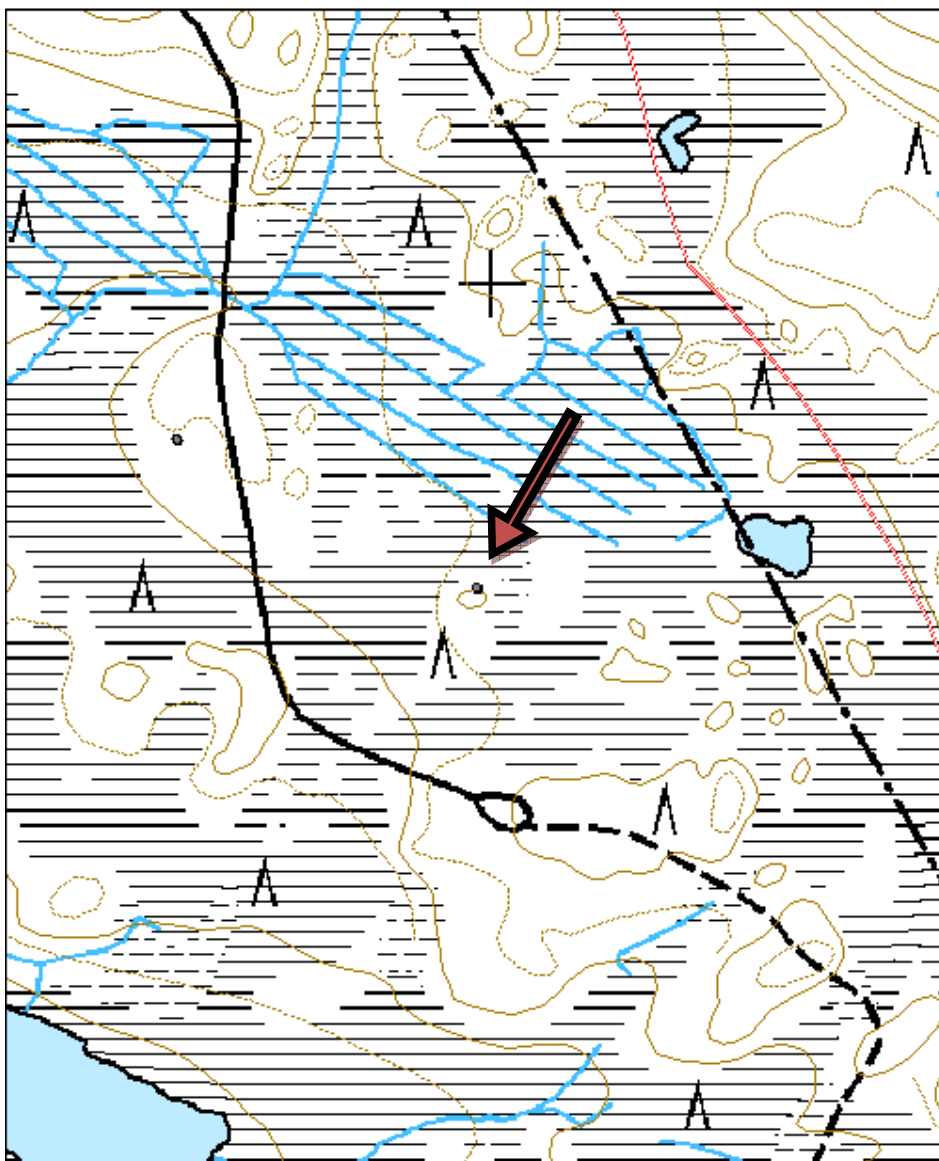
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

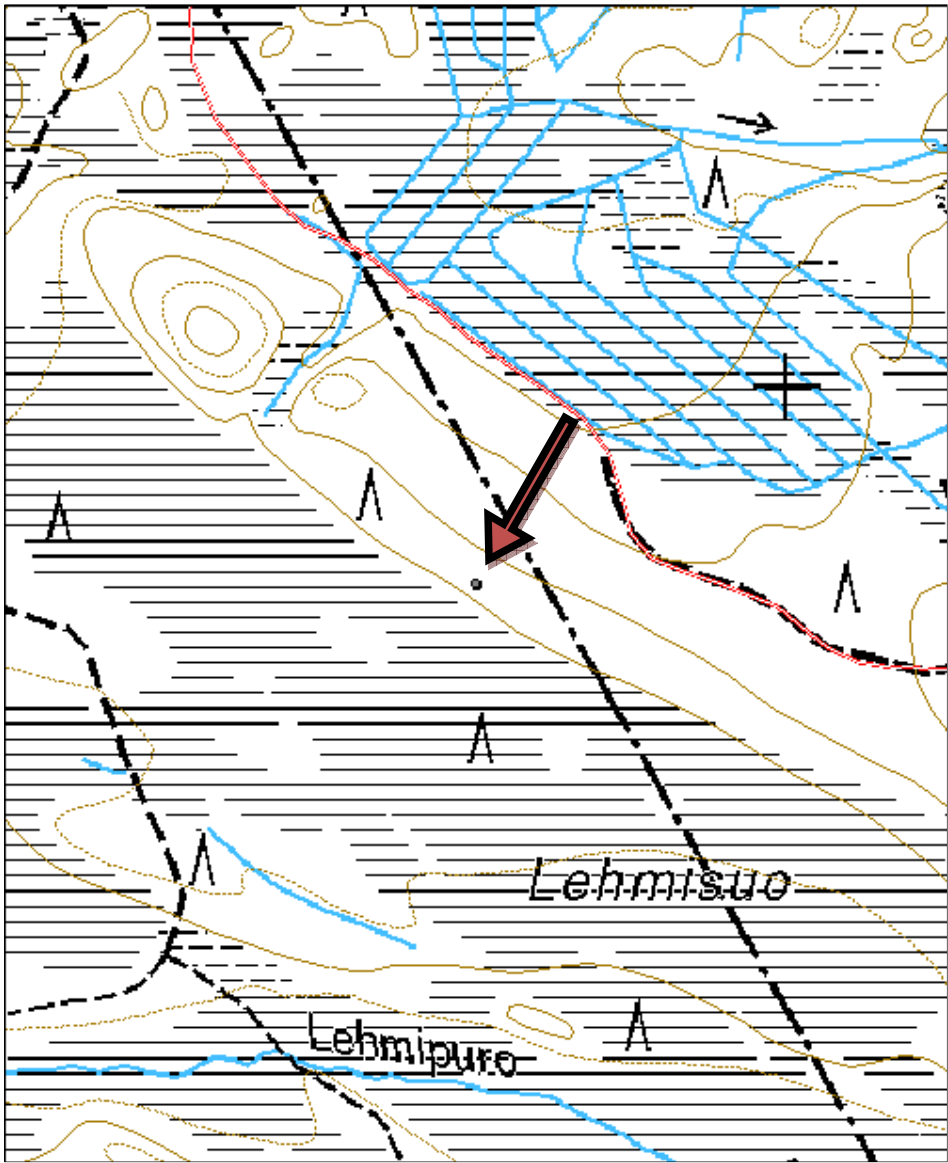
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131720, Y 3586987, Z 203	Mittakaava:	1:5000

Kuva 89. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7130818, Y 3587715, Z 205	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty Silviaan.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee aivan Sotkamon itäisen kunnanrajan tuntumassa, Ison Lehmivaaran läntisessä rinteessä, Lehmisuon reunalla.			
Kohteen kuvaus			
Tervahaudan halkaisija on 7 metriä. Hautakuoppa on loiva ja syvyydeltään 0,5 metriä. Haudan päällä on vanhat metsäkoneen jäljet. Halssi laskee lounaaseen.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohde on tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015			
Tarkastuspv: 9.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130818, Y 3587715, Z 205	Mittakaava:	1:5000

Kuva 90. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7125215, Y 3585869, Z 188	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Muuraissuon ja Heinäsuon välisellä pitkällä ja kapealla kankaalla. Kohde jää kahden metsäautotienpiston väliseen kulmaan. Maato on mäntykangasta, jossa kasvaa myös nuoria koivuja.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 8 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Halssi laskee pohjoiseen. Kohde sijaitsee loivassa rinteessä ja sen päällä on nuoria koivuja. Halssiura on syvä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

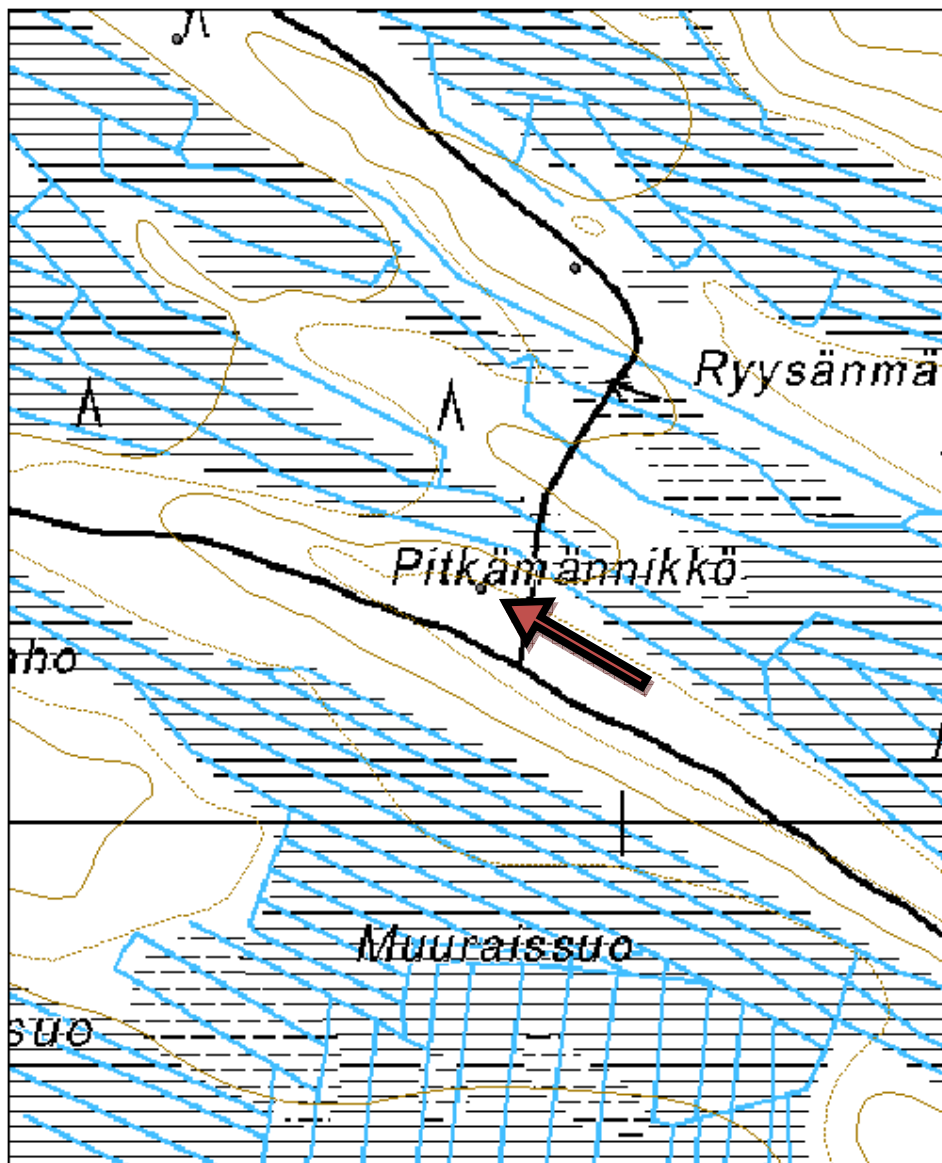
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritetty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7125215, Y 3585869, Z 188	Mittakaava:	1:5000

Kuva 91. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7125510, Y 3585956, Z 185	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta ei ole merkitty Silviaan, mutta se havaittiin ohiajaessa, koska metsänkäsittelyssä sen paltteiden päälle oli jätetty pitkät kannot.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Oinassuon, Heinäsuon ja Muurassuon ympäröimällä kapealla kankaalla. Kohteen vierestä kulkee metsäautotien pisto. Maasto on mustikkatyypin mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan halkaisija on 8 metriä ja syvyys metrin. Haudan pohja on tasainen. Sen reunoilla kasvaa mäntyjä. Muutamia pienempiä puita on poistettu ja jätetty pitkään kantoon. Vallit ovat melko massiiviset. Jokin eläin on kaivanut vallista hiiltä näkyviin. Halssi laskee lounaaseen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

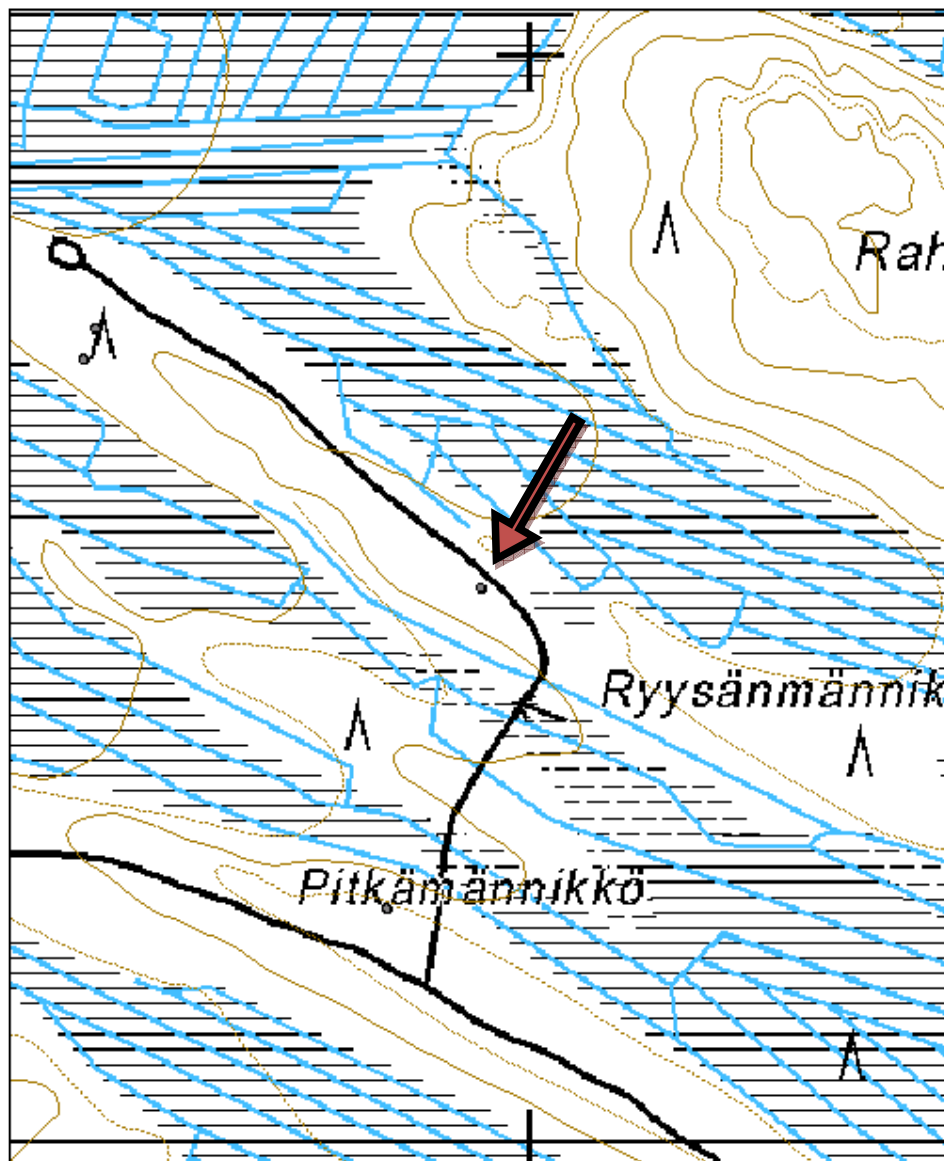
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspv: 10.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7125510, Y 3585956, Z 185	Mittakaava:	1:5000

Kuva 92. Tervahauta, kuvattu lännestä.

84. Ryysänmännikkö 2 tervahauta

MH-tunnus: 180925

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7125748, Y 3585602, Z 180	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Kusianjärven ja Tervajärven välisessä maastossa, soiden ympäröimällä kapealla kankaalla. Kankaalla on kaksi muutakin tervahautaa.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 15 metriä. Hautoja on mahdollisesti poltettu useampi päällekkäin, sillä toisen paltteen halkaisija on 8 metriä. Haudan syvyys on metrin. Haudan keskellä on pieni maakumpu. Hautakuopan muoto on maljamainen. Halssi on kookas ja laskee luoteeseen. Haudan päälle on jätetty pitkät kannot. Valleilla kasvaa muutama kookas mänty.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

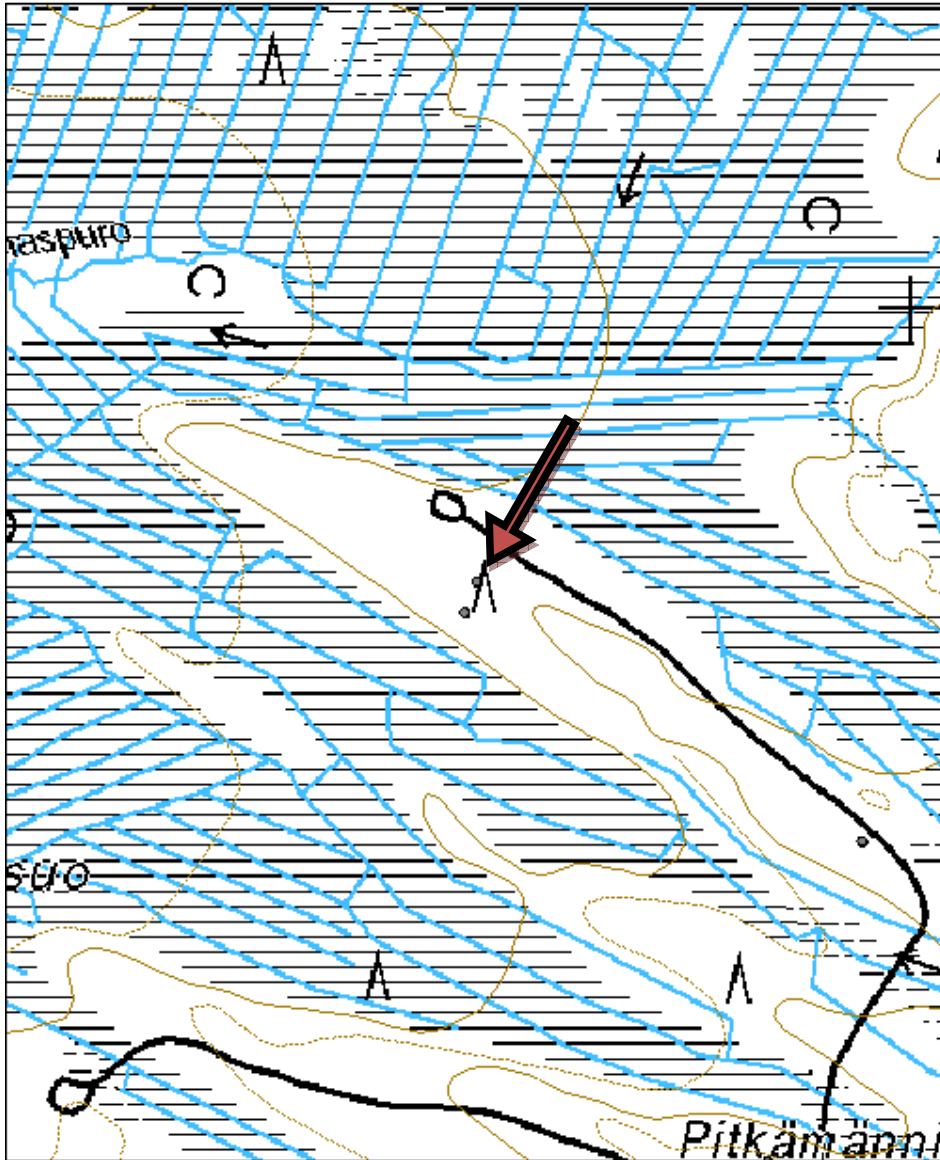
TarkastuksetTila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7125748, Y 3585602, Z 180	Mittakaava:	1:5000

Kuva 93. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

85. Ryysänmännikkö 3 tervahauta

MH-tunnus: 180927

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7125720, Y 3585591, Z 180	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Kusianjärven ja Tervajärven välisessä maastossa, soiden ympäröimällä kapealla kankaalla. Kankaalla on kaksi muutakin tervahautaa.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 5 metriä. Vallit ovat pyöreähköt antaen haudalle donitsimaisen muodon. Halssin reunoille on tehty hieman kivilatomusta. Halssi laskee lounaaseen. Haudan päällä kasvaa isoja mäntyjä sekä pientä kuusta ja koivua.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

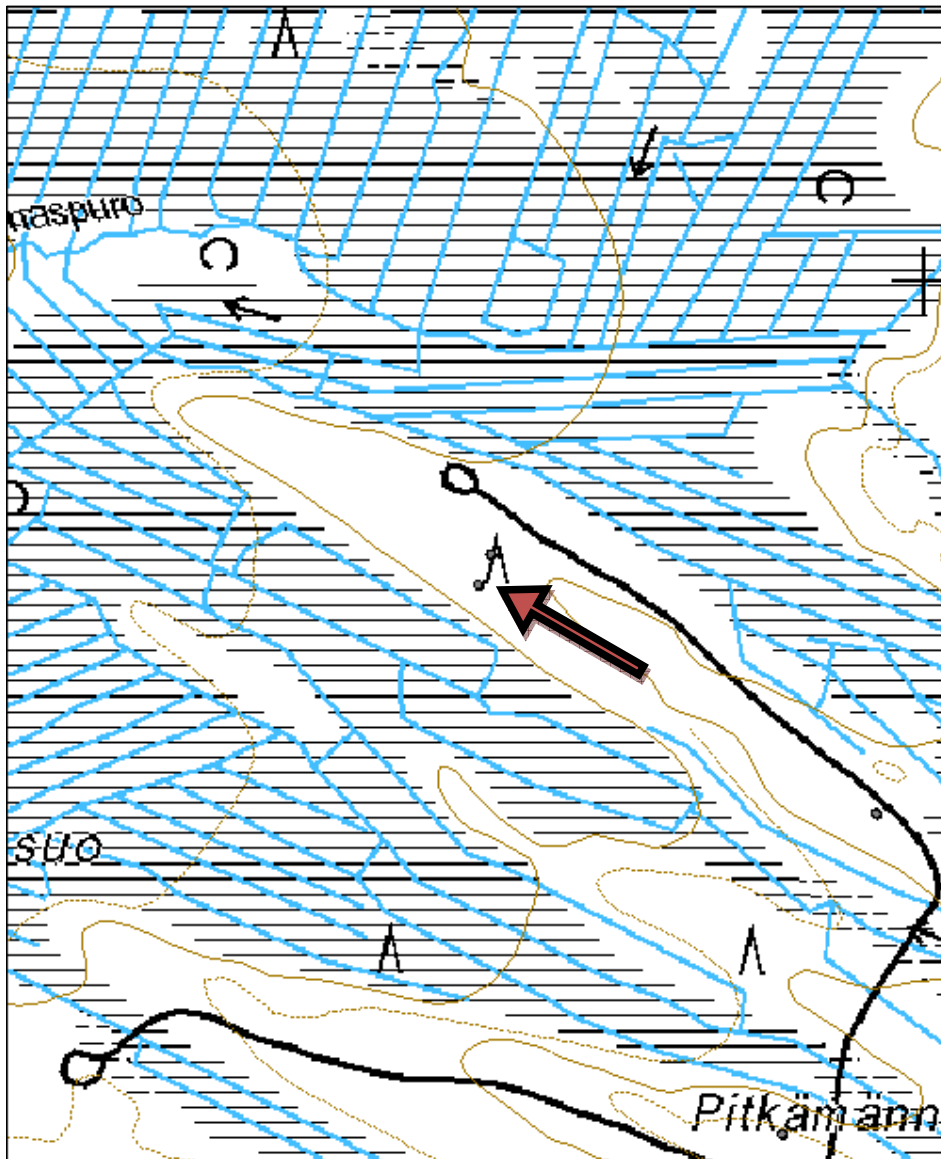
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.8.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
--------------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7125720, Y 3585591, Z 180	Mittakaava:	1:5000

Kuva 94. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7126864, Y 3585155, Z 193	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Oinassuon luoteispuolella, Huuhkajakankaan kaakkoisosassa sijaitsevan pienemmän kumpareen reunassa.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 10 metriä ja syvyys 1,4 metriä. Pohja on muodoltaan maljamainen. Haudan keskeltä lähtee ura, vallin poikki halssille, joka laskee luoteeseen. Halssi on muodoltaan tasapohjainen ja seinämät ovat pystysuorat. Haudan päällä kasvaa kookkaita puita.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

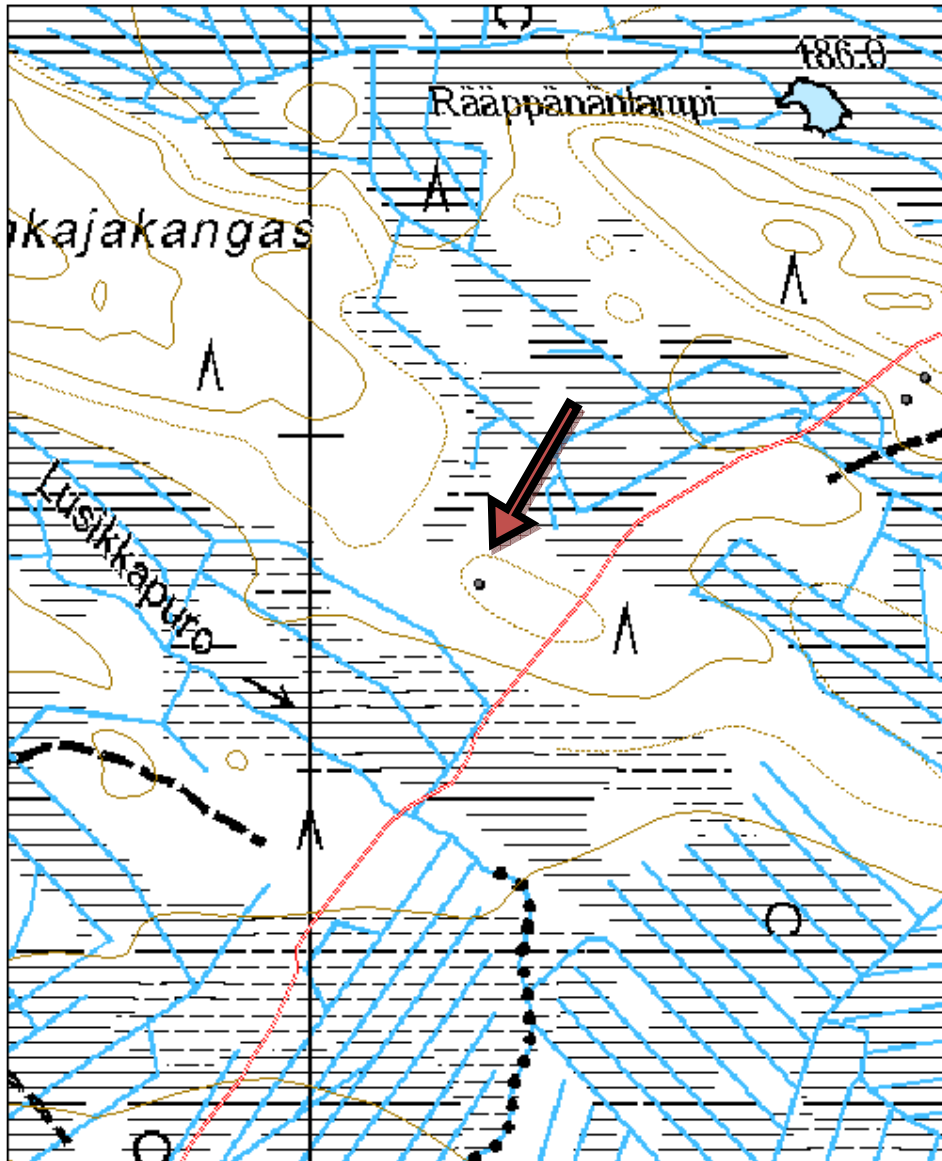
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7126864, Y 3585155, Z 193	Mittakaava:	1:5000

Kuva 95. Tervahauta, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7127054, Y 3585565, Z 195	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta ei ole merkitty Silviaan, mutta sen vieressä oleva toinen tervahauta on.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Oinassuon ja Kuohusuon väliin jäävällä kapealla kankaalla. Kohteen vieressä on toinen tervahauta.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 9 metriä ja syvyys yhden metrin. Päällä kasvaa muutamia mäntyjä. Hauta on rinteiden reunassa ja halssi laskee rinnettä alas kohti lounasta.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

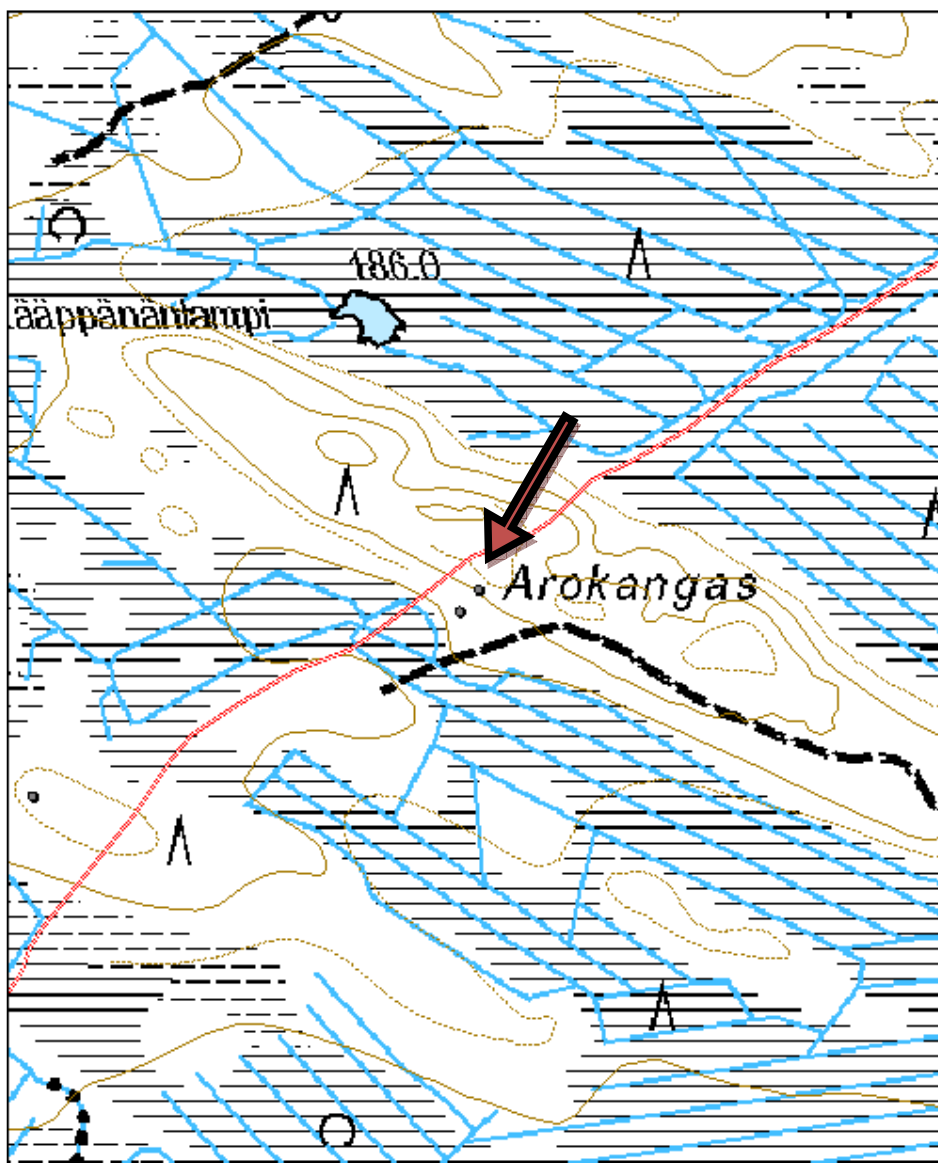
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7127054, Y 3585565, Z 195	Mittakaava:	1:5000

Kuva 96. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7127034, Y 3585547, Z 192	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Soitkamossa, Oinassuon ja Kuohusuon väliin jäävällä kapealla kankaalla, sen lounaaseen laskevassa rinteessä.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 7 metriä ja syvyys noin 0,4 metriä. Kohteen päälle on jätetty muutama pitkä kanto, mutta sen päällä kasvaa lisäksi koivua ja kuusta. Halssi laskee lounaaseen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

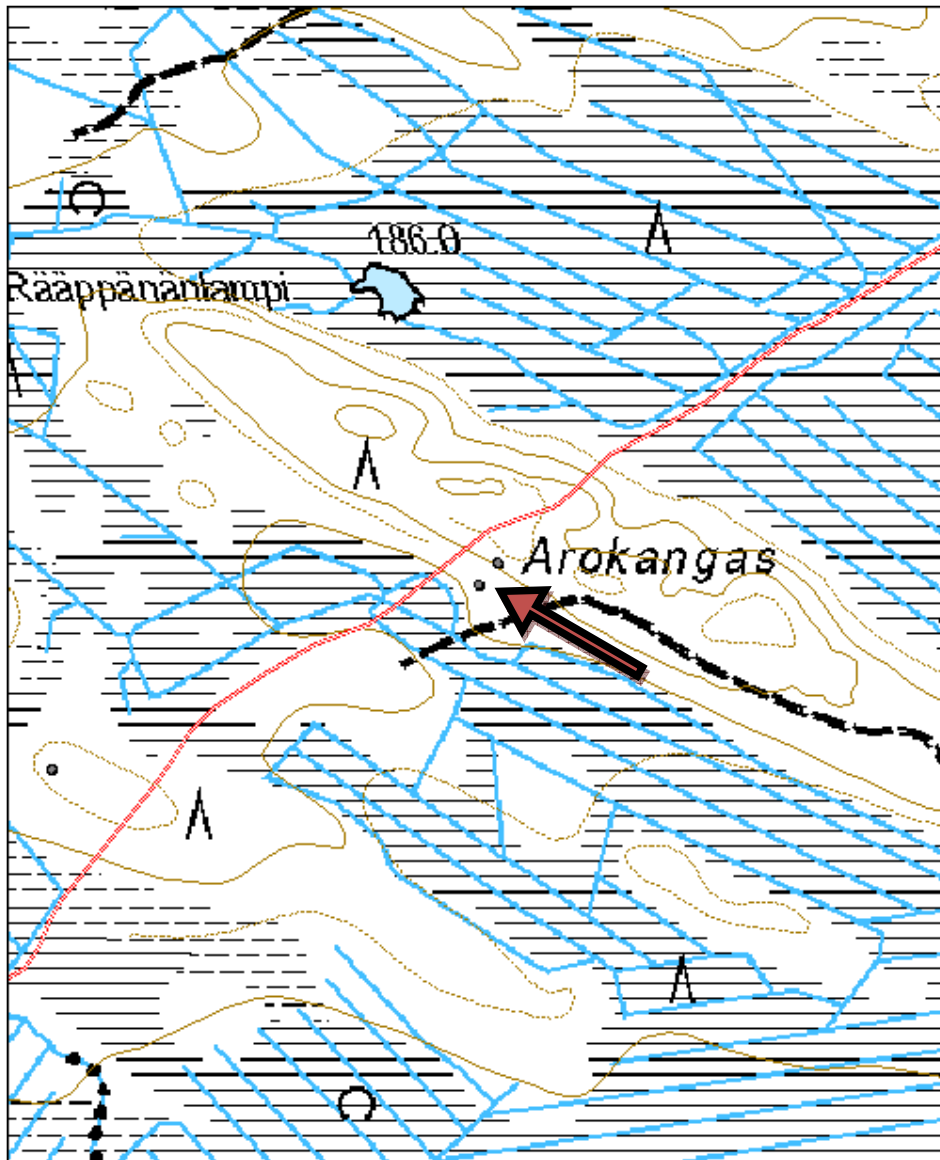
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7127034, Y 3585547, Z 192	Mittakaava:	1:5000

Kuva 97. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7126827, Y 3585994, Z 190	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Kuohusuon ja Oinassuon väliin jäävällä kapealla kankaalla, jota pitkin kulkee ajoura. Kohde sijaitsee kankaan etelärinteessä.

Kohteen kuvaus

Tervahaudan halkaisija on 5 metriä ja syvyys 0,5 metriä. Haudan pohjan muoto on maljamainen. Halssi laskee etelälounaaseen. Haudan päälle on jätetty pitkät kannot.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

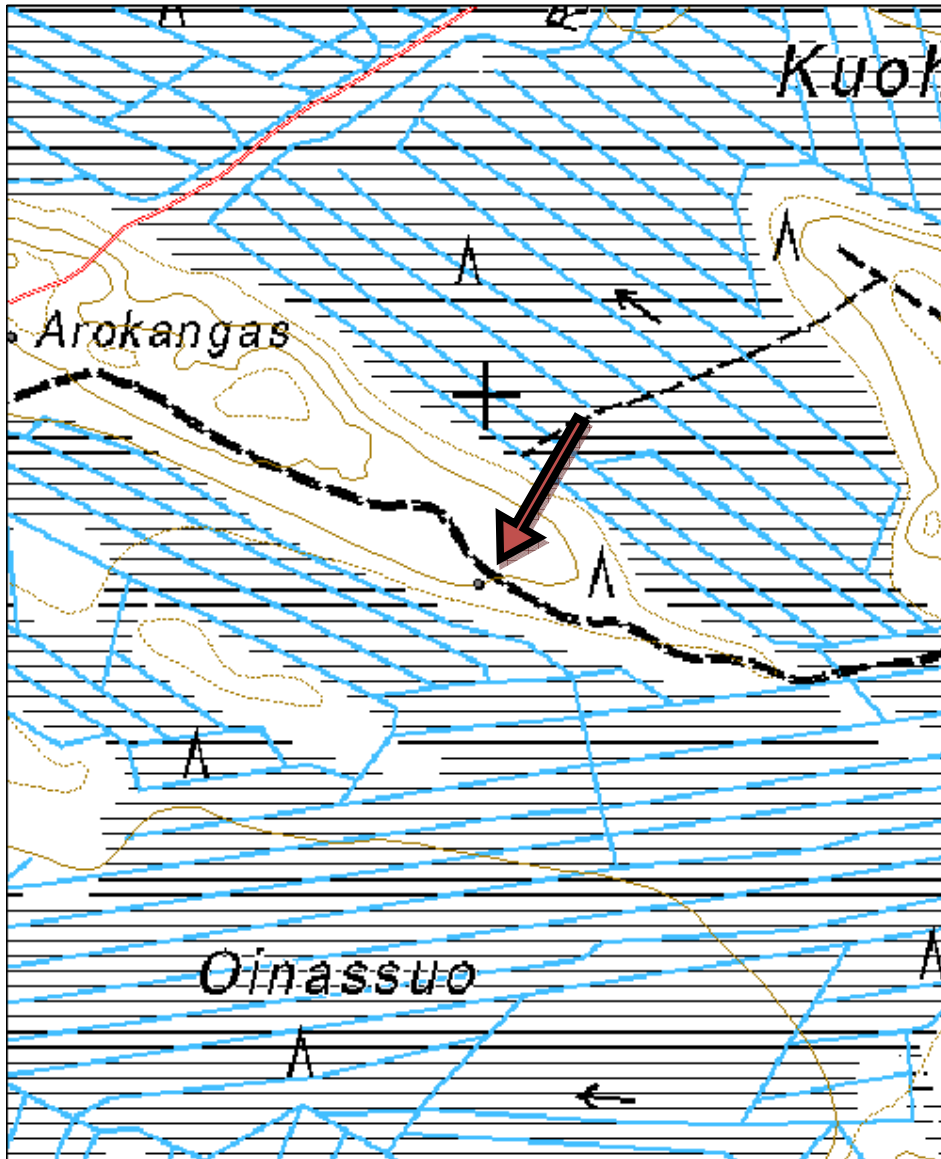
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 10.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7126827, Y 3585994, Z 190	Mittakaava:	1:5000

Kuva 98. Tervahauta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7128062, Y 3576941, Z 192	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Heinämäen talon ja Matikanjärven välisellä alueella, vetisten soiden ympäröimällä, kapealla hiekkasärkällä. Särkällä kasvaa mm. kuusta, katajaa ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on 9 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Pohja on epätasainen. Halssi laskee lounaaseen. Siihen liittyvä, samansuuntainen ura alkaa jo haudan keskeltä ja kulkee vallin läpi. Haudan päällä ei ole juurikaan puustoa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

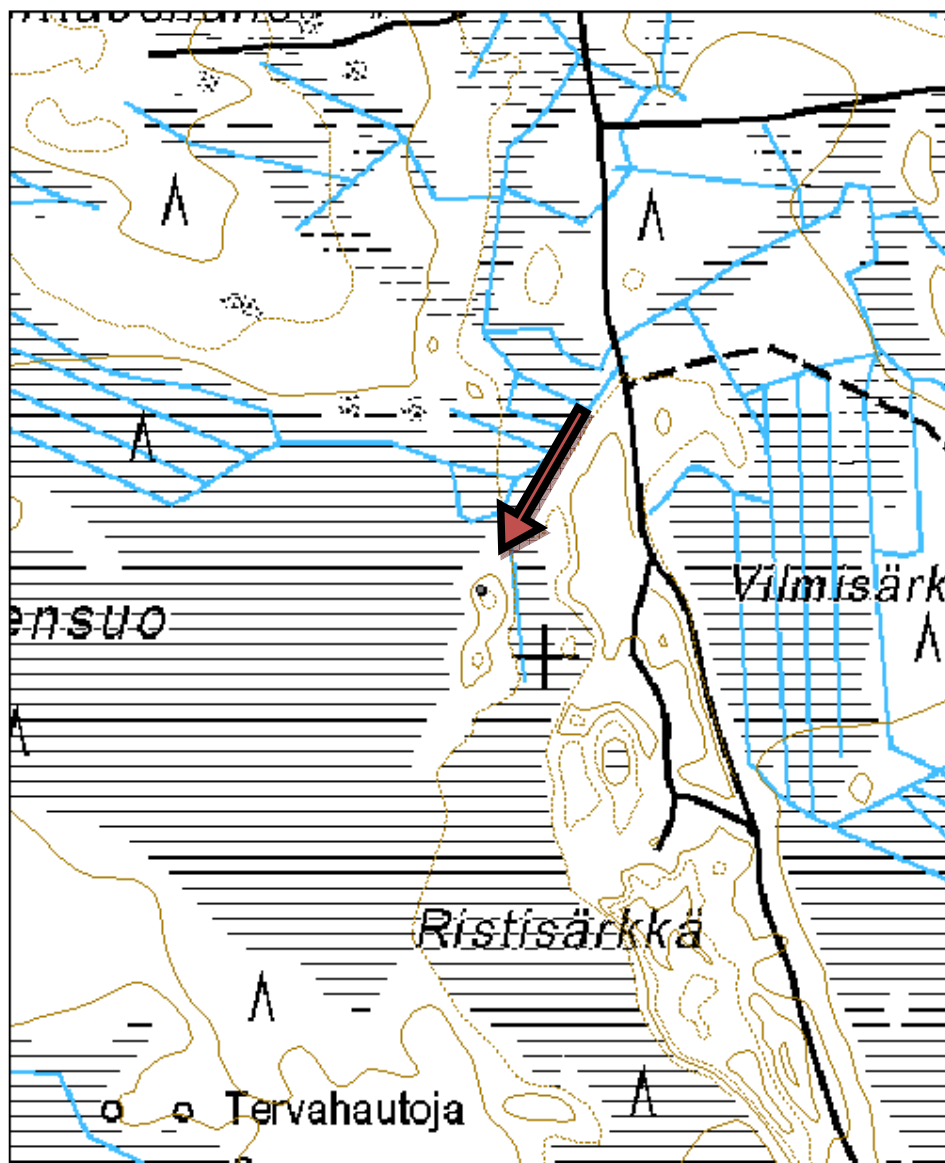
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 21.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7128062, Y 3576941, Z 192	Mittakaava:	1:5000

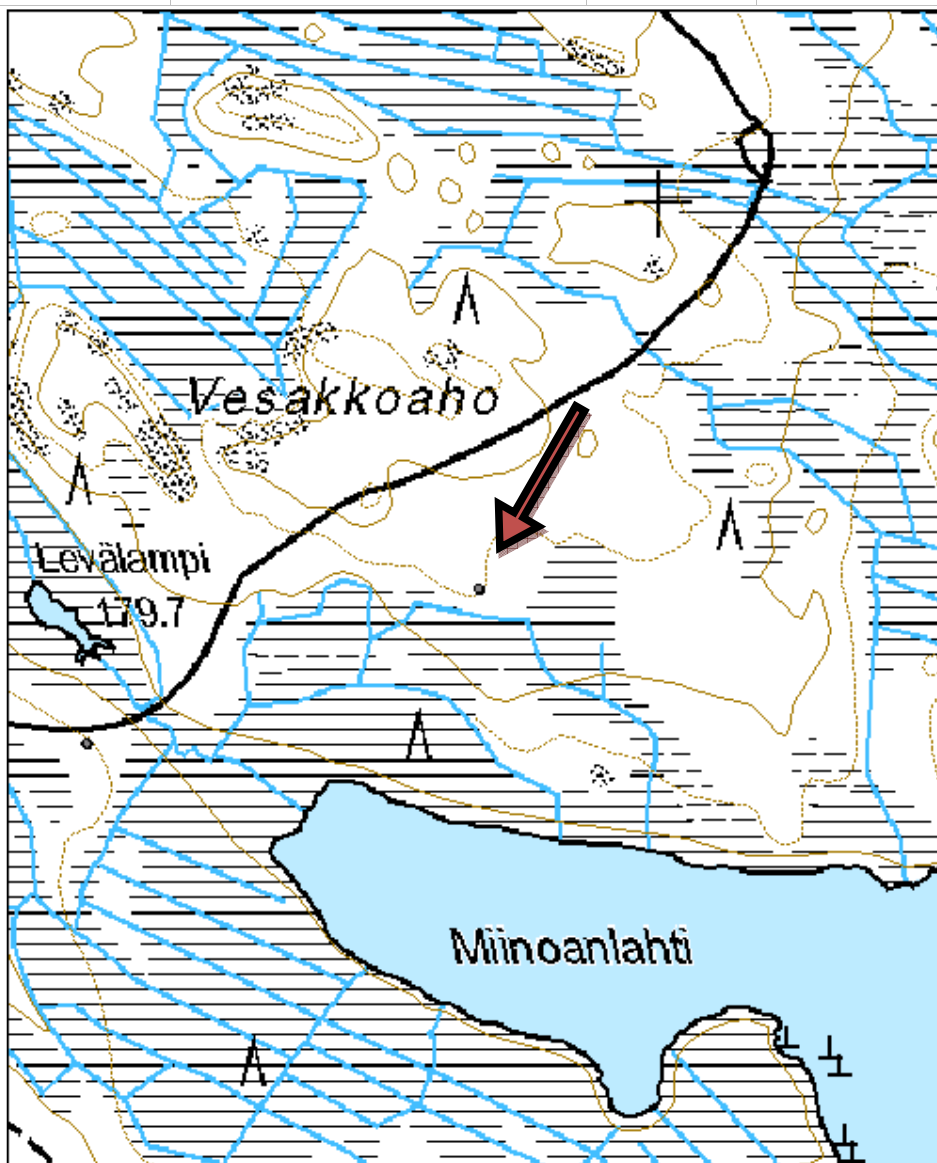

Kuva 99. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7128645, Y 3577836, Z 188	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty Silviaan.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Matikanjärven luoteispuolella, Vesakkoaho-nimisen kankaan etelärinteessä. Paikalla kasvaa mäntyjä, kuusia, koivuja ja katajaa. Pohjakasvillisuus on pääosin mustikkaa.			
Kohteen kuvaus			
Kohteen halkaisija on 12 metriä ja syvyys 0,6 metriä. Hautakuoppa on loiva. Halssi laskee etelään. Haudan ympärillä on kookkaat tuuletuskuopat. Vallien päällä kasvaa isoja puita.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohde on tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015			
Tarkastuspvm: 21.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7128645, Y 3577836, Z 188	Mittakaava:	1:5000

Kuva 100. Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7129054, Y 3579886, Z 195	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Matikanjärvestä koilliseen, soiden ympäröimällä kankaalla. Kankaalla on tiheä, nuori puusto, joka on kohteen läheisyydessä lehtipuuvaltaista.

Kohteen kuvaus

Haudan halkaisija on 14 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Kohteen päältä on aurattu, eikä halssia pysty erottamaan aurausurista. Haudan päällä kasvaa runsaasti pientä koivua ja haapaa.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

Tarkastukset

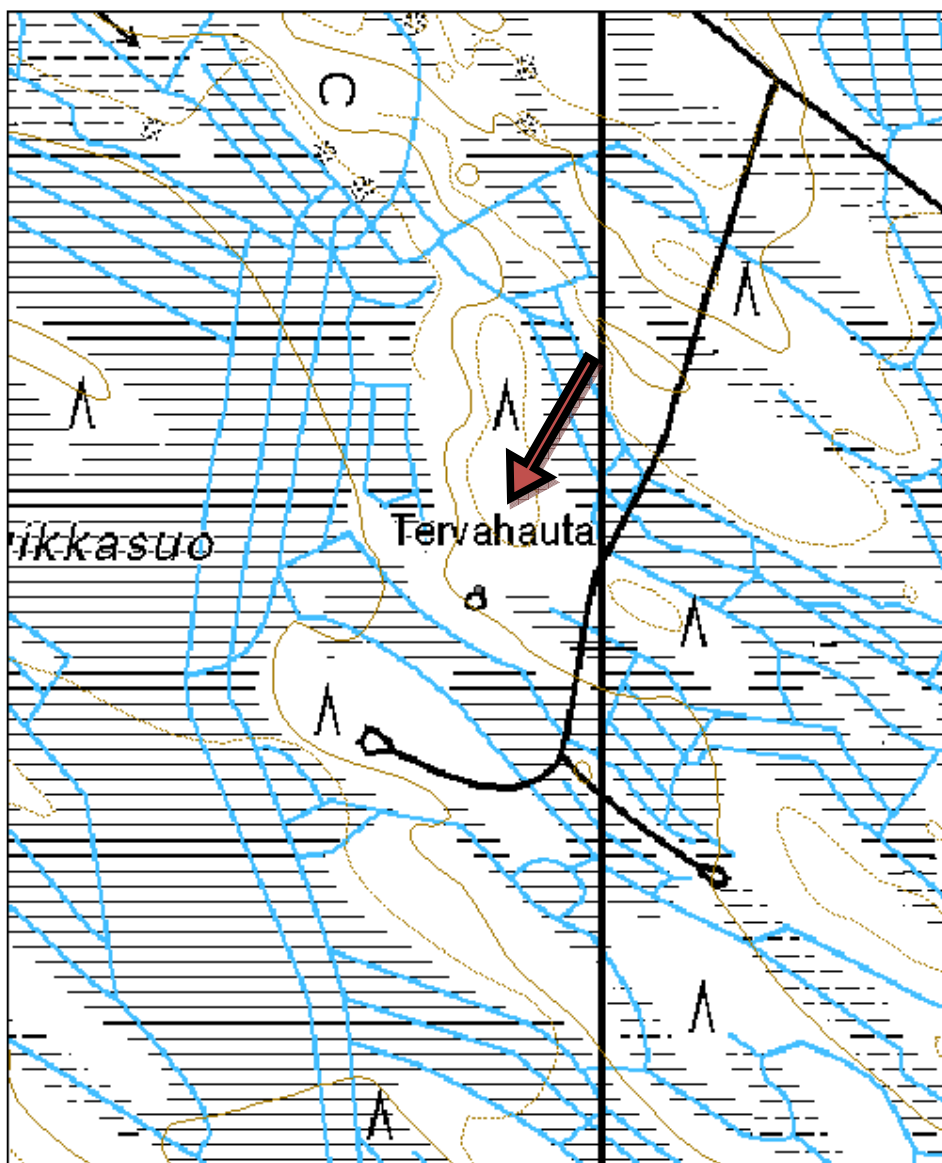
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 21.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7129054, Y 3579886, Z 195	Mittakaava:	1:5000

Kuva 101. Aorausura etualalla ja puustoa tervahaudan päällä, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7130270, Y 3581451, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Silviaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Kusianjärven Myllylahden lounaispuolella, Linnalammen laavulle vievän tien pohjoispuolella, Palovaaran rinteessä. Kohteen pohjoispuolitse kulkee ajoura. Puusto haudan kohdalla on kookasta. Taimikon raja on lähellä hautaa. Paikalla kasvaa runsaasti sekä mustikkaa että puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Kohteen halkaisija on 12 metriä ja syvyys 1,2 metriä. Hautakuoppa on muodoltaan maljamainen. Halssi laskee etelään. Vallien päällä kasvaa kookkaita kuusia ja koivuja.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on tervahaudan pohja.

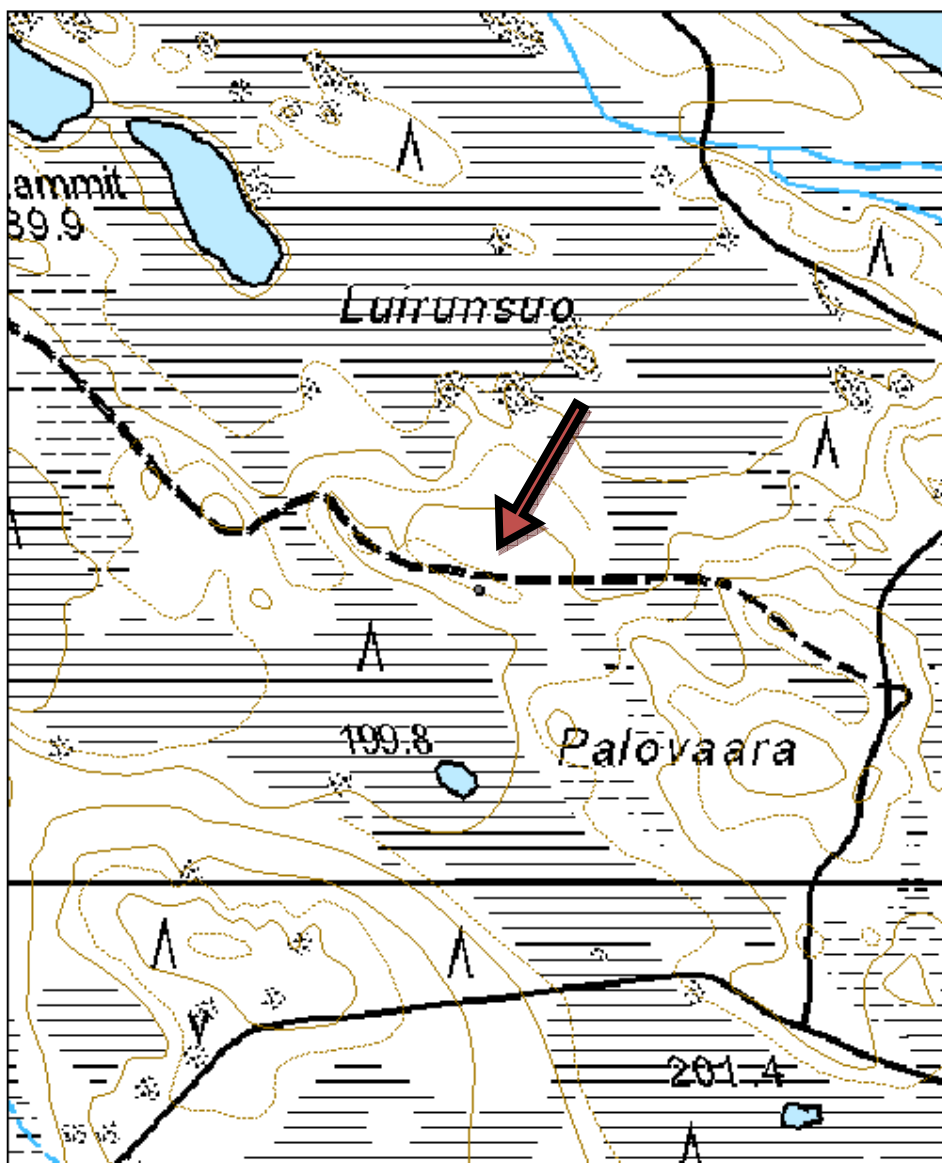
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 21.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritely
----------------------------	----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130270, Y 3581451, Z 203	Mittakaava:	1:5000

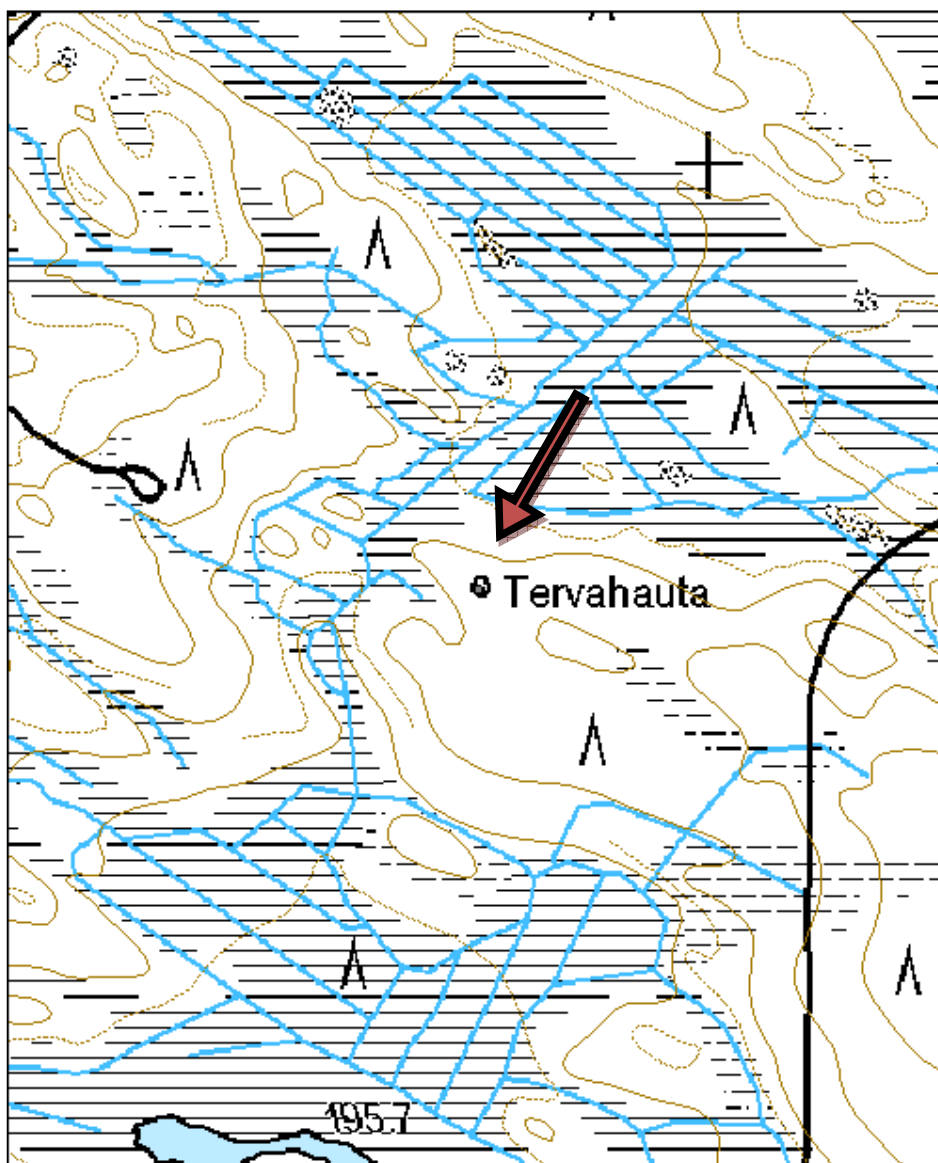

Kuva 102. Tervahauta, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7128610, Y 3583789, Z 206	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty peruskarttaan.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Linnavaaran tien päässä olevasta kääntöpaikasta 300 metriä itäkaakkoon. Metsikkö tervahaudan länsipuolella on ryteikköistä. Puusto tervahaudan ympärillä on lehtipuuvaltaista. Kasvupaikka on mustikkatyyppin kangasmetsää.			
Kohteen kuvaus			
Kohteen halkaisija on kymmenen metriä. Sen pohja on epätasainen ja sen syvyys on 1,2 metriä. Halssi laskee etelään. Haudan päällä kasvaa tiheä puusto mm. pihlajaa, koivua ja kuusta.			
Kohteen rajaus			
Kohteen rajaus on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohde on tervahaudan pohja.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015			
Tarkastuspvm: 21.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen			
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty		

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7128610, Y 3583789, Z 206	Mittakaava:	1:5000

Kuva 103. Tervahauta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7129856, Y 3582154, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Koillis-Sotkamossa, Linnavaaraan vievän tien pohjoispuolella, Kusianjärven eteläpuolella on suoalue, jonka keskelle jäävät Aisalampi, Leililampi ja niiden väliin jäävä, pieni kohouma. Kohde on merkitty sen luoteisnurkkaan. Kohoumalla kasvaa kanervaa. Puusto ei ole kovinkaan järeää.

Kohteen kuvaus

Pieni maankohouma on aurattu. Tervahaudasta ei löydy enää suoranaisia merkkejä. On mahdollista, että aurausvakojen välissä näkyy hieman vallin reunaa, mutta tulkinta on epävarma. Jos paikalla on ollut tervahauta, se on tuhoutunut aurauksen johdosta.

Kohteen rajaus

Kohteen sijainti peruskartalla on merkitty pisteellä.

Tulkinta

Paikalla on peruskartan mukaan ollut tervahauta. Alue on aurattu, eikä varmoja merkkejä tervahaudasta enää ole.

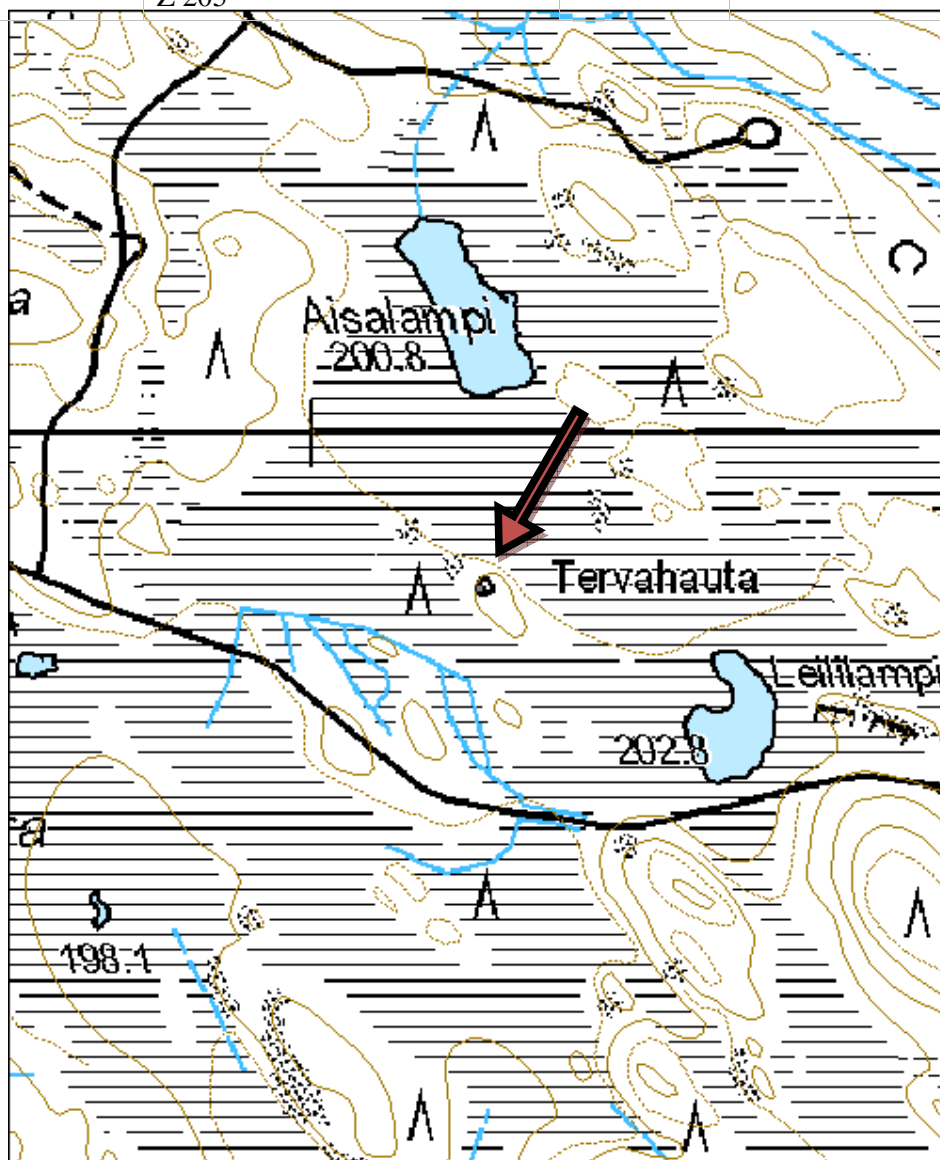
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 21.8.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojele:	99 Ei suojeluarvoa

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7129856, Y 3582154, Z 205	Mittakaava:	1:5000

Kuva 104. Aurasura on tuhonnut tervahaudan, kuvattu luoteesta.

Sotkamo

Kulttuuriperintökohteet

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7122550, Y 3588991, Z 194	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty SutiGis:iin, tosin todellinen kohteen sijainti on hieman länteen merkitystä. Eläkkeellä oleva Metsähallituksen työntekijä Timo Impiö antoi lisätietoja kohteesta.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa Mustavaaran etelärinteessä lähellä Mustasuota. Puusto on nuorta kasvatusmetsää. Maasto on kuivahkoa kangasta.

Kohteen kuvaus

Hirsirakennuksesta on jäljellä seinien jäänteitä. Rakennuksen koko on ollut noin 3 x 4 metriä. Rakennuksen pohjoinen nurkka on parhaiten säilynyt ja siinä on viisi hirsikertaa jäljellä. Rakentamisessa on käytetty kulmikasta koirankaulasalvosta. Rakennuksenjäännöksen vieressä on peltijätettä. Pohjoispuolella on kookas maakuoppa, jonka mitat ovat 5 x 2 metriä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Rakennuksen jäänteiden sijainti on merkitty erikseen pisteellä.

Tulkinta

Jäljellä oleva rakennus ei ole itse kämppäarakennus vaan jokin kämpän pienemmistä rakennuksista.

Lisätietoja

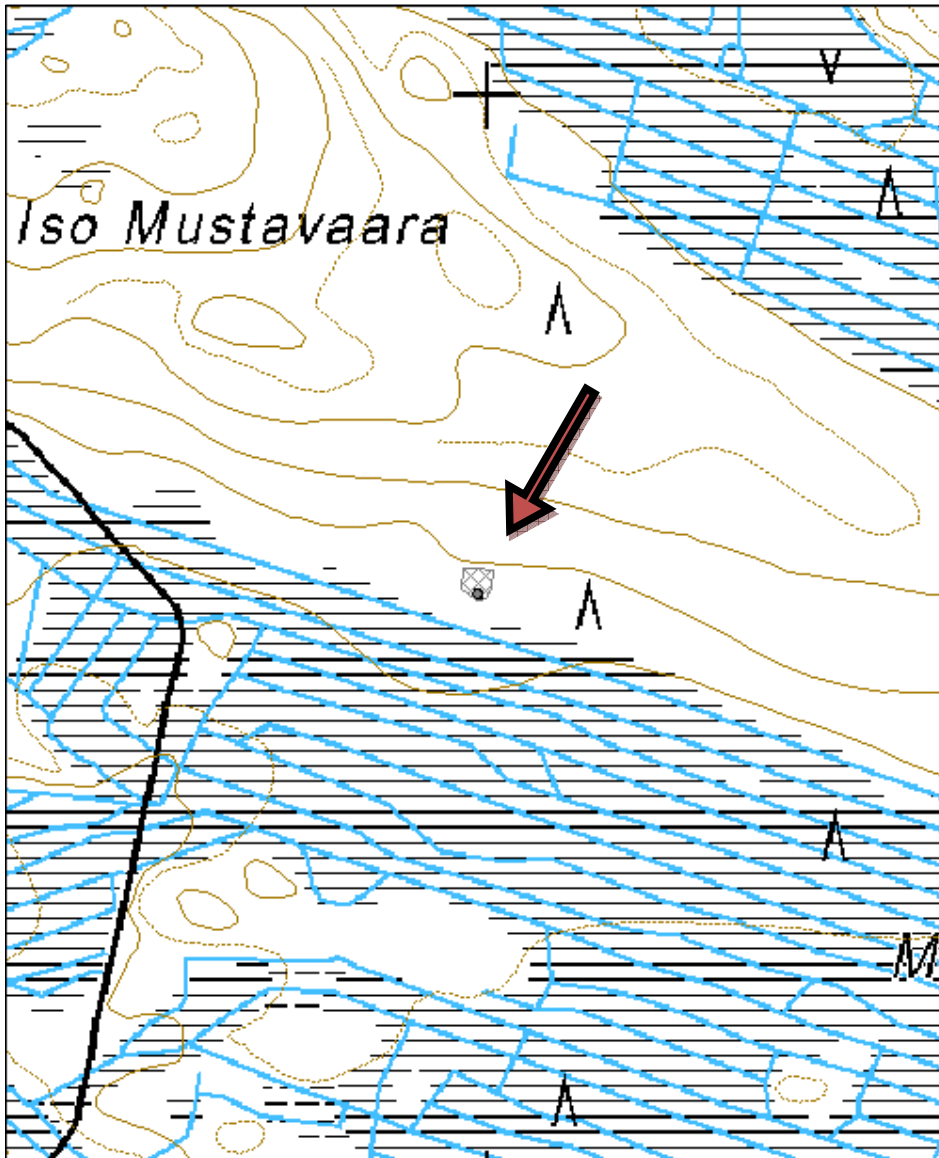
Veikko Huovinen kuvaa kirjassa Muina miehinä (2001), että toisessa päässä rakennusta asuivat hakkuumiehet, toisessa ajomiehet. Keskellä oli keittiö ja teräväpää. Työnjohdon huoneessa oli tiiliuuni, muualla kamiinat. Lattioita eristi multapenkki, välikaton päällä oli sammalta ja multaa. Talli ja sauna olivat lähellä puroa. Kämpästä käytiin mm. uitossa Tervajoella. Veikko Huovinen asusti kämpällä vuosina 1946-48. Johtajana oli metsäteknikko Laisalo.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7122550, Y 3588991, Z 194	Mittakaava:	1:5000

Kuva 105. Rakennuksen pohja, kuvattu kaakosta.

Kuva 106. Maakuoppa, kuvattu lännestä.

Kuva 107. Yksityiskohta rakennusjäänöksestä, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7130996, Y 3578276, Z 180	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty vanhaan karttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Petäjävaaran tien pohjoispuolella. Entisen kämpän alueelle on perustettu Morenian maa-aineksenottoalue. Alueelle vievän tien varret ovat pusikoituneet ja vain käymälä ja maakellari ovat jäljellä.

Kohteen kuvaus

Puinen käymälä on kooltaan 3 x 1,7 metriä. Siinä on kaksi ovea, joiden yläpuolilla on ikkuna-aukot. Ovien takana on puiset maalatut WC-istuimet. Lattia on melko laho.

Taimikellari on ollut kooltaan 4,5 x 2,5 metriä. Se on rakennettu laudoista osittain maan sisään ja on jo hajonnut kasaan.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on aluemainen. Rakennusjäännökset on merkitty erikseen pisteillä. Kuvat on liitetty pistekohteisiin.

Tulkinta

Vanhan kämpän taimikellari ja käymälä.

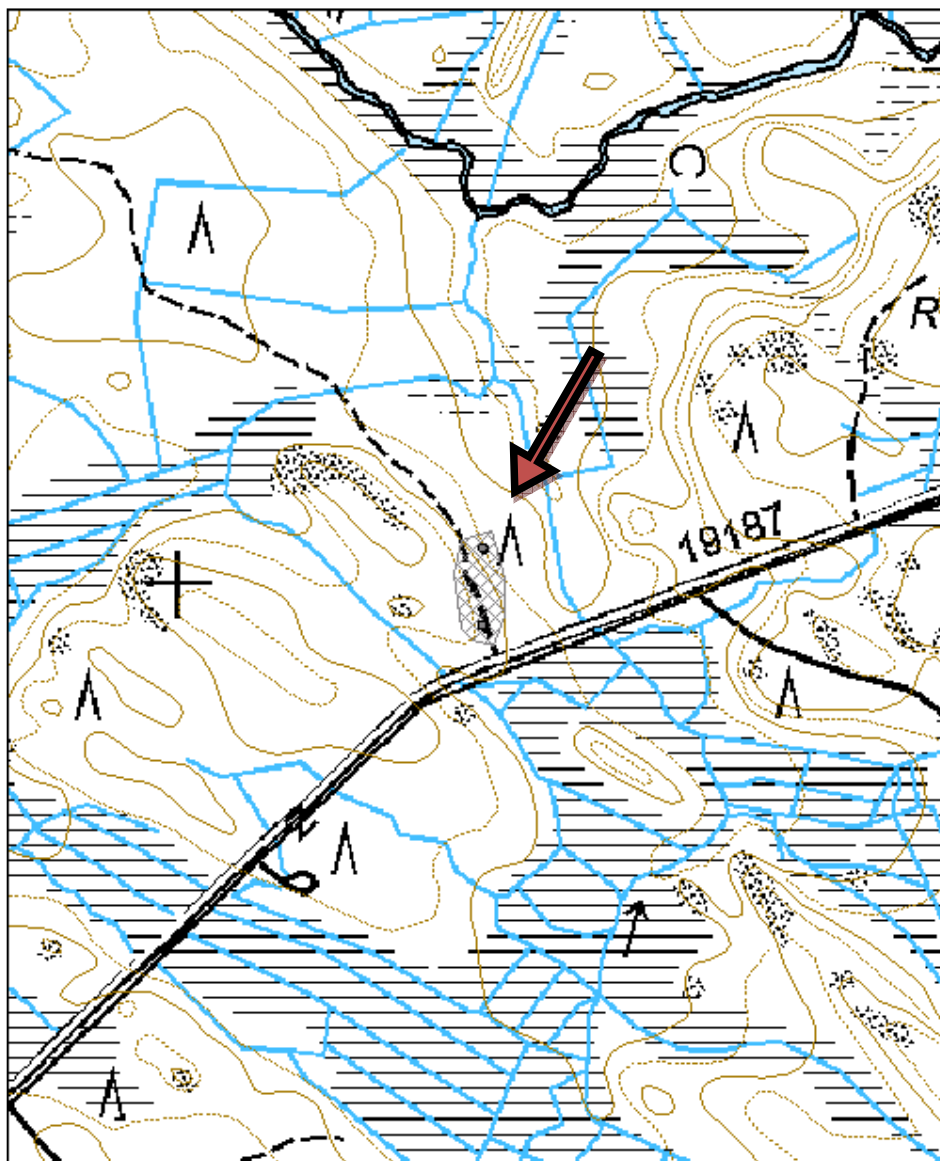
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 6.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7130996, Y 3578276, Z 180	Mittakaava:	1:5000

Kuva 108. Taimikellarin jäänteet, kuvattu idästä.

Kuva 109. Käymälä, kuvattu kaakosta.

98. Hanhela kämppä paikka

MH-tunnus: 179246

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7131778, Y 3576209, Z 170	Löydöt:	

Taustatiedot

Vanhaan karttaan on merkitty paikalle kämppä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa Hanhikosken tuntumassa.

Kohteen kuvaus

Joen pohjoispuolella, tien länsipuolella on rakennuksen kiviperusta. Kookkaita luonnonkiviä on kolmessa rinnakkaisessa rivissä, jotka muodostavat x metrin kokoisen alan. Joen eteläpuolella metsässä on hellan jäänteet.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Entisen kämpän paikka.

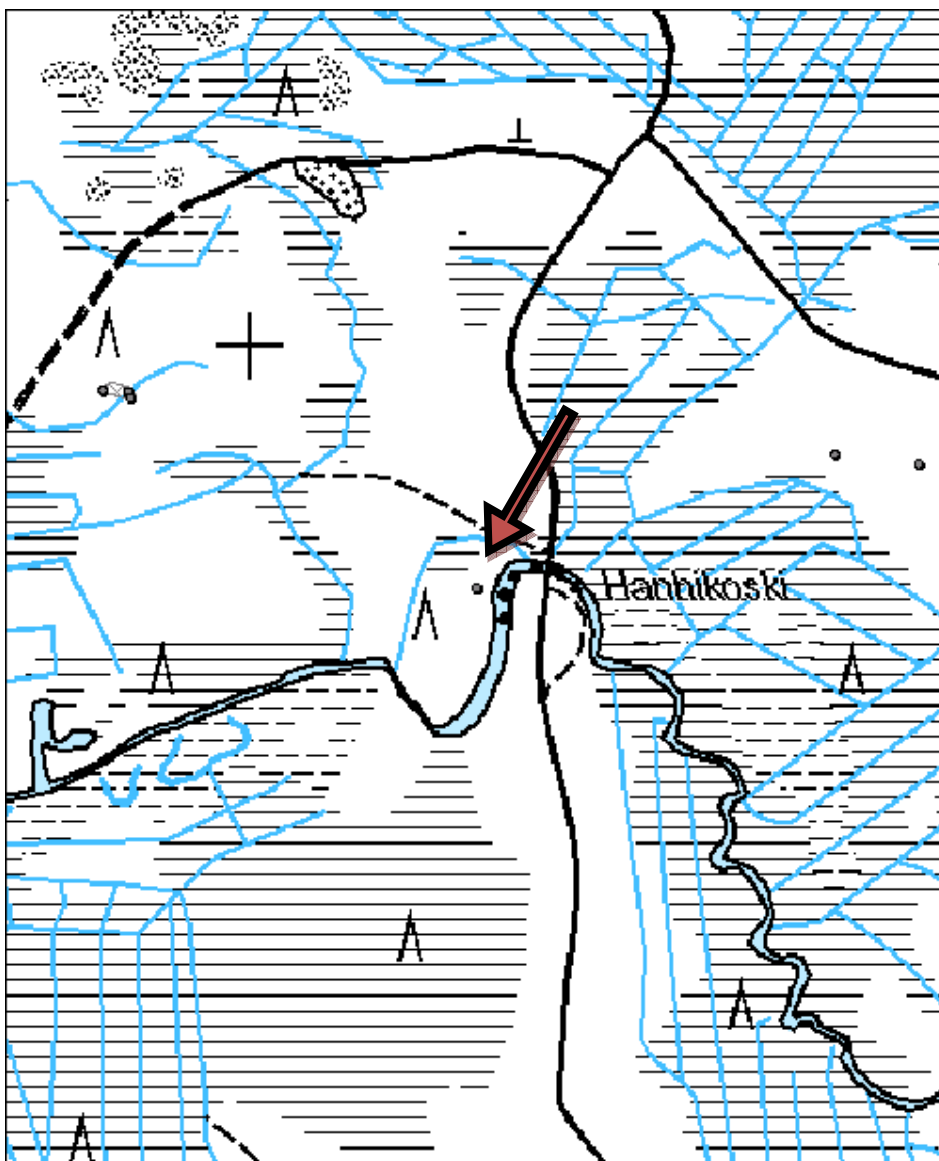
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	99 Ei suojeluarvoa

Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131778, Y 3576209, Z 170	Mittakaava:	1:5000

Kuva 110. Kämpänpaikka, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7131857, Y 3586711, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen ilmoitti metsuri Kari Huotari. Kohde on havaittu ja säästetty hakkuissa ja maanmuokkauksessa ja sen ympärille on jätetty pitkät kannot. Arkeologi ei ole tarkastanut kohdetta.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosissa, lähellä Kuhmon rajaa, Mustanlammen ja Valkeisjärven välissä, suoalueiden keskellä sijaitsevalla korkeammalla maa-alueella.

Kohteen kuvaus

Maasta erottuva rakennuksen pohja, jonka lounaisnurkassa on kiukaan jäännökset. Oviaukko aukeaa länteen.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Rakennuksen pohjan nurkassa on kiukaan jäänteet, joten se on jonkinlainen metsäsauna. Tien toisella puolella, noin 300 metrin päässä on tervahauta, joten rakennus saattaa liittyä siihen.

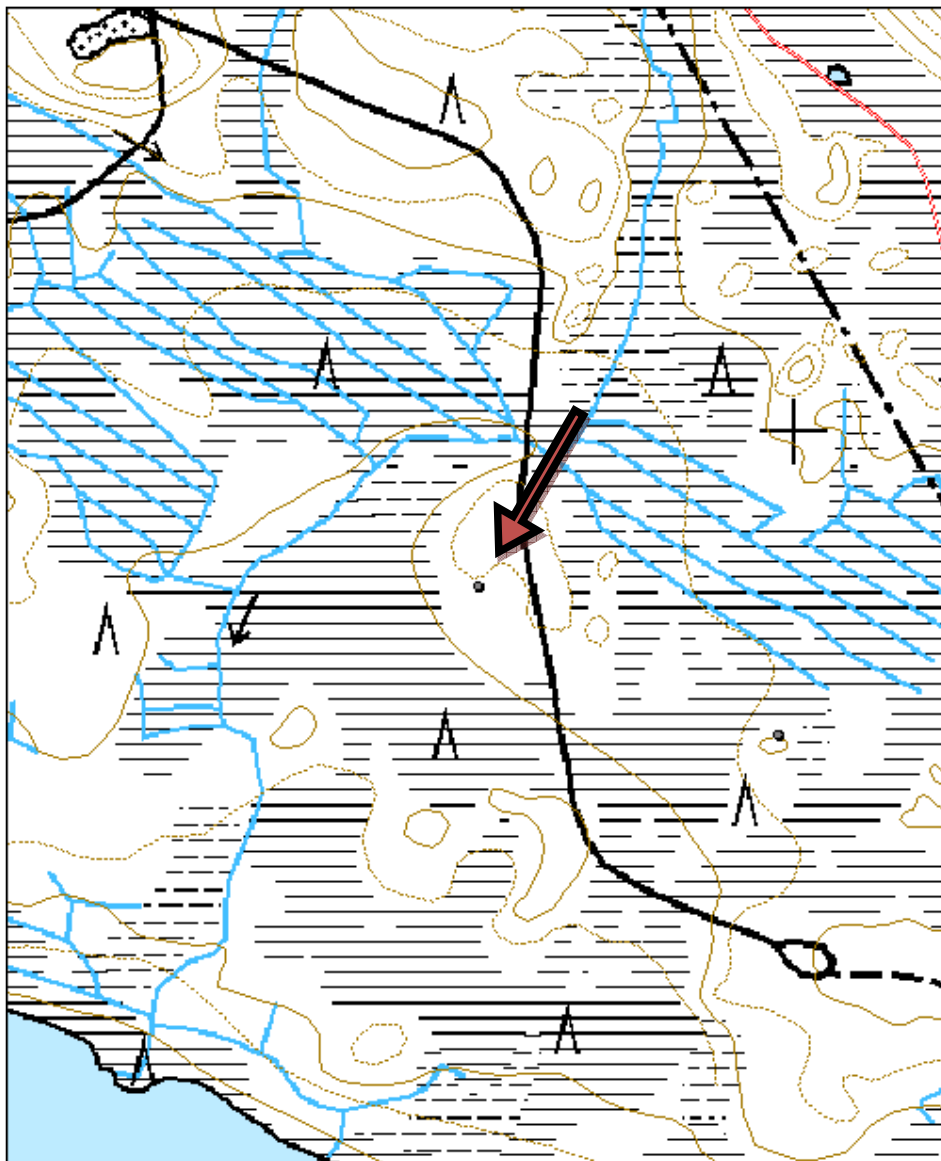
Tarkastukset

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 26.10.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131857, Y 3586711, Z 203	Mittakaava:	1:5000

Kuva 111. Rakennuksen jäännös, kuvattu pohjoisesta. Kuvaaja: Kari Huotari

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7116267, Y 3589296, Z 165	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin maastossa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Konttilammen länsipäässä, lammesta Hoikanjärveen kulkevan ojan suulla. Paikalla on hiekkakangasta.

Kohteen kuvaus

Padossa on poikkipuut noin kahden metrin päässä toisistaan. Toisessa poikkipuussa on pystylautoja, joista kuusi on jäljellä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on puinen patojäännös.

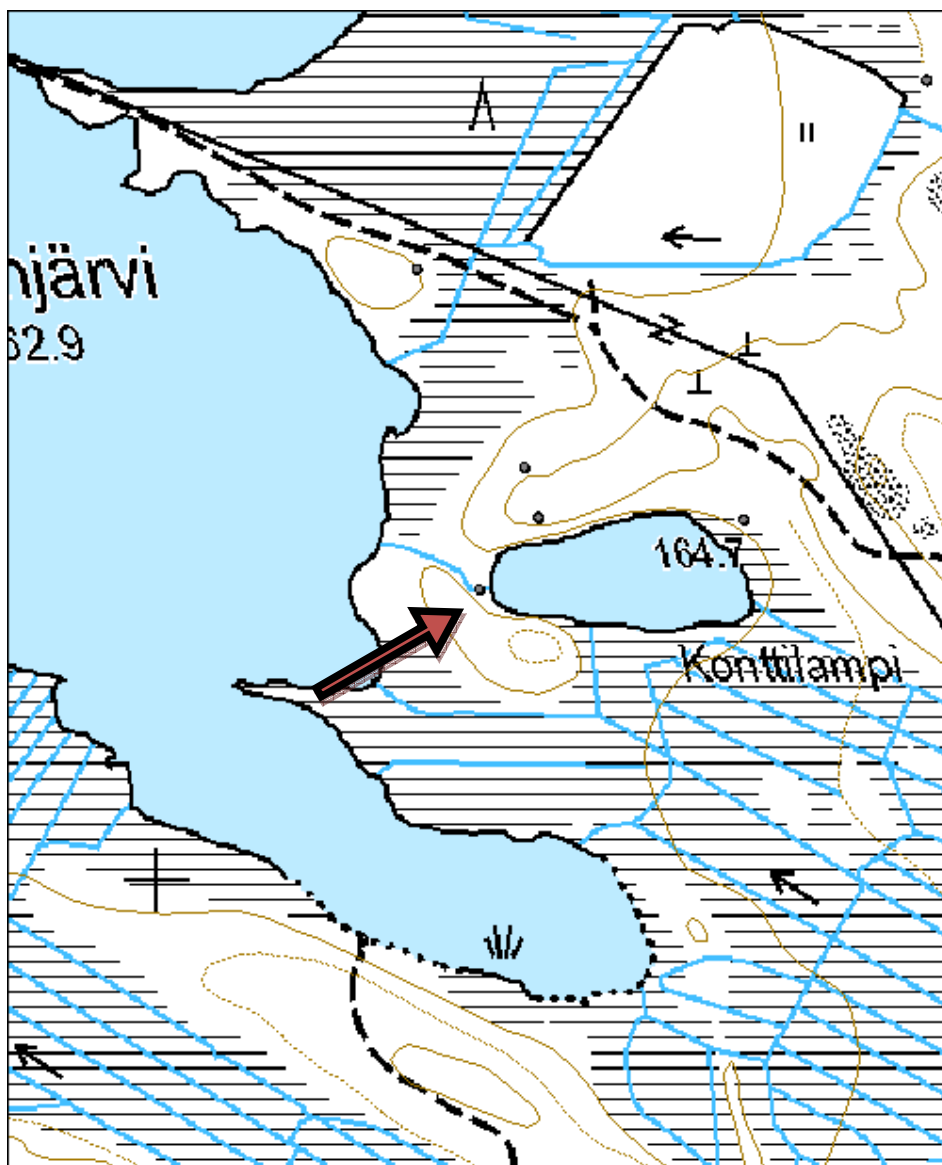
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 22.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7116267, Y 3589296, Z 165	Mittakaava:	1:5000

Kuva 112. Padon jäänteet, kuvattu luoteesta.

101. Kangas-Petäinen lannoituskoneen kiitotie

MH-tunnus: 180918

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava >=1:10000
Koordinaatit:	X 7132425, Y 3583130, Z 197	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin tietä pitkin ajaessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Koillis-Sotkamossa, Petäjävaarantieltä eroavalla metsäautotiellä.

Kohteen kuvaus

Lähes 600 metriä pitkä suora tienpätkä on reunoiltaan levennetty. Nykyinen metsäautotie vaikuttaa olevan entisen lentokentän kohdalla. Tien reunassa on metallinen rulla, jota on saatettu käyttää tien tasoittamiseen.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen.

Tulkinta

Lannoituslentokoneen kiitotie.

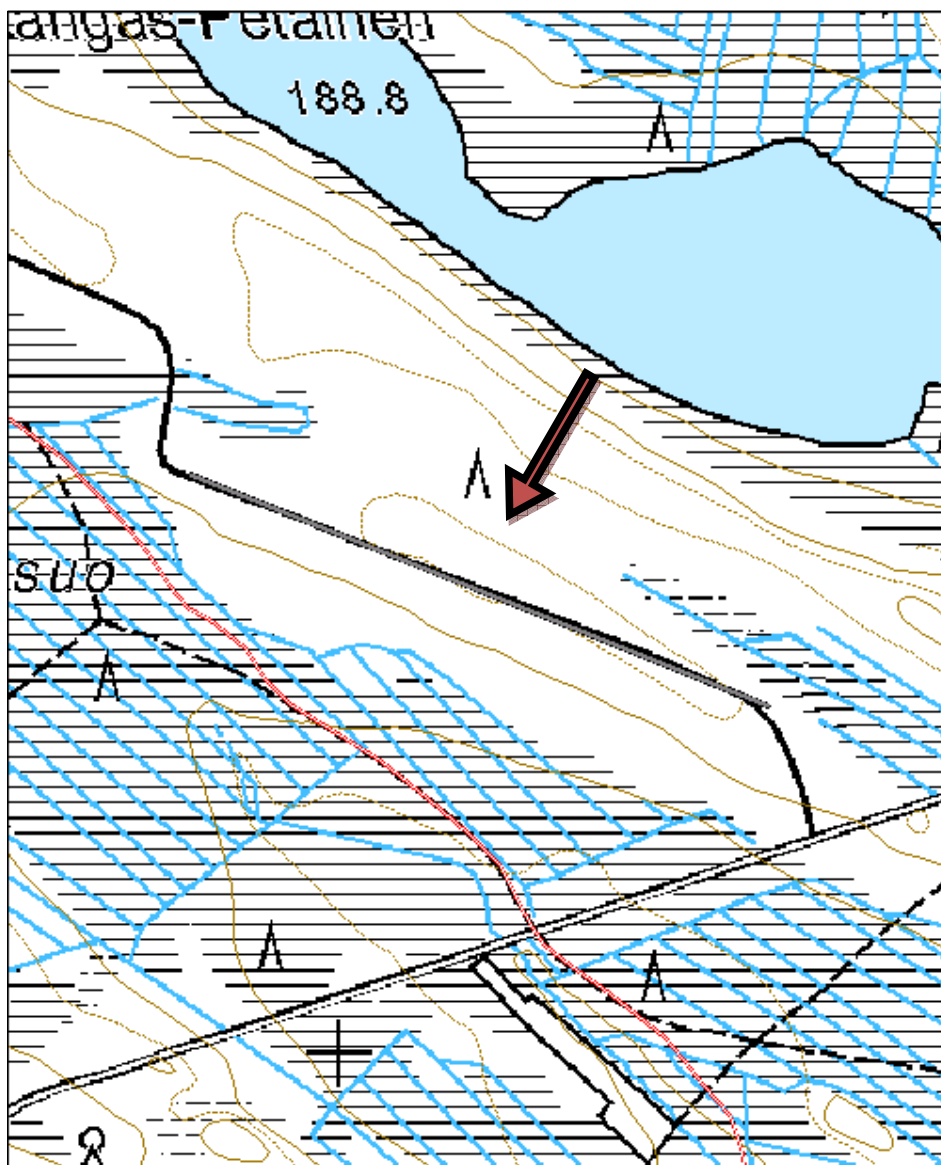
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 9.7.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	99 Ei suojeluarvoa	Kohteen suojelu:	99 Ei suojeluarvoa

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7132425, Y 3583130, Z 197	Mittakaava:	1:5000

Kuva 113. Kiitorata, kuvattu kaakosta.

Kuva 114. Tielana, kuvattu idästä.

102. Konttilampi 3 kaivanto

MH-tunnus: 179096

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7116379, Y 3589338, Z 169	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin ohikulkiessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosassa, Palokankaan länsipuolella sijaitsevan Konttilammen pohjoispuolella. Lammen pohjoispuolella on lyhyt hiekkaharju, jonka pohjoisrinteessä kohde on. Maaperä on hienoa hiekkaa. Kuviolla on varttunutta mäntymetsää.

Kohteen kuvaus

Harjun rinteessä on tasaisen pyöreä yli kaksi metriä syvä kaivanto, jonka halkaisija on noin kolme metriä. Kaivannosta kulkee pois kapea käytävä, jonka molemmin puolin on maavallit. Käytävän pituus on noin 4 metriä. Ympäristössä on lukuisia maanottokuoppia ja on mahdollista, että tämäkin on sellainen. Muut maanottokuopat ovat muodoltaan epämääräisiä ja tämä tkohde tuntuisi poikkeavan niistä säännönmukaisuudellaan.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä voisi olla kellari tai muu säilytyspaikka tai tilapäinen "korsutyyppinen" asuminen. On myös mahdollista, että rinteestä on vain kuljetettu pois hiekkaa. Kohde ei ole aivan nuori, sillä sen päällä kasvaa täysikasvuisia puita.

Tarkastukset

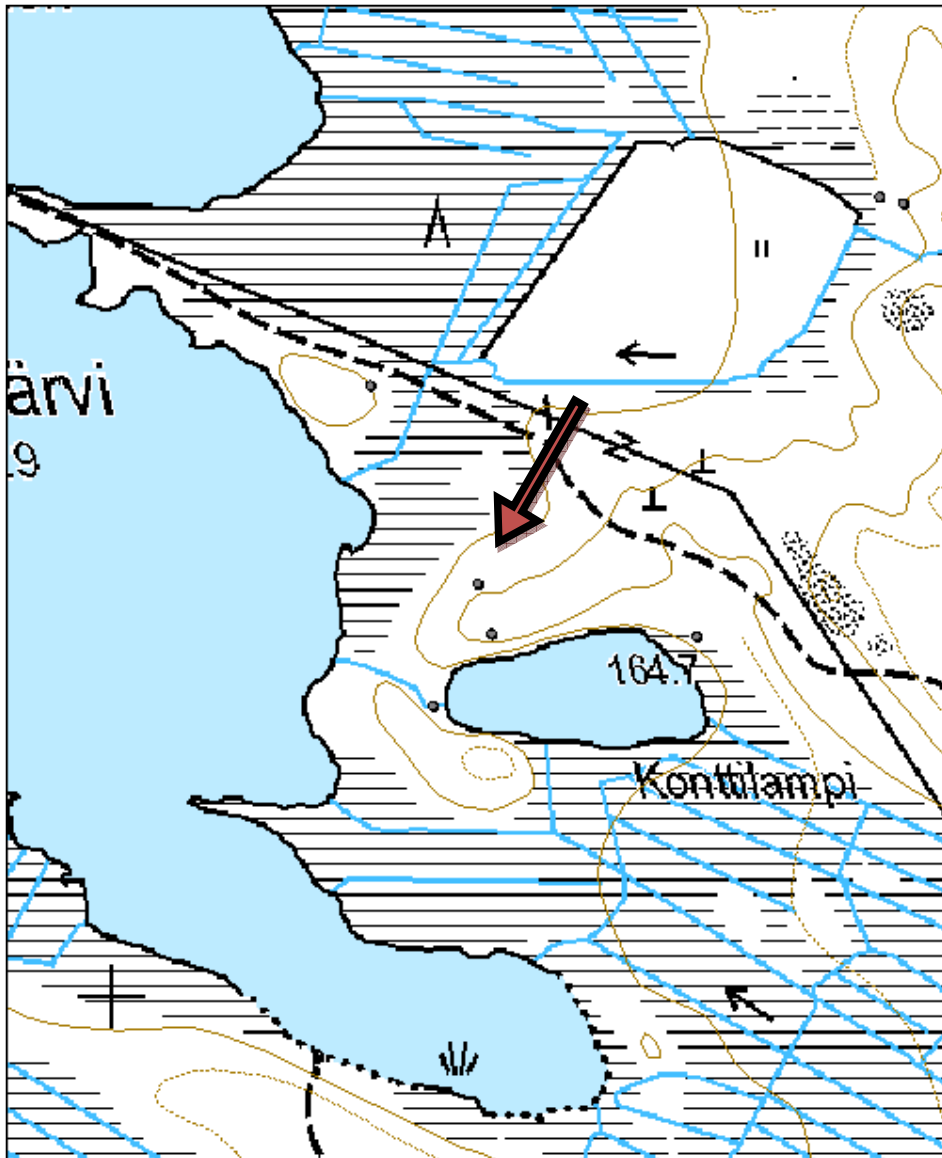
Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 2.6.2015   Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty
----------------------------	-----------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7116379, Y 3589338, Z 169	Mittakaava:	1:5000

Kuva 115. Kaivanto, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	161 Metsätalous Kainuu
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	161 Metsätalous Kainuu
Rakentamisvuosi:		Kunta:	765 SOTKAMO
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7131173, Y 3576398, Z 185	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin harjua inventoitaessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotkamon koillisosissa, Heinämäen kylältä koilliseen, Teerilammen ja Hanhilampien välissä kulkevalla hiekkaharjulla. Kuviolla on varttunutta kasvatusmetsikköä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on halkaisijaltaan 1,5 metrinen kuoppa, jonka syvyys on 0,6 metriä. Kuopan ympärillä on havaittavissa heikkoa vallia. Kuopasta kairattiin pieni maanäyte, jossa humuksen alla oli muutama senttimetri harmaata huuhtoutunutta maata. Tämä viittaisi kuopan olevan vähintään sadan vuoden ikäinen, mahdollisesti vanhempikin.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus on pistemäinen.

Tulkinta

Kuoppa voisi olla pyyntikuoppa. Sijainti harjun päällä kapeassa kohdassa viittaisi tähän. Usein pyyntikuopat muodostavat kuitenkin usean kuopan järjestelmiä. Lähistöltä ei kuitenkaan havaittu muita kuoppia. Näin ollen tulkinta on epävarma.

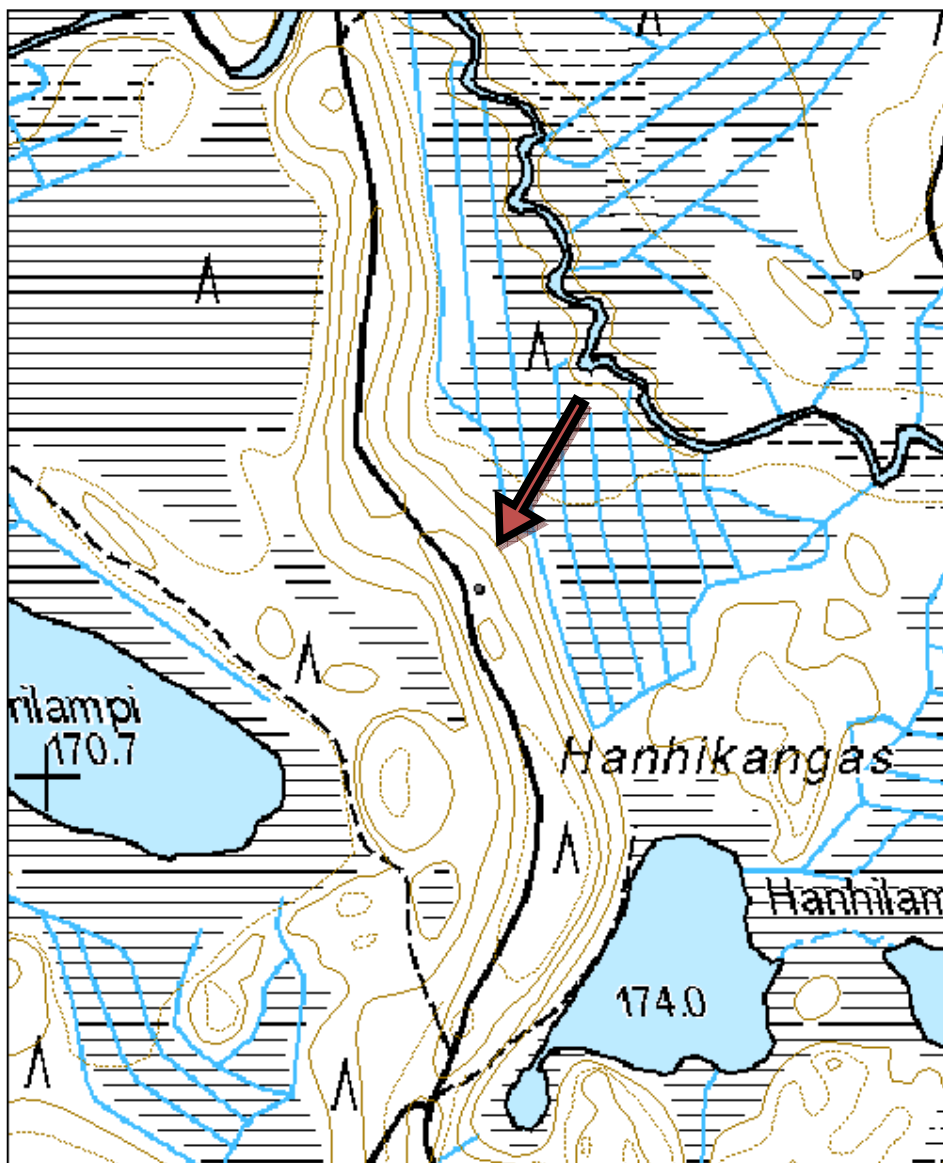
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2015
Tarkastuspvm: 5.6.2015 Tarkastaja: R. Mustonen
Kuvaus: KMO kulttuuriperintöinventointi Sotkamo 2015

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Ympäristön suojelu:	0 Ei määritely
----------------------------	----------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7131173, Y 3576398, Z 185	Mittakaava:	1:5000

Kuva 116. Kuoppajäänös, kuvattu kaakosta.

Kuvaluettelo

Kuva 1	179068	1	Paltamo	Lumisuo	hiilimiilu	Hiilimiilu taimikossa, kuvattu koillisesta	1.6.2015	R. Mustonen
Kuva 2	179475	1	Paltamo	Petäiskangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	24.6.2015	R. Mustonen
Kuva 3	179069	5	Paltamo	Kämppekangas	metsäkämppejä jäännös	Kämppeärakennuksen jäänteet, kuvattu lounaasta	1.6.2015	R. Mustonen
Kuva 4	179069	1	Paltamo	Kämppekangas	metsäkämppejä jäännös	Rakennusjäännös, kuvattu kaakosta.	1.6.2015	R. Mustonen
Kuva 5	179479	1	Paltamo	Kämppekangas Teerisuo	kämppejä jäännös	Rakennuksen pohjan kulmaa, kuvattu kaakosta.	17.6.2015	R. Mustonen
Kuva 6	179773	1	Paltamo	Kainuanmäki	rakennusjäännös	Rakennuksen jäänteet, kuvattu lounaasta.	7.7.2015	R. Mustonen
Kuva 7	179483	1	Paltamo	Alanne	uuttupuu	Uuttupuu, kuvattu pohjoisesta.	17.6.2015	R. Mustonen
Kuva 8	179101	1	Paltamo	Rinne	mylly jäännös	Rakennusjäännös, kuvattu kaakosta.	1.6.2015	R. Mustonen
Kuva 9	179783	1	Vaala	Nuojuankangas	kivikautinen löytöpaikka	Kvartsesiineen ja -iskosten löytöpaikka, kuvattu lounaasta.	24.6.2015	R. Mustonen
Kuva 10	179783	2	Vaala	Nuojuankangas	kivikautinen löytöpaikka	Kvartsesiine oikealla ja iskokset vasemmalla.	24.6.2015	R. Mustonen
Kuva 11	179426	1	Vaala	Kiviojankangas	tervahauta	Pyyntikuoppa mäntykankaalla.	24.6.2015	R. Mustonen
Kuva 12	182637	1	Vaala	Lapinsalmi	lapinpato	Lapinpadon paikka, kuvattu luoteesta.	18.8.2015	R. Mustonen
Kuva 13	179048	1	Vaala	Kurikkavaara	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	28.5.2015	R. Mustonen
Kuva 14	179049	2	Vaala	Äljynkangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	28.5.2015	R. Mustonen
Kuva 15	179053	7	Vaala	Laajanlampi	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	28.5.2015	R. Mustonen
Kuva 16	179230	1	Vaala	Kuoppämäki	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	24.6.2015	R. Mustonen
Kuva 17	179231	1	Vaala	Laajankangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu kaakosta.	24.6.2015	R. Mustonen
Kuva 18	179250	1	Vaala	Pitkäkangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	8.6.2015	R. Mustonen
Kuva 19	179252	1	Vaala	Karjainneva	tervahauta	Tervahauta, kuvattu idästä.	8.6.2015	R. Mustonen
Kuva 20	179582	1	Vaala	Latva-Parttuaisen kangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	9.6.2015	R. Mustonen
Kuva 21	179486	1	Vaala	Autionkangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu idästä.	17.6.2015	R. Mustonen
Kuva 22	179487	1	Vaala	Autionkangas 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoiskoillisesta.	17.6.2015	R. Mustonen
Kuva 23	179574	1	Vaala	Iso Laajansuo	hiilimiilu	Tuulenskaadon paljastamaa hiilimaata.	26.6.2015	R. Mustonen
Kuva 24	179574	2	Vaala	Iso Laajansuo	hiilimiilu	Tuulenskaadon hiilimiilun päällä.	26.6.2015	R. Mustonen
Kuva 25	179575	1	Vaala	Ala-Parttuainen	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lounaasta.	26.6.2015	R. Mustonen
Kuva 26	179576	1	Vaala	Niska-Parttuaisen kangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu alarinteestä, pohjoisesta.	26.6.2015	R. Mustonen
Kuva 27	179581	1	Vaala	Hyrynaho	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	26.6.2015	R. Mustonen
Kuva 28	179775	1	Vaala	Rapsunkangas 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	7.7.2015	R. Mustonen

Kuva 29	182295	1	Vaala	Sarvikangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 30	182305	1	Vaala	Piltunginjoki	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 31	182306	1	Vaala	Piltunginjoki 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lounaasta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 32	182298	1	Vaala	Kylmäkorpi	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 33	182297	3	Vaala	Saarijärvenkangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 34	182296	1	Vaala	Saarijärvi	tervasauna jäännös	Tervasaunan jäänteet, kuvattu pohjoisesta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 35	182296	5	Vaala	Saarijärvi	tervasauna jäännös	Tervasaunan jäänteet, kuvattu lounaasta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 36	182299	1	Vaala	Sonnisaaret	tervahauta	Matala tervahauta, kuvattu etelästä. (Aluerajaus 182683)	17.8.2015	R. Mustonen
Kuva 37	182300	1	Vaala	Sonnisaaret	tervasauna jäännös	Tervasaunan jäännös, kuvattu pohjoisesta. (Aluerajaus 182683)	17.8.2015	R. Mustonen
Kuva 38	182301	1	Vaala	Pieni Tallikangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	18.8.2015	R. Mustonen
Kuva 39	182302	1	Vaala	Matkakoski	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	17.8.2015	R. Mustonen
Kuva 40	182307	1	Vaala	Hautakangas	tervahauta	Tervahaudan halssi ja pesäaukko sen oikealla puolella, kuvattu koillisesta.	20.8.2015	R. Mustonen
Kuva 41	182308	1	Vaala	Nuojuankangas 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lounaasta.	20.8.2015	R. Mustonen
Kuva 42	182309	1	Vaala	Tavisuo	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	20.8.2015	R. Mustonen
Kuva 43	182310	1	Vaala	Tavisuo 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	20.8.2015	R. Mustonen
Kuva 44	182311	1	Vaala	Tavisuo 3	tervahauta	Tervahauta, kuvattu idästä.	20.8.2015	R. Mustonen
Kuva 45	179055	8	Vaala	Parttuainen	metsätyökämpä paikka	Maakellari, kuvattu koillisesta (179054)	28.5.2015	R. Mustonen
Kuva 46	179055	4	Vaala	Parttuainen	metsätyökämpä paikka	Vesimyllyn ratas, kuvattu luoteesta.	28.5.2015	R. Mustonen
Kuva 47	179577	1	Vaala	Yläniitty	rakennusjäännös	Rakennuksen pohja, kuvattu luoteesta.	26.6.2015	R. Mustonen
Kuva 48	182303	1	Vaala	Matkakoski 2	rakennus jäännös	Rakennuksen pohja, kuvattu etelästä.	17.8.2015	R. Mustonen
Kuva 49	182304	1	Vaala	Pahakala	rakennus jäännös	Betoniset portaat, kuvattu koillisesta.	17.8.2015	R. Mustonen
Kuva 50	179248	1	Vaala	Pääkkö	asuintila jäännös	Asuinrakennus, kuvattu lounaasta.	8.6.2015	R. Mustonen
Kuva 51	179248	2	Vaala	Pääkkö	asuintila jäännös	Navetan jäänteet, kuvattu koillisesta.	8.6.2015	R. Mustonen
Kuva 52	179050	1	Vaala	Äljynkangas 2	rakennus	Kellari, kuvattu kaakosta.	28.5.2015	R. Mustonen
Kuva 53	179051	1	Vaala	Kolehmainen	rakennus	Lato, kuvattu kaakosta.	28.5.2015	R. Mustonen
Kuva 54	179253	1	Vaala	Karjanneva 2	rajamerkki	Läntisempi rajamerkki, kuvattu etelästä.	8.6.2015	R. Mustonen
Kuva 55	179253	2	Vaala	Karjainneva 2	rajamerkki	Itäisempi rajamerkki, kuvattu etelästä.	8.6.2015	R. Mustonen
Kuva 56	179251	1	Vaala	Istumakivenkangas	pitkospuutie jäännös	Puurakenteita, kuvattu etelästä.	9.6.2015	R. Mustonen
Kuva 57	173513	1	Vaala	Piltunginkangas	silta jäännös	Silta, kuvattu pohjoisesta.	14.8.2015	R. Mustonen
Kuva 58	179089	3	Sotkamo	Palokangas 1	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lounaasta.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 59	179090	2	Sotkamo	Palokangas 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 60	179091	1	Sotkamo	Palokangas 3	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	2.6.2015	R. Mustonen

Kuva 61	179092	2	Sotkamo	Palokangas 4	tervahauta	Tervahauta, kuvattu idästä.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 62	179093	1	Sotkamo	Palokangas 5	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 63	179491	1	Sotkamo	Palokangas 6	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	22.6.2015	R. Mustonen
Kuva 64	179493	1	Sotkamo	Palokangas 7	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	22.6.2015	R. Mustonen
Kuva 65	179094	1	Sotkamo	Konttilampi 1	tervahauta	Tervahauta ja kuoppa etualalla, kuvattu luoteesta.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 66	179095	2	Sotkamo	Konttilampi 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 67	179097	3	Sotkamo	Hoikanjärvi	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lounaasta.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 68	179098	2	Sotkamo	Kivirinne	tervahauta	Tervahauta, kuvattu kaakosta.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 69	179099	1	Sotkamo	Mätäslehto	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 70	179240	2	Sotkamo	Teerisuo	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	5.6.2015	R. Mustonen
Kuva 71	179241	2	Sotkamo	Teerisuo2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	5.6.2015	R. Mustonen
Kuva 72	179242	1	Sotkamo	Teerisuo 3	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	5.6.2015	R. Mustonen
Kuva 73	179243	1	Sotkamo	Teerisuo 4	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelälounaasta.	5.6.2015	R. Mustonen
Kuva 74	179244	1	Sotkamo	Teerisuo 5	tervahauta	Tervahauta, kuvattu idästä.	5.6.2015	R. Mustonen
Kuva 75	179247	1	Sotkamo	Miinoanlahti	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoiskoillisesta.	5.6.2015	R. Mustonen
Kuva 76	179494	1	Sotkamo	Juurikkavaara	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	22.6.2015	R. Mustonen
Kuva 77	179755	1	Sotkamo	Lanteenkangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu länsiluoteesta. (aluerajaus 183083)	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 78	179757	1	Sotkamo	Lanteenkangas 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä. (aluerajaus 183083)	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 79	179759	1	Sotkamo	Lanteenkangas 3	rakennus jäännös	Puuvuorausta maakuopan nurkassa, kuvattu kaakosta. (aluerajaus 183083)	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 80	179762	1	Sotkamo	Syrjäsuo	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 81	179764	1	Sotkamo	Syrjäsuo 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 82	179766	1	Sotkamo	Kirkkokangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 83	179770	1	Sotkamo	Isonmännynaho	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 84	179771	1	Sotkamo	Rasilaisenaho	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 85	180908	1	Sotkamo	Laurinlampi	tervahauta	Tervahauta katajien ja kuusien keskellä.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 86	180909	1	Sotkamo	Laurinlampi 2	tervahauta	Puut on poistettu tervahaudan päältä.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 87	180912	1	Sotkamo	Mykymäki	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 88	180913	1	Sotkamo	Lummelampi	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 89	180914	1	Sotkamo	Lehmisuo	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 90	180915	1	Sotkamo	Lehmisuo 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 91	180921	1	Sotkamo	Pitkämännikkö	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	10.8.2015	R. Mustonen
Kuva 92	180923	1	Sotkamo	Ryysänmännikkö	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lännestä.	10.8.2015	R. Mustonen

Kuva 93	180925	1	Sotkamo	Ryysänmännikkö 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	10.8.2015	R. Mustonen
Kuva 94	180927	1	Sotkamo	Ryysänmännikkö 3	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	10.8.2015	R. Mustonen
Kuva 95	180929	1	Sotkamo	Huuhkajakangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu lounaasta.	10.8.2015	R. Mustonen
Kuva 96	180931	1	Sotkamo	Arokangas	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	10.8.2015	R. Mustonen
Kuva 97	180933	1	Sotkamo	Arokangas 2	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	10.8.2015	R. Mustonen
Kuva 98	180934	1	Sotkamo	Arokangas 3	tervahauta	Tervahauta, kuvattu koillisesta.	10.8.2015	R. Mustonen
Kuva 99	182294	1	Sotkamo	Pienosensuo	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	21.8.2015	R. Mustonen
Kuva 100	182293	1	Sotkamo	Vesakkoaho	tervahauta	Tervahauta, kuvattu pohjoisesta.	21.8.2015	R. Mustonen
Kuva 101	182292	1	Sotkamo	Kuikkasuo	tervahauta	Aurausura etualalla ja puustoa tervahaudan päällä, kuvattu koillisesta.	21.8.2015	R. Mustonen
Kuva 102	182291	1	Sotkamo	Palovaara	tervahauta	Tervahauta, kuvattu luoteesta.	21.8.2015	R. Mustonen
Kuva 103	182289	1	Sotkamo	Tuulivaara	tervahauta	Tervahauta, kuvattu etelästä.	21.8.2015	R. Mustonen
Kuva 104	182290	1	Sotkamo	Leililampi	tervahauta	Aurausura on tuhonnut tervahaudan, kuvattu luoteesta.	21.8.2015	R. Mustonen
Kuva 105	179369	1	Sotkamo	Mustavaara	kämpä jäännös	Rakennuksen pohja, kuvattu kaakosta.	22.6.2015	R. Mustonen
Kuva 106	179369	3	Sotkamo	Mustavaara	kämpä jäännös	Maakuoppa, kuvattu lännestä.	22.6.2015	R. Mustonen
Kuva 107	179369	2	Sotkamo	Mustavaara	kämpä jäännös	Yksityiskohta rakennusjäännöksestä, kuvattu lännestä.	22.6.2015	R. Mustonen
Kuva 108	179767	1	Sotkamo	Sahi	kämpä jäännös	Taimikellarin jäänteet, kuvattu idästä. (Aluerajaus 183084)	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 109	179769	1	Sotkamo	Sahi	kämpä jäännös	Käymälä, kuvattu kaakosta. (Aluerajaus 183084)	6.7.2015	R. Mustonen
Kuva 110	179246	1	Sotkamo	Hanhela	kämpä paikka	Kämpänpaikka, kuvattu luoteesta.	5.6.2015	R. Mustonen
Kuva 111	183208	1	Sotkamo	Lehmisuo	kämpä jäännös	Rakennuksen jäännös, kuvattu pohjoisesta	26.10.2015	K. Huotari
Kuva 112	179490	1	Sotkamo	Konttilampi 4	pato jäännös	Padon jäänteet, kuvattu luoteesta.	22.6.2015	R. Mustonen
Kuva 113	180918	1	Sotkamo	Kangas-Petäinen	lannoituskoneen kiitorata	Kiitorata, kuvattu kaakosta.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 114	180918	2	Sotkamo	Kangas-Petäinen	lannoituskoneen kiitorata	Tielana, kuvattu idästä.	9.7.2015	R. Mustonen
Kuva 115	179096	2	Sotkamo	Konttilampi 3	kaivanto	Kaivanto, kuvattu pohjoisesta.	2.6.2015	R. Mustonen
Kuva 116	179245	1	Sotkamo	Hanhikangas	kuoppajäännös	Kuoppajäännös, kuvattu kaakosta.	5.6.2015	R. Mustonen

2015

KM 40543

Vaala Nuovuankangas

KM 40543

Kivikautisia löytöjä, jotka Riikka Mustonen toimitti Kansallismuseon kokoelmiin inventointimatkaltaan Vaalan Nuovuankankaan kivikautiselle löytöpaikalle. Ks. R. Mustosen inventointikertomus arkeologian osaston arkistossa.

Diar. 12.10.2015

R. M.

1. Kvartsikaavin, 1 kpl,

5,3 g

27 x 19 x 10 mm

Mantelin muotoinen kappale, jonka toisesta puoliskosta on lohkaistu kappale peukalon paikaksi. Puolet esineen reunasta on retusoitu. Maitokvartsia.

2. Kvartsi-iskoksia, 6 kpl

25,7 g

Pääosin maitokvartsia.

Löytöpaikka sijaitsee Vaalan kirkolta kuusi kilometriä länsiluoteeseen, Oulujoen eteläpuolella, jokeen laskevan ojan länsipuolella, Nuovuankankaan itäosassa

x=486587, y=7160982, z= 113 m mpy

Keskikoordinaatti, GPS-mittaus (ETRS-TM35FIN)